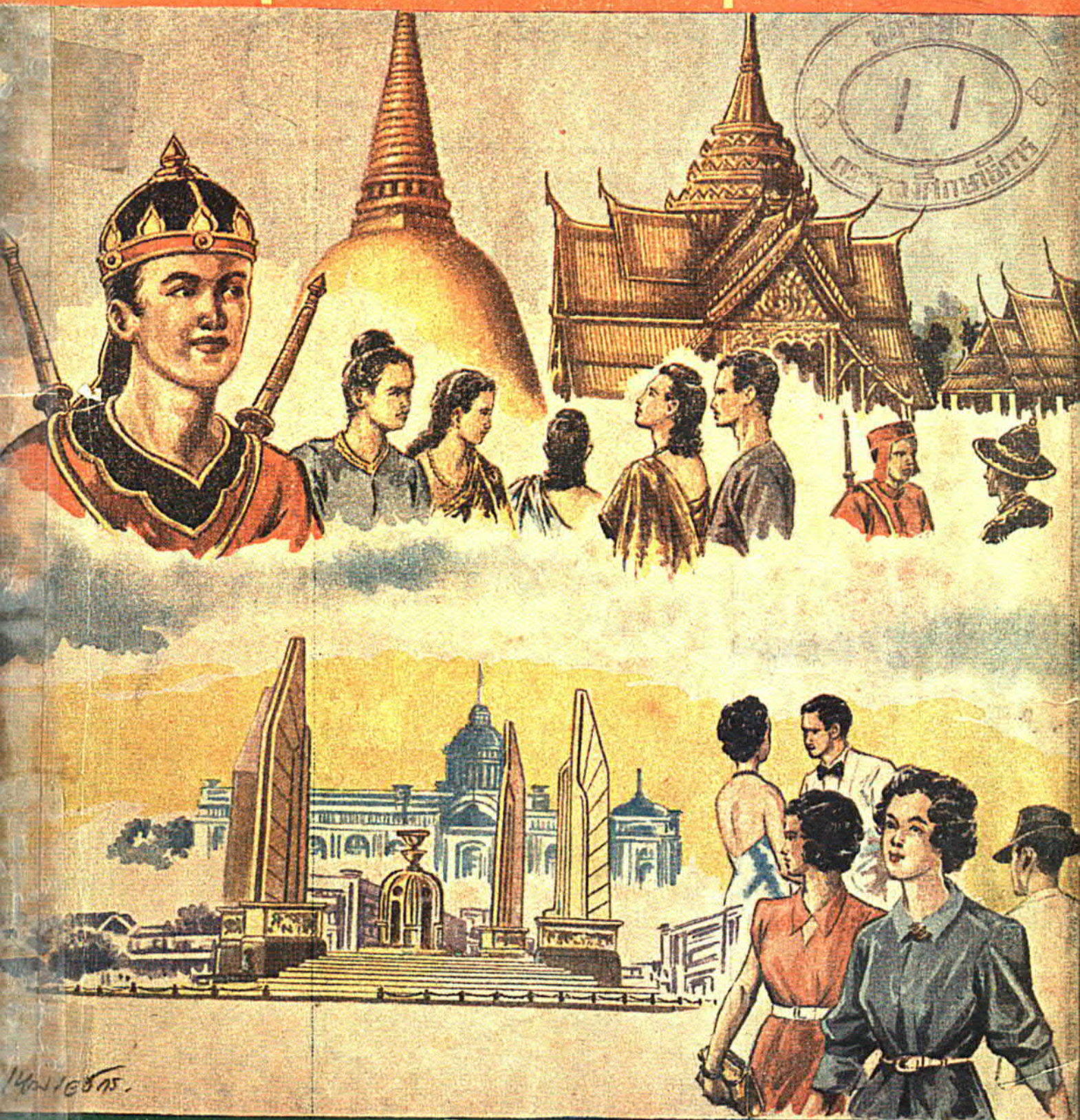

หนังสือภาพประวัติศาสตร์ไทย

ยุคโบราณ — ปัจจุบัน

สำหรับชั้นประถมศึกษา
กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

หนังสือภาพประวัติศาสตร์ไทย

สำหรับ

ชั้นประถมศึกษา

เรียบเรียงโดย

นายเอฟ. เค. จอร์เกนเสน M.A.

นายดำรง มัชฌมนันท์ ป.ม., อ.บ., F.R.G.S.

นางมานี ชรรmgrongอาตม์ อ.ม., ป.ม.

นายเหม เวชกร เขียนภาพประกอบ

กรมสามัญศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

หนังสือภาพประวัติศาสตร์ไทยสำหรับชั้นประถมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้มอบหมายให้นายกาลุนด์ จอร์เกนเซน ผู้เชี่ยวชาญขององค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) นายดำรง มัชฌมนันท์ กรรมการองค์การปรับปรุงการศึกษาและเชิงเทร และนางมานี ธรรมครองอาตม์ อาจารย์โรงเรียนฝึกหัดครูมัธยม เป็นผู้เรียบเรียงคำบรรยาย โดยมีนายเหม เวชกร เป็นผู้เขียนภาพประกอบ ดร. เอช. เอ็ม. บรอก ดร. ดับลิว. พี. ชอนเดอร์ส และ ดร. อี. แมทธีว ผู้เชี่ยวชาญขององค์การบริหารวิเทศกิจแห่งสหรัฐอเมริกา (F.O.A.) ได้เอื้อเฟื้อให้คำแนะนำที่มีประโยชน์ และช่วยเหลือในการเลือกเฟ้นภาพที่จะจัดพิมพ์ขึ้น

เรื่องราวในประวัติศาสตร์ไทย ตามที่ปรากฏเป็นภาพในหนังสือนี้ ได้จัดลำดับเหตุการณ์สำคัญของสมัยต่าง ๆ ตั้งแต่ต้นมาจนถึงสมัยปัจจุบัน โดยมีมุ่งหมายให้เด็กนักเรียนในชั้นประถมศึกษา ได้เรียนรู้ถึงเกียรติประวัติของชาติไทย และสามารถจดจำเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้โดยง่าย หนังสือนี้ไม่ใช่แบบเรียน แต่เป็นหนังสือประกอบการสอน และเหมาะสำหรับห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา

ในการจัดพิมพ์ครั้งแรกนี้ สำนักข่าวสารอเมริกัน (USIS) ได้เอื้อเฟื้อช่วยออกเงินค่าใช้จ่ายให้ส่วนหนึ่ง เป็นเงิน ๑๕,๐๐๐ บาท

กระทรวงศึกษาธิการขอขอบคุณสำนักข่าวสารอเมริกัน และบรรดาผู้ที่มีส่วนช่วยเหลือในการผลิตหนังสือดังกล่าวข้างต้นโดยทั่วกัน และหวังว่าหนังสือนี้จะอำนวยประโยชน์ให้แก่เด็กนักเรียนในชั้นประถมศึกษา สมความมุ่งหมายเป็นอย่างดี.

วันที่ ๒๒ มกราคม ๒๔๙๗

พลเอก

(มังกร พรหมโยธี)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

สารบัญ

ตอนที่ ๑	แหล่งเดิมของชนชาติไทย	หน้า	๑ — ๘
ตอนที่ ๒	สยามหรือแหลมทองก่อนไทยอพยพ ลงมาครอบครอง	หน้า	๙ — ๑๔
ตอนที่ ๓	ก. ชนชาติไทยสมัยก่อนตั้งกรุงสุโขทัย	หน้า	๑๕ — ๑๙
	ข. ชนชาติไทยสมัยตั้งกรุงสุโขทัย	หน้า	๒๐ — ๒๙
ตอนที่ ๔	ก. สมัยแรกตั้งกรุงศรีอยุธยา	หน้า	๓๐ — ๓๒
	ข. กรุงศรีอยุธยาสมัยเจริญรุ่งเรืองติดต่อกับ ต่างประเทศ ทำสงครามและแผ่อำนาจอเขต	หน้า	๓๓ — ๔๖
	ค. กรุงศรีอยุธยาสมัยเสื่อมโทรม และสมเด็จพระ นเรศวรกู้เอกราช จนสิ้นสมัยกรุงศรีอยุธยา	หน้า	๔๗ — ๖๖
ตอนที่ ๕	สมัยกรุงธนบุรี	หน้า	๖๗ — ๘๑
ตอนที่ ๖	ก. สมัยต้นกรุงรัตนโกสินทร์	หน้า	๘๒ — ๑๐๓
	ข. ไทยสมัยระบอบรัฐธรรมนูญ จนถึงสมัยปัจจุบัน	หน้า	๑๐๔ — ๑๑๐

แหล่งเดิมของชนชาติไทย

ภาพที่ ๑ แผนที่ประวัติศาสตร์แสดงถิ่นฐานเดิมของชนชาติไทยแถบภูเขาแอลไท และทางเดินอพยพผ่านมองโกเลีย จีน มาสู่แม่น้ำแยงซี และต่อมาถึงแหลมทอง

๒๗

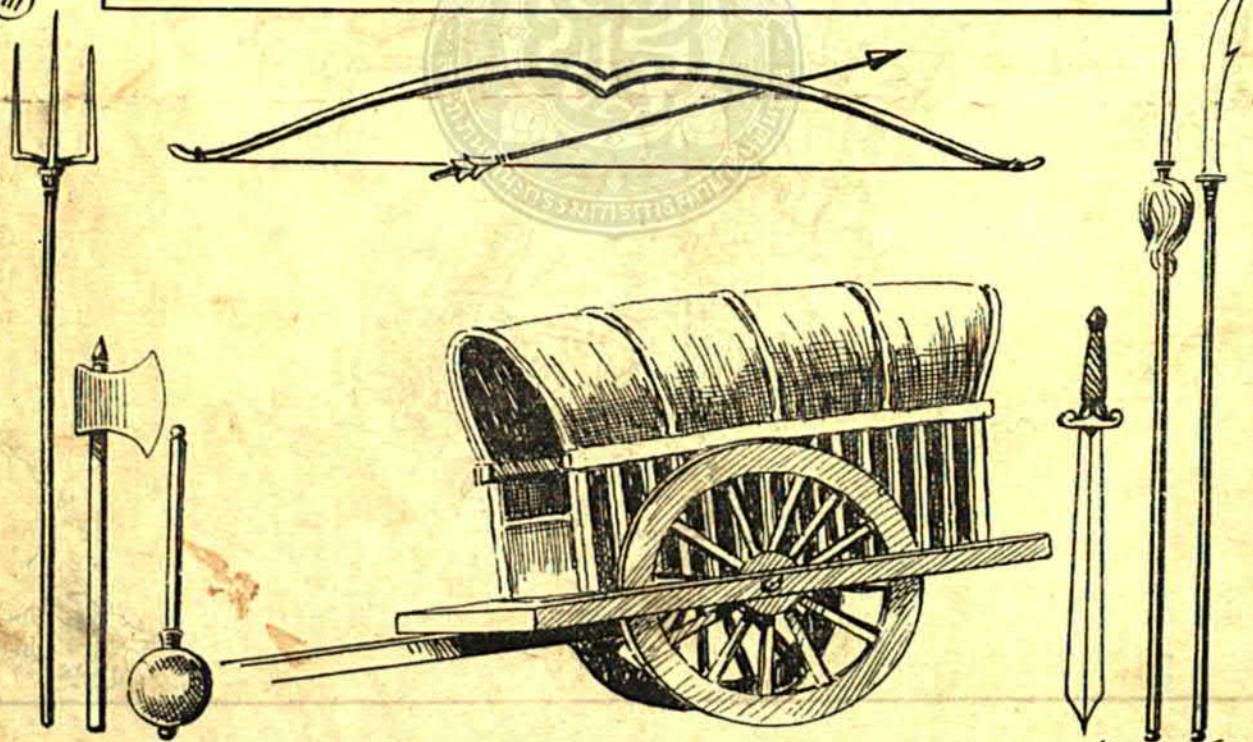
เครื่องแบบทหาร. แบบชาวเมืองเดินทาง. แบบปกติ.

แบบปกติ.

เครื่องแต่งกาย พลเมืองและทหาร อาวุธยุทโธปกรณ์ของชาวไทย
เมื่ออยู่เทือกเขาแอลไท

๓

๑๖๗ ๑๒๕๖๕.

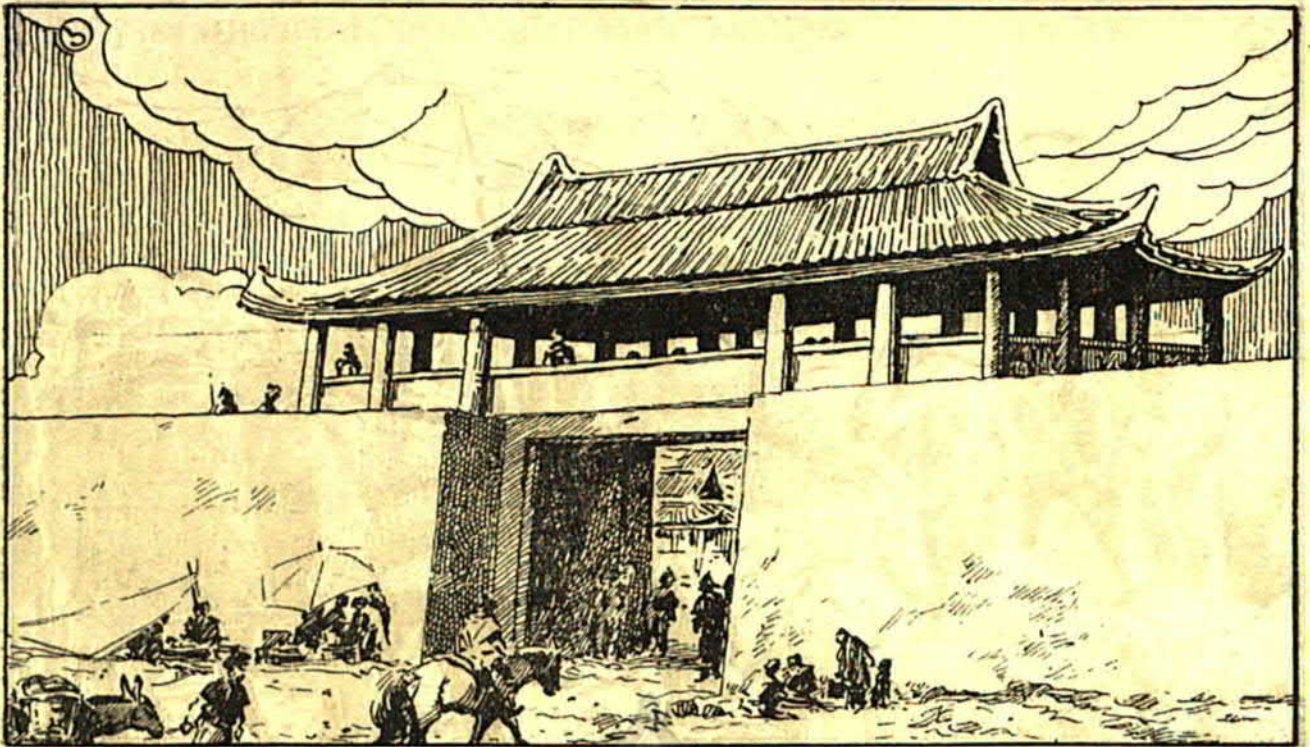
ภาพ ๓ (กลาง) เกาทัณฑ์ (เวียนไปขวา) จ้าว หอก ขรรค์ เกวียน
ลูกตุ้ม ขวาน สามง่าม

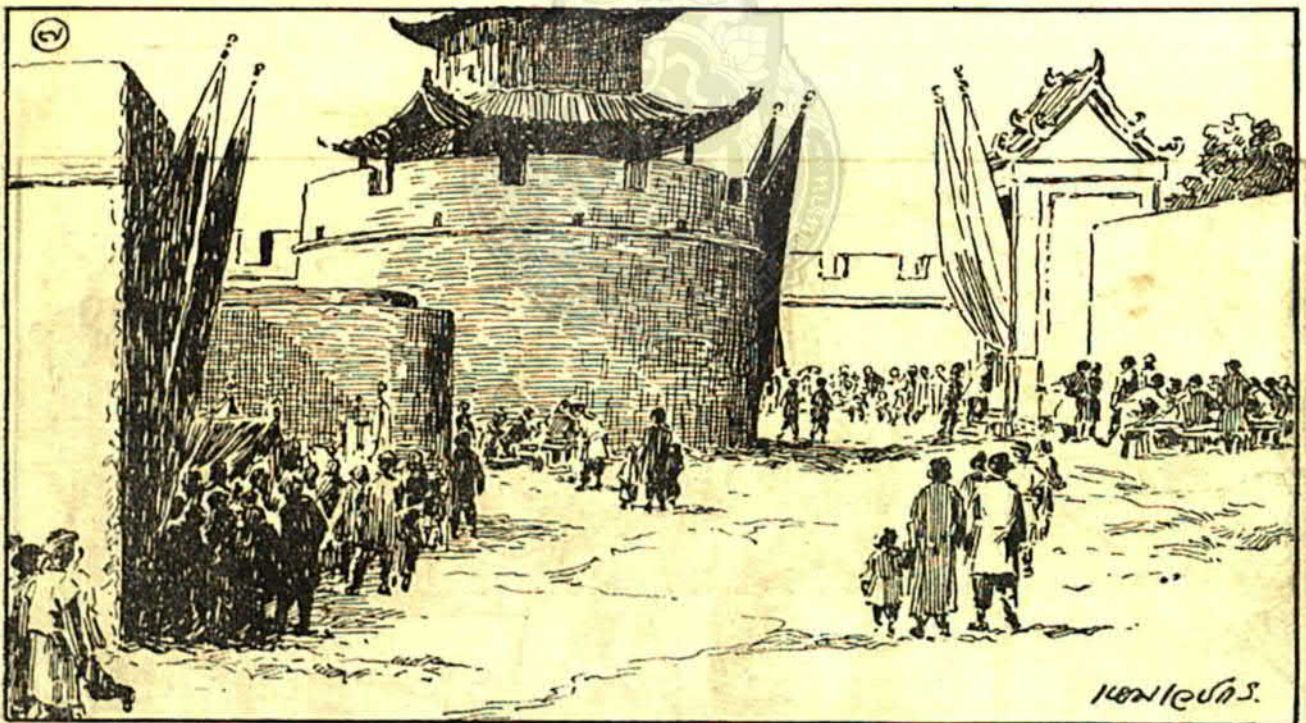
ชนเผ่าไทยอพยพผ่านแดนมองโกเลียมาสู่ลุ่มน้ำแยงซีเกียง ขบวนอพยพประกอบด้วย
ผู้หญิง ผู้ชาย สัตว์พาหนะ เกะ แพะ ม้า ลา ล่อ ฯลฯ

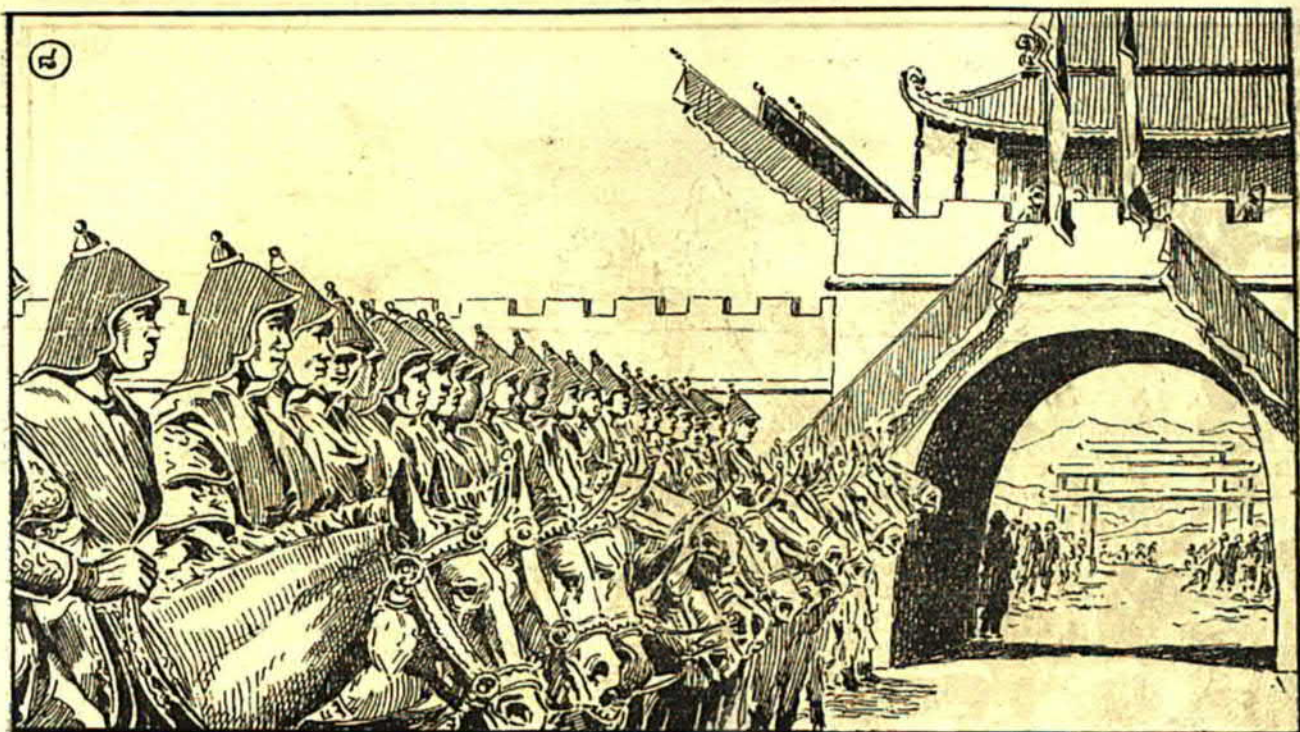
พระเจ้าโก๊ะล่อฝงแห่งอาณาจักรน่านเจ้า วางรากสร้างนครหลวงตาลีฟู ประมาณ พ.ศ. ๑๓๐๐

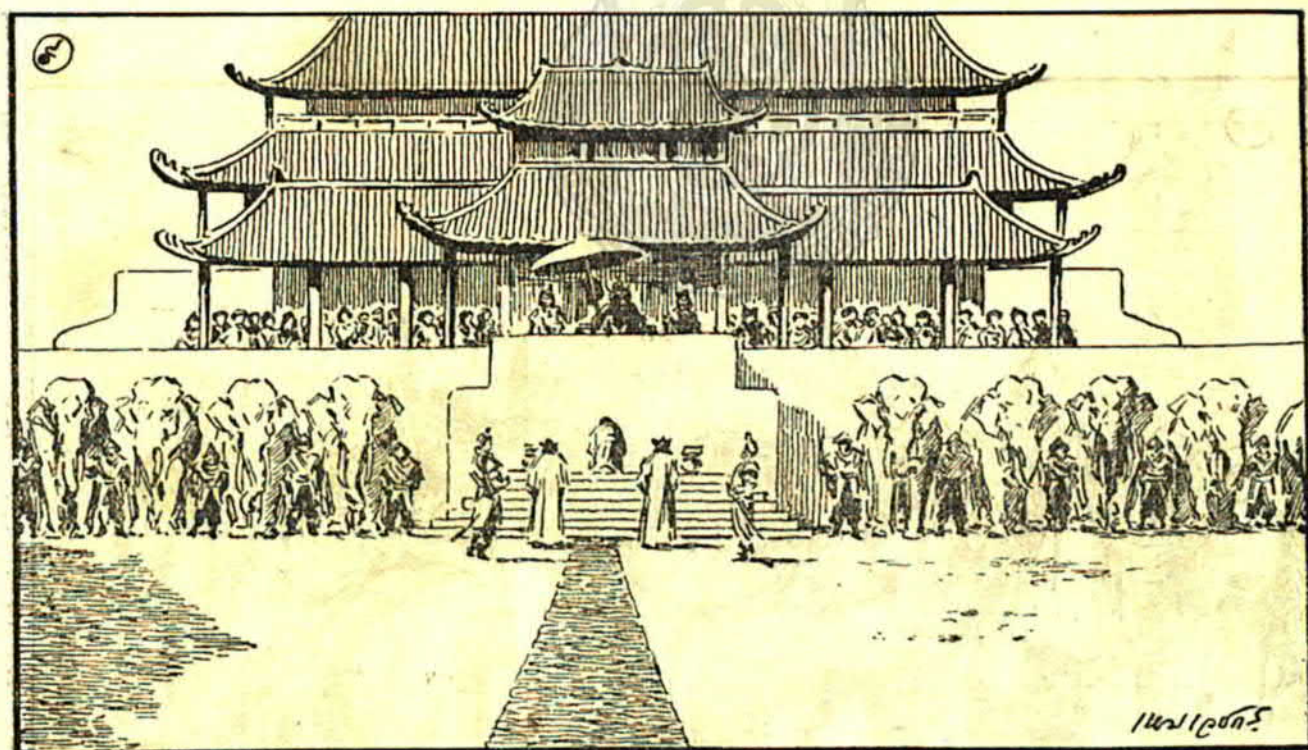
ประตูกำแพงเมือง แห่ง นครหลวงตาลฟู อาณาจักรน่านเจ้า

พระเจ้าขยลงแห่งอาณาจักรน่านเจ้า ประมาณ พ.ศ. ๑๔๐๐ เสด็จยกกองทัพกลับจาก
ไปตีประเทศจีน ได้นำพวกเชลยมาพร้อมกับพระองค์เป็นจำนวนมาก ในบรรดาเชลยเหล่านั้น
มีช่างที่ชำนาญหลายคน ต่อมาได้ทำให้อาณาจักรน่านเจ้า มีความเจริญในวิชาศิลปการช่าง
(การทอ การปั้น เสาะวรรณคดี) ระดับเดียวกับจีน

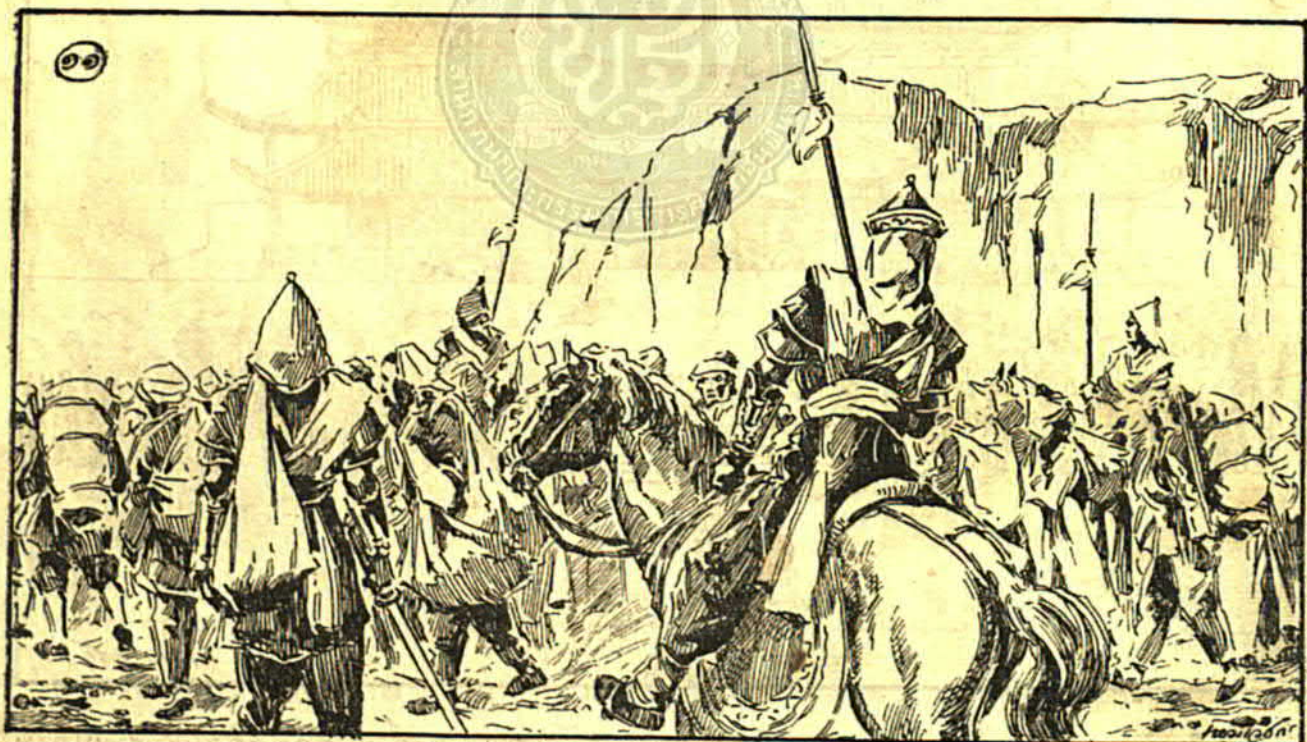
กองทหารม้าเกียรติยศตั้งแถวตามแนวถนน มีเครื่องเทียมม้าเป็นประภาชนะขยับ
ประดับด้วยทองคำและเบี่ยงหอย ในการต้อนรับราชทูตจีน

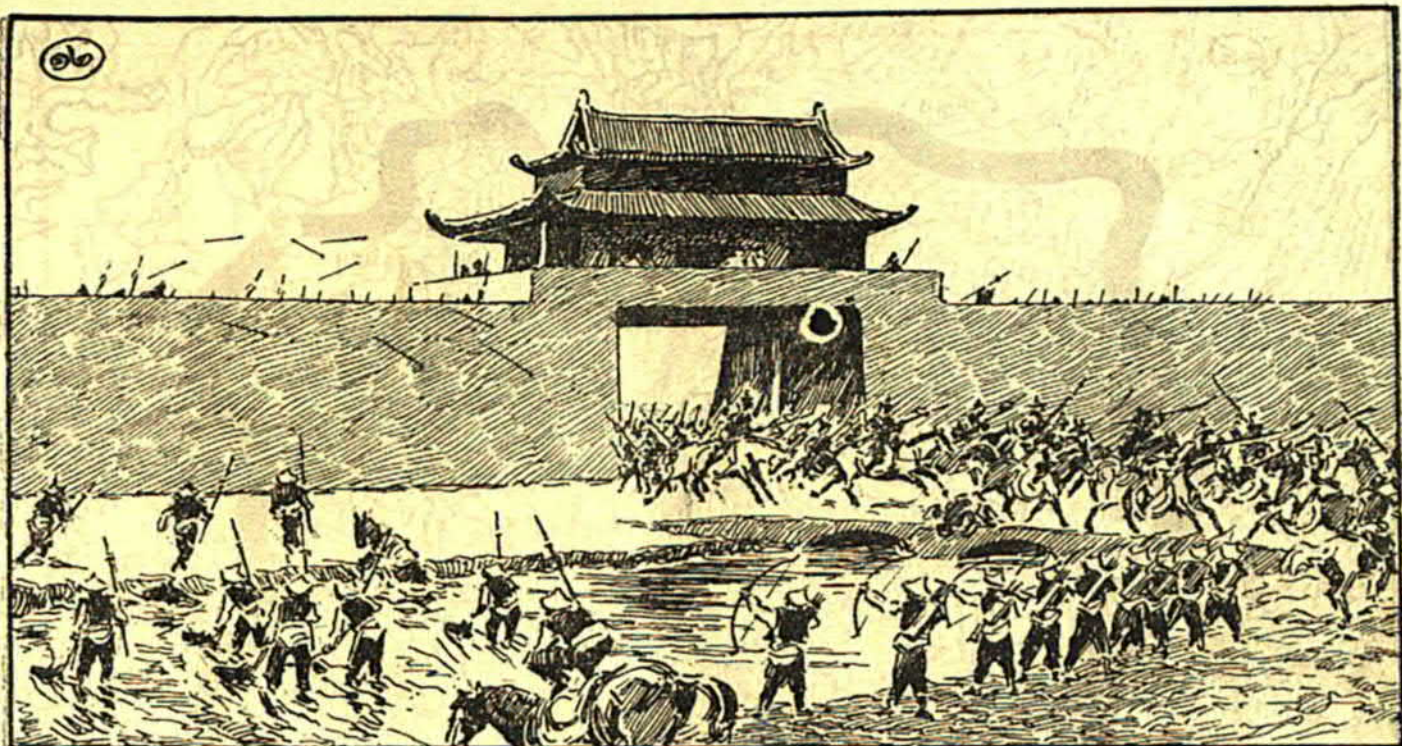
พระเจ้าอโหมคำทรงทำสนธิสัญญากับพระเจ้ากรุงจีน ในภาพพระองค์เสด็จออกต้อนรับราชทูตจีน
ทรงฉลองพระองค์ประกอบด้วยเกราะทองคำและหนังเสือ มีช้างยืนอยู่หน้าพระที่นั่ง ๑๒ เชือก

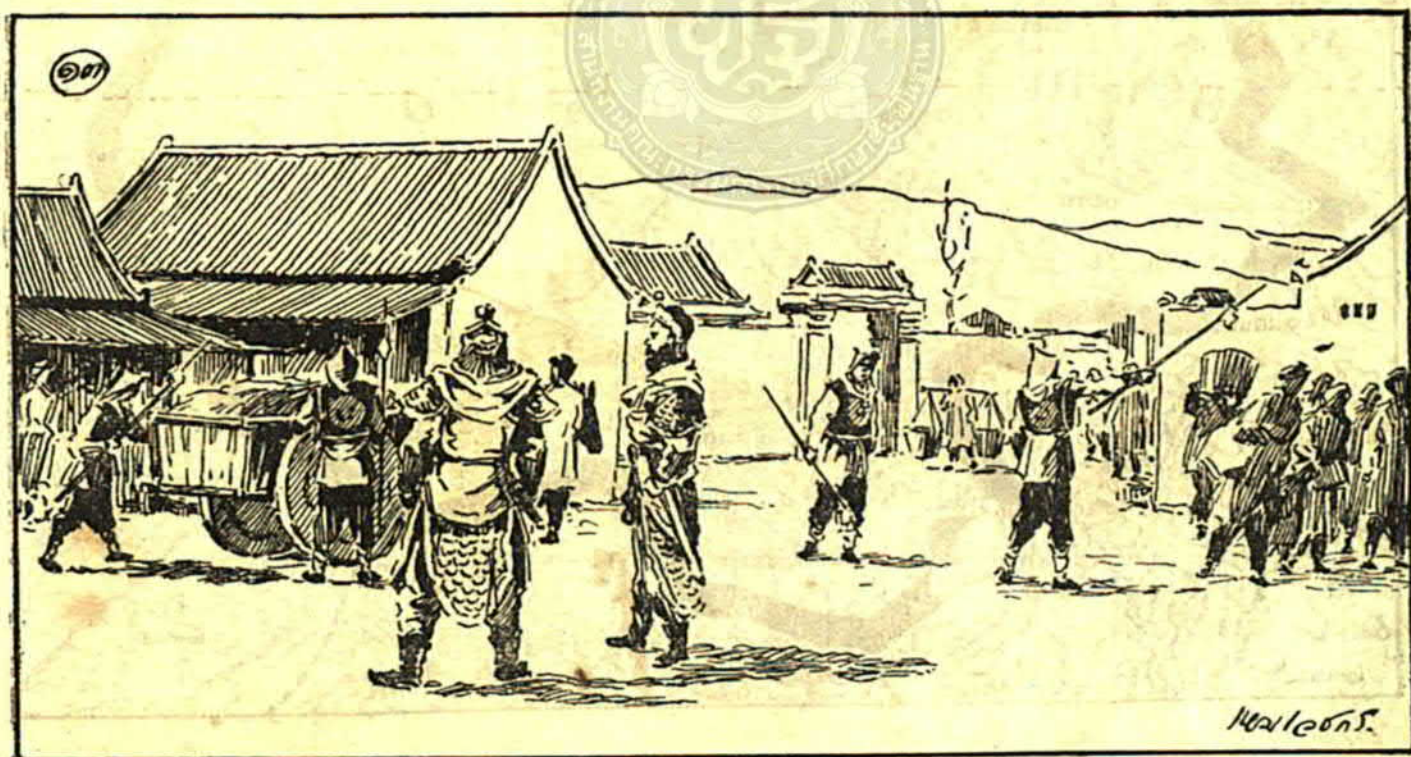
จีนกับไทยมีทั้งมิตรดีต่อกัน และสงครามขับเคี่ยวกันอยู่เสมอ ในเวลาสงครามกองทหาร
ทั้งสองฝ่ายยกเข้าต่อสู้กันเป็นสามารถ

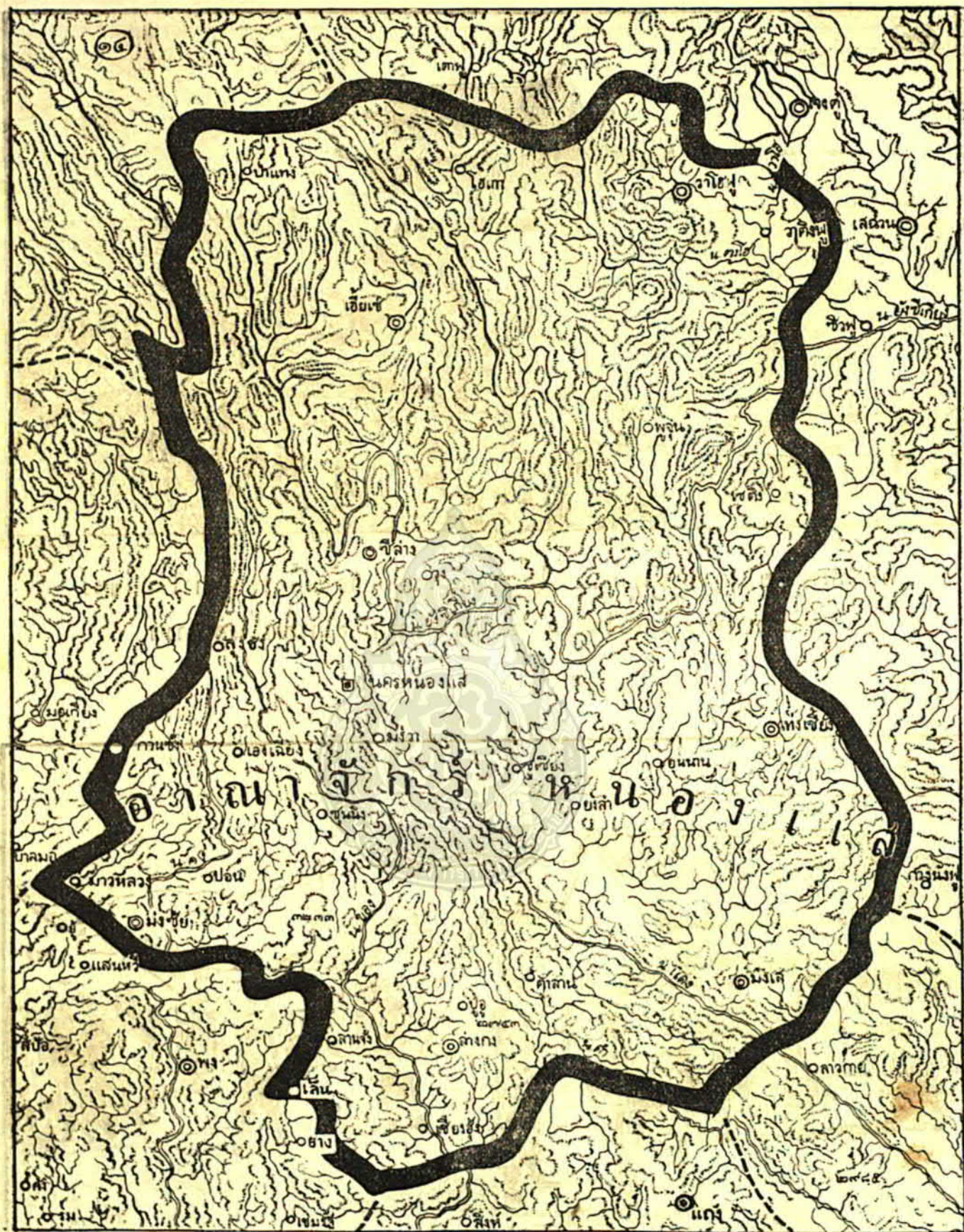
เมื่อฝ่ายหนึ่งชนะ อีกฝ่ายหนึ่งก็ตกเป็นเชลย

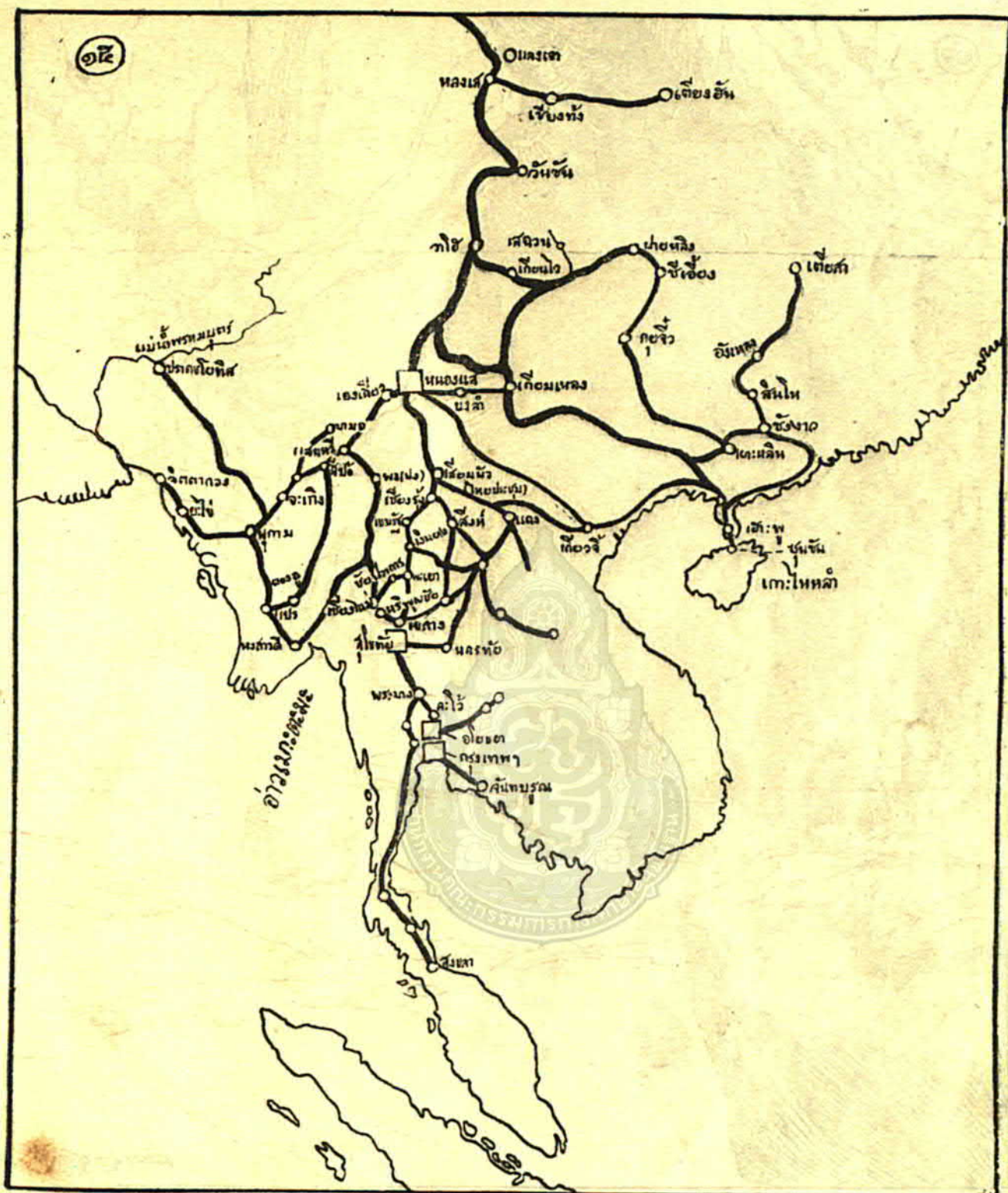
กองทหารไทยในอาณาจักรน่านเจ้าได้พยายามต่อสู้ป้องกันเมืองจากการโจมตีของ
กองทหารพระเจ้ากุกกิลข่าน จักรพรรดิแห่งมองโกลเลียเป็นสามารท

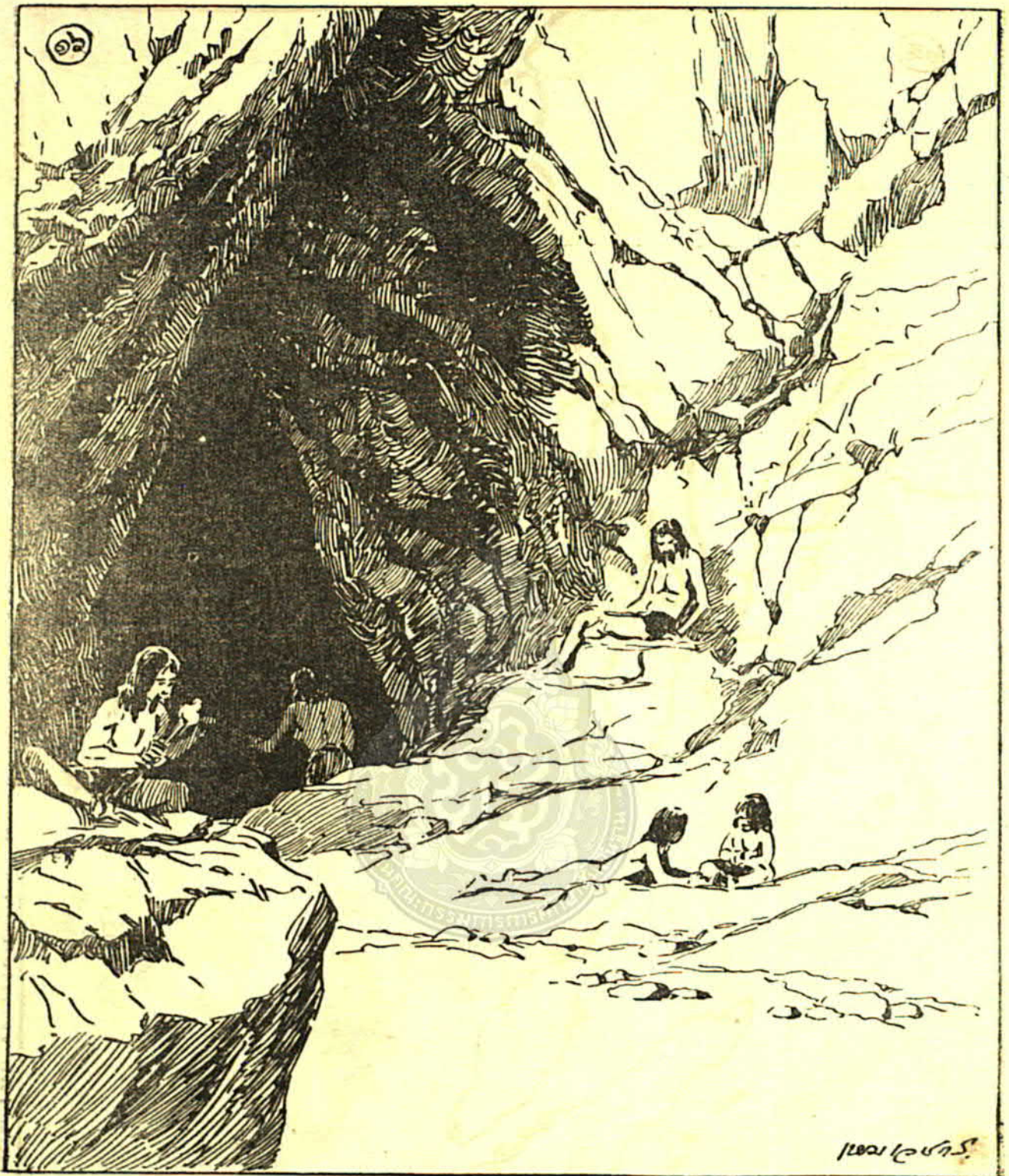
ในที่สุดไทยต้องเสียอาณาจักรน่านเจ้าแก่พระเจ้ากุกกิลข่าน ราวปี พ.ศ. ๑๘๐๐

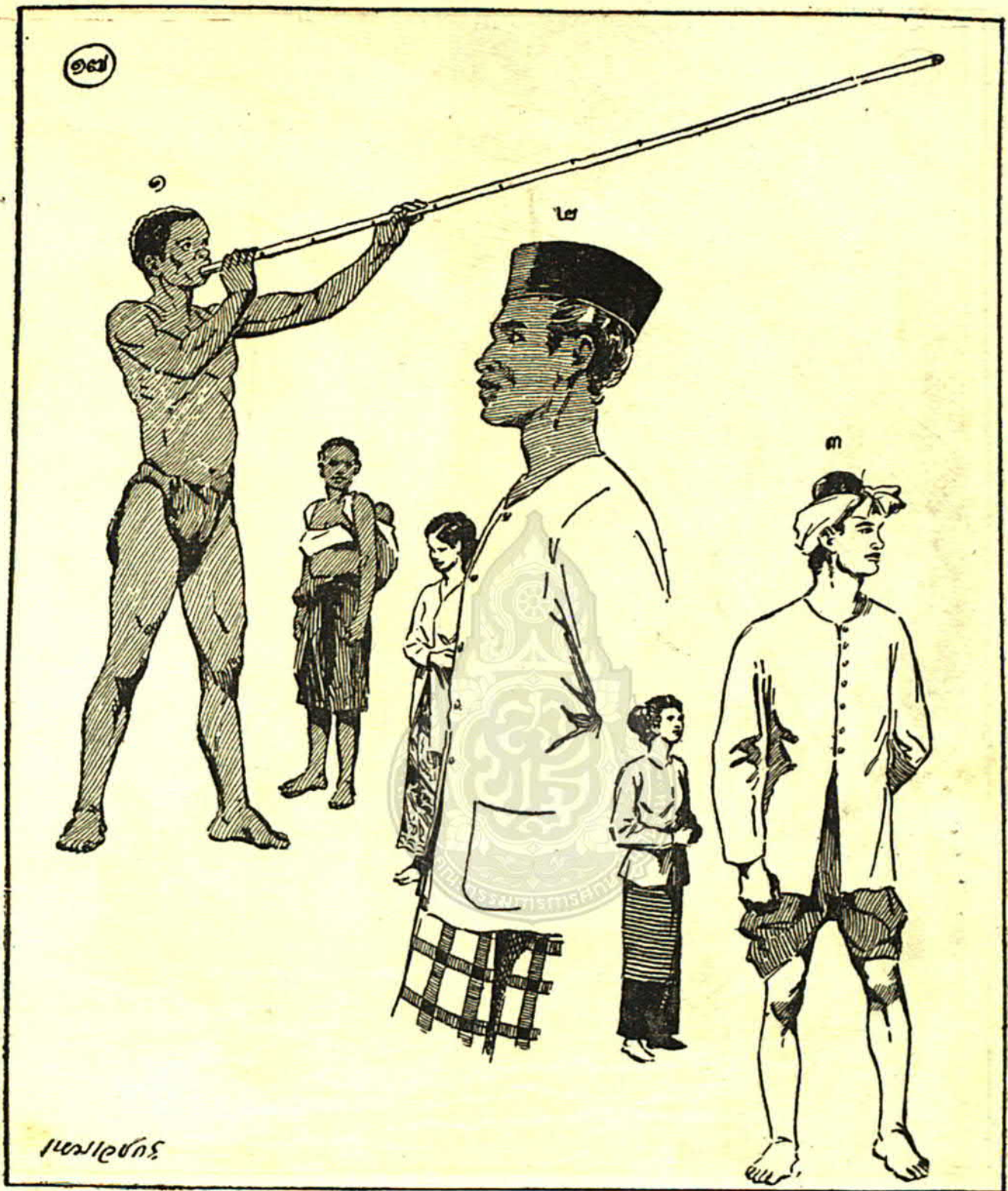
๑๑๑๑ แผนที่ประวัติศาสตร์แสดงอาณาเขตของพระเจ้ากบิลโชขันธ์

แผนที่ประวัติศาสตร์ แสดงอาณาจักรเขมรก่อนชนชาติไทยเข้ามาครอบครอง

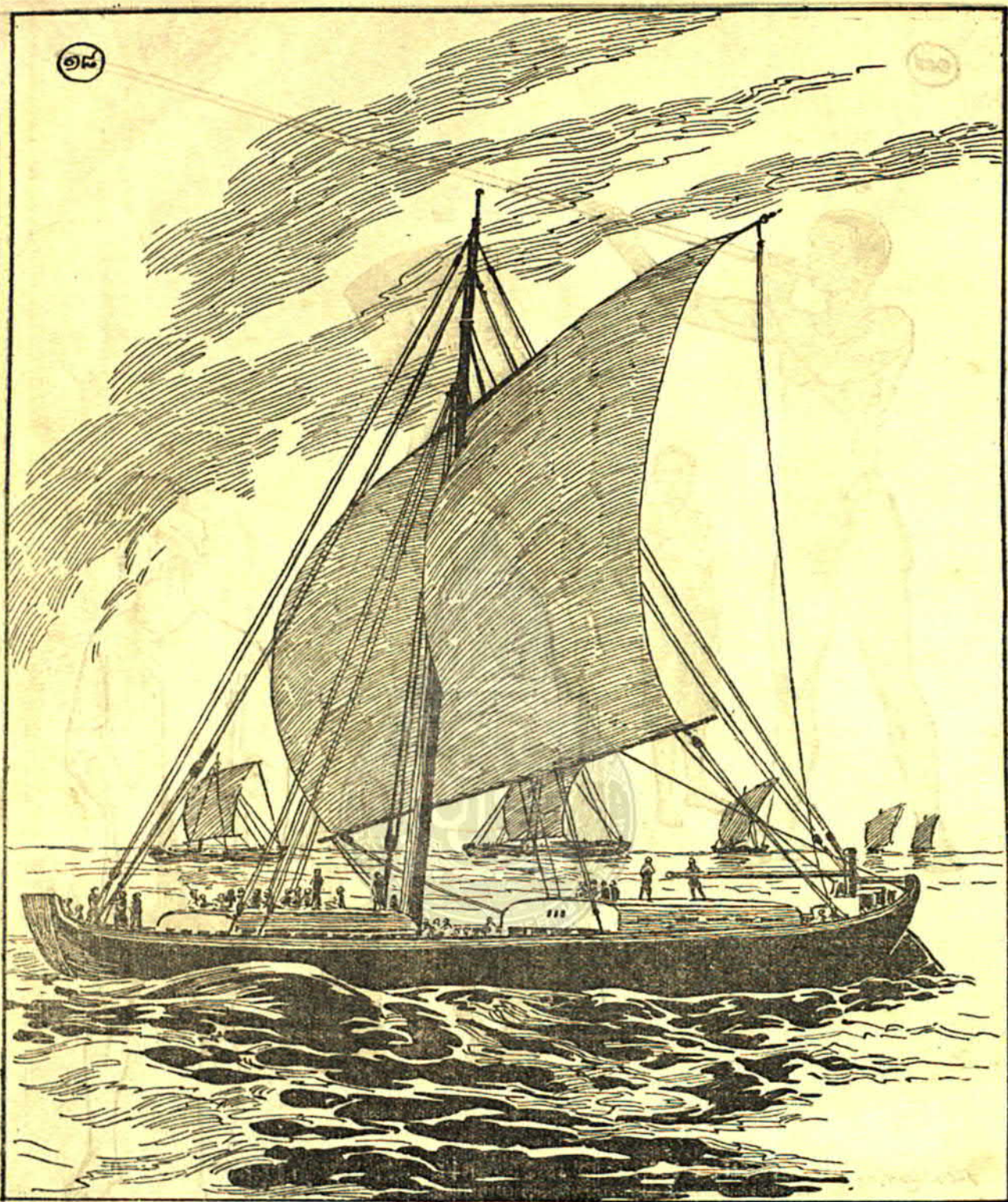

มนุษย์ พวกที่อาศัยอยู่ตามถ้ำในสมัยก่อนประวัติศาสตร์สยาม

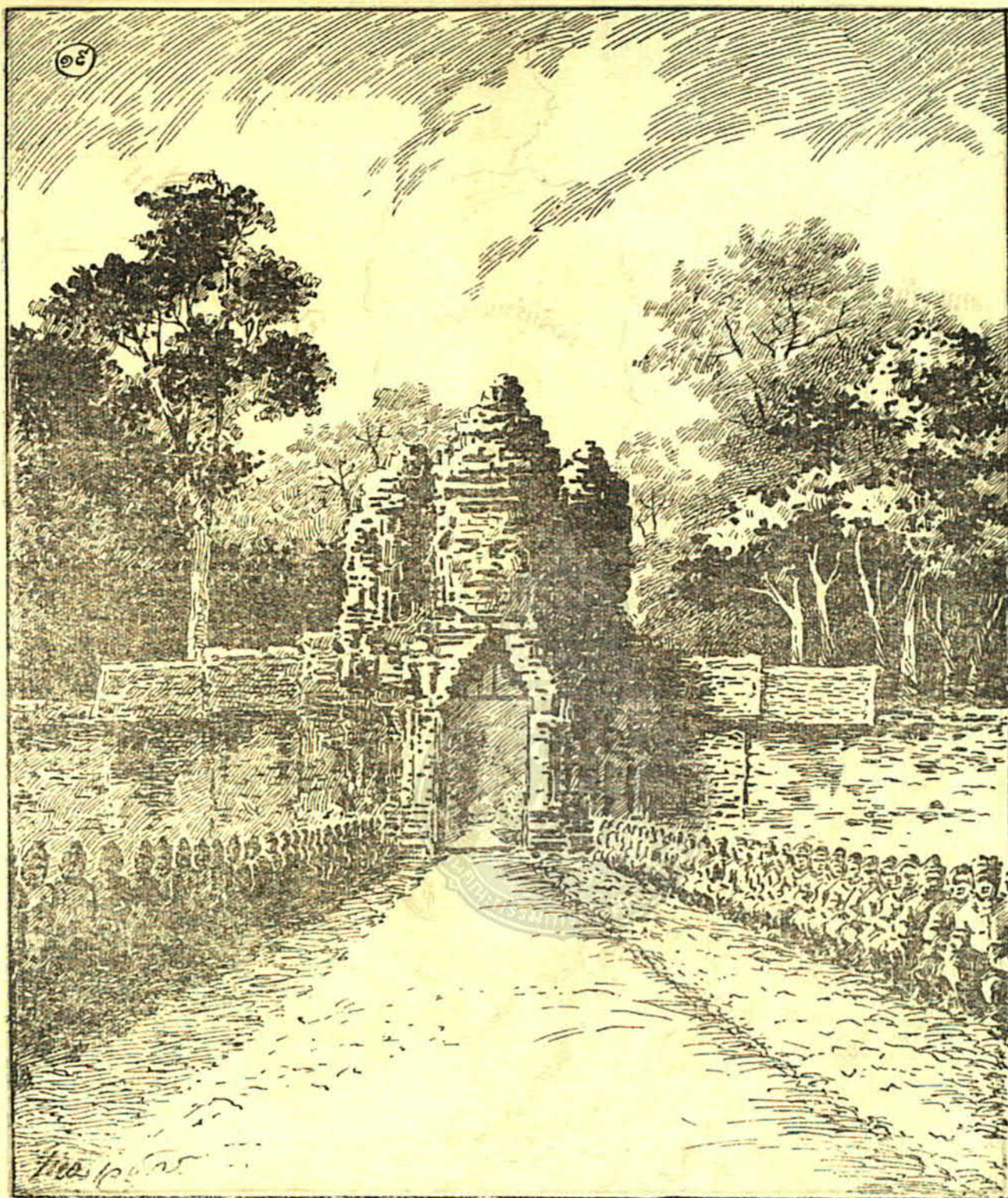
แบบอย่างของคนชาติต่าง ๆ สมัยก่อนประวัติศาสตร์สยาม

๑. แบบชาวเซม้ง มีผมหยิกงอ
๒. แบบชาวอินโดนีเซีย มีผมเป็นคลื่น
๓. แบบคนลาวมีรูปร่างสูงใหญ่

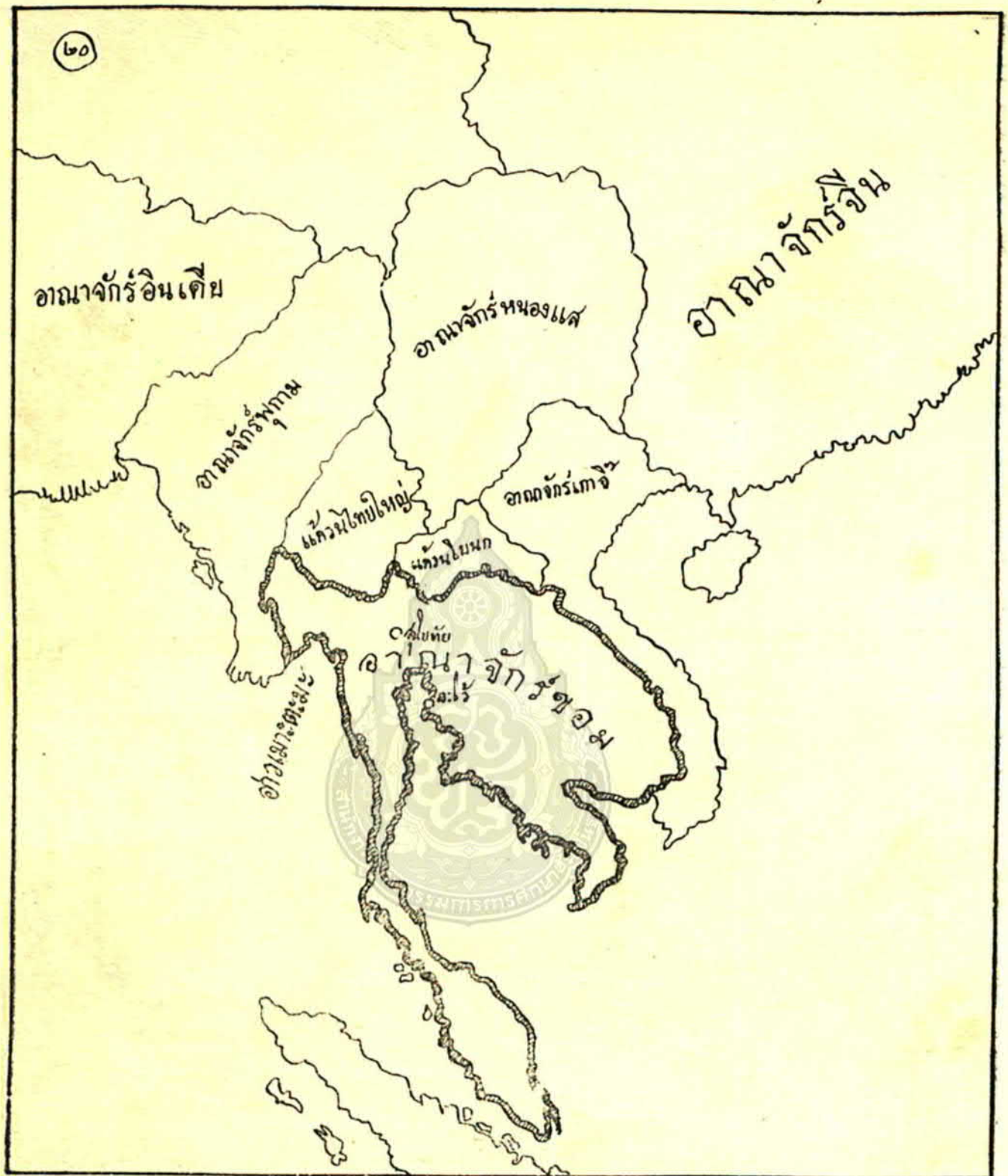
ชนชาติเขมร ซึ่งเดิมมีถิ่นฐานอยู่ทางตอนใต้ของอินเดียดำเนินทางเรือมาเพื่อหาที่ตั้งถิ่นฐานใหม่

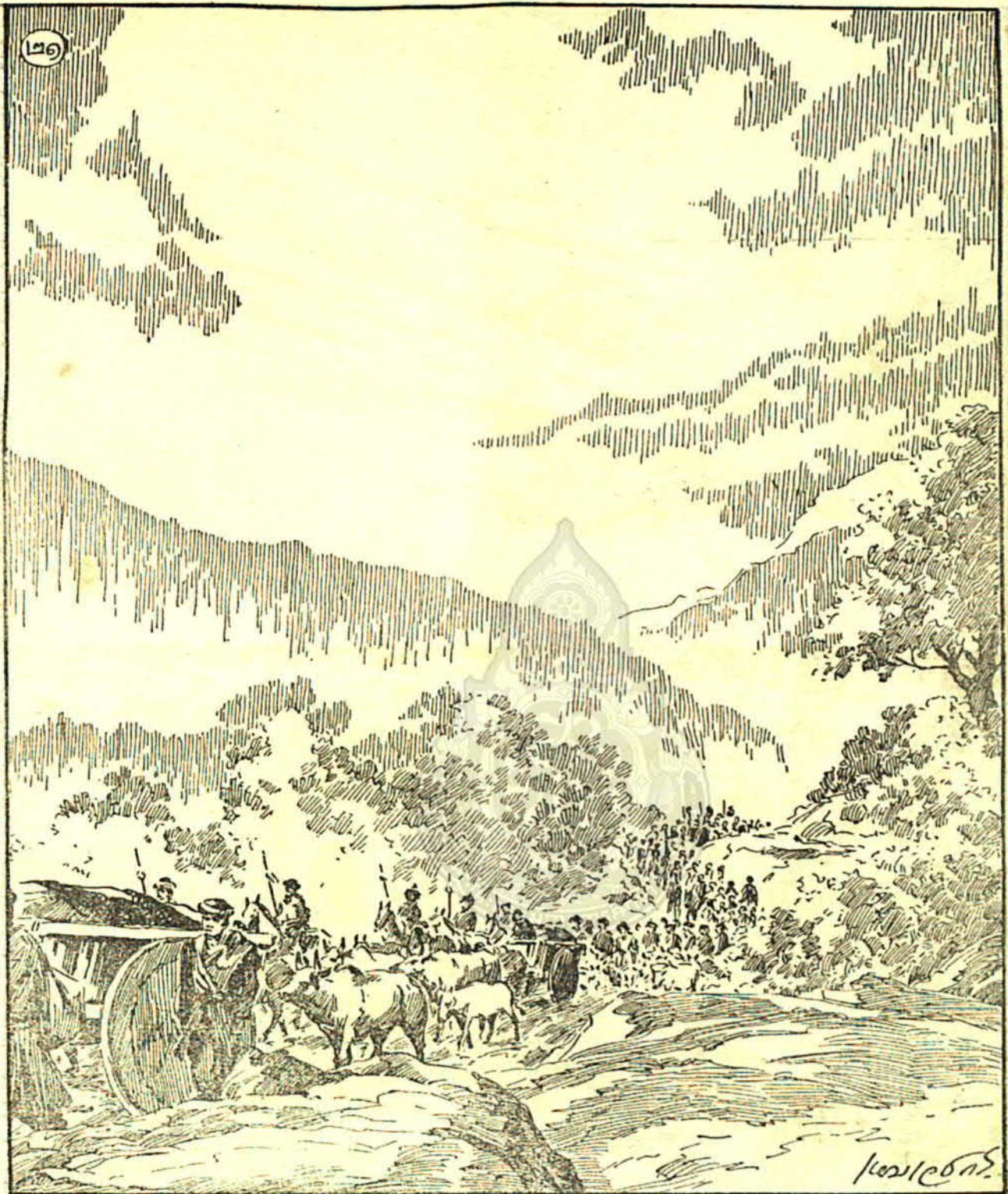

พระเจ้าแผ่นดินเขมรพระองค์หนึ่ง ทรงพระนาม ชัยวัฒน์ที่ ๒

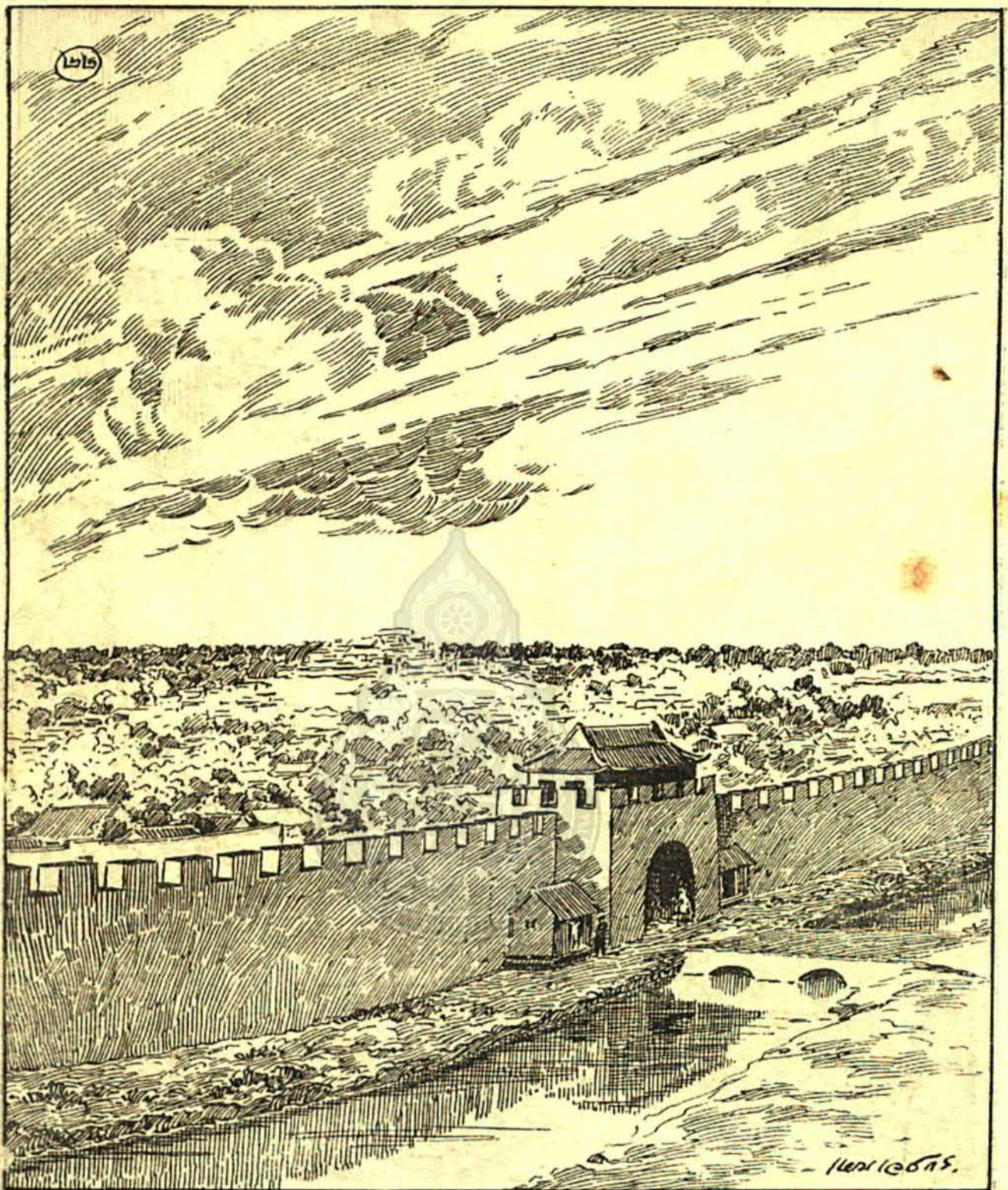
ทรงสร้างนครชม ราว พ.ศ. ๑๓๕๐

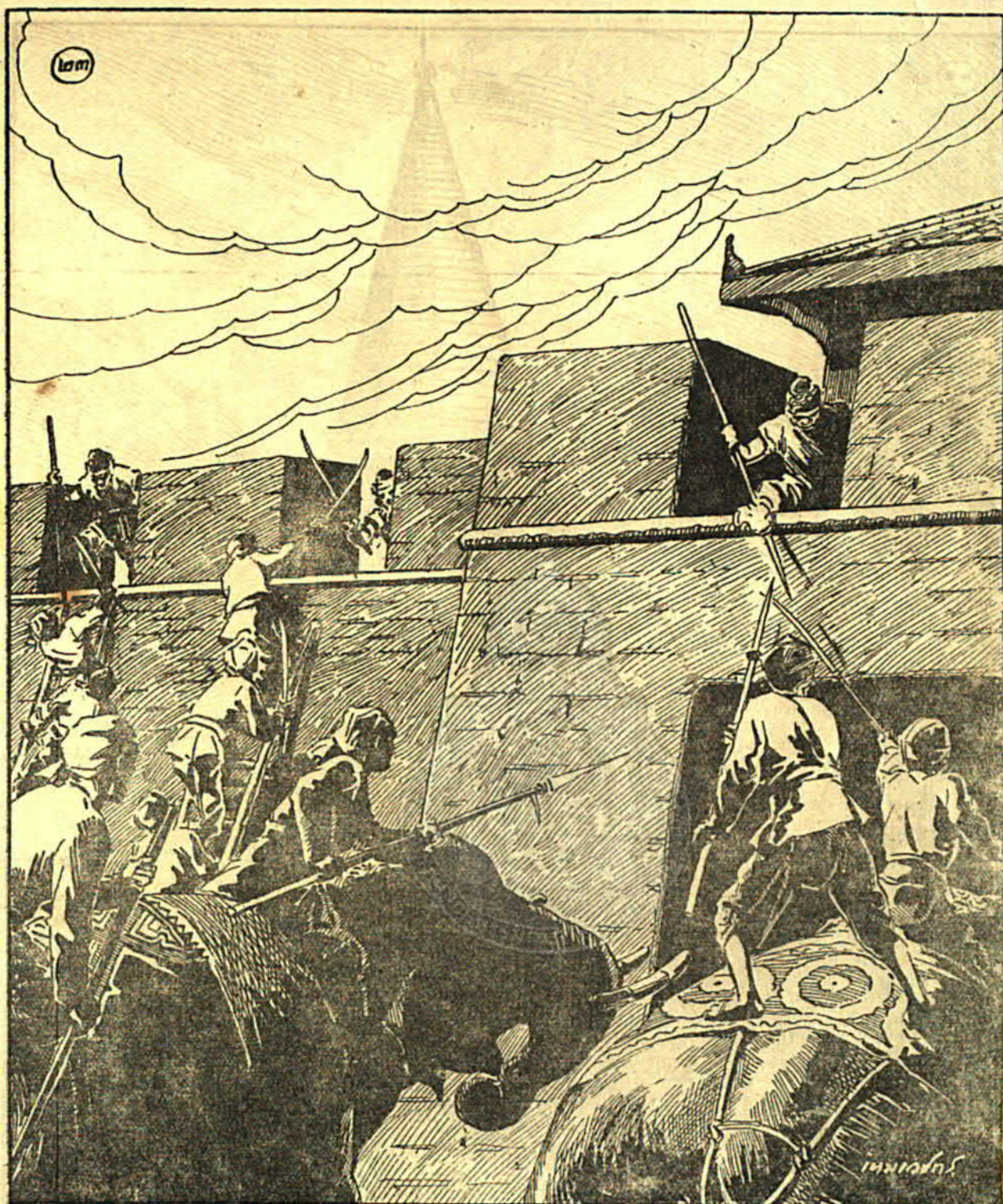
แผนที่ประวัติศาสตร์ แสดงอาณาจักรต่าง ๆ ก่อนที่ไทยจะได้เข้ามา
ครอบครองอาณาจักรขอม

ชนชาติไทยรุกรมมาทางด่านเหนือของสยามอย่างเงิบ ๆ จากอาณาจักรน่านเจ้า นำเครื่องมือ
ขุดขาน สัตว์พาหนะและสินค้าต่าง ๆ มาด้วย

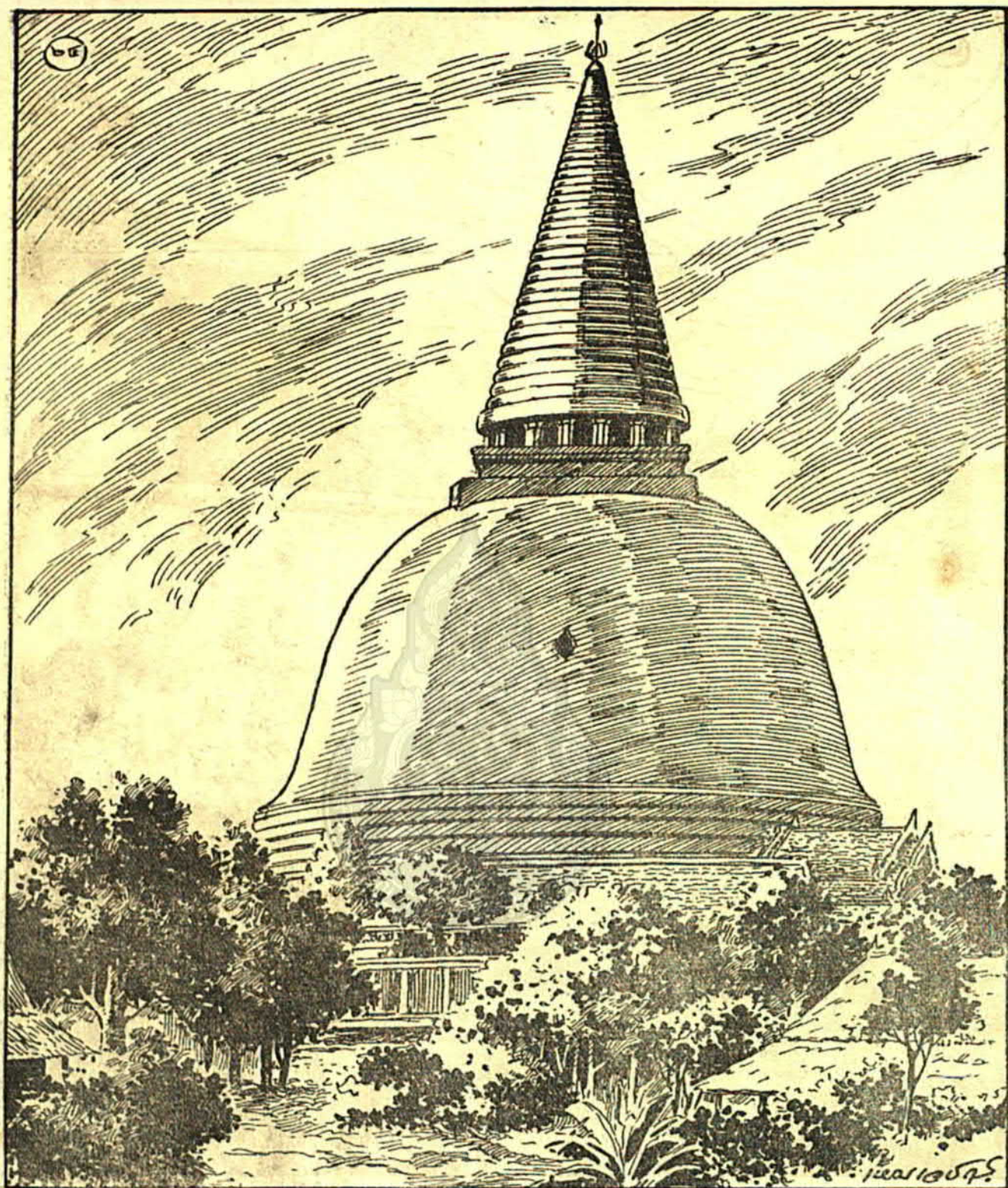

กษัตริย์ไทย พระองค์หนึ่งทรงพระนามพระเจ้าพรหมทรงตั้งมั่นลงที่เมืองฝางเป็น
 แห่งแรกที่สุดในสยาม พระองค์ทรงสร้างกำแพงเมืองขุดคู ประตูหอรบ ไว้อย่างมั่นคง
 แข็งแรงเพื่อบริการราชการของขอม

พระเจ้าอินทรมังข่อ กษัตริย์พม่าตีแคว้นไทย รวมทั้งส่วนหนึ่งของอาณาจักรเขมร

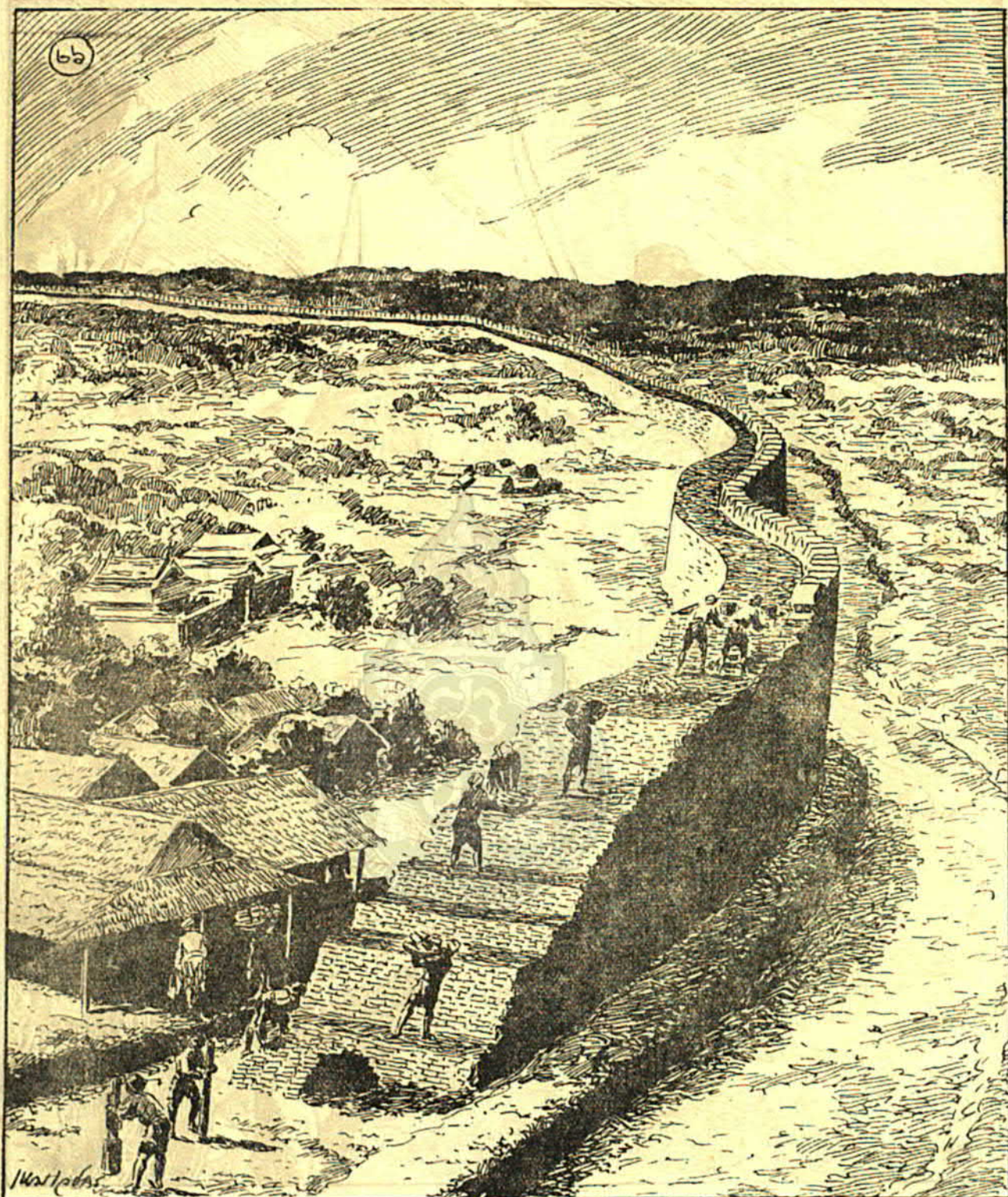
คือแคว้นทวารวดีได้ ในราว พ.ศ. ๑๖๐๐

พระเจ้านิรธามังข่อทรงอุปถัมภ์พระพุทธศาสนา นครปฐมอยู่ในตอนใต้ของสยาม
มีพระปฐมเจดีย์เป็นเครื่องหมายแห่งความเจริญรุ่งเรืองทางพระพุทธศาสนา สูงประมาณ
๑๒๐ เมตร เป็นพระเจดีย์ที่ศักดิ์สิทธิ์ และเชื่อกันว่า ภายใต้มพระบรมสารีริกธาตุบรรจุอยู่

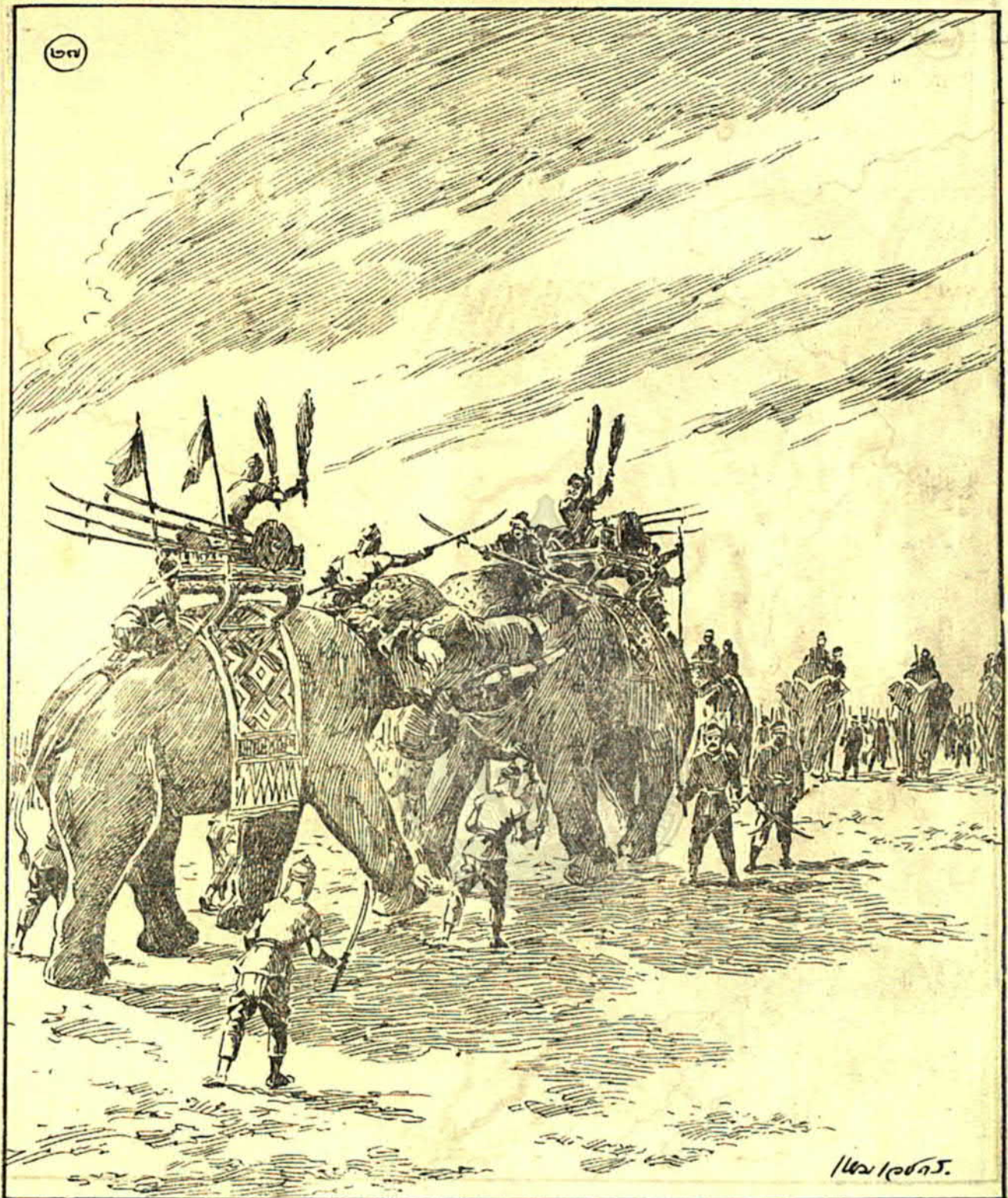

การต่อสู้ตัวต่อตัวบนหลังม้าระหว่างหัวหน้าไทยและแม่ทัพเขมร ชื่อ ไซลญลัมพ
ที่สุโขทัย เมื่อ พ.ศ. ๑๙๘๑

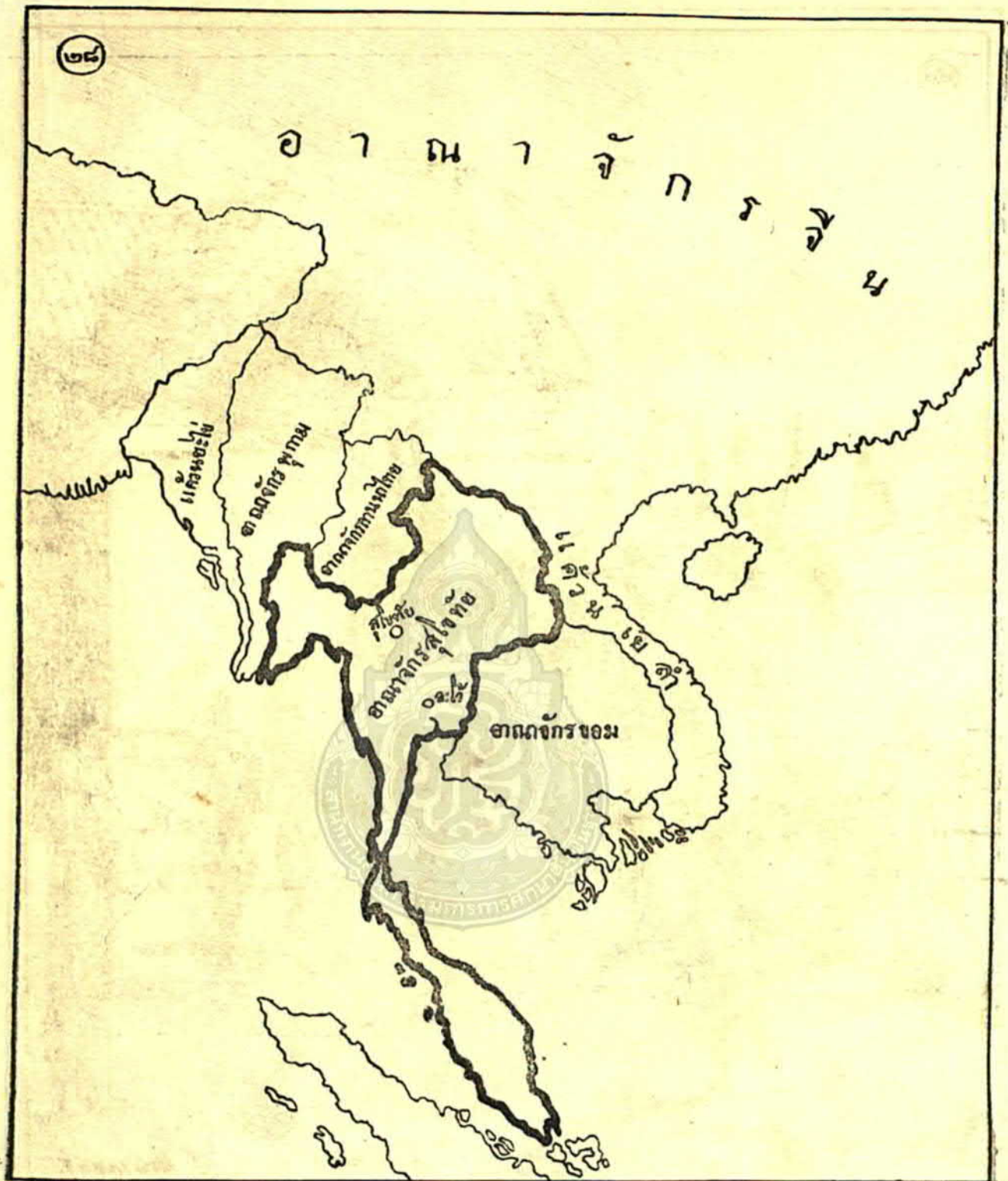

พระเจ้าศรีอินทราทิตย์ทรงสร้างเมืองสุโขทัยเป็นราชธานีของแคว้นไทยใหม่

๖๖๐ จ.พ. ๖๖๐ ปีพุทธศักราช

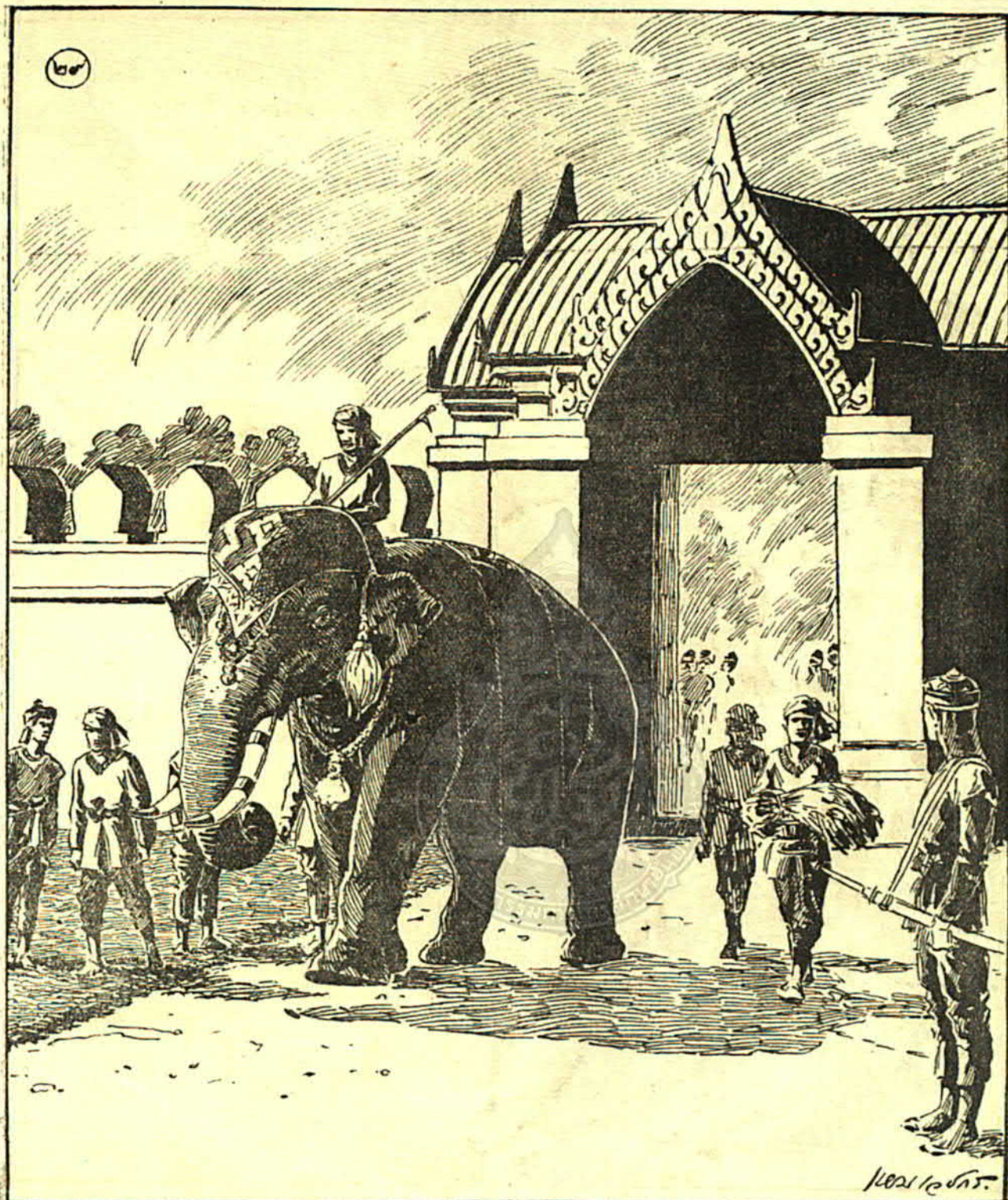

เจ้ารามคำแหง โอรสองค์ที่ ๓ ของพระเจ้าศรีอินทราทิตย์ ต่อสู้ตัวต่อตัวบนหลังช้างกับ
ขุนสามชนเจ้าเมืองฉอด หัวหน้าไทยในแคว้นอื่น ในที่สุดขุนสามชนพ่ายแพ้ก็พากลับไป

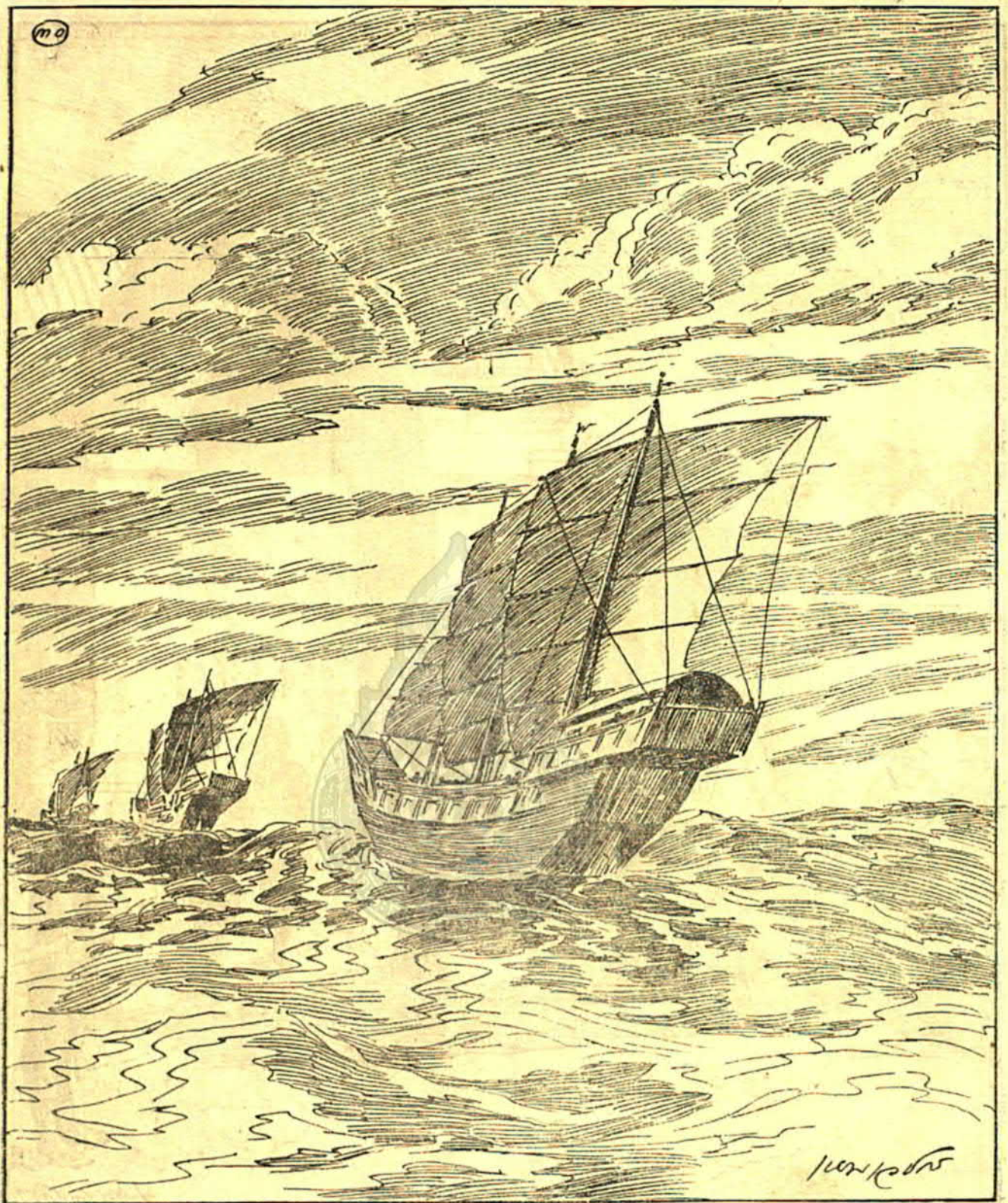

แผนที่ประวัติศาสตร์ แสดงอาณาจักรสุโขทัยในสมัยพระเจ้ารามคำแหง

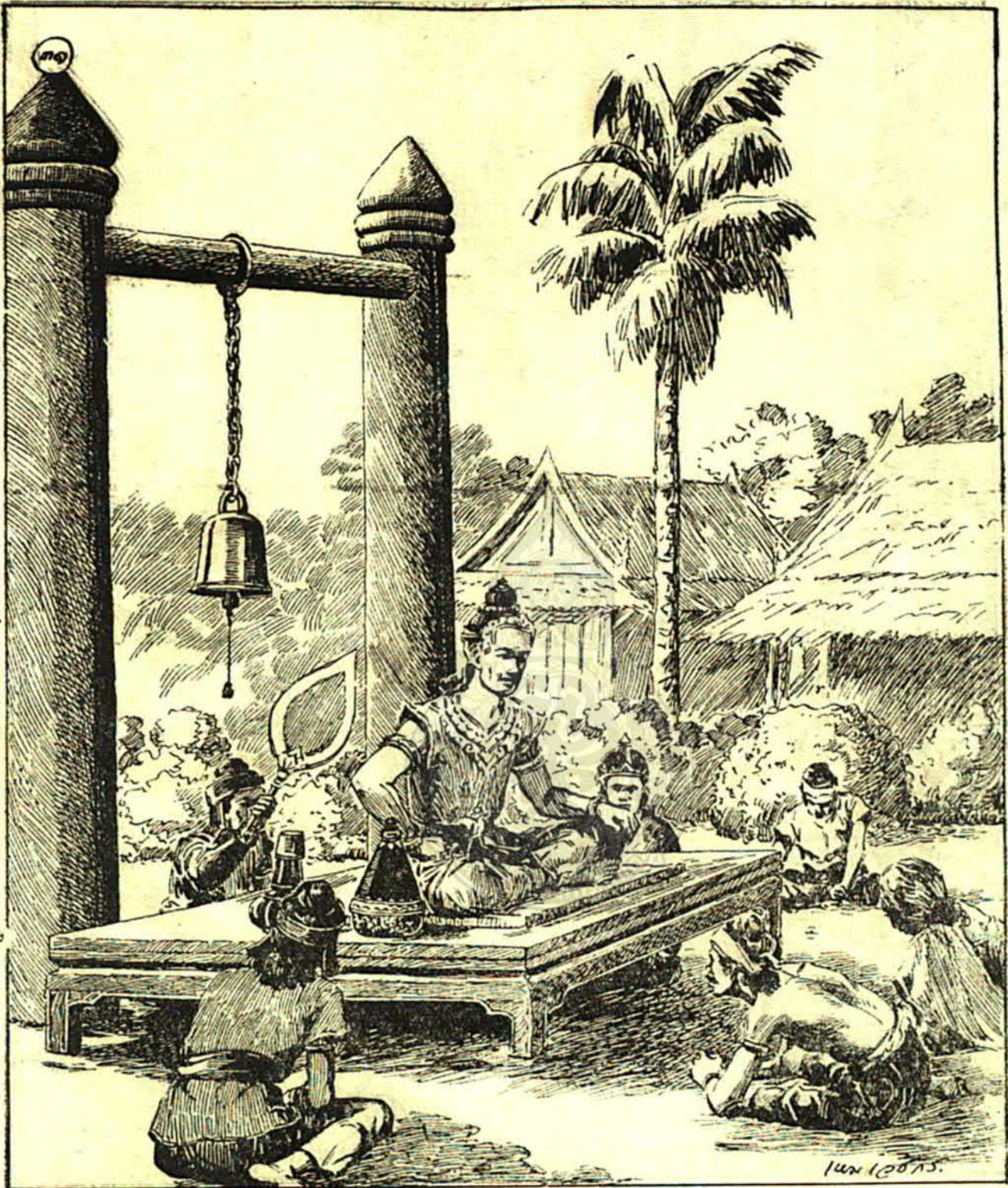
ในรัชกาลสมเด็จพระเจ้ากรุงสุโขทัย (พ.ศ. ๑๘๐๔ - ๑๘๖๘) มีอาณาเขตปกครองดังนี้

มะกะโท หัวหน้ามอญคนหนึ่ง เป็นคนมีสติปัญญาเฉลียวฉลาด ภายหลังได้ลักพา
พระราชธิดาของพระเจ้ารามคำแหงไป นำช้างเผือกมาถวายพระเจ้ารามคำแหง

พระเจ้ารามคำแหงเสด็จไปเมืองจีนเพื่อเฝ้าพระเจ้ากุบไลข่านเป็นการเชื่อมสัมพันธไมตรี
แต่พระเจ้ากุบไลข่านสวรรคตเสียก่อน จึงได้เฝ้าหงวนแสงจงย่องเต้แทนใน พ.ศ. ๑๘๓๓

พระเจ้ารามคำแหง ทรงปกครองไพร่ฟ้าข้าแผ่นดินด้วยความยุติธรรม พระองค์รับสั่งให้แขวนกระดิ่งไว้ในกรุงสุโขทัย ผู้ใดมีเรื่องราวทุกข์ร้อนจะกราบทูลให้ทรงทราบ ก็ไปขึ้นกระดิ่งนั้น พระองค์จะเสด็จออกทรงสอบสวนพิจารณาตัดสินเรื่องราวนั้นด้วยพระองค์เอง

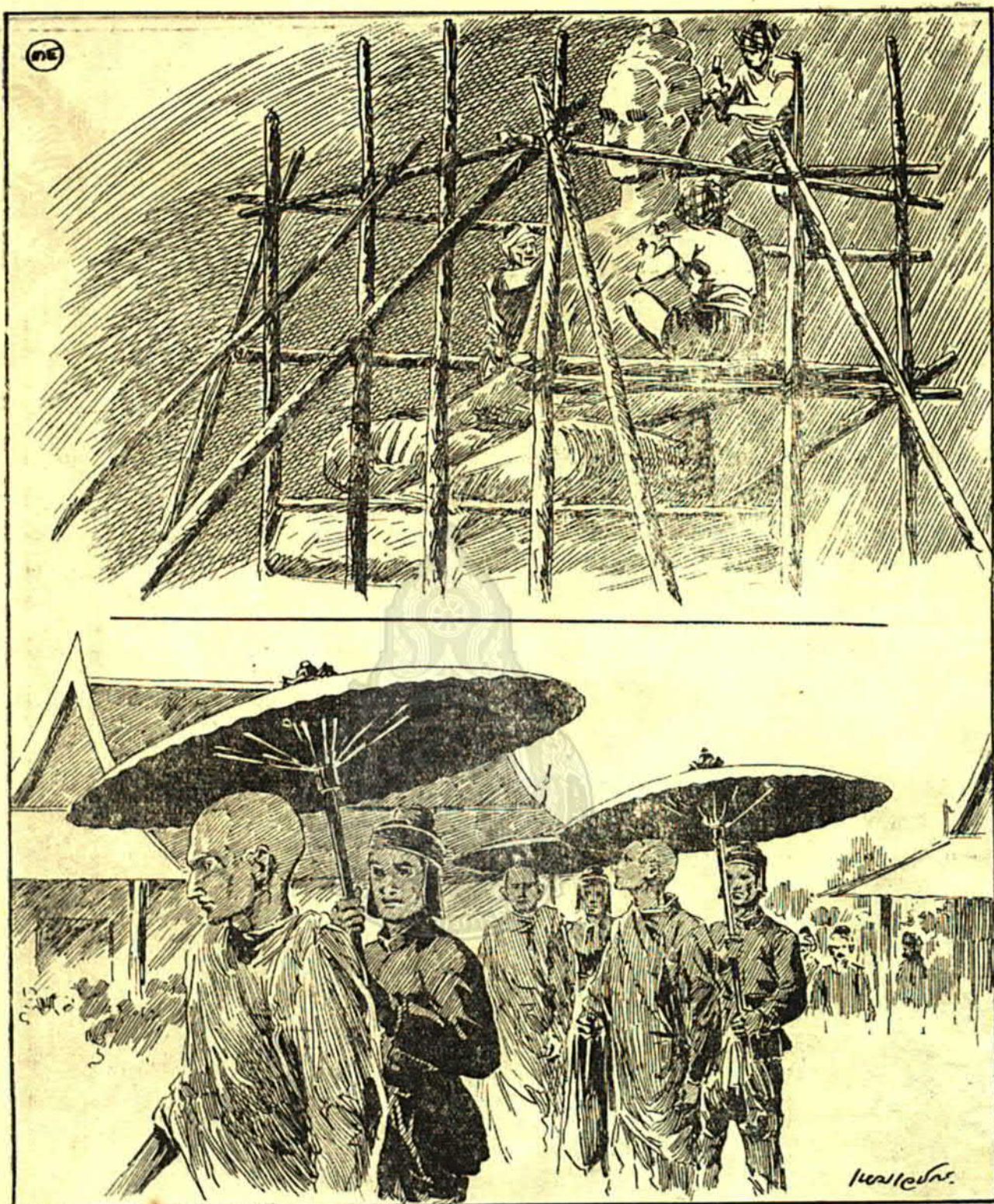

อักษรไทยที่พระเจ้ารามคำแหงทรงประดิษฐ์ขึ้นใช้เป็นครั้งแรก ในปี พ.ศ. ๑๘๒๖ นั้นว่ามีความเจริญทางอักษรศาสตร์มาก ได้ใช้อักษรไทยนั้น จารึกเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ของชาวกรุงสโขทัย ตลอดจนระเบียบข้อบังคับต่างๆ คล้ายหลักการปกครองสำหรับชุมชนในสมัยนั้นลงไว้บนแผ่นศิลา ข้อความในศิลาจารึกนั้นย่อมเป็นหลักฐานอ้างอิงทางประวัติศาสตร์ได้อย่างดีสืบต่อมาจนทุกวันนี้

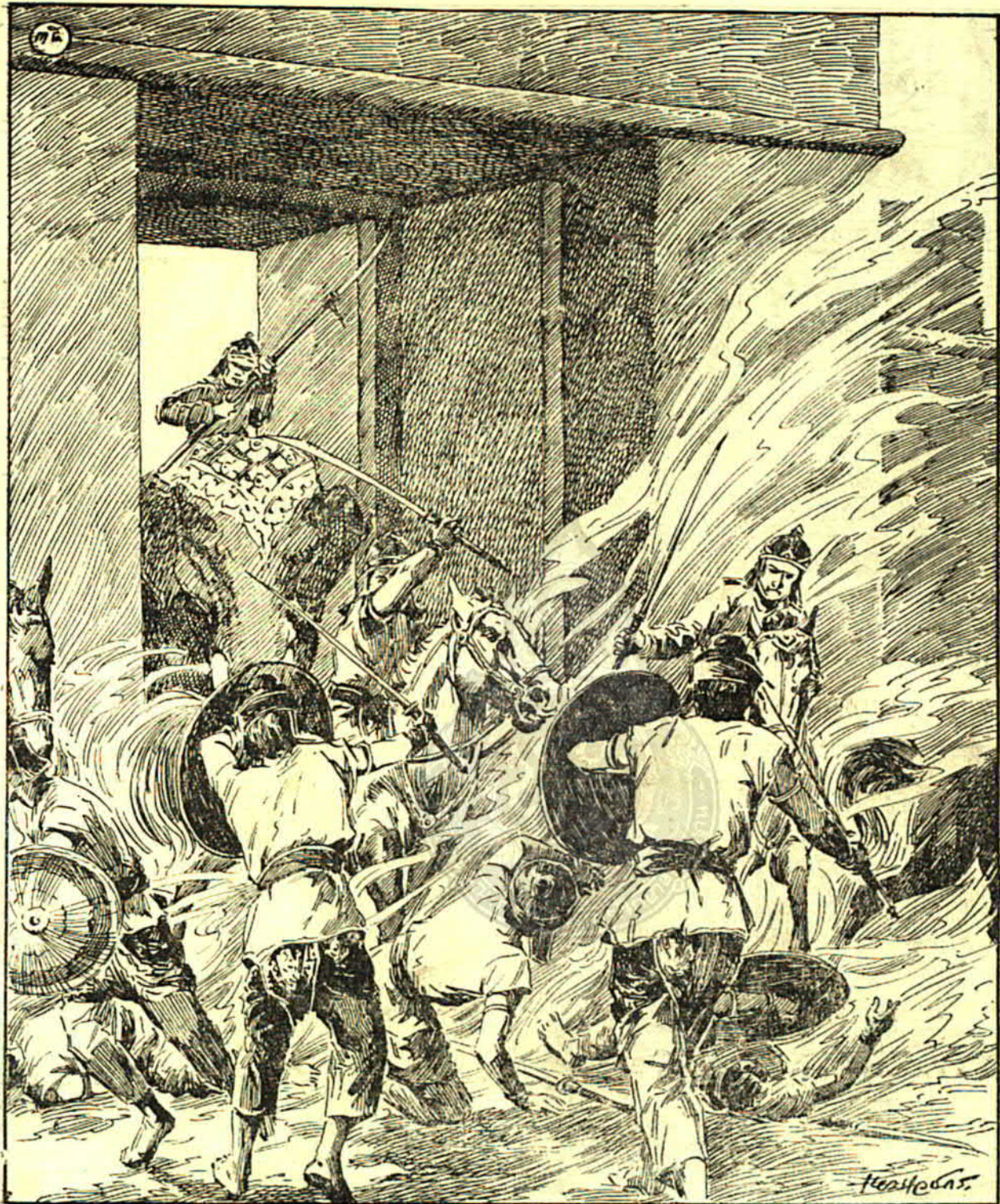

พระธรรมราชาที่ ๑ (ลิไท) ทรงสำรวจการสร้างถนนและคลองในราชอาณาจักรสุโขทัย

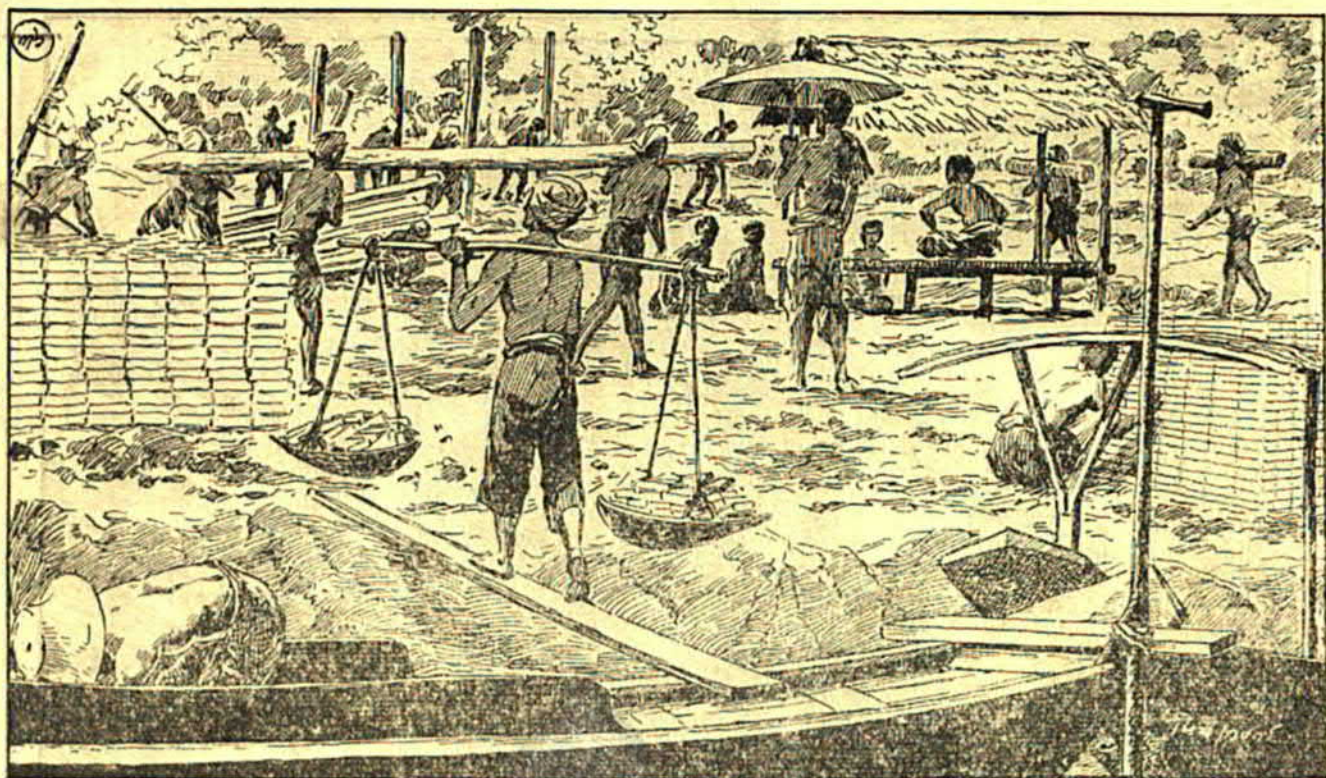
ในปี พ.ศ. ๑๘๕๐

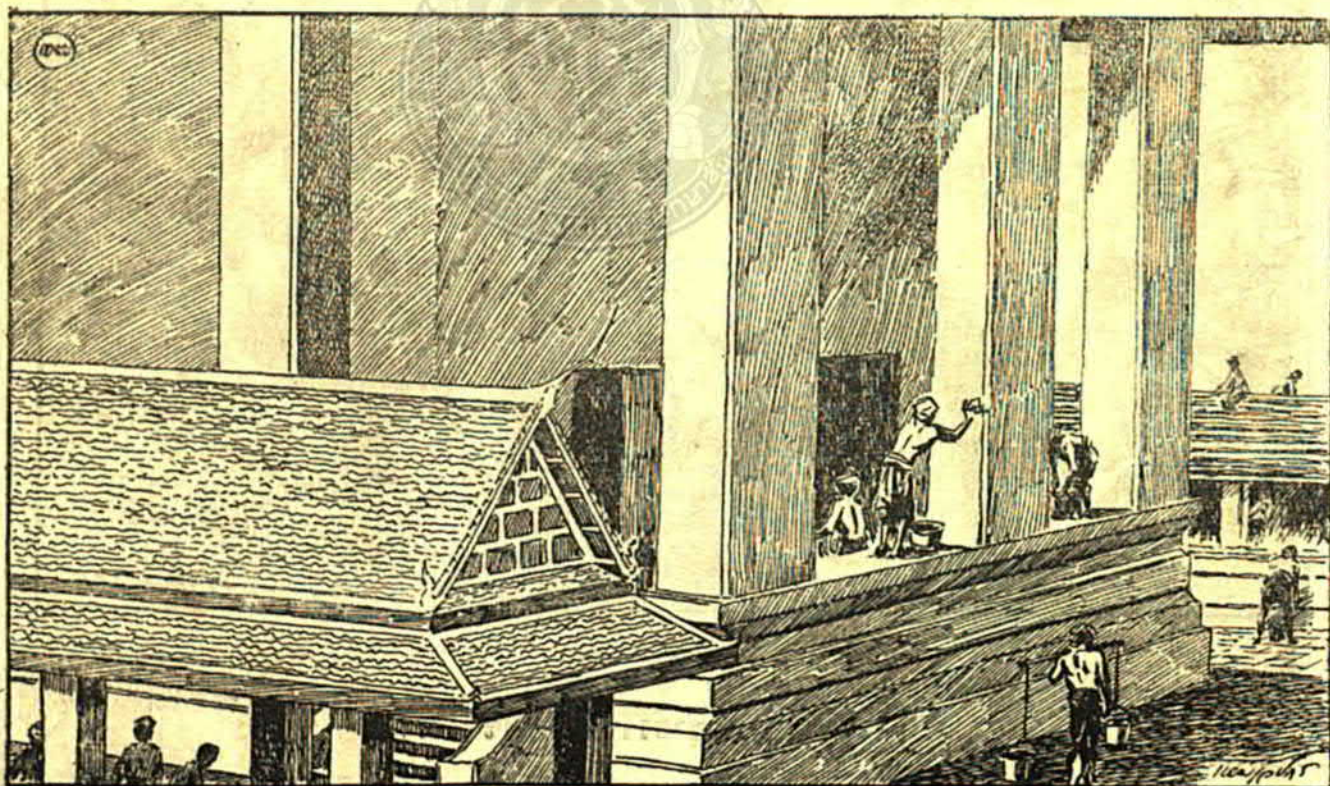
พระธรรมราชาที่ ๑ (ลิไท) ทรงทำนุบำรุงทางพระพุทธศาสนามาก ได้ทรง
สร้างพระพุทธรูปไว้ และนิมนต์พระสงฆ์จากลังกามาเผยแผ่พระพุทธศาสนาในกรุงสุโขทัย

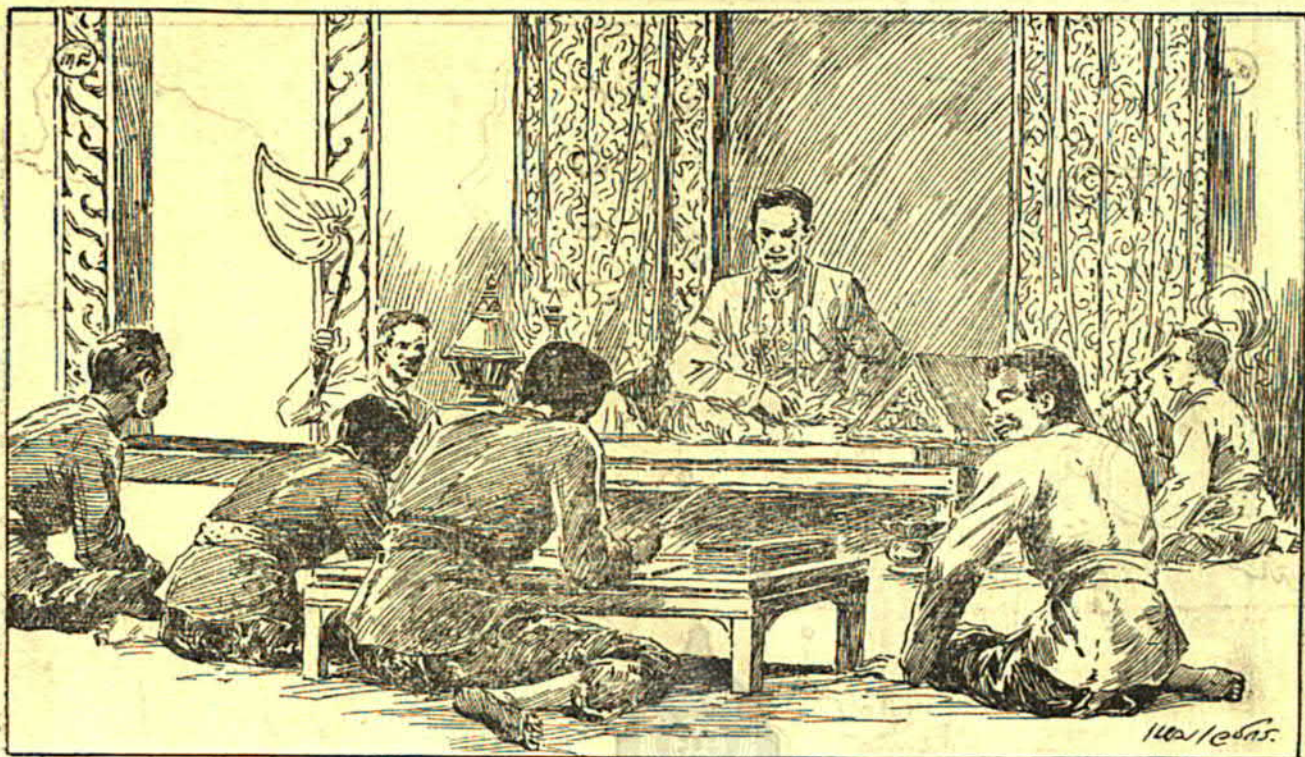
สมเด็จพระบรมราชาธิราชที่เมืองช้างงา
(เท่ากับได้กรุงสุโขทัย) ใน พ.ศ. ๑๕๒๐ รัชกาลพระเจ้าไชยลอไทย

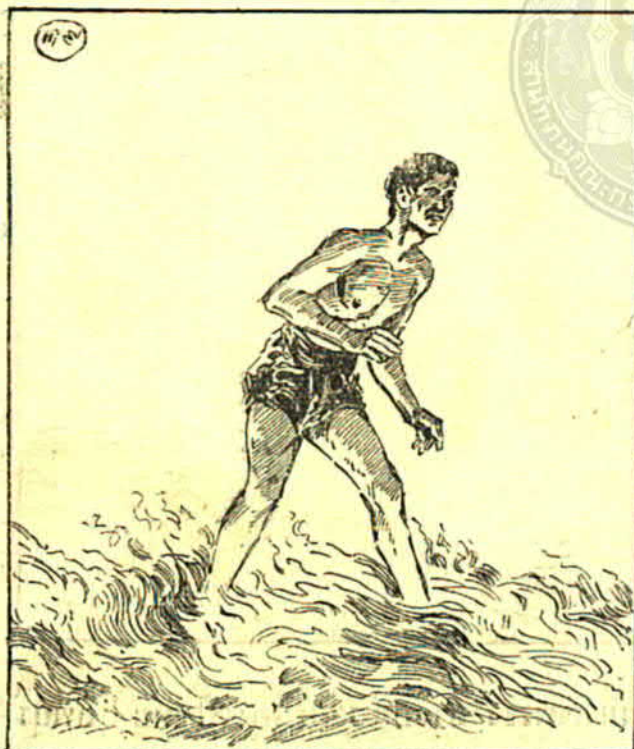
เจ้าอุทอง ภายใต้อำนาจการปกครองของกษัตริย์กรุงสุโขทัย ทรงสร้างราชธานีของพระองค์
ขึ้นเองที่อยุธยา ใน พ.ศ. ๑๘๕๓ แล้วประกาศตนเป็นพระเจ้าแผ่นดิน

ทาสกรรมกรและช่างก่อสร้างกำลังสร้างพระราชวังและวัดในอยุธยาบนพื้นที่แห่งหนึ่งริมแม่น้ำ

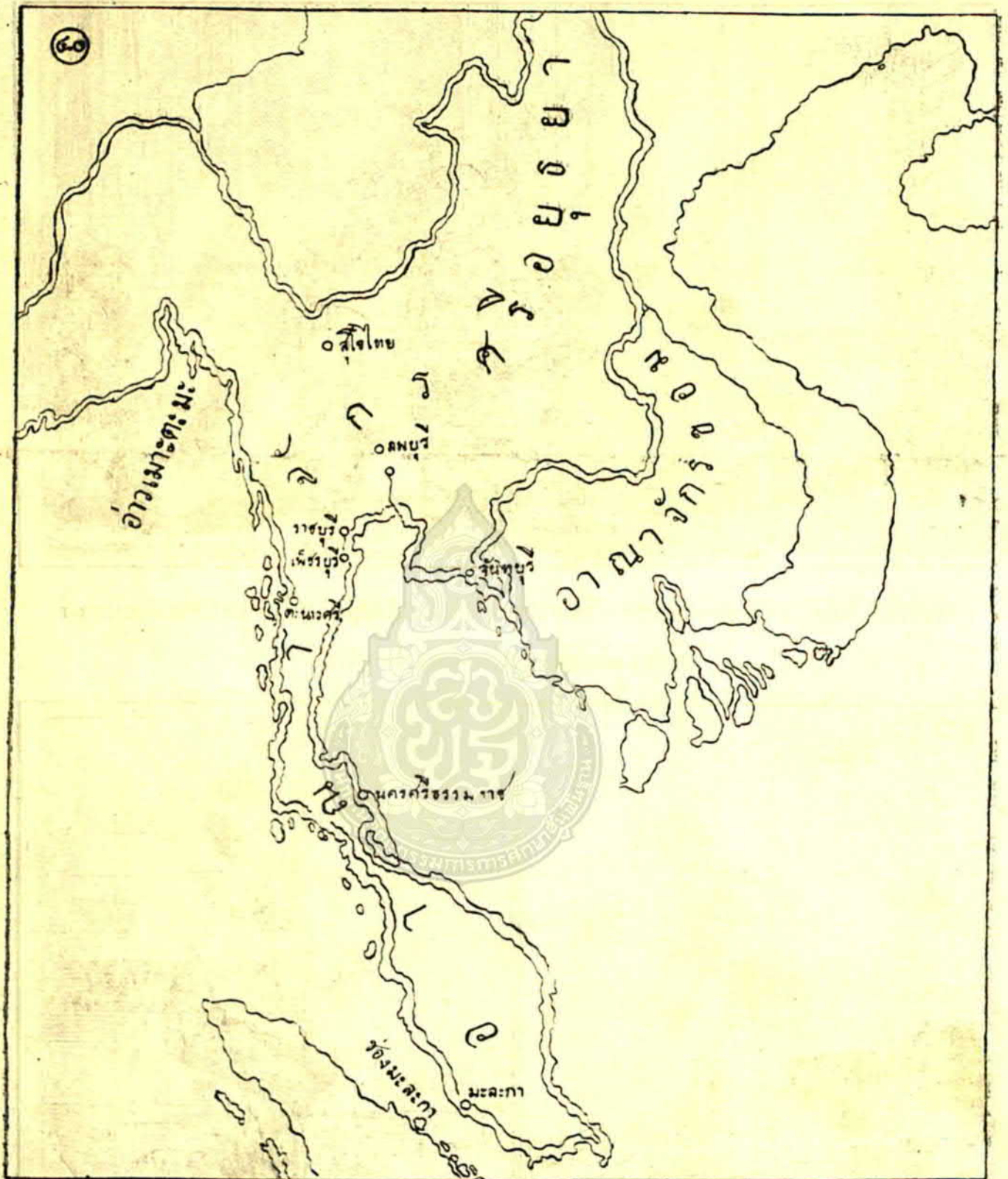
พระเจ้าอยู่ทอง ทรงพระนามว่าสมเด็จพระรามาชัยดี ประทับในท่ามกลางคณะเสนาบดี
เพื่อทรงบัญญัติกฎหมายลักษณะพยาน

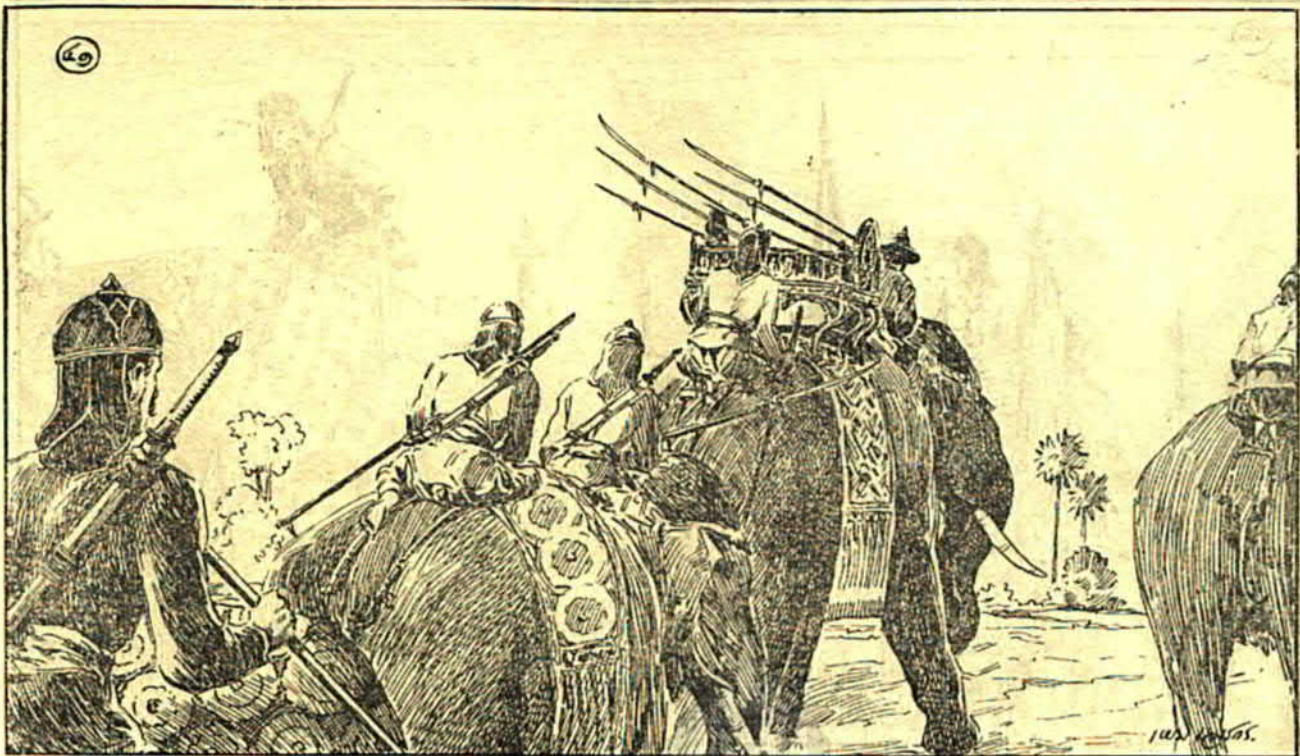
การพิสูจน์ความผิดโดยให้จำเลยลุยไฟ

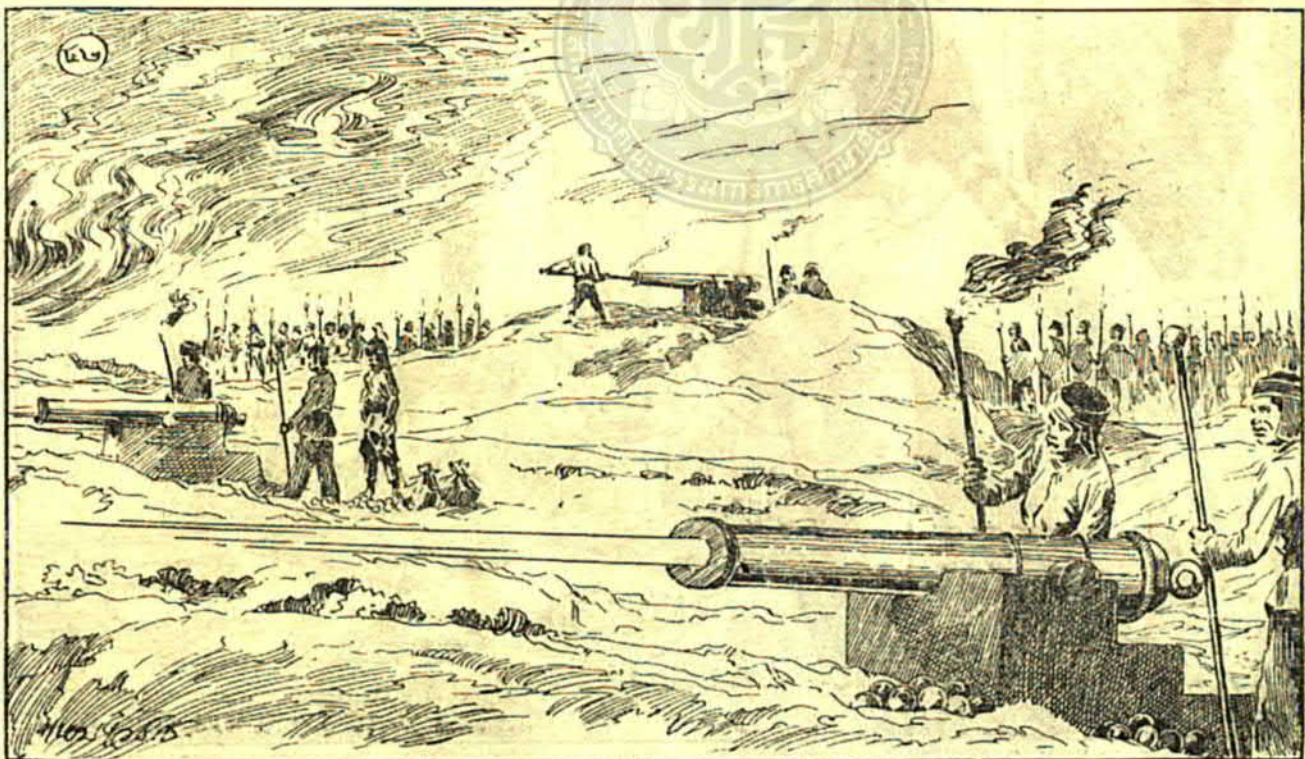
การพิสูจน์ความผิดโดยให้จำเลยดำน้ำ

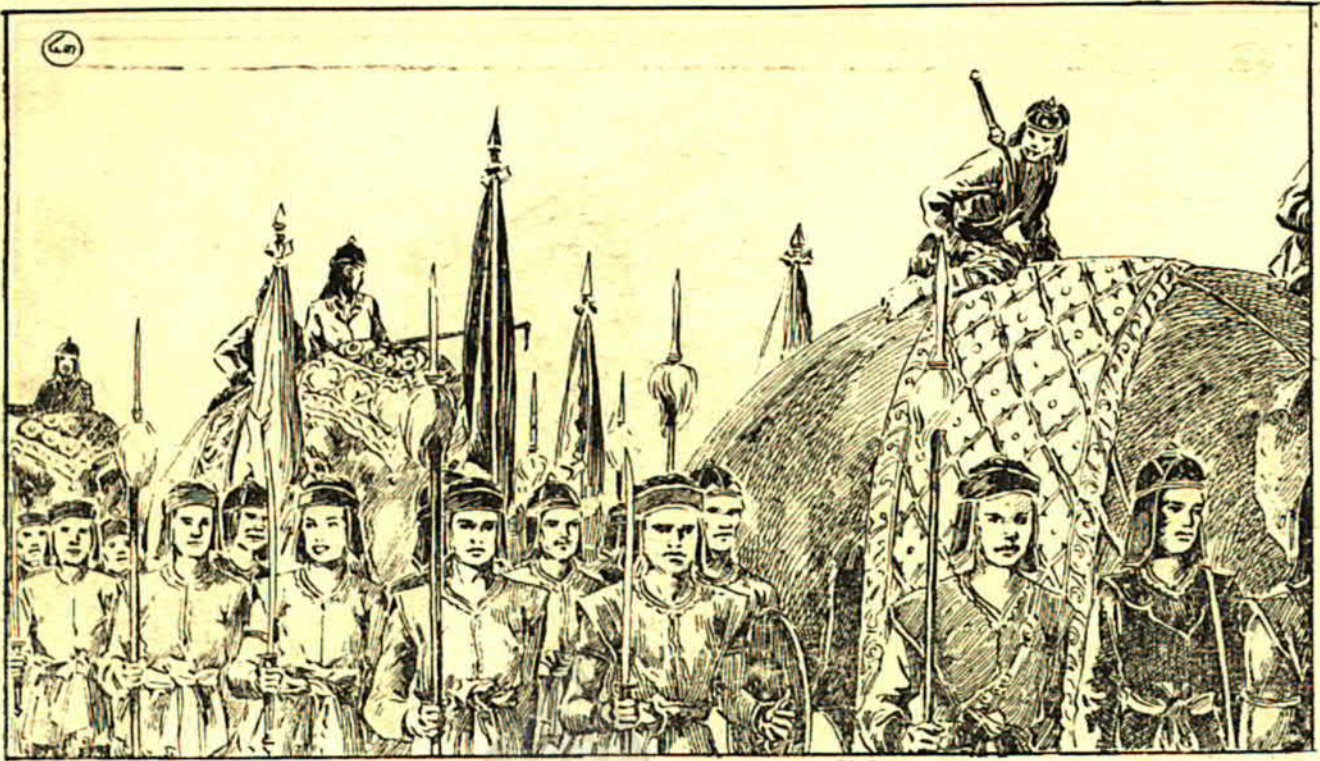
แผนที่แสดงการขยายอาณาเขต ในสมัยสมเด็จพระรามาธิบดี รวมเมืองสุโขทัย ลพบุรี ราชบุรี เพชรบุรี นครศรีธรรมราช จันทบุรี ตะนาวศรี มะละกา เข้าไว้ในราชอาณาจักรอยุธยา

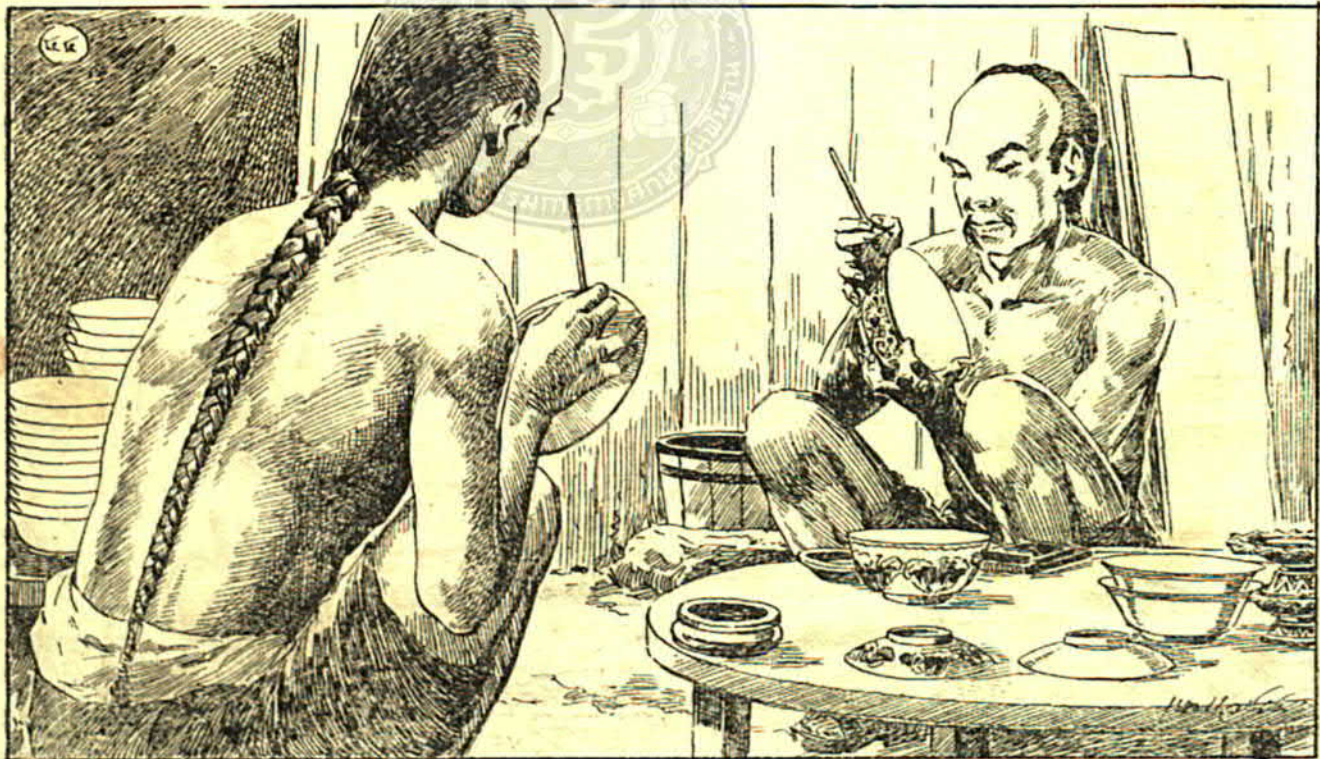
สมเด็จพระบรมราชาทรงยกทัพไปตีอาณาจักรสุโขทัย ระหว่าง พ. ศ. ๑๕๑๔ - ๑๕๒๑
และในที่สุดอาณาจักรนั้นต้องตกเป็นเมืองขึ้นของกรุงศรีอยุธยา

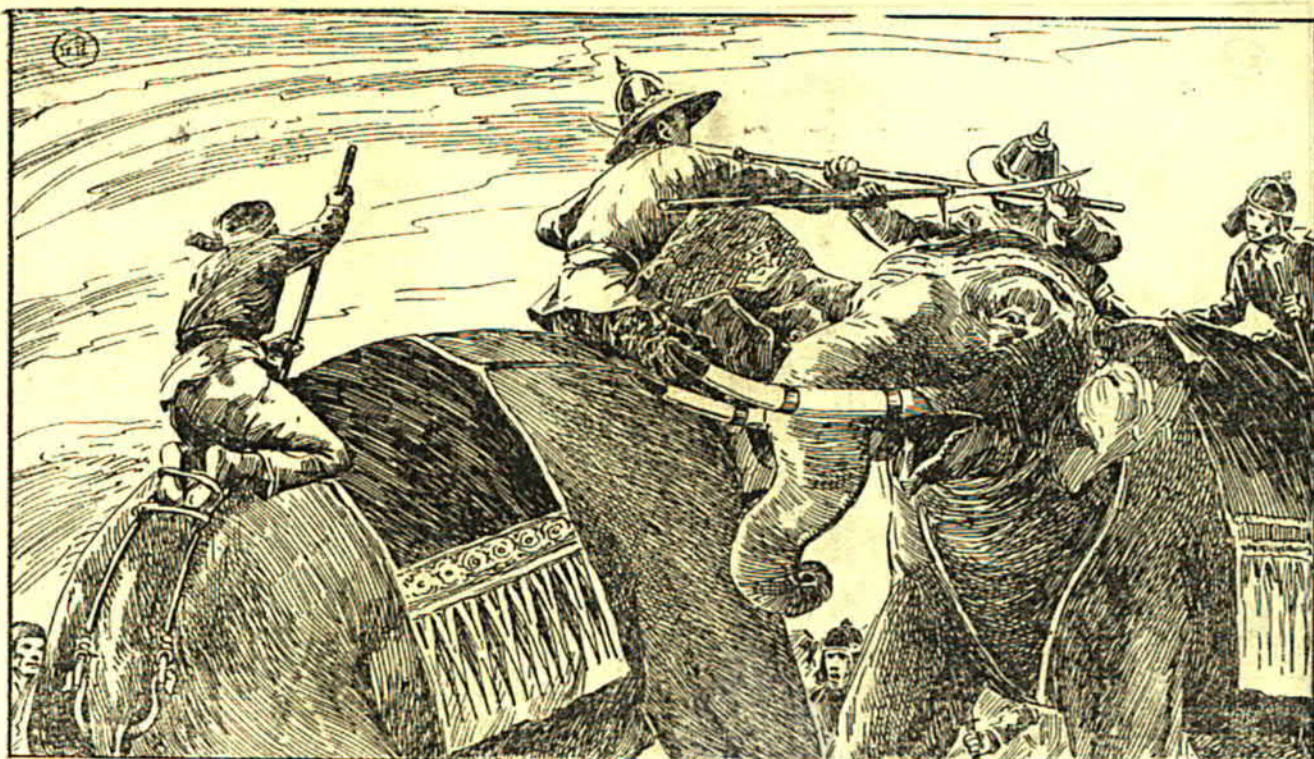
สมเด็จพระรามาธิบดีทรงทำสงครามกับเขมร ตีได้นครธมในปี พ. ศ. ๑๕๓๖ นับว่า
ได้มีการใช้ปืนเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์การรบของไทย

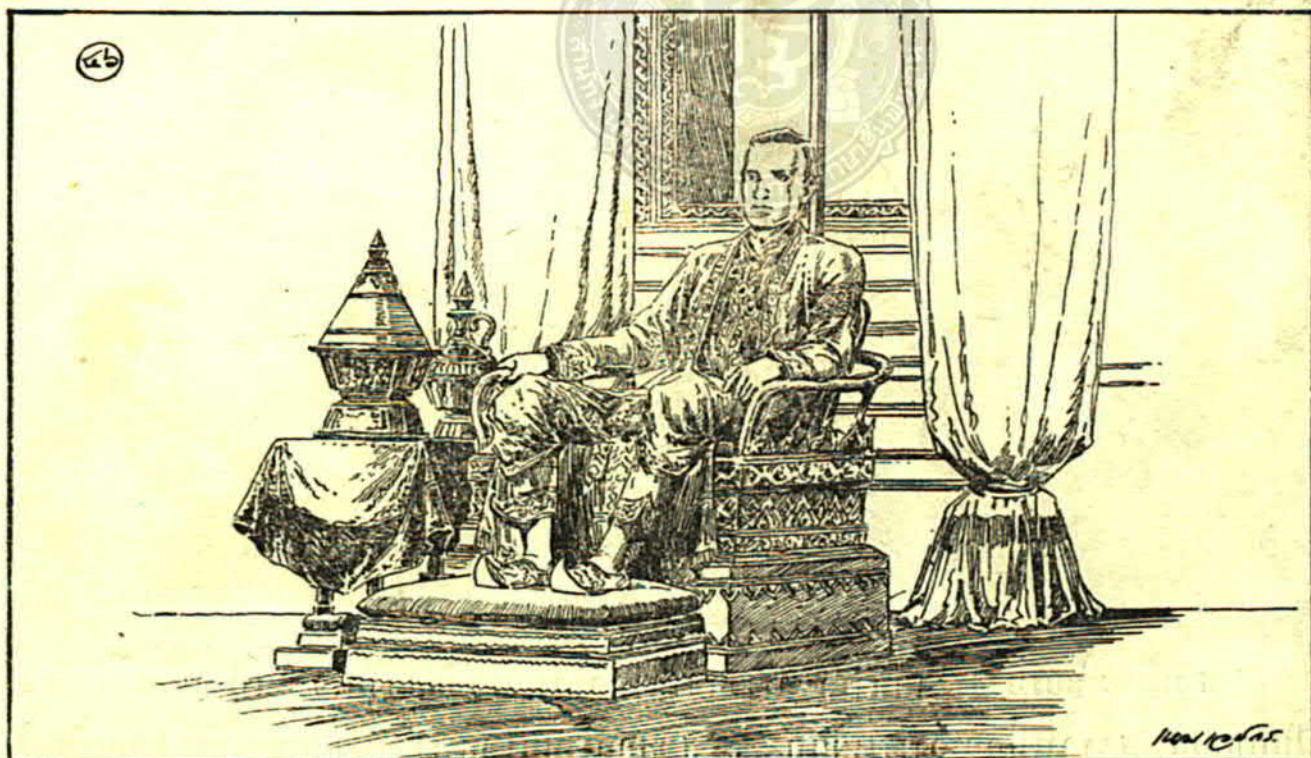
ขบวนแห่อันมเหสีพาราจัดขึ้นเป็นเกียรติแห่งชัยชนะของสมเด็จพระนเรศวร ในกรุงศรีอยุธยา

เจ้าครอินท์เสด็จไปเมืองจีน พ.ศ. ๑๕๒๐ และได้นำช่างจีนมาทำถ้วยชามในสยาม

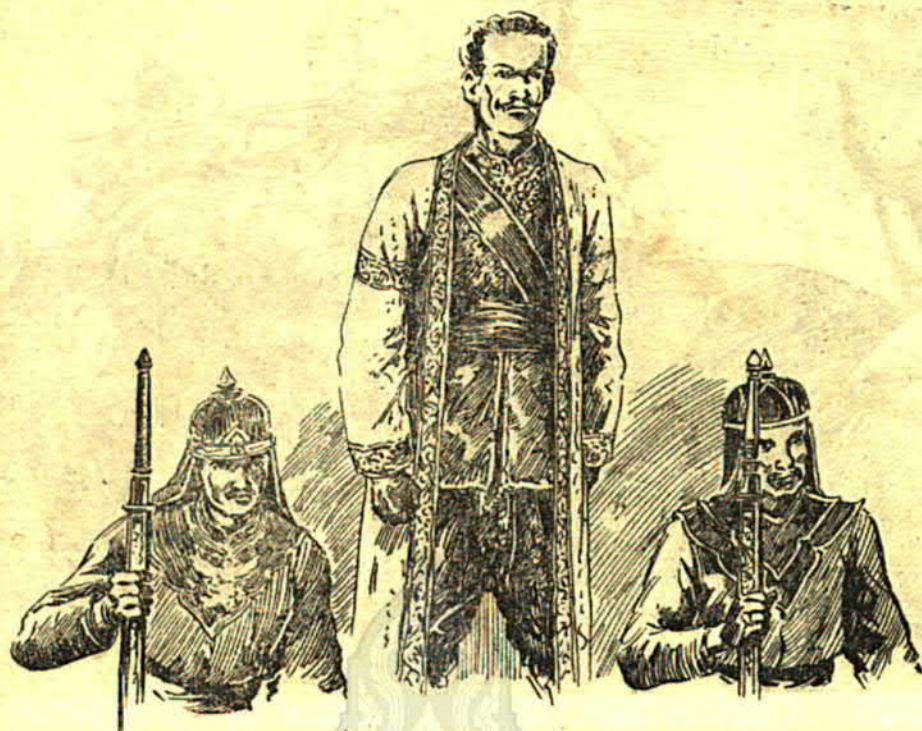

การต่อสู้ตัวต่อตัวระหว่างไอรส ๒ องค์แรกของสมเด็จพระนครินทราธิราช (คือเจ้า
อ้ายพระยา กับ เจ้าพระยา) กอชาดสั้นพระชนม์บนหลังช้างทั้งคู่

เจ้าสามพระยาไอรสองค์ที่ ๓ ของสมเด็จพระนครินทราธิราช สถาปนาพระองค์เป็น
สมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๒ กรุงศรีอยุธยา

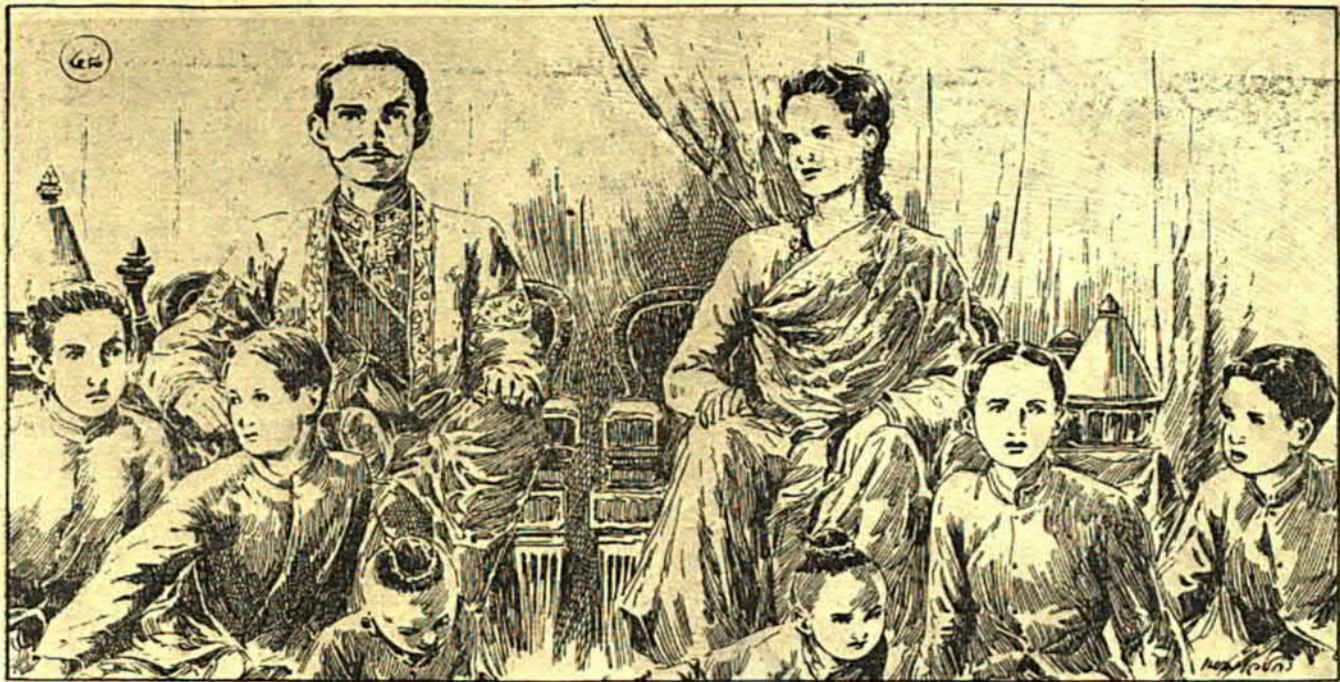
(๕๗)

สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ ทรงจัดการปกครองแบบมัธยมวิภาค ในปี พ.ศ. ๑๕๕๑
ในภาพบนแสดงการปกครอง ๒ แผนก ๑. สมุหกลาโหม(ทหาร) ๒. สมุหนายก(พลเรือน)

ในภาพล่าง สมุหนายกมีกระทรวงขึ้นอยู่ ๔ กระทรวง เรียกว่าจตุสดมภ์ คือ

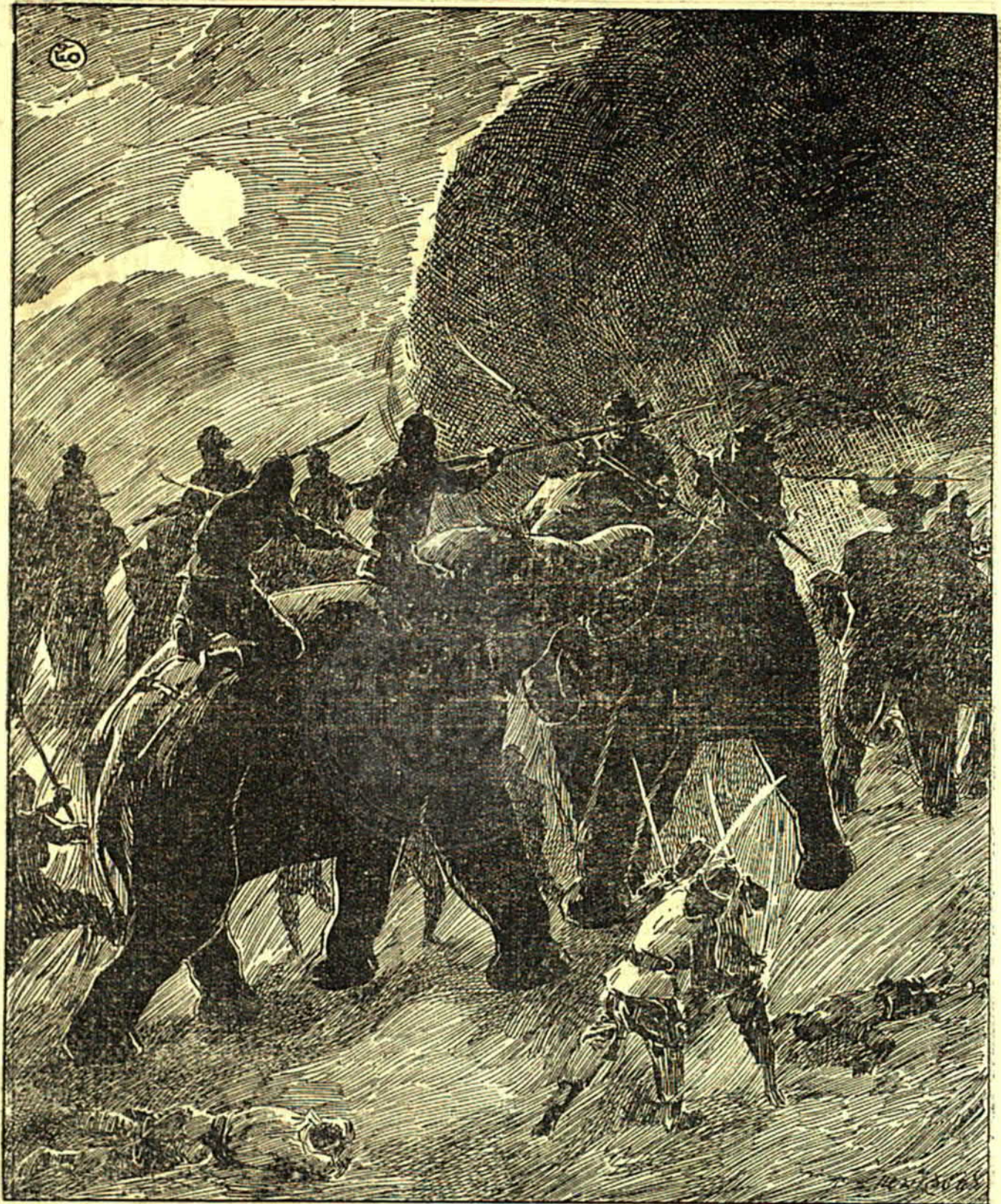
๑. กระทรวงมหาดไทย (เวียง)	๒. กระทรวงวัง (วัง)
๓. กระทรวงพระคลัง (คลัง)	๔. กระทรวงเกษตราธิการ (นา)

สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถทรงตั้งกฎเกณฑ์บรรดาการสืบสันตติวงศ์ ขึ้นในปี พ. ศ.
๑๙๕๓ ในภาพพระองค์และพระมเหสีประทับบนพระราชบัลลังก์พร้อมด้วยรัชทายาทซึ่งเป็น
พระมหาอุปราช และมีโอรสอื่นๆ เข้าเฝ้าตามตำแหน่ง

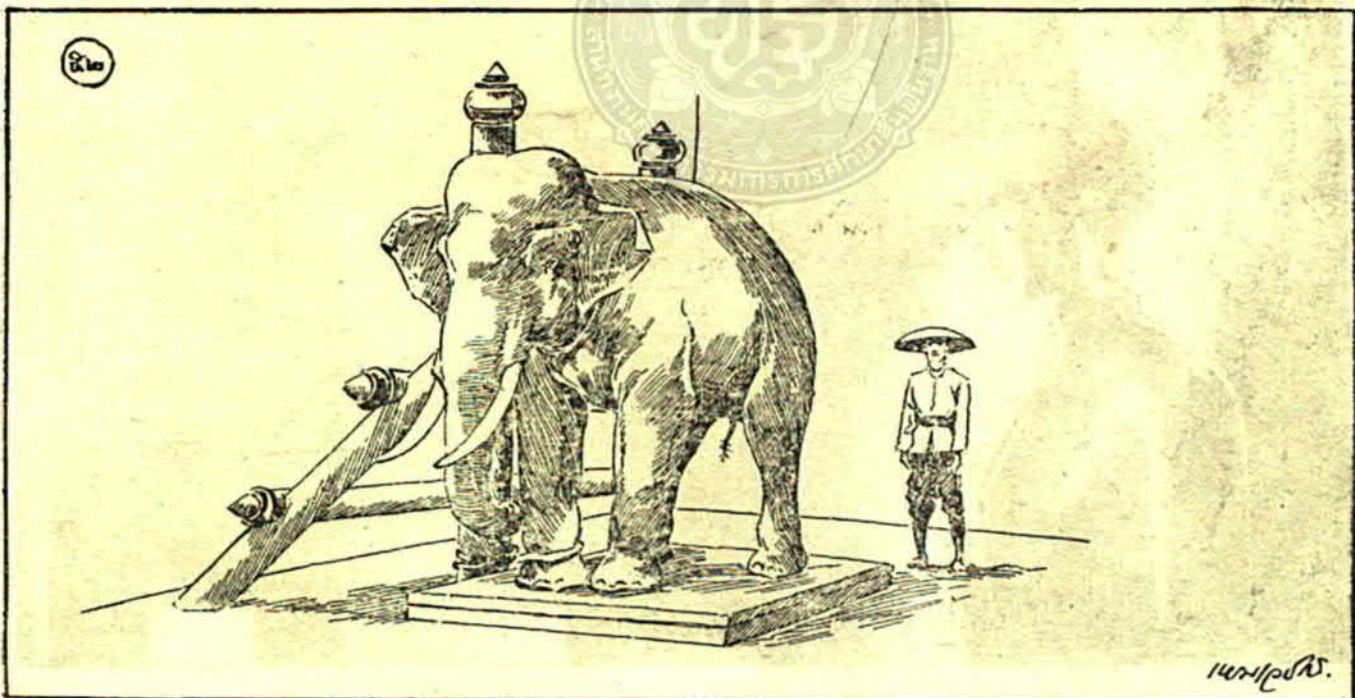
สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถทรงสร้างพิณโลกเป็นราชธานีในปี พ. ศ. ๒๐๐๖ เพื่อ
สะดวกแก่การโจมตีเชียงใหม่

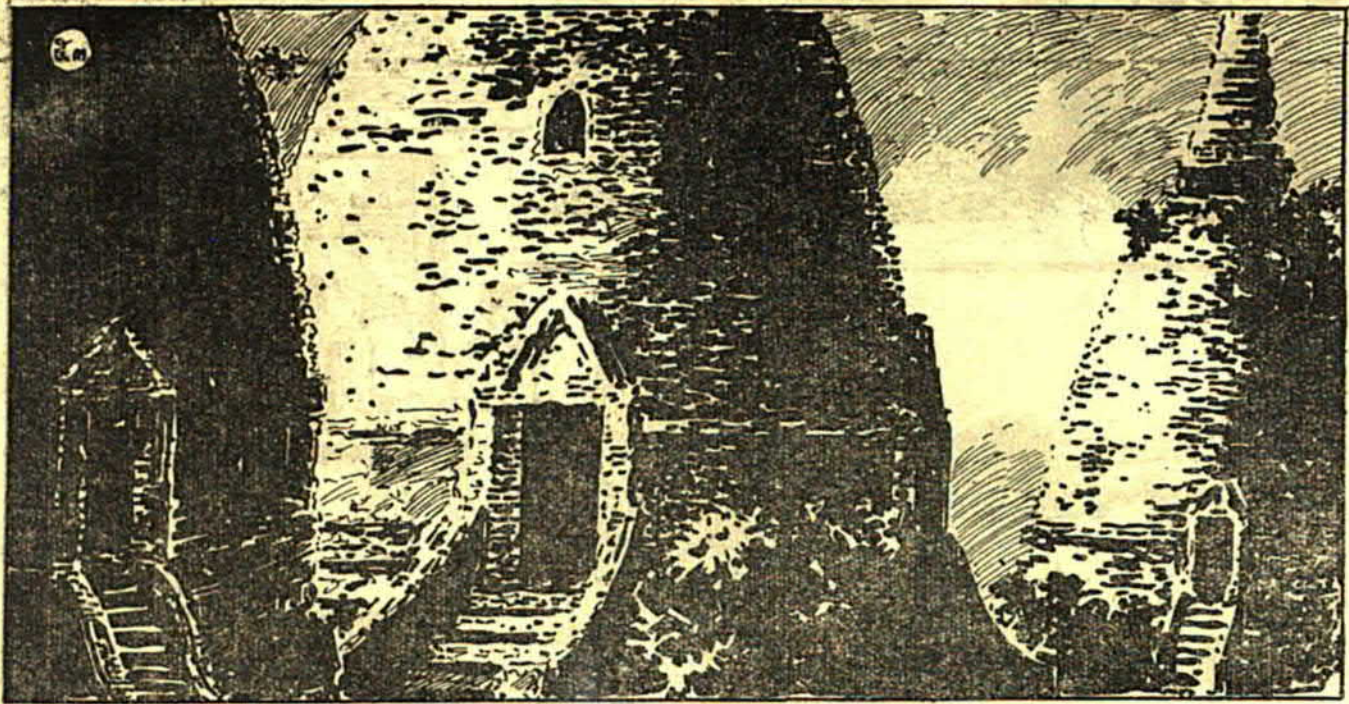
สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถโปรดให้เกณฑ์พลยกไปตีเชียงใหม่ มีการรบกันภายใต้แสงจันทร์ เจ้าอินทราชาพระชนมายุ ๑๕ พรรษา ทรงช้างพร้อมด้วยบริวารออกปะทะกับนักรบเชียงใหม่ ๔ คนบนหลังช้าง ในที่สุดเจ้าอินทราชาต้องป็นส้นพระชนม์ในที่รบ

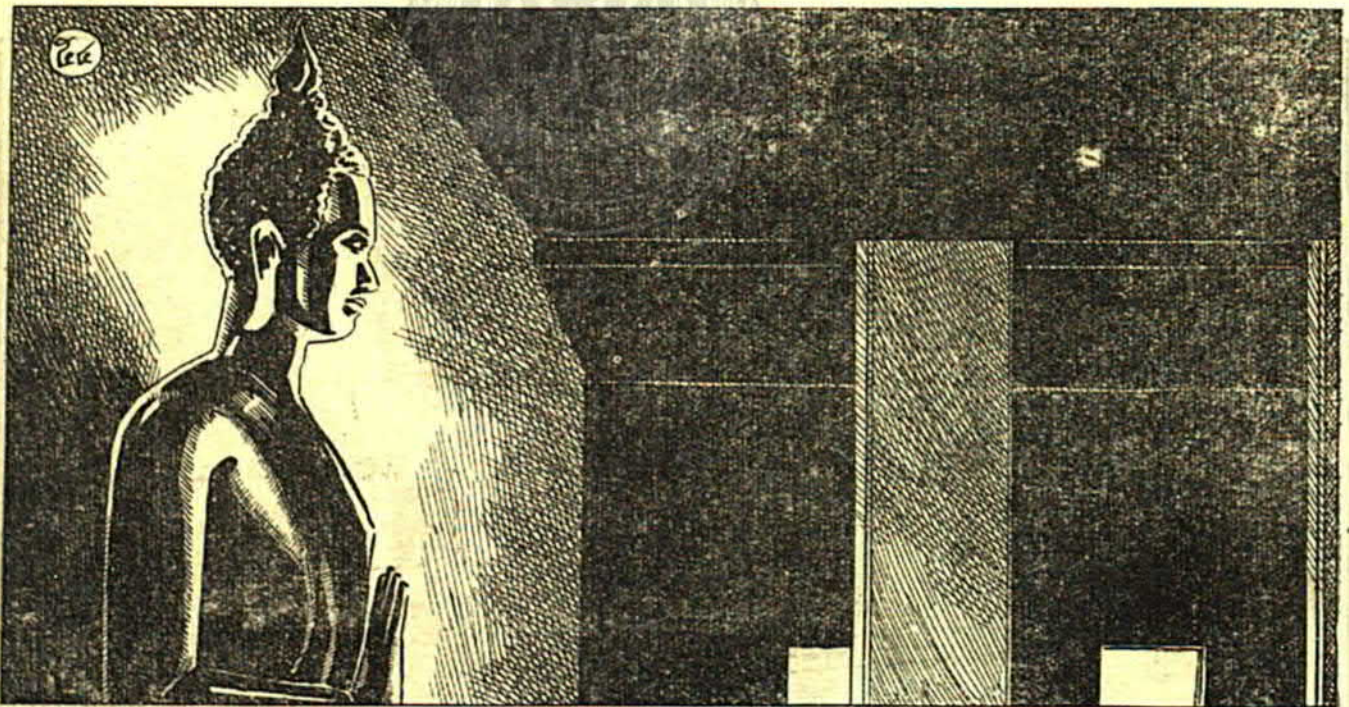
สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถทรงผนวชเป็นภิกษุอยู่ ๘ เดือน ที่วัดจุฬามณี พินนโลก
เมื่อ พ. ศ. ๒๐๐๘ การผนวชครั้งนี้มีคณะทูตจากจีน พม่า และแคว้นใกล้เคียงอื่น ๆ
เข้าเฝ้าด้วย

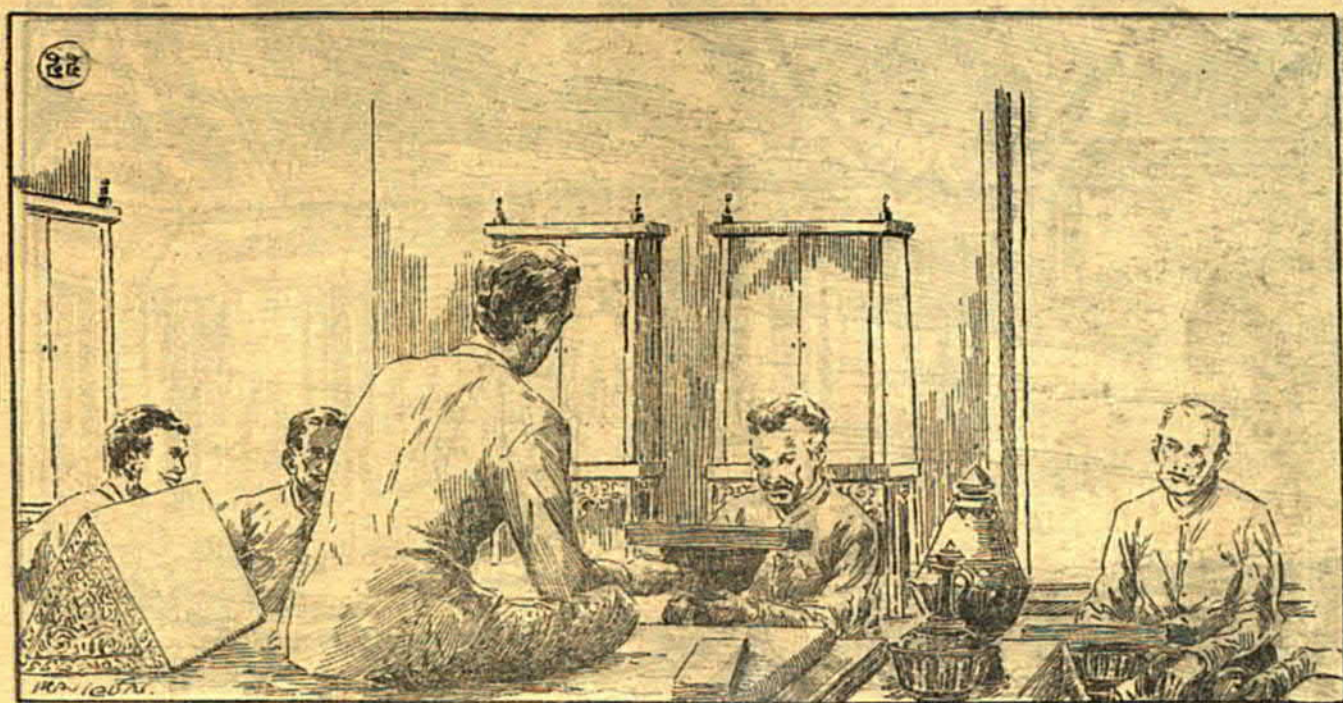
มีคนจับช้างเผือกได้เชือกหนึ่งทอชญา แล้วนำมาถวายสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ
ในปี พ. ศ. ๒๐๑๔ นับเป็นครั้งที่ ๒ ในประวัติศาสตร์ไทย

ในวัดพระศรีสรรเพชญ์ (พุทธาวาส) สมเด็จพระเชษฐาธิราชที่ ๒ ได้ทรงสร้างพระสถูปเจดีย์ใหญ่ ในปี พ.ศ. ๒๐๓๕ เพื่อเป็นที่ระลึกแด่สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ ซึ่งเป็นพระราชบิดาของพระองค์

พระพุทธรูปองค์ใหญ่ ซึ่งสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒ โปรดให้สร้างไว้ในวัดพระศรีสรรเพชญ์ ที่กรุงศรีอยุธยา สูง ๔๘ ฟุต ตั้งอยู่บนฐาน ๒๑ ฟุต หุ้มด้วยทองคำ นับว่าเป็นพระพุทธรูปชิ้นที่ใหญ่ที่สุดในโลก (ภายหลังพม่าตีกรุงศรีอยุธยาแตกเมื่อ พ.ศ. ๒๓๑๐ ได้เอาไปเผาผลาญเอาทองหุ้มพระพุทธรูปไปหมด)

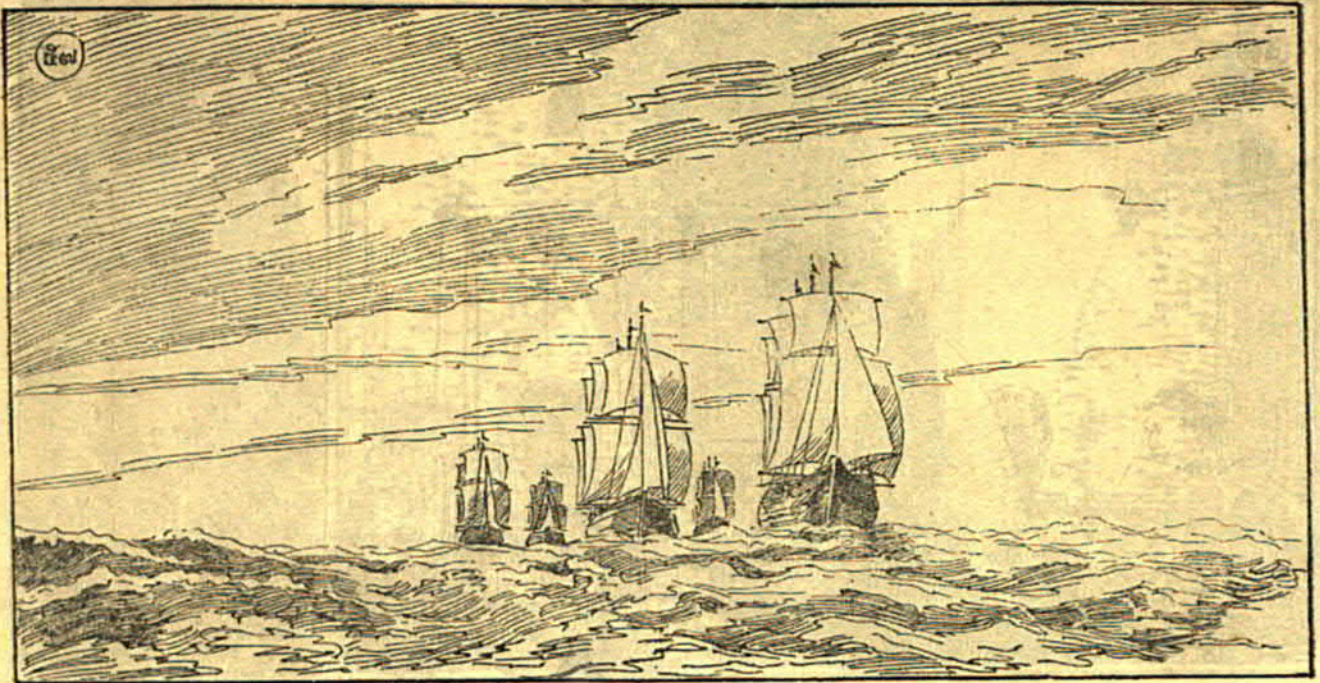

สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒ ทรงทำนุบำรุงวรรณคดีมาก วรรณคดีที่มีชื่อเสียงเกิดขึ้น
คือ ลิลิตยวนพ่าย

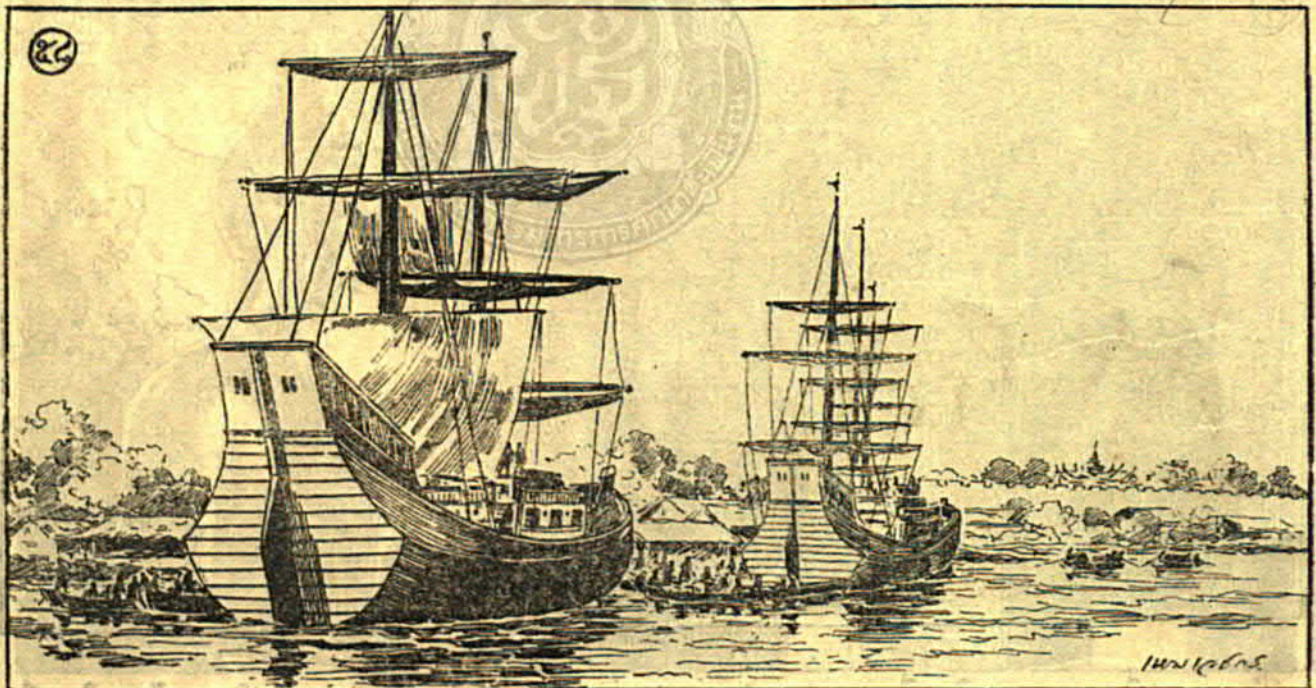

แผนที่แสดงทางเดินเรือของ วาสโก ดากามา จากโปรตุเกสไปแอฟริกาใต้ อินเดีย
ในปี พ.ศ. ๒๐๕๐

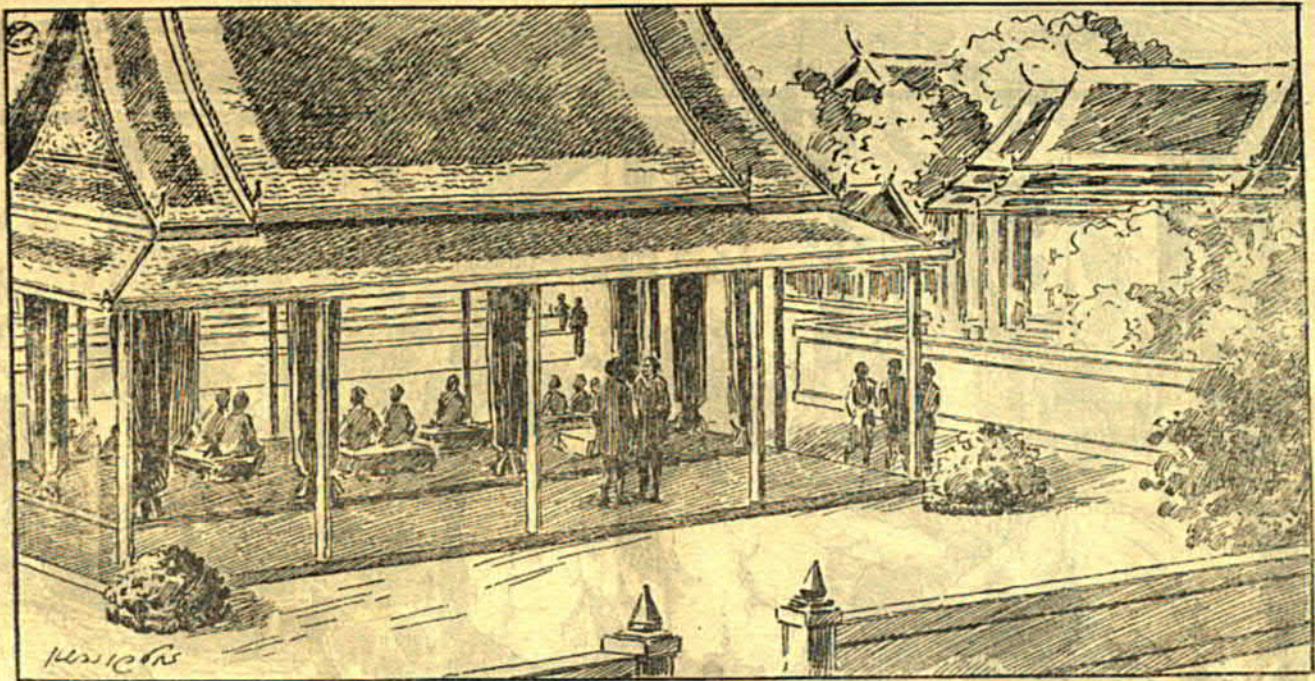
๑๖๐๒ ค.ศ. ได้ใช้เรือไปอินเดีย และกลับด้วยเรือที่ต่างกัน

๕๑ พระเจ้ากรุงปอร์ตุเกสแต่งตั้งให้โลเปส เดอ ซิไควรา คุมเรือกำปั่นเป็นราชทูตมาเจริญ
ทางพระราชไมตรีกับเจ้าเมืองมะละกาในปี ๒๐๕๑ เผอิญเกิดต่อสู้กับเจ้าเมืองมะละกา ซึ่ง
เป็นเจ้าเมืองขึ้นของไทย ซิไควราไม่มีกำลังพอ จึงเล่นเรือหนีกลับไป

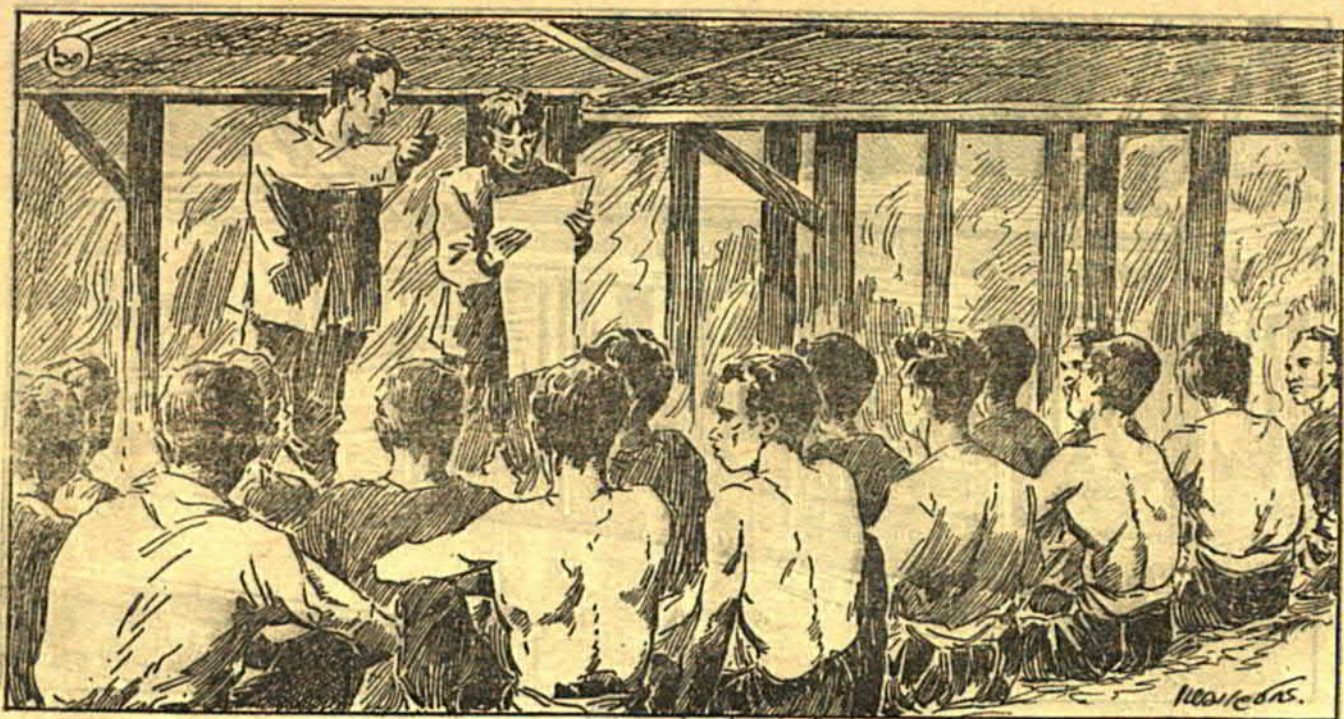
๕๒ เมื่อปอร์ตุเกสทราบว่า เจ้าเมืองมะละกาทำร้ายอัลฟอนเซ อัลบูเคอเก อุปราชปอร์ตุเกส
แห่งอินเดีย จึงขกกองทัพเรือมาตีมะละกา และยึดได้ในปี พ.ศ. ๒๐๕๒

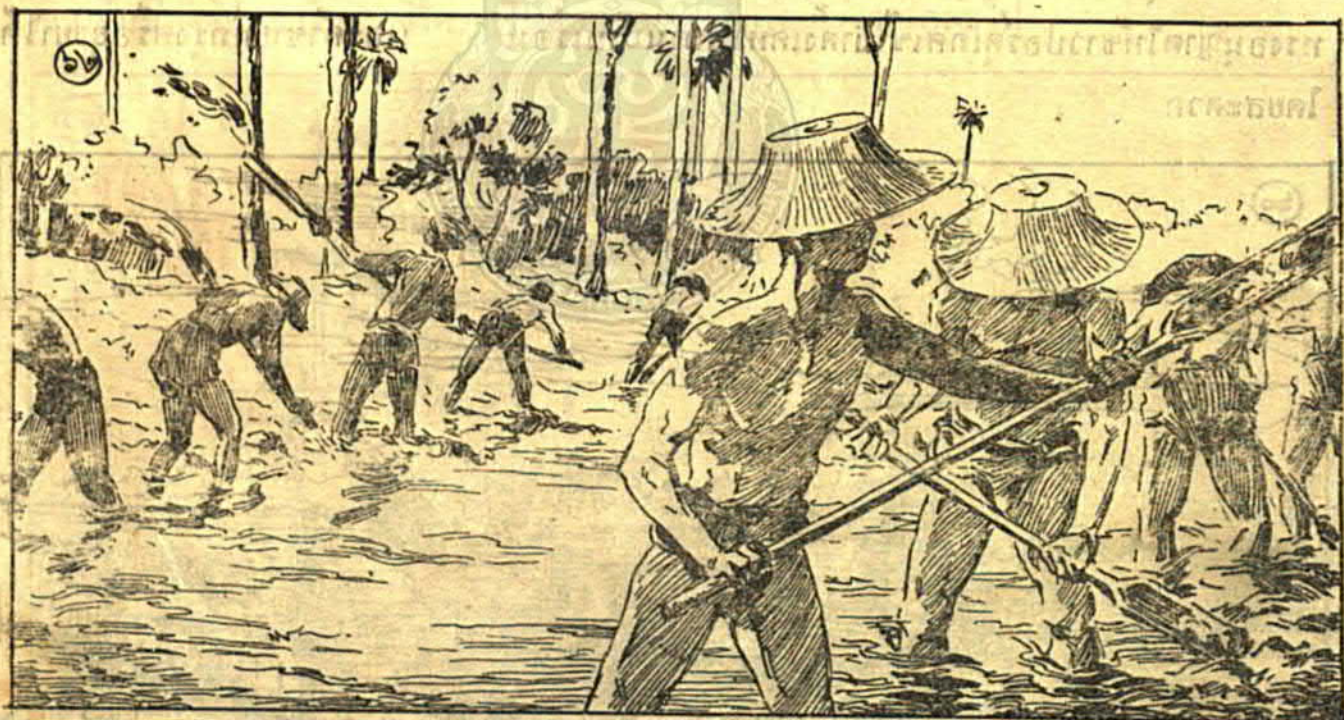
สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒ ทรงต้อนรับคณะทูตชาวปอร์ตุเกส ซึ่งเข้ามาอธิบายถึงสาเหตุที่เกิดขึ้นที่มะละกา และขอทำไมตรีด้วยในปี ๒๐๕๔ เป็นครั้งแรกที่พระเจ้าแผ่นดินไทยทรงต้อนรับชาวยุโรป ปี ๒๐๕๕ ได้มีสัญญาทางพระราชไมตรีระหว่างไทยและปอร์ตุเกส พระองค์ทรงอนุญาตให้ชาวปอร์ตุเกสเข้ามาตั้งเคหสถานบ้านเรือน และค้าขายที่กรุงศรีอยุธยาได้โดยสะดวก

สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒ และโอรสของพระองค์ทรงป้องกันพระราชอาณาเขต ในภาพแสดงการรบบนฝั่งแม่น้ำวัง ระหว่างไทยกรุงศรีอยุธยา และแคว้นไทยทางเหนือ คือ เชียงใหม่และลาว

สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒ ทรงตราพระราชบัญญัติวิชาเกณฑ์พลเมืองเข้ารับราชการทหาร ได้
ตั้งกรมสุรัสวดี (สัสดี) ขึ้นในปี ๒๐๖๑

สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒ ได้โปรดให้ขุดคลองเชื่อมคลองลำโรงและทบนาง แขวงอำเภอ
พระประแดง เพื่อให้เรือใหญ่เดินทางทะเลเข้าออกได้สะดวก ในปี ๒๐๖๑

๖๓

วิธีพิสูจน์โดยให้เดินบนถ่านไฟ
ที่กำลังแดงและร้อน

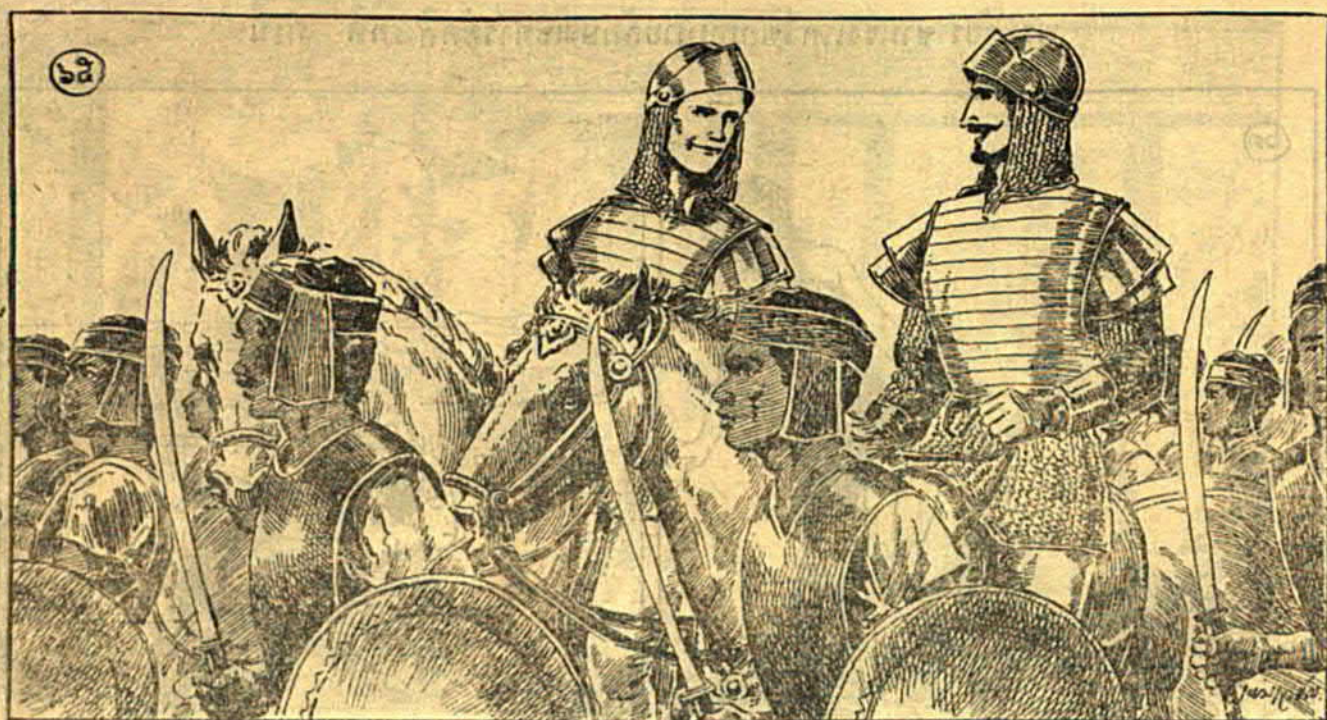
วิธีพิสูจน์โดยให้ดำน้ำ

๖๔

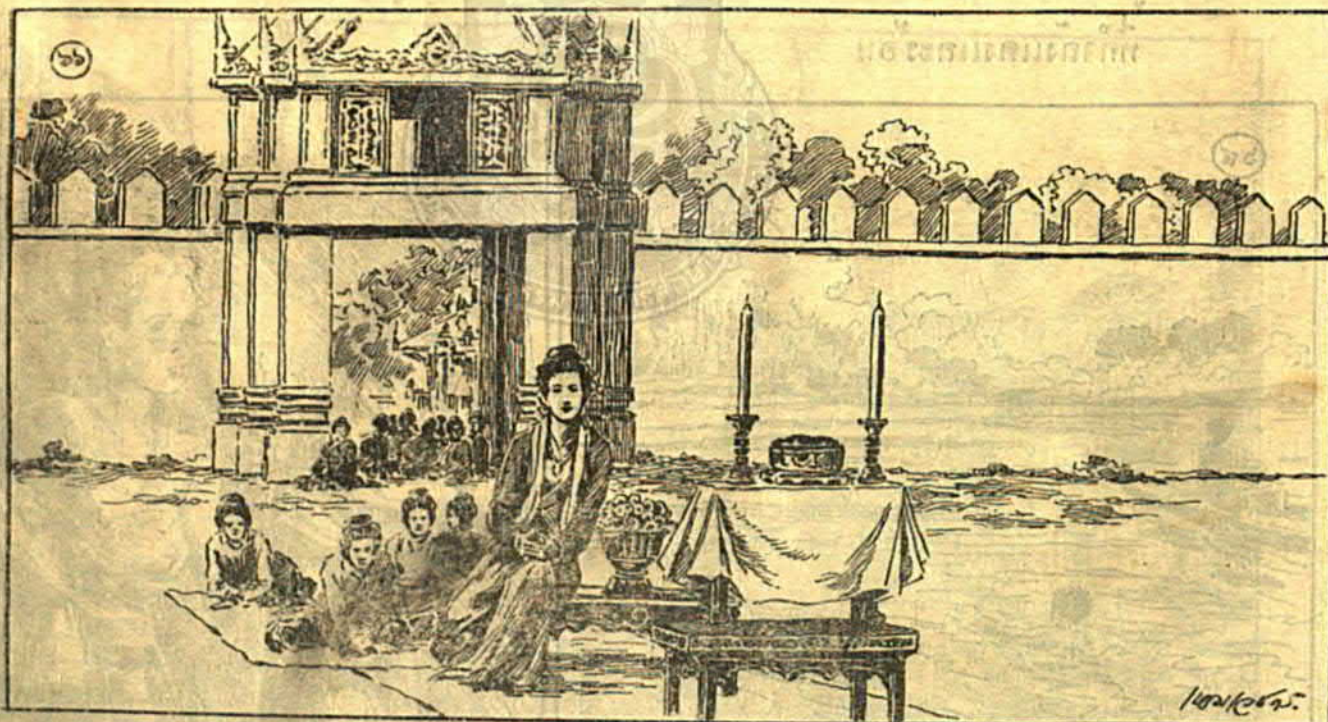

วิธีพิสูจน์โดยให้แข่งขันว่ายน้ำข้ามฟาก

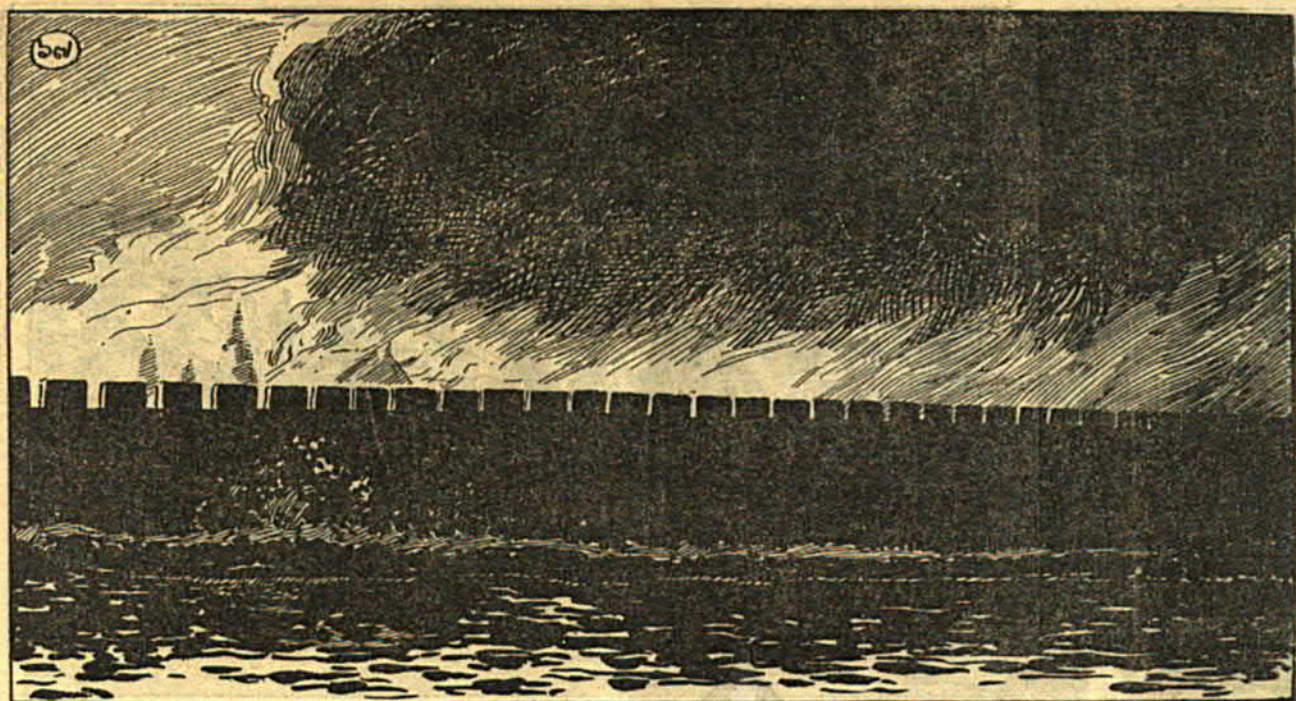
วิธีพิสูจน์โดยเสียบเทียน

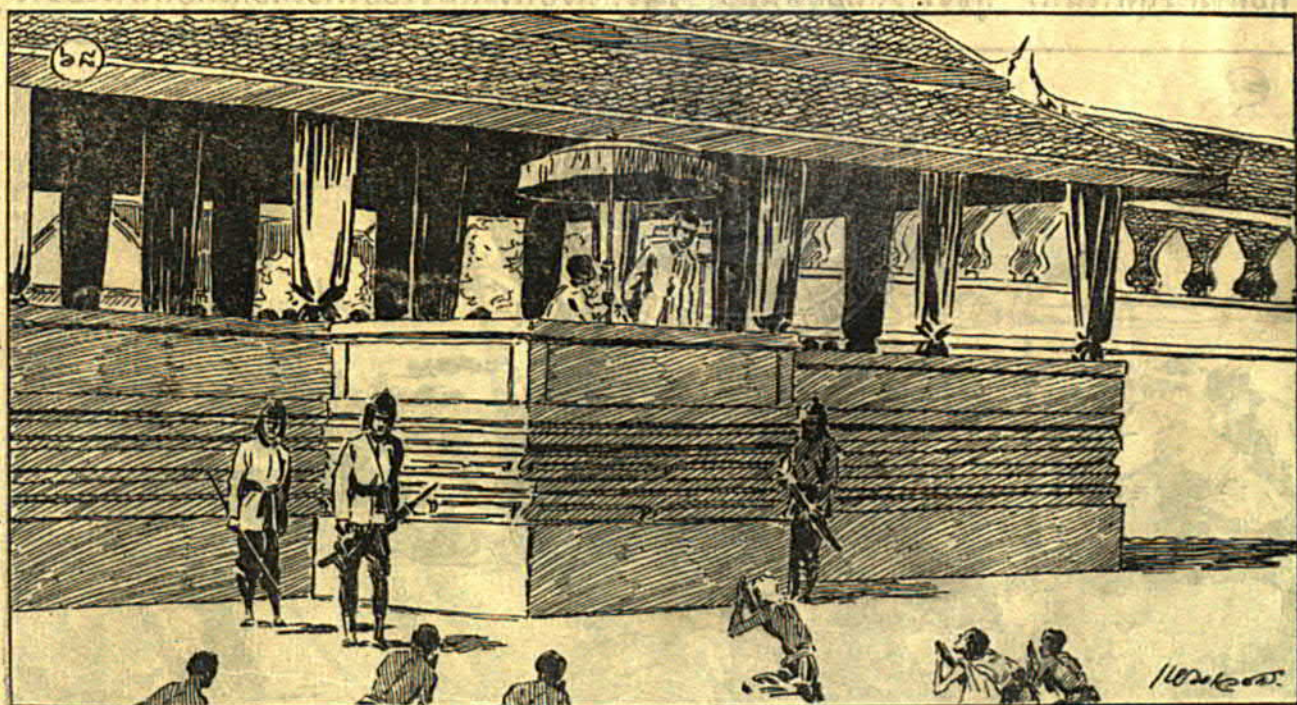
สมเด็จพระชัยราชาทรงตั้งทหารอาสาชาวปอร์ตูกีสขึ้นกองหนึ่ง ได้ช่วยพระองค์รบมาจนได้ชัยชนะ ตีเอาเมืองเชียงกรานกลับคืนจากพม่าได้

เมื่อสมเด็จพระชัยราชาเสด็จยกกองทัพขึ้นไปตีเชียงใหม่ในปี พ.ศ. ๒๐๘๘ นางมหาเทวี (จระประกา) ซึ่งเป็นผู้สำเร็จราชการ ได้ออกมาต้อนรับแสดงไมตรีจิต เชิญพระองค์เสด็จเข้ามาประทับในเมือง

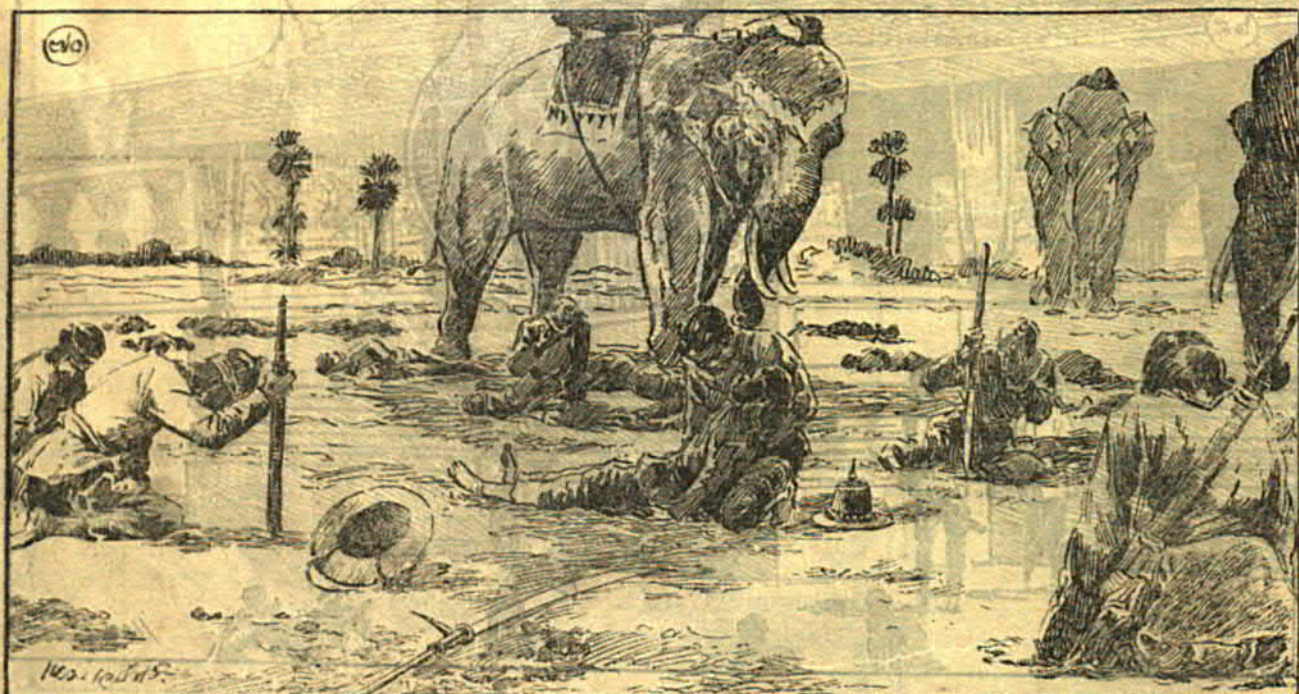
เกิดเพลิงไหม้ในกรุงศรีอยุธยาปี พ.ศ. ๒๐๘๘ บ้านเรือนเสียหายไปเศษหนึ่งส่วนสาม

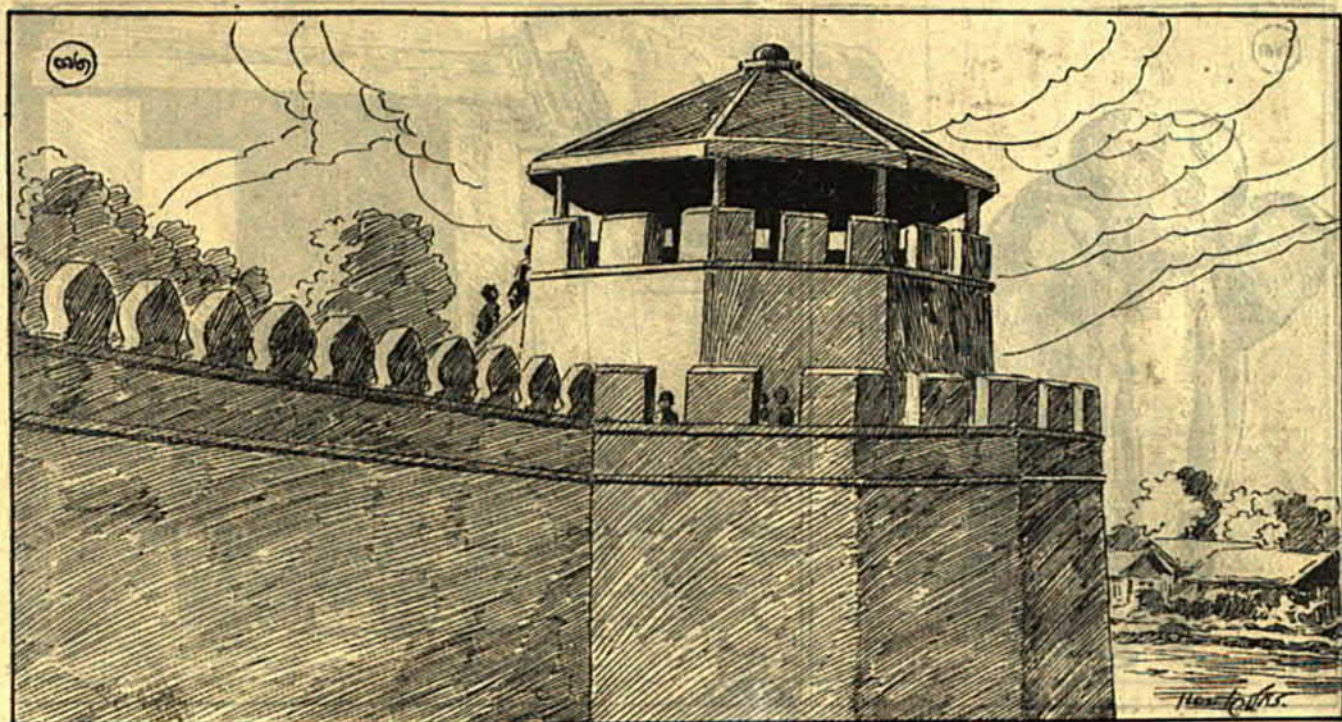
สมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงบำเพ็ญทานแก่ผู้ยากจน บำเพ็ญสิ่งที่เป็ประโยชน์โดยเสวี ทรงพระเมตตากรุณาต่อคนทุกคน และทรงปกครองไพร่ฟ้าข้าแผ่นดินทั่วไปด้วยความยุติธรรม

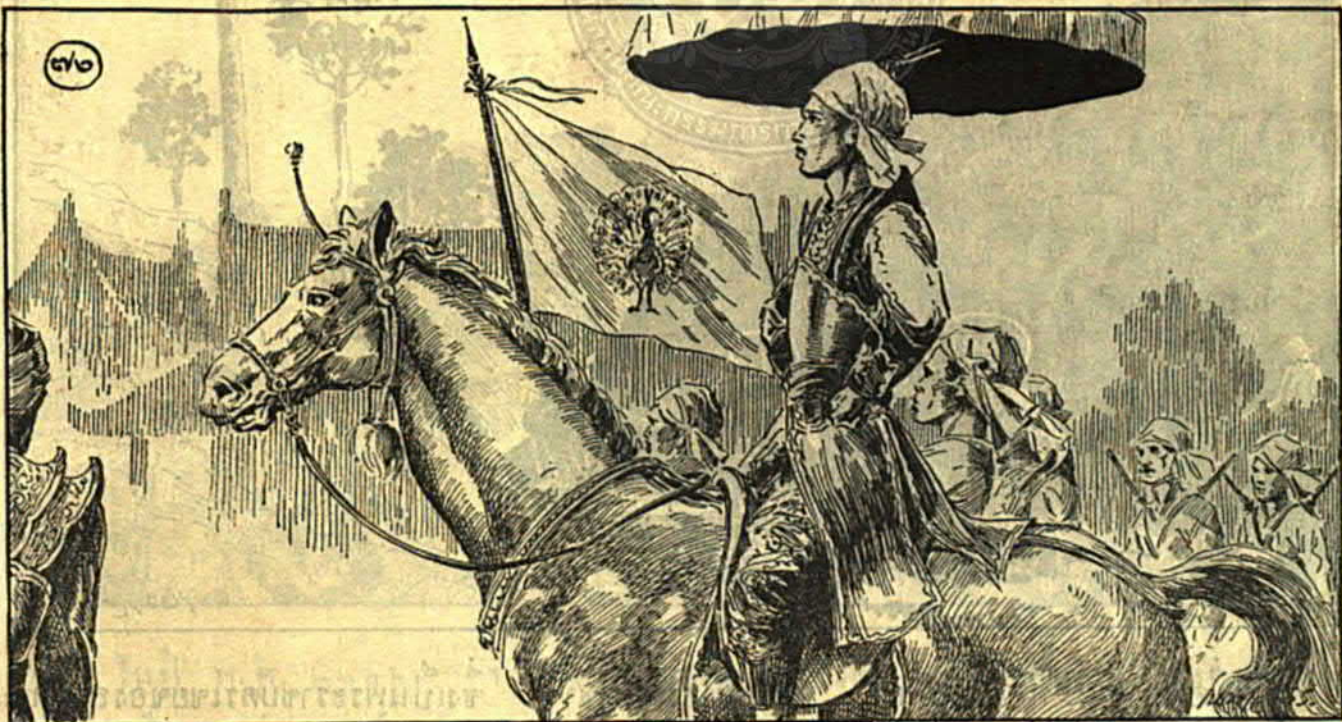
ขุนพิเรนทร์เทพต่อมาได้เป็นเจ้าเมืองพิษณุโลก ควบคู่กับพรรคพวกล้อมจับขุนวรวงศาธิราช
กับท้าวศรีสุดาจันทร์ ผู้ชิงราชสมบัติฆ่าเสีย ขณะลงเรือพระที่นั่งไปยังพะเนียดเพื่อบูการจับช้าง

พมายกกองทัพมาตีกรุงศรีอยุธยา พ.ศ. ๒๐๕๑ สมเด็จพระมหาจักรพรรดิพร้อมด้วย
พระสุริโยทัย พระมเหสีและพระธิดาทรงแต่งพระองค์ด้วยเสื้อเกราะทรงช้างออกไปต่อสู้กับข้าศึก
ช้างพระที่นั่งเสียทันทันข้าศึก พระสุริโยทัยทรงขับช้างเข้าป้องกันชีวิตพระราชสามี แต่ถูกข้าศึก
ฟันที่วงกตชนอยู่กับคอช้าง

สมเด็จพระมหาจักรพรรดิโปรดให้ก่อกำแพงอิฐรอบกรุงศรีอยุธยา ทำให้ราชธานี
มีป้อมค่ายเป็นที่ป้องกันข้าศึกแข็งแรงขึ้นดีกว่าแต่ก่อน

เสียดาณาจักรล้านนาไทย เชียงใหม่ แก่พระเจ้าบุเรงนองกษัตริย์นักรบผู้สามารถ
ของพม่าในปี พ.ศ. ๒๐๕๕

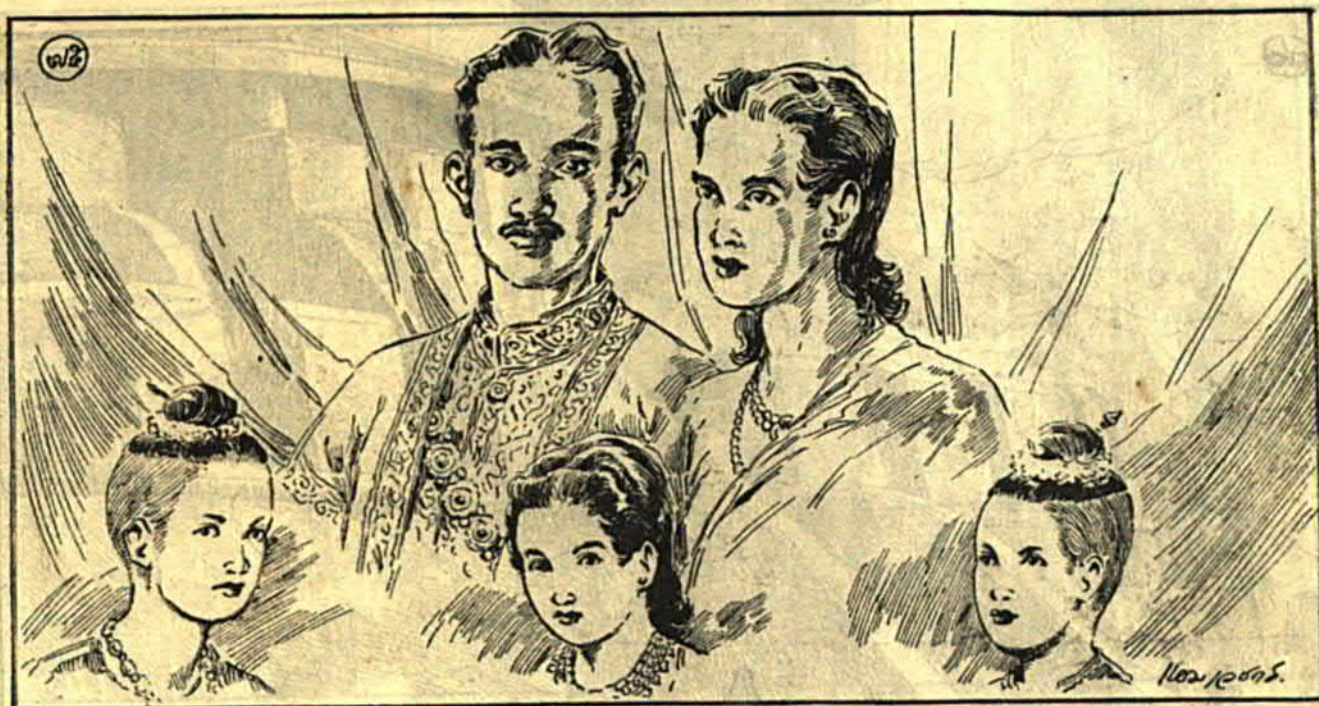

สมเด็จพระมหาจักรพรรดิมีช้างเผือก ๑ เชือก พระเจ้าบุเรงนองทรงขอ ๒ เชือก แต่ไทย
ปฏิเสธไม่ยอมให้ พม่าจึงถือสาเหตुकทัพเข้ามาตีไทย ได้เมืองสุโขทัย และพิษณุโลก
ไว้ในอำนาจ.

เมื่อพม่ายกมาตีพิษณุโลก พระมหาธรรมราชา ซึ่งเป็นพระราชบุตรเขยของสมเด็จพระ
มหาจักรพรรดิ ยอมอ่อนน้อมและตกเป็นเชลยของพม่า สมเด็จพระมหาจักรพรรดิ
ทรงขอตัวพระมหาธรรมราชาไว้ โดยยินยอมปฏิบัติ ๒ ประการ

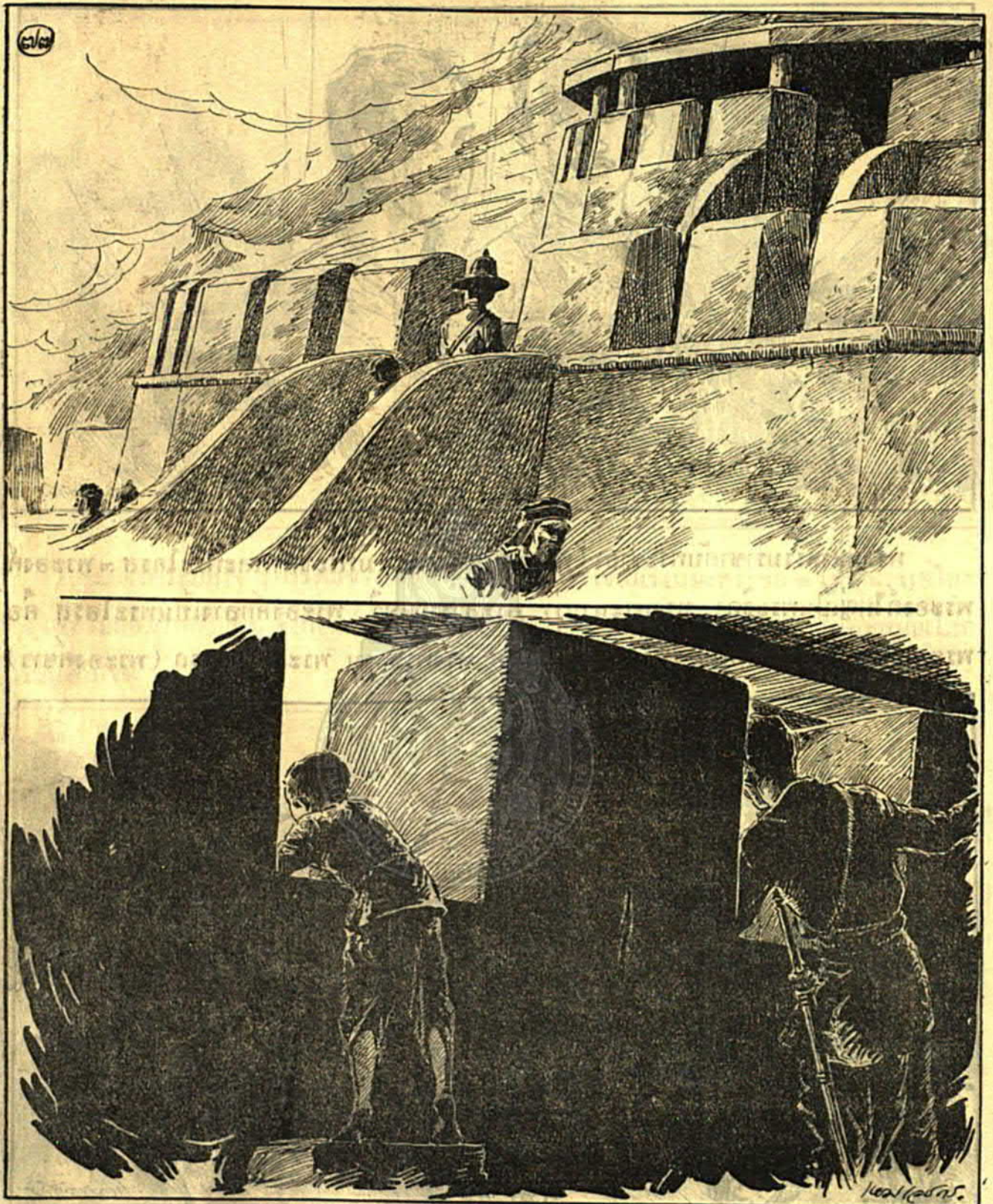
๑. กองทัพไทยจะไม่ติดตามตีกองทัพพม่าเวลาถอยกลับ
๒. จะถวายช้างเผือกแก่พระเจ้าบุเรงนอง ตามพระราชประสงค์

พระมหาธรรมราชา กับ พระชายา (พระวิสุทธิกษัตริย์) มีพระธิดาและพระโอรส ๓ พระองค์
พระองค์ใหญ่เป็นพระธิดา ทรงพระนามว่า พระสุพรรณเทวี พระองค์กลางเป็นพระโอรส คือ
พระนเรศวร (พระองค์ดำ) พระโอรสองค์น้อย ทรงพระนาม พระเอกาทศรถ (พระองค์ขาว)

ในปี พ.ศ. ๒๑๐๖ กษัตริย์พม่าได้อำนาจเรื่องช้างเผือกเป็นสาเหตุทำสงครามกับไทย
ได้ทรงกรีธาทัพใหญ่มาตีเมืองพิษณุโลก ภายหลังในเมืงทหารไทยภายใต้การบังคับบัญชา
ของพระมหาธรรมราชา ได้ต่อสู้อย่างกล้าหาญ บนเชิงเนินและบ่อน้ำปรกการ

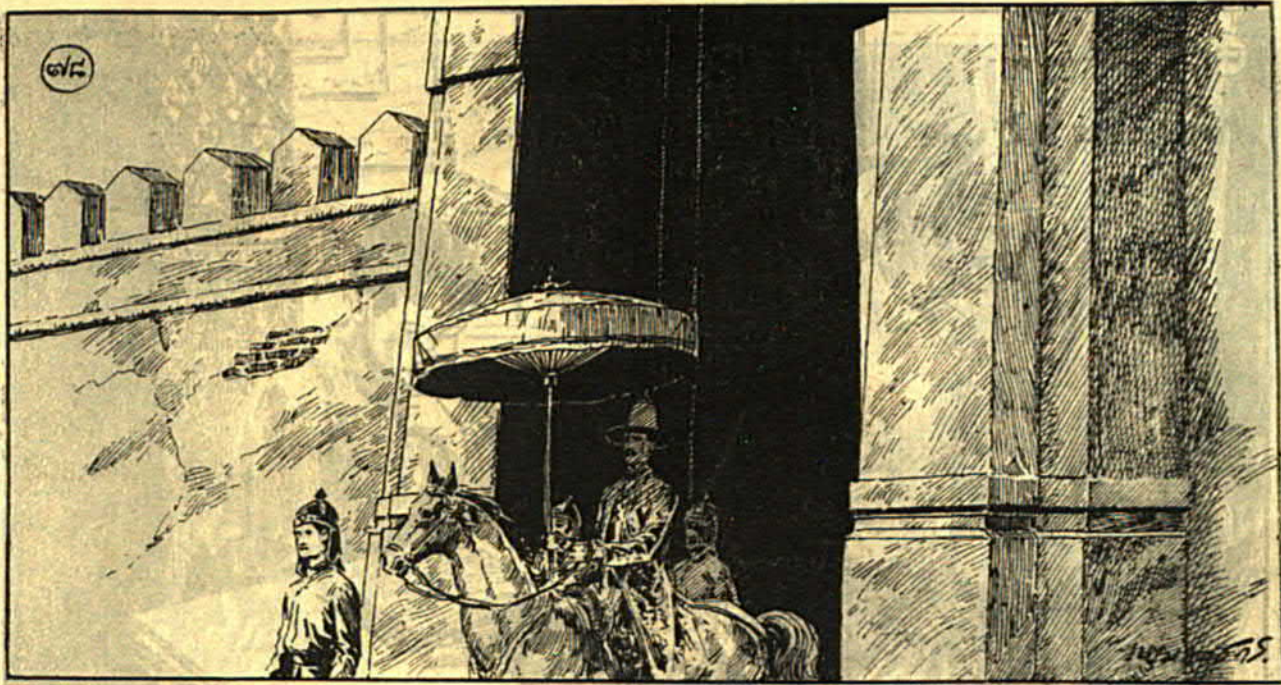

พระนเรศวรทรงติดตามพระบิดาขึ้นไปบนหอคอย และได้ทรงมีโอกาสดูเห็นการสงคราม
เป็นครั้งแรก

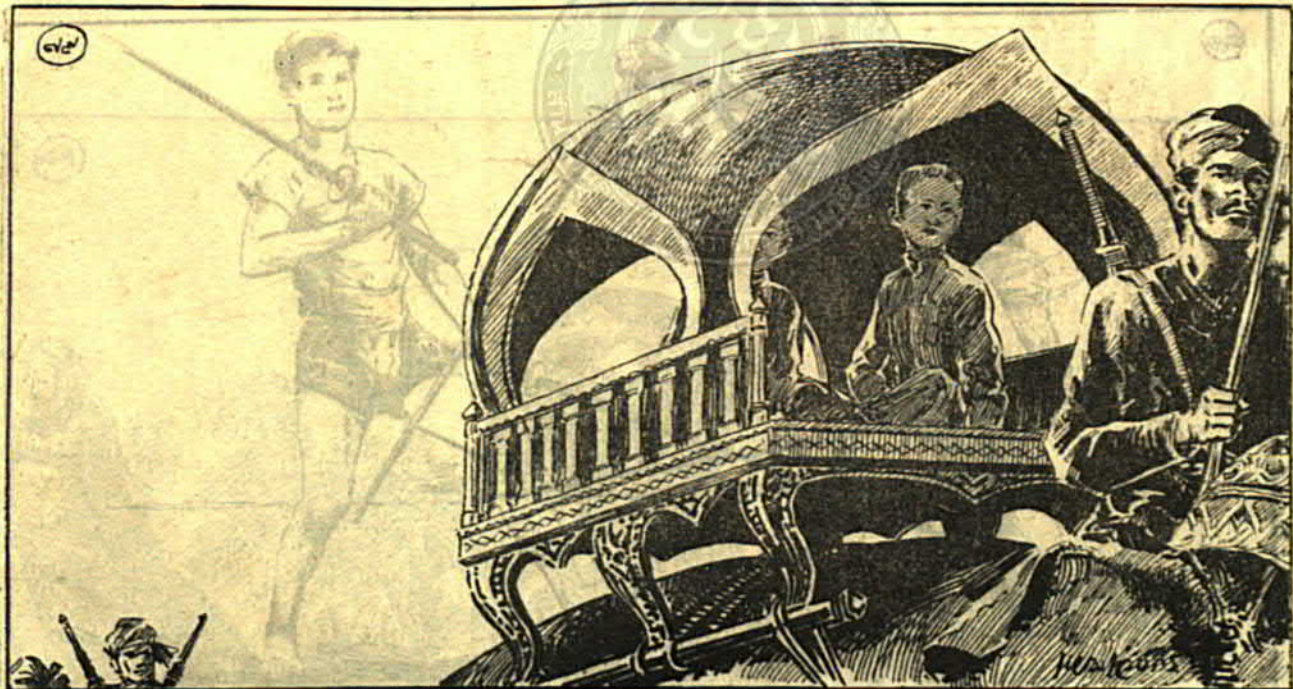
และในครั้งนั้นพระนเรศวรได้ทรงเห็นการสงครามเป็นครั้งแรก

และในครั้งนั้นพระนเรศวรได้ทรงเห็นการสงครามเป็นครั้งแรก

และในครั้งนั้นพระนเรศวรได้ทรงเห็นการสงครามเป็นครั้งแรก

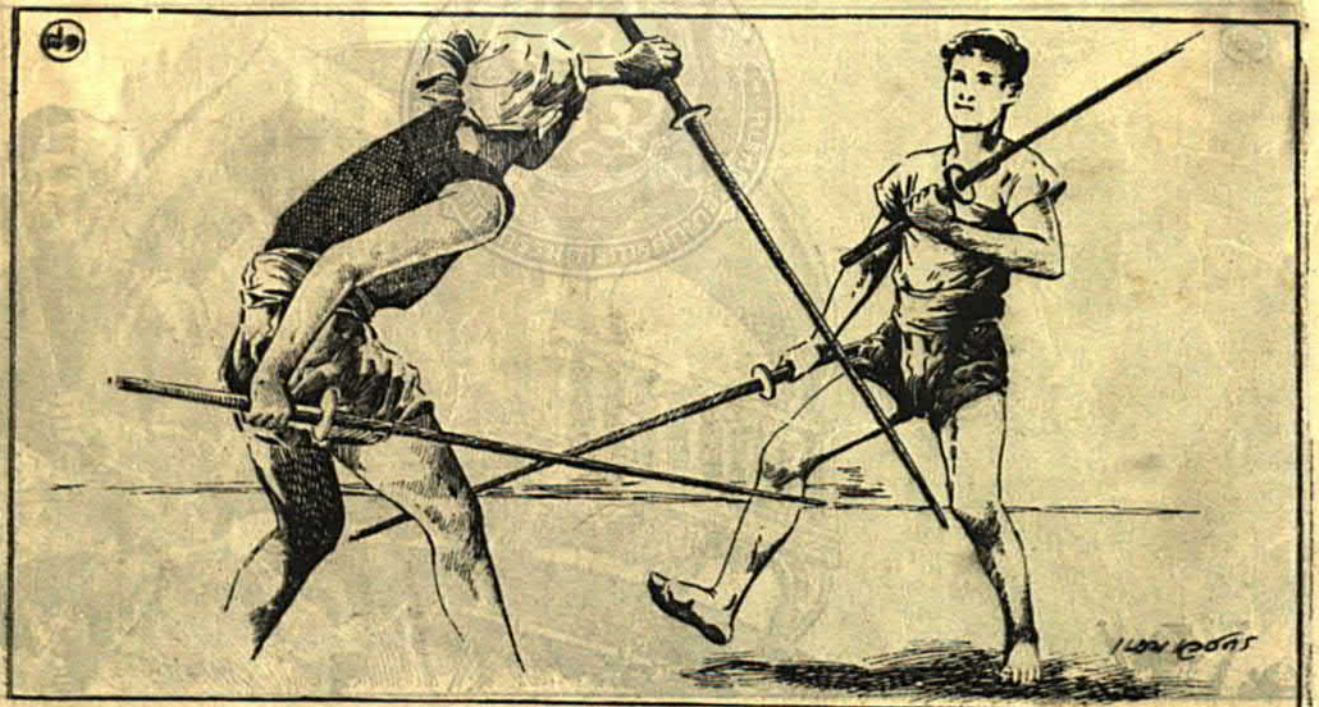
กองทัพไทยไม่สามารถจะต้านทานกำลังกองทัพพม่าได้ จึงต้องยอมอ่อนน้อม พระมหา
 ธรรมราชาผู้ครองเมืองพิษณุโลก ทรงม้ามีสัปทนกัน เสด็จออกมาเฝ้าบุเรงนองเพื่อ
 ขอทำสัญญาสงบศึก

พระเจ้าบุเรงนองทรงยอมรับทำสัญญาสงบศึกที่เมืองพิษณุโลก แต่ได้นำเอาพระนเรศวร
 ไปเป็นตัวประกันไว้ที่เมืองพม่า และทรงแต่งตั้งพระมหาธรรมราชาเป็นเจ้าประเทศราชขึ้นต่อ
 พระองค์

พระเจ้าแผ่นดินพม่าได้ทรงพระเมตตาและแต่งตั้งพระนเรศวรเป็นโอรสบุญธรรม เปิดโอกาสให้พระองค์ได้ทรงเล่าเรียนตำราพิชัยสงคราม และระบอบการปกครองบ้านเมืองด้วยความอุตสาหะพยายาม

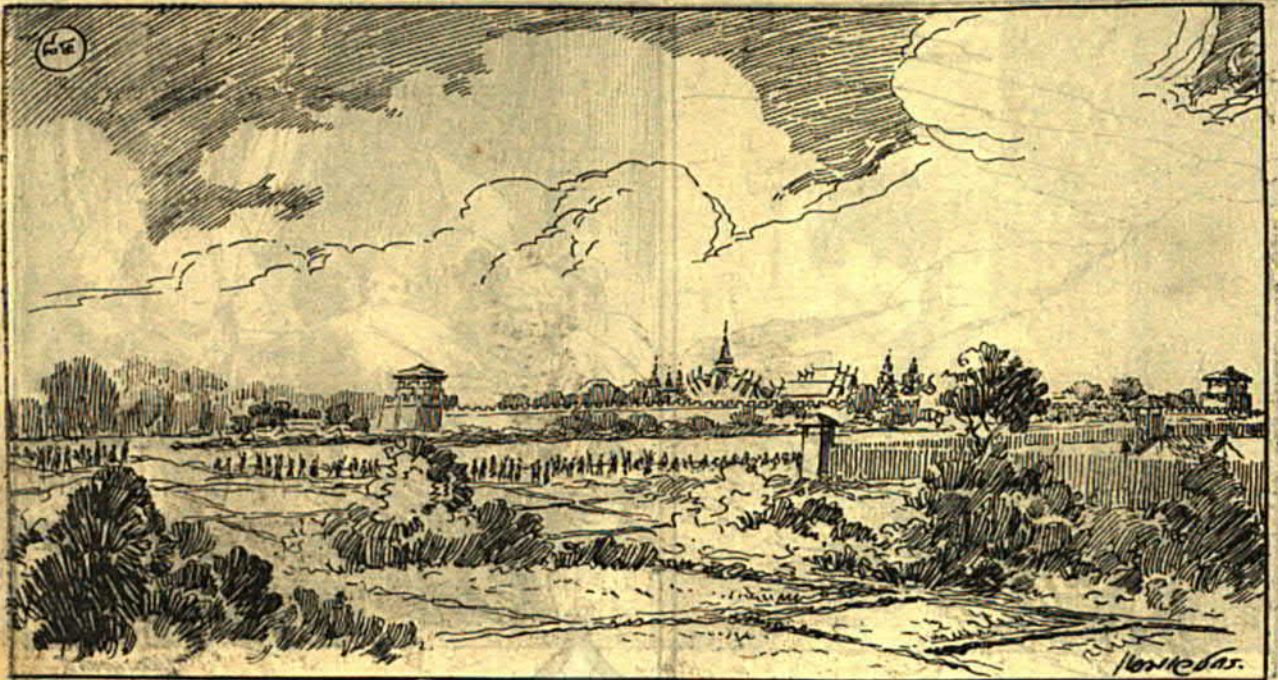
พระนเรศวรได้รับการฝึกเพลงอาวุธจนชำนาญ บางคราวได้ทรงฝึกซ้อมการฟันดาบกับเจ้าชายพม่ารุ่นราวคราวเดียวกัน

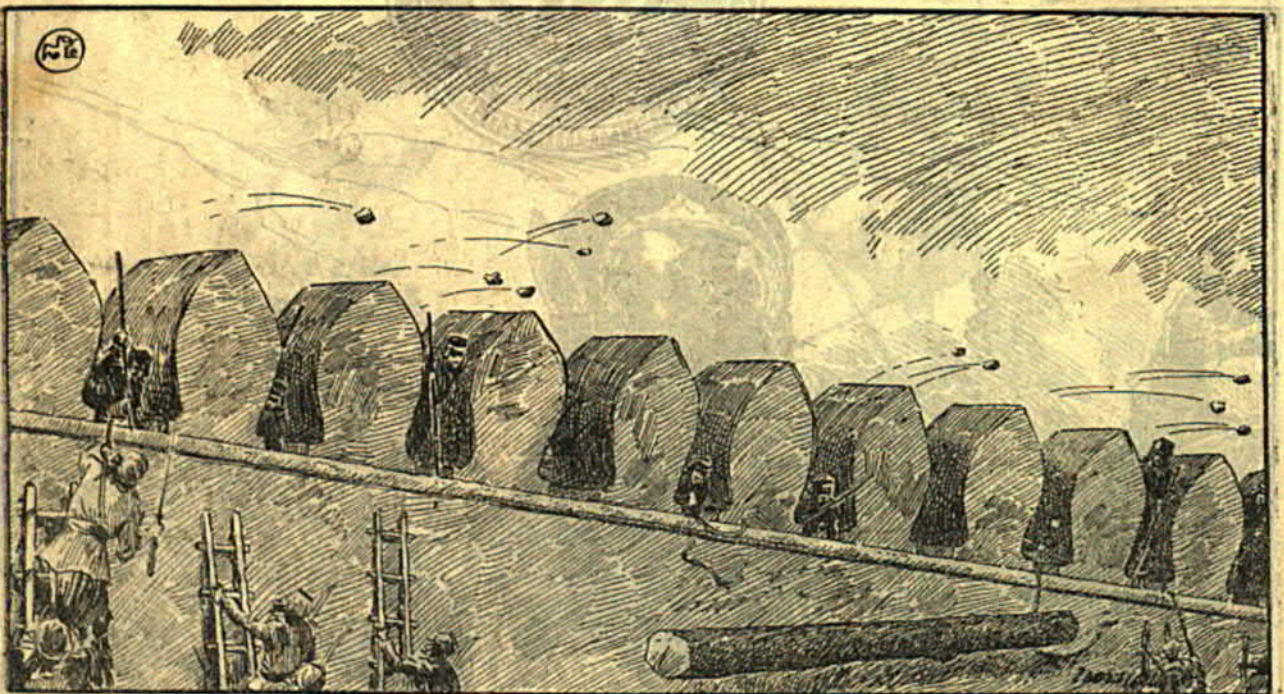
ในปี พ.ศ. ๒๓๑๑ พระมหาธรรมราชาทรงขอให้พระเจ้าแผ่นดินพม่าช่วยต่อต้าน
สมเด็จพระมหินทราธิราช ซึ่งเวลานั้นเป็นกษัตริย์ครองกรุงศรีอยุธยาแล้ว

พระเจ้าบุเรงนองจักรพรรดิพม่าใหญ่มาตีกรุงศรีอยุธยา พระมหาธรรมราชา กับพระนเรศวร
เสด็จมาในกองทัพนั้นด้วย และจำเป็นต้องต่อสู้กับเพื่อนร่วมชาติของพระองค์เอง

กรุงศรีอยุธยาถูกล้อมตั้งแต่เดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๓๑๑ ถึงเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๓๑๒

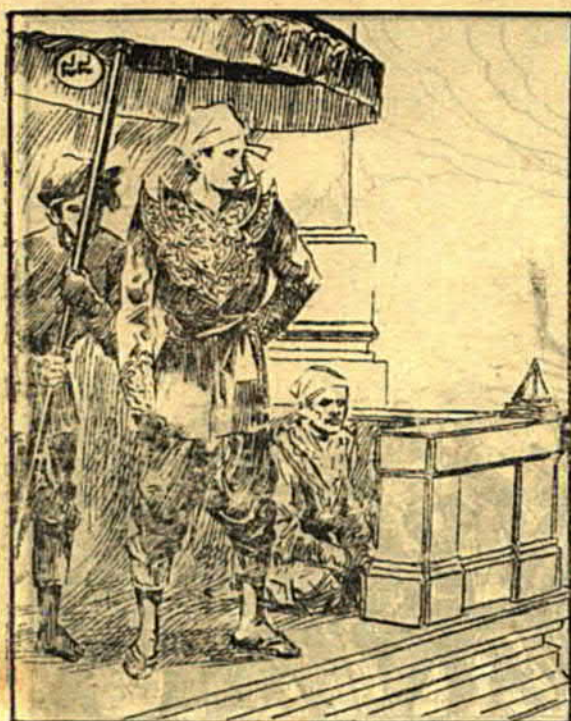
วันอาทิตย์ที่ ๓๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๓๑๒ มีการโจมตีกรุงศรีอยุธยาอย่างรุนแรง กองทัพทั้งสองฝ่ายได้เข้าประชิดต่อสู้กันอย่างกล้าหาญและทรหดอดทน

สงครามครั้งใหญ่ กองช้างได้เข้าปะทะกับกองช้างอย่างองอาจ ไม่ย่อเยื้อง
 ๕๖

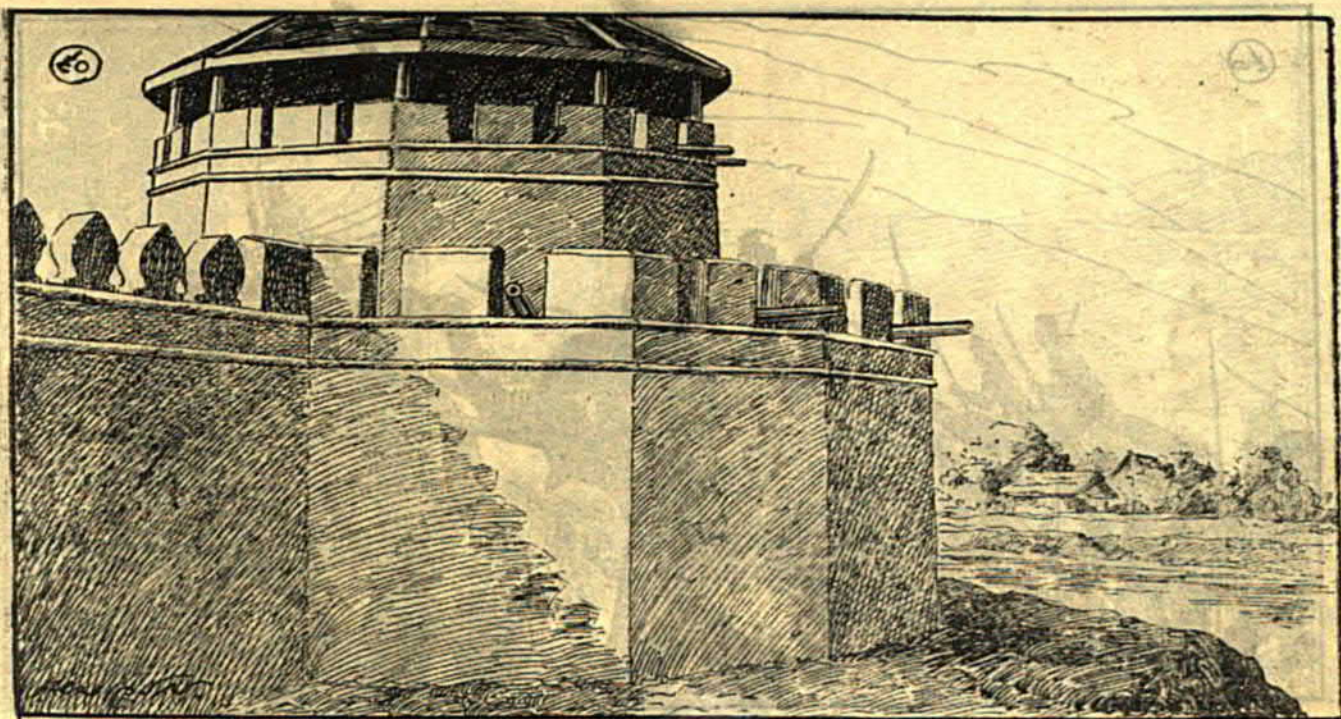
แม้ทัพนายกองฝ่ายไทยแตกความสามัคคีกัน จึงไม่สามารถป้องกันเมืองไว้ได้ ทัพพม่า
 ได้กรุกกันเข้าเมือง และเอาไฟเผาบ้านเรือนขึ้น

กรุงศรีอยุธยาเสียแก่พม่าในปี พ.ศ. ๒๑๑๒ เพราะไทยด้วยกันเอาใจออกหากและ
แตกความสามัคคี สมเด็จพระมหินทราธิราชและชาวไทยส่วนมากต้องตกเป็นเชลยถูกคุมตัวไป
เมืองพม่าเยี่ยงทาส

พระมหาธรรมราชาได้ขึ้นเสวยราชย์ ราชภิกษุเป็นกษัตริย์ครองกรุงศรีอยุธยาต่อไป
โดยความสนับสนุน และการช่วยเหลือของพระเจ้าแผ่นดินพม่า

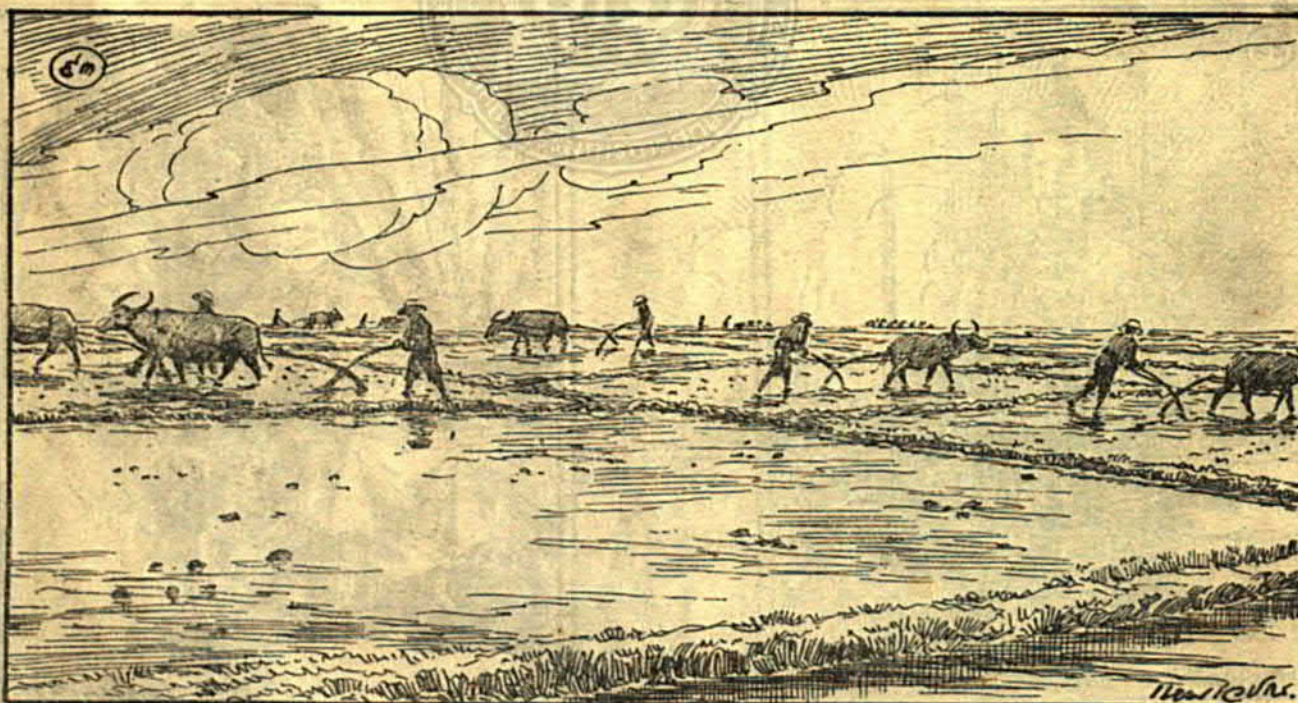
สมเด็จพระมหาธรรมราชาทรงสร้างกำแพงเมืองใหม่ และขุดคลองเพื่อป้องกัน
กรุงศรีอยุธยาให้พ้นจากการรุกรานของกองทัพเขมร ที่กำแพงเมืองได้ตั้งปืนใหญ่ ชิงช่อจาก
ชาวโปรตุเกสไว้หลายแห่ง

พระนเรศวรถูกปลดปล่อยให้พ้นจากการเป็นตัวประกัน และได้รับอนุญาตให้กลับมา
เมืองพิษณุโลก ในปี พ.ศ. ๒๑๑๔ พระองค์ได้รับแต่งตั้งให้เป็นมหาอุปราช

พระนเรศวรทรงข้ามไล่กองทัพเขมรออกจากสยาม

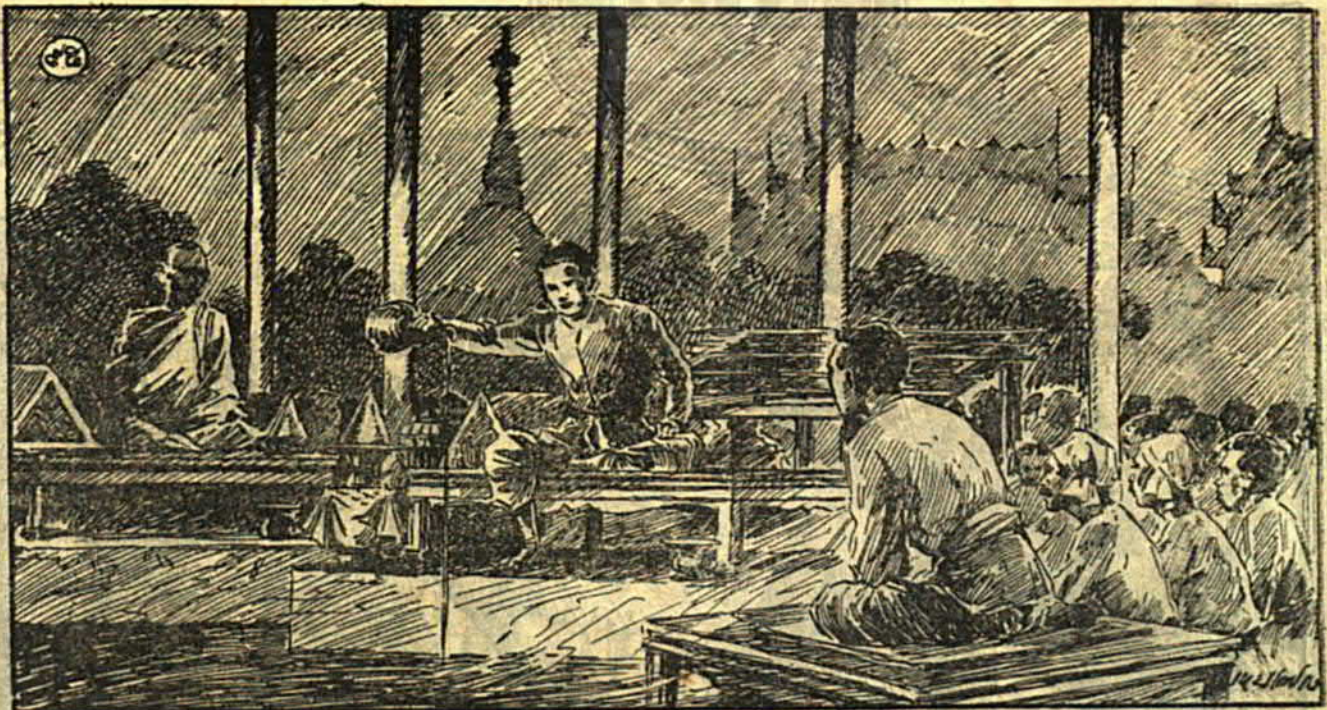

เวลานั้น ชาวนาไทยต้องทำงานตรากตรำลำบากในทุ่งนา หารายได้ประจำไปให้สูงขึ้น เพื่อส่งส่วยกษัตริย์พม่า

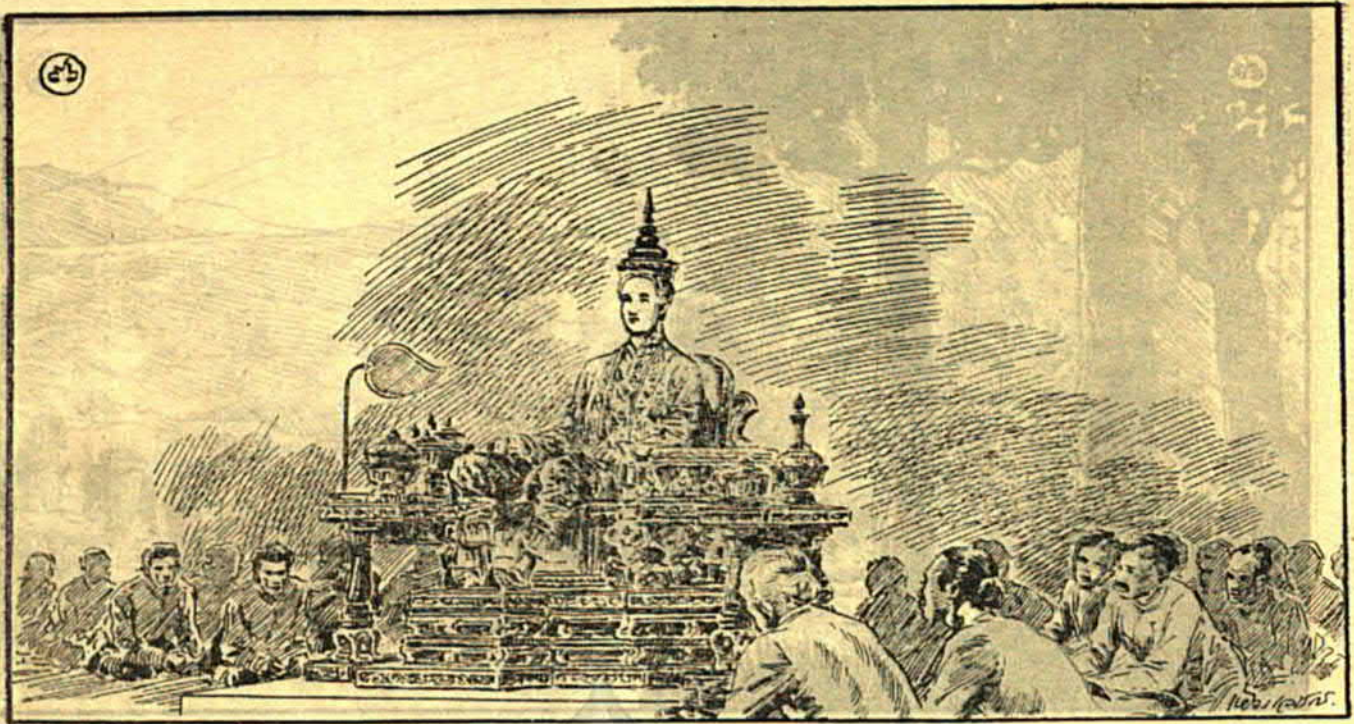

ภายหลังพระเจ้าบรมวงศ์เธอสมเด็จเจ้าพระยาบรมมหาพิชัยญาติ
เรียกเจ้าประเทศราชและหัวเมืองขึ้นมาเฝ้าแสดงความจงรักภักดี
โปรดให้พระนเรศวรไปแทน

โอรสของพระองค์จึง
สมเด็จพระมหาธรรมราชา

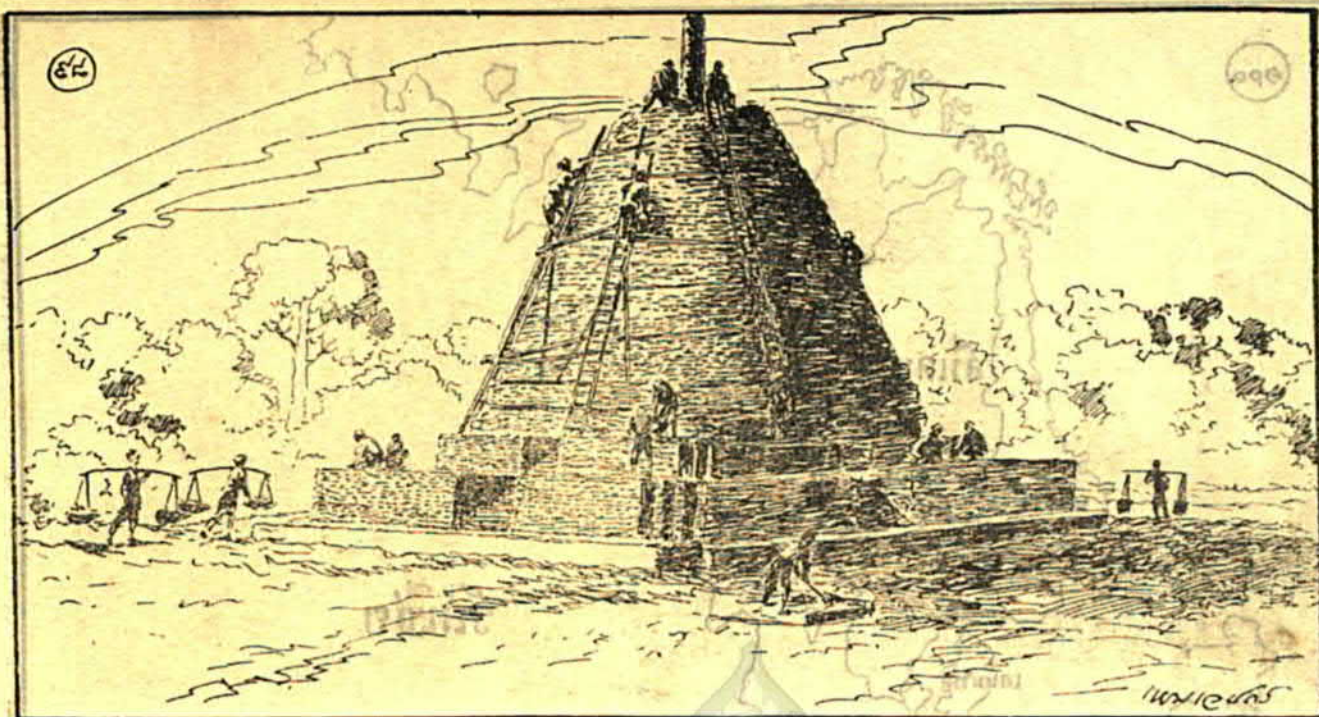
กษัตริย์พม่าคิดทำร้ายพระนเรศวร พระองค์จึงทรงประกาศอิสรภาพของไทยใน
ปี พ.ศ. ๒๑๒๑ แล้วรวบรวมคนไทยที่กษัตริย์พม่ากวาดต้อนไปครั้งก่อน กลับเมืองไทย

เมื่อพระราชบิดาสวรรคตในปี พ.ศ. ๒๔๓๓ แล้ว พระนเรศวรจึงทรงเข้าพิธีราชาภิเษก
เป็นพระเจ้าแผ่นดินไทย

สมเด็จพระนเรศวรทรงทำยุทธหัตถีกับพระมหาอุปราชาแม่ทัพพม่าจนได้ชัยชนะ เป็นการ
ต่อสู้อย่างองอาจกล้าหาญ ถือเป็นเกียรติประวัติสำคัญยิ่งในการก่อกู้เกียรติของชาติไทย

สมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงก่อเจดีย์เป็นอนุสรณ์ไว้ ณ ที่พระองค์ได้ชัยชนะพระมหา
อุปราช คือ ดอนเจดีย์ ตำบลหนองสาหร่าย อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสุพรรณบุรี

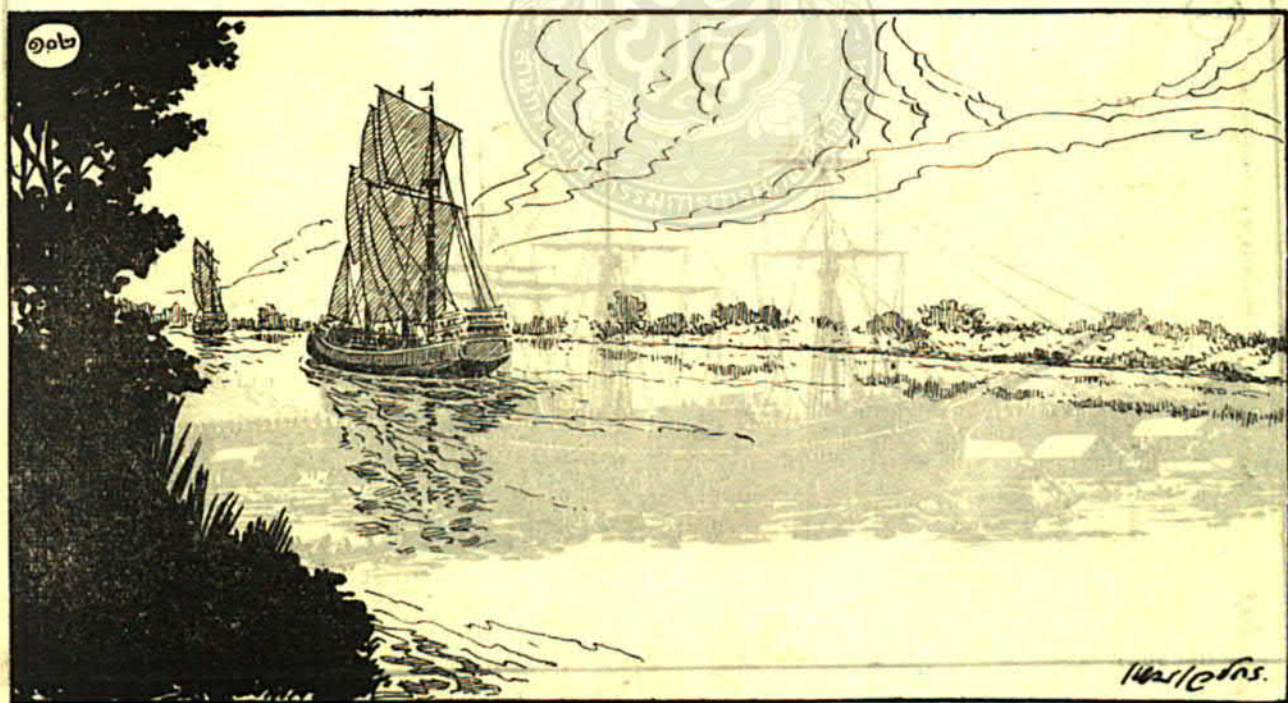
แผนที่แสดงการขยายอาณาเขตของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช

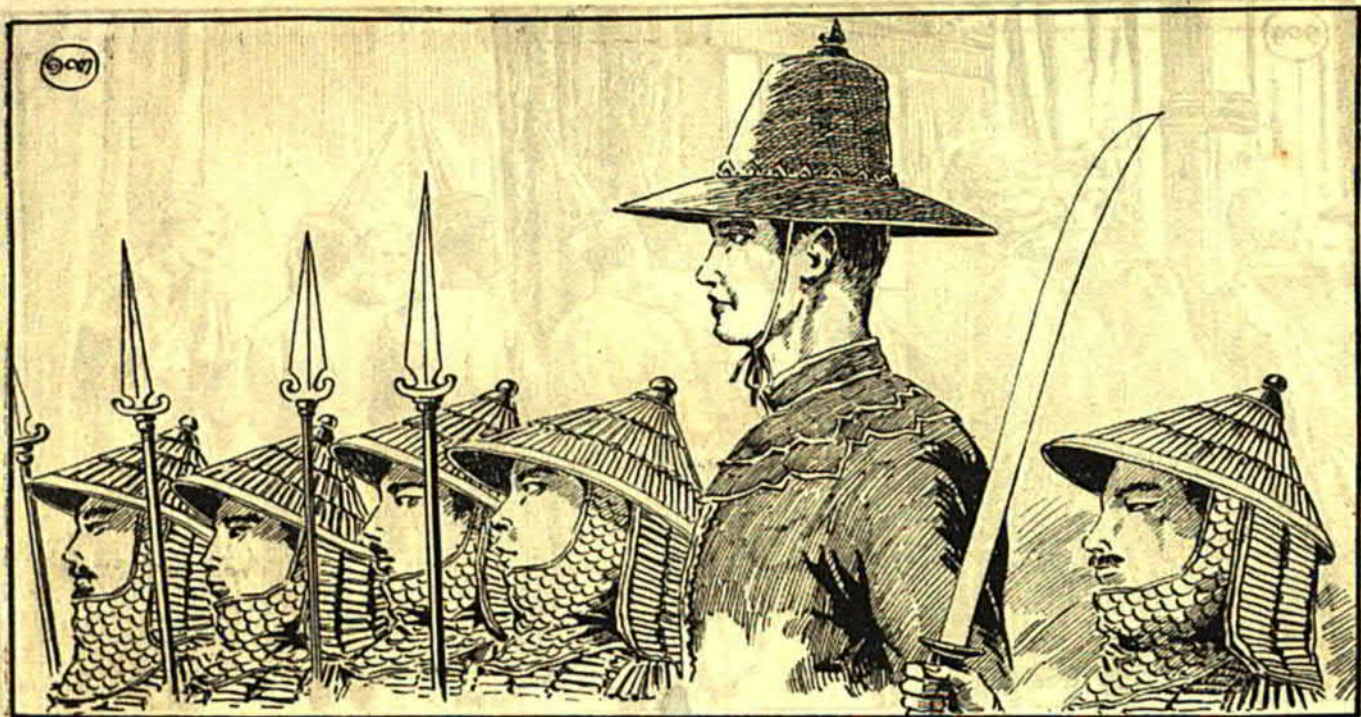
แผนที่แสดงยุโรปภาคตะวันตก ปอร์ตุเกส ฮอลแลนด์ และอังกฤษ ในคริสต์ศตวรรษ ที่ ๑๗

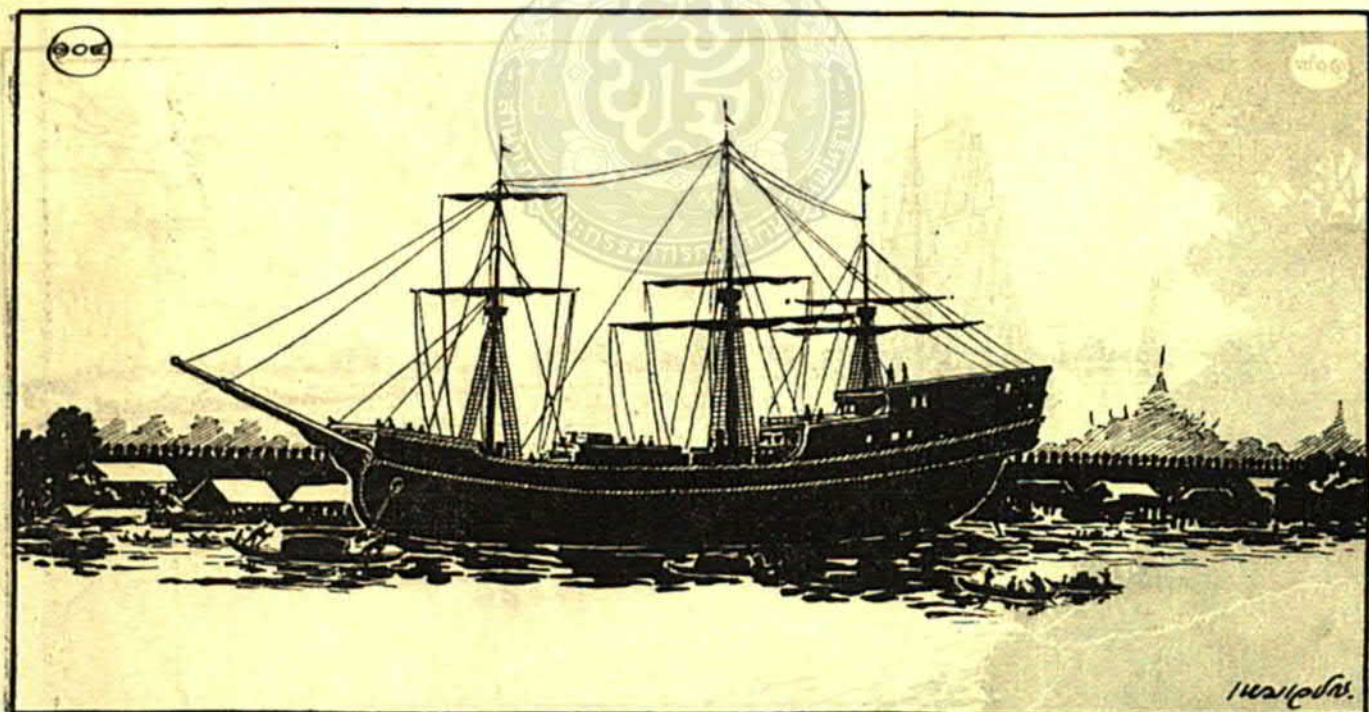
๑๐๙ สมเด็จพระเอกาทศรถ ทรงส่งคณะทูตไทยไปเจริญทางพระราชไมตรีทางยุโรป
เจ้าชายมัวริชแห่งฮอลแลนด์ เสด็จออกต้อนรับคณะทูตไทย

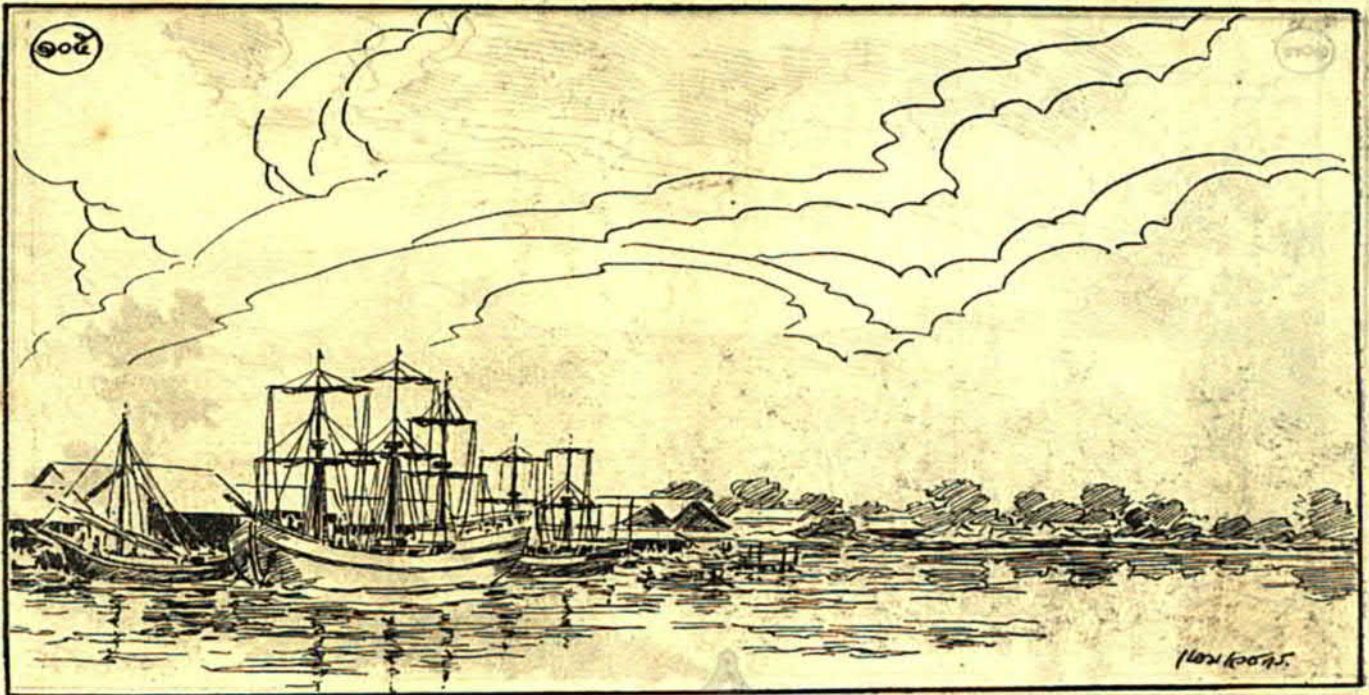
๑๑๒ พื่อค้าขายอลันดาแล่นเรือซึ่งบรรทุกสินค้าต่าง ๆ จากยุโรป ไปตามลำน้ำเจ้าพระยา
ตรงไปกรุงศรีอยุธยา

สมเด็จพระเอกาทศรถกับทหารญี่ปุ่นรักษาพระองค์ (ทหารอาสา) ภายใต้งานบังคับบัญชา
ของยามาดา นากามาสึ

เรืออังกฤษลำแรกชื่อ "โกลบ" มาถึงกรุงศรีอยุธยาวันที่ ๑๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๑๕๕
เมื่อได้ถวายพระราชสาส์น พระเจ้าเจมส์ ที่ ๑ แห่งกรุงอังกฤษแล้ว ได้รับการต้อนรับจาก
พระเจ้าทรงธรรม กษัตริย์แห่งกรุงสยามเป็นอันดี

บริษัทอินเดียตะวันออกเข้ามาทำการค้าขายในกรุงศรีอยุธยา ตามฝั่งแม่น้ำได้จัดตั้ง
โรงงานต่าง ๆ กับตั้งไปด้วยพ่อค้าพาณิชย์ และเรือสินค้าจอดอยู่เรียงราย

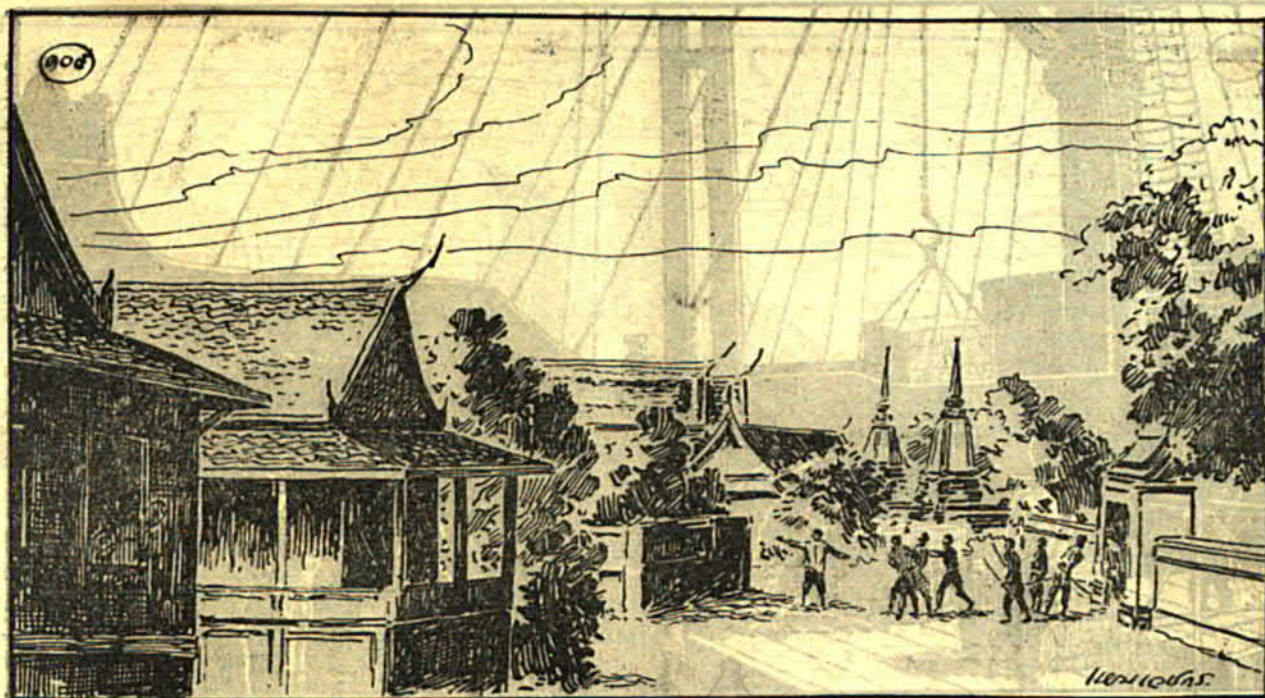
แผนที่แสดงทางเดินเรือระหว่างสยาม อังกฤษ ฮอลแลนด์ โปรตุเกส และญี่ปุ่น
ในรัชสมัยของพระเจ้าทรงธรรม (พ.ศ. ๒๑๕๓—๒๑๗๑) ได้มีการค้าขายติดต่อโดยเสรี
กับมหาอำนาจต่างประเทศ

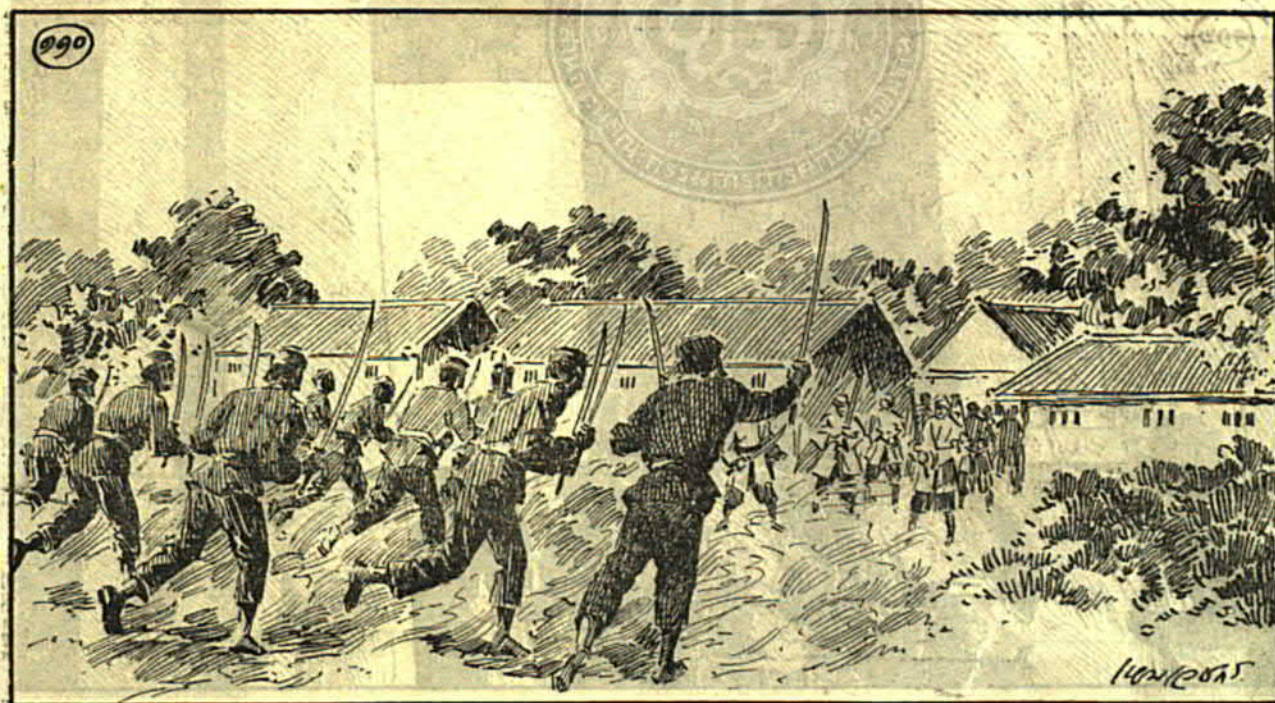
พระเจ้าทรงธรรมยกทัพไปตีเขมร พ.ศ. ๒๑๖๕ ครั้งนั้นพระองค์ทรงปรากฏครั้งใหญ่
ในลุ่มแม่น้ำโขง เสียช้างไป ๒๕๐ เชือก

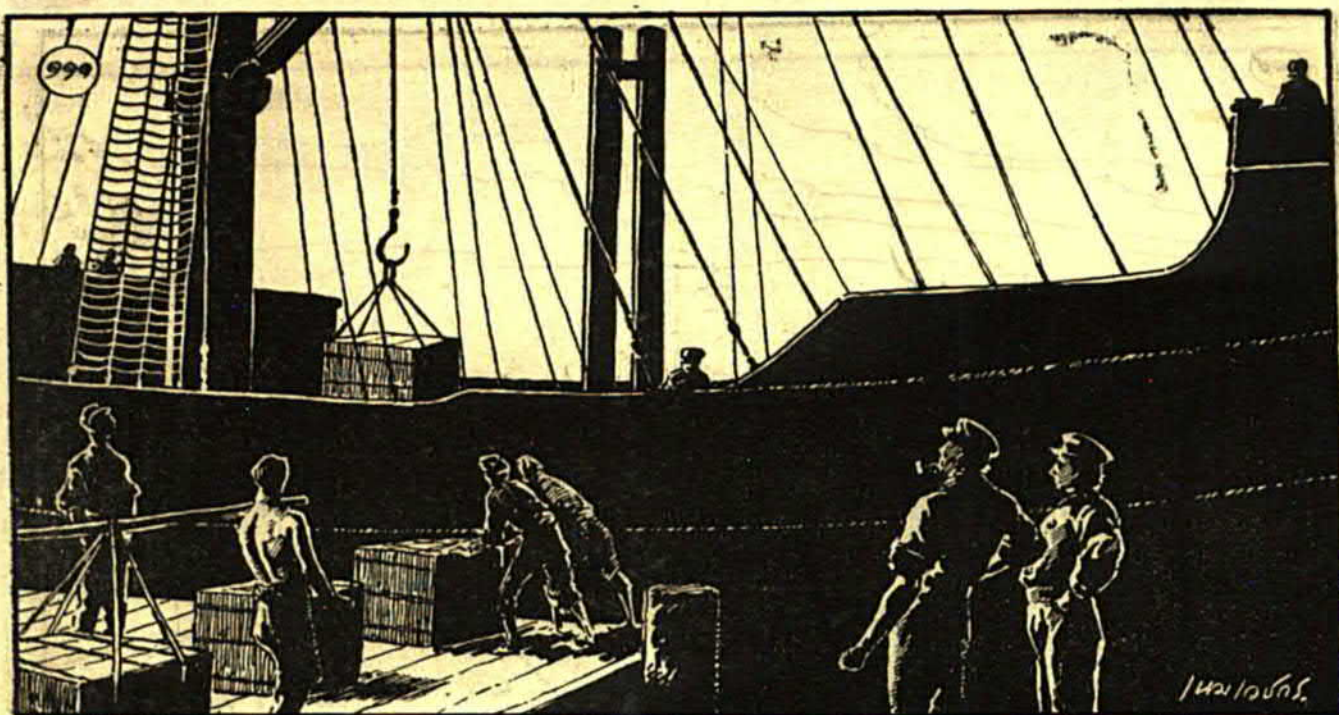
พระพรหมมุนี คัมภรน้อยพระพุทธรูปที่เขาพระบาท จังหวัดสระบุรี ในรัชกาลพระเจ้าทรงธรรม
สถานที่อันศักดิ์สิทธิ์นี้มีประชาชนไปชุมนุมนมัสการ ในเดือนกุมภาพันธ์ อย่างคับคั่งทุกปี

เจ้าพระยาตากลาใหม่จับสมเด็จพระเชษฐา โอรสของพระเจ้าทรงธรรมปลงพระชนม์ในวัด
แห่งหนึ่ง แล้วขึ้นครองราชย์เป็นกษัตริย์ทรงพระนามว่า พระเจ้าปราสาททอง

พ. ศ. ๒๑๓๕ สมเด็จพระเจ้าปราสาททอง ต้มนครวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม
พ. ศ. ๒๑๓๕ สมเด็จพระเจ้าปราสาททอง ต้มนครวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม

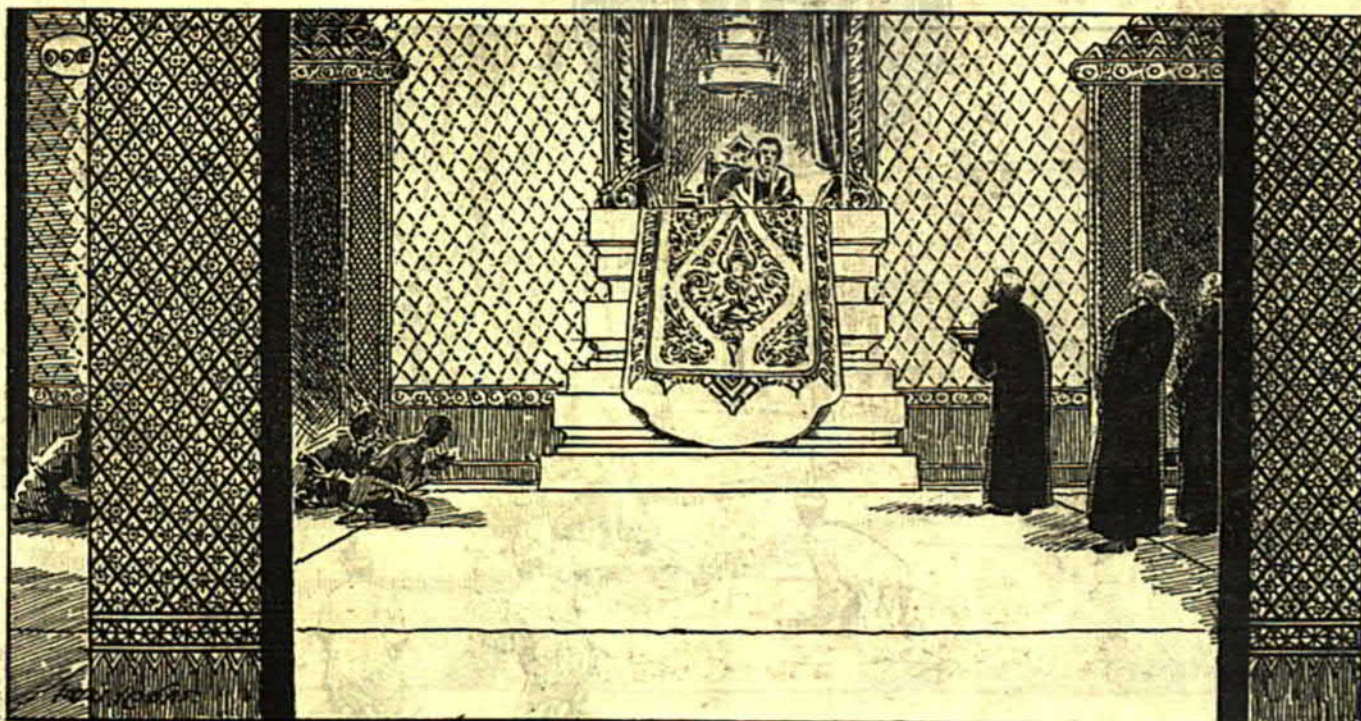
การค้าขายของชาวฮอลันดากับสยาม ในรัชกาลสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง

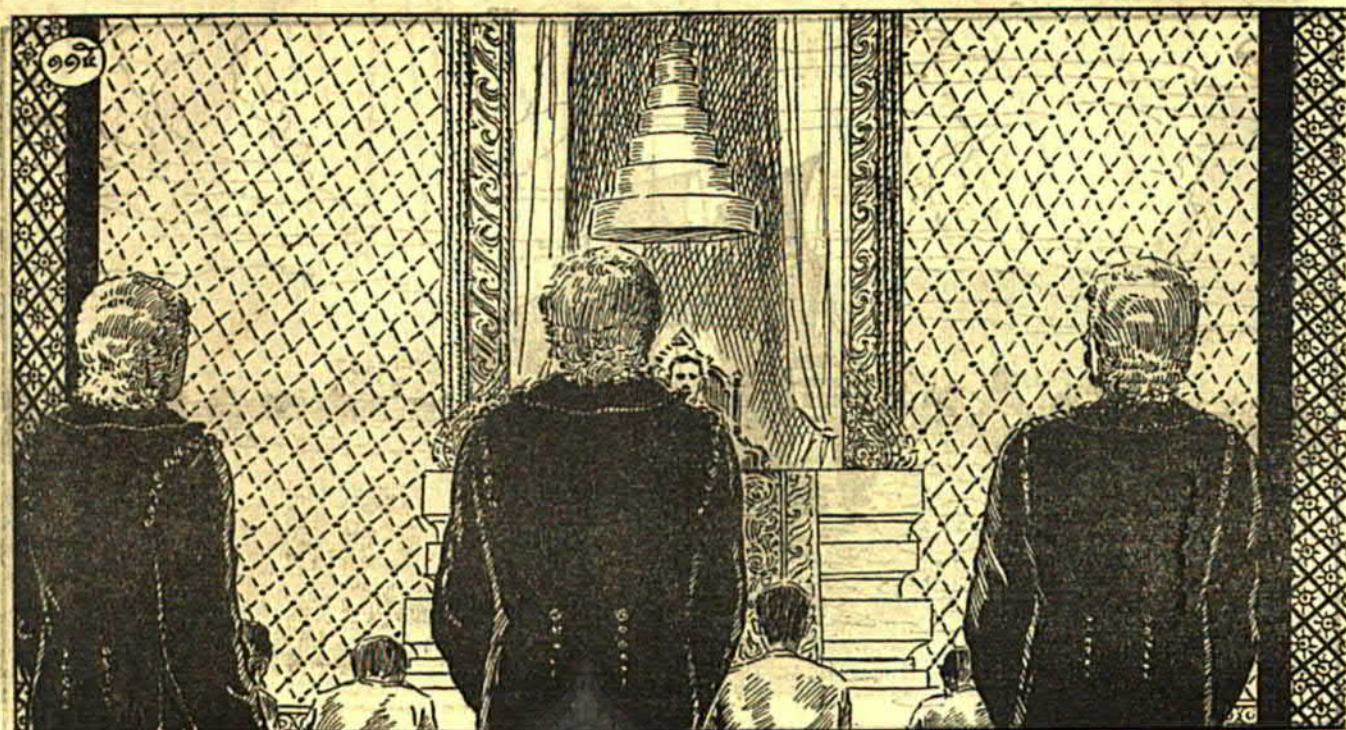
การสงครามระหว่างทัพเชียงใหม่ และทัพกรุงศรีอยุธยา สมเด็จพระนารายณ์มหาราช
ตีได้เชียงใหม่ ในปี พ.ศ. ๒๒๐๓

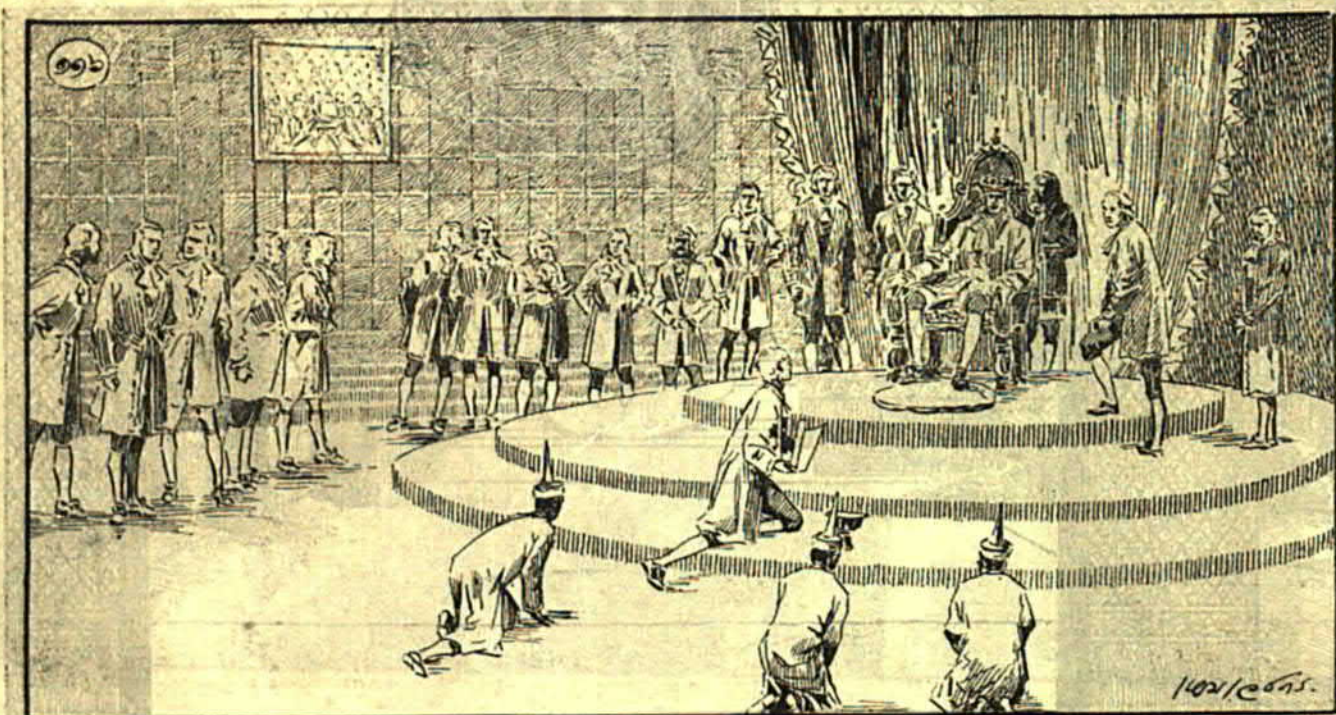
คณะสอนศาสนาชาวฝรั่งเศสมาถึงกรุงศรีอยุธยาในรัชกาลสมเด็จพระนารายณ์มหาราช

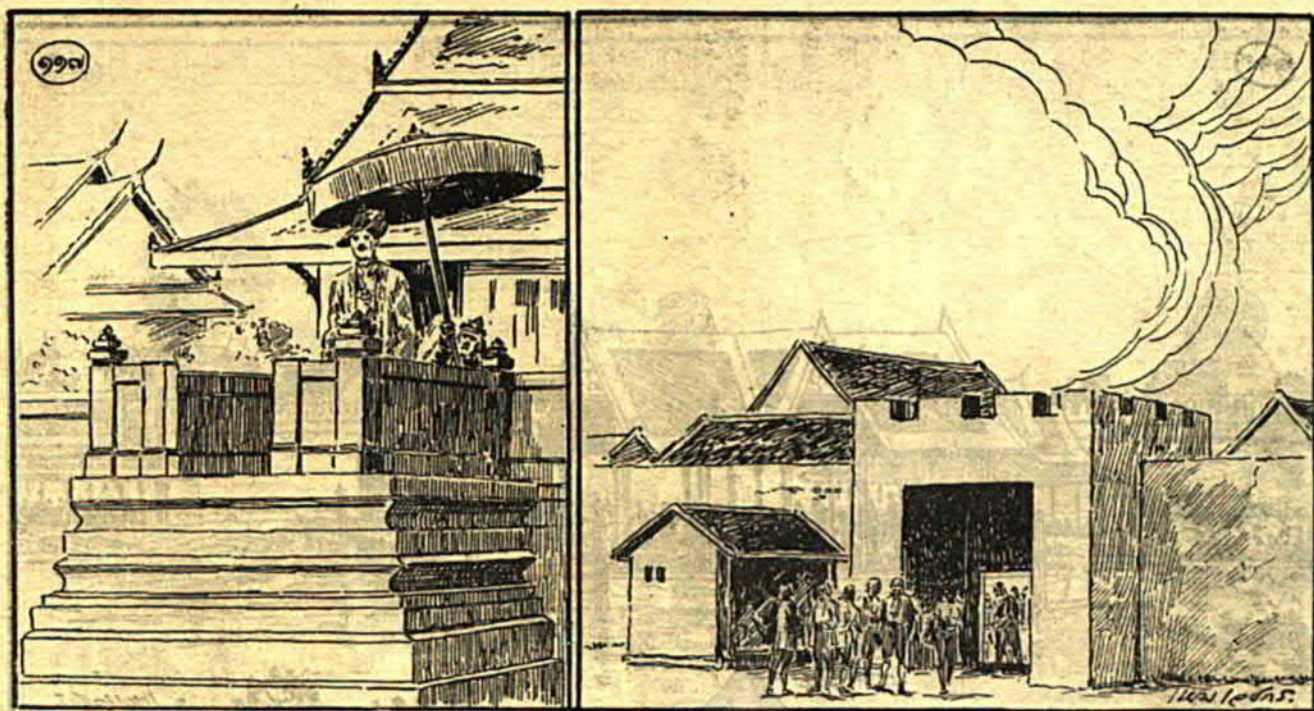
สมเด็จพระนารายณ์มหาราชทรงต้อนรับคณะสอนศาสนาชาวฝรั่งเศส มีบาทหลวง เฮลิโอ โปลิส เป็นหัวหน้า ได้นำสาส์นของสันตปาปามาถวายพระองค์ด้วย

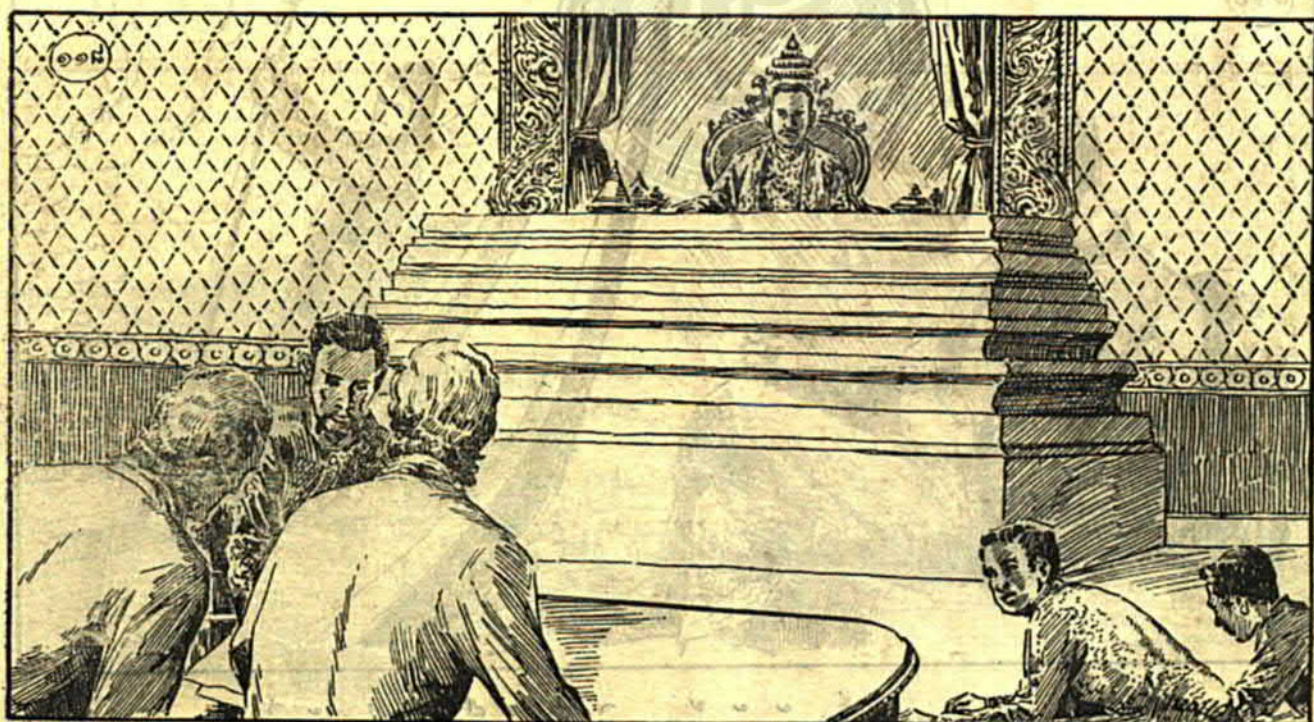
สมเด็จพระนารายณ์มหาราชทรงต้อนรับคณะนักเดินทางชาวฝรั่งเศส ซึ่ง คอลแบร์ต ส่งมา
ตั้งโรงงานที่กรุงศรีอยุธยา

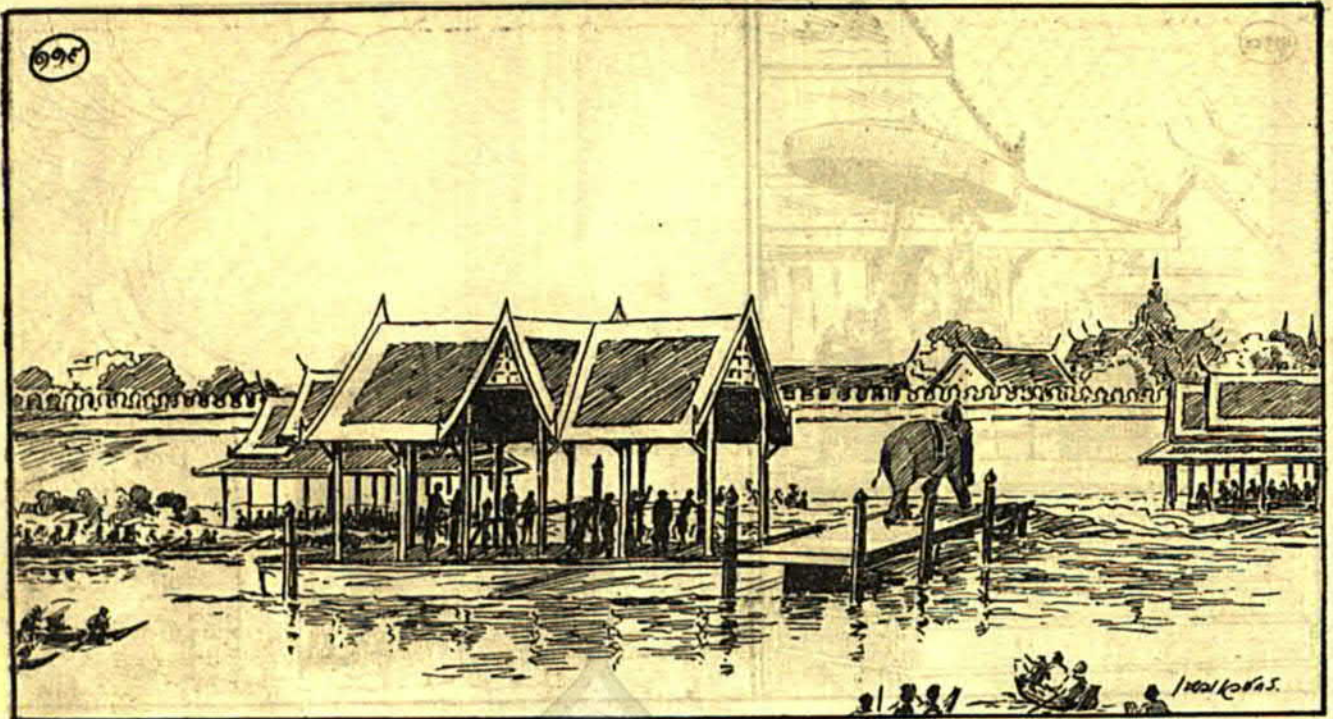
การต้อนรับคณะทูตไทยที่ราชสำนักของพระเจ้าหลุยส์ที่ ๑๔ มงแตร์
ในพระราชวังแวร์ซายส์ พ.ศ. ๒๒๒๗

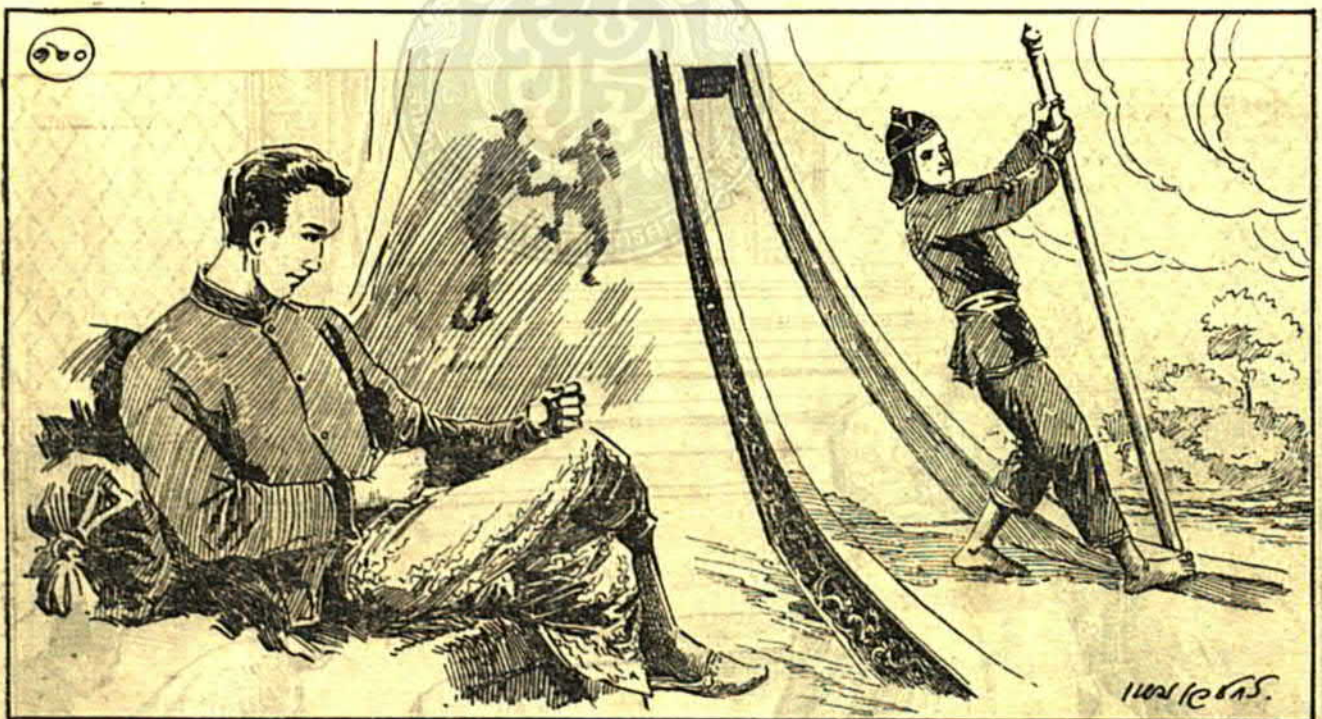
สมเด็จพระเพทราชาขึ้นครองราชย์ มีการฉลองอย่างเอิกเกริกและปลดปล่อยผู้ถูกคุมขังชาวอังกฤษและฝรั่งเศสด้วย

สมเด็จพระเพทราชาทรงทำสนธิสัญญากับคณะทูตฮอลันดา ทรงรับรองการผูกขาดซื้อขายสินค้า เขา หนังสัตว์ และดื่มน้ำ

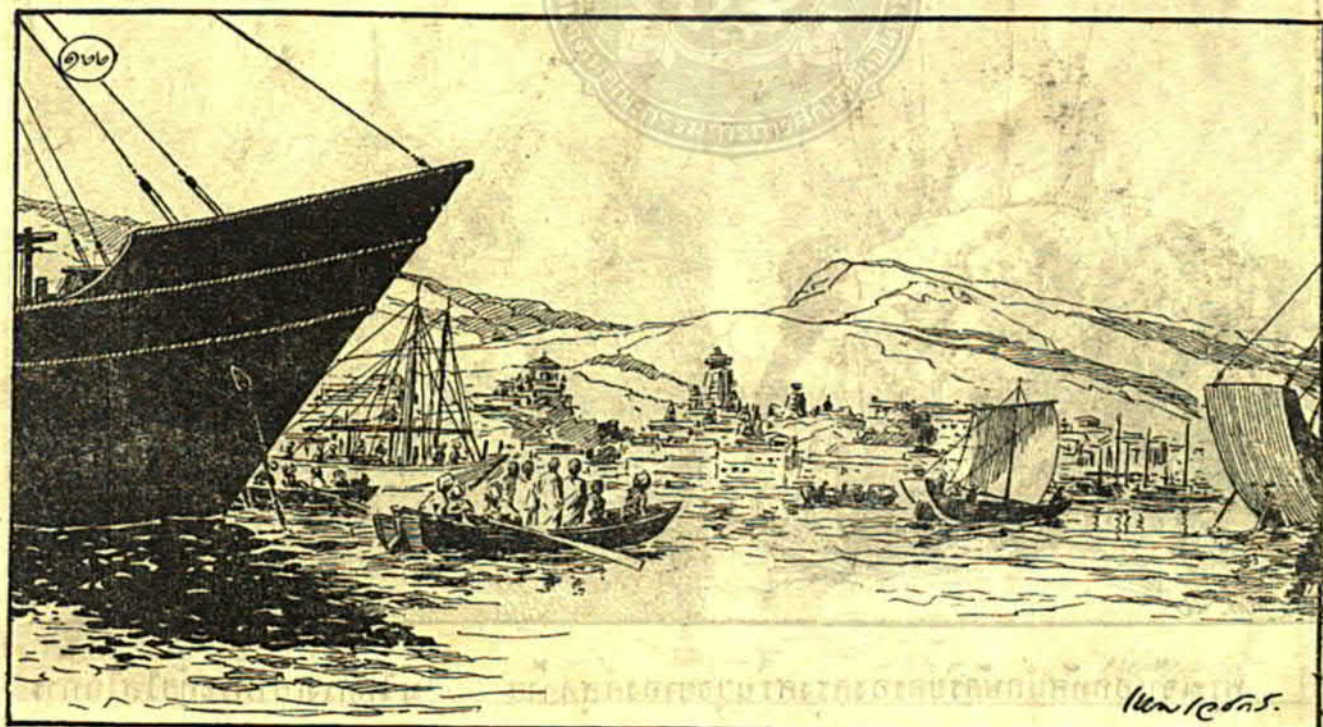
พระเจ้าแผ่นดินเขมรทรงพระนามว่า สเด็จพระเจ้า ๑๑๕ ภายข้างเผือกแต่สมเด็จพระเพทราชา ๑ เชือก
แสดงว่าในสมัยนั้นสยามมีอำนาจปกครองเขมร

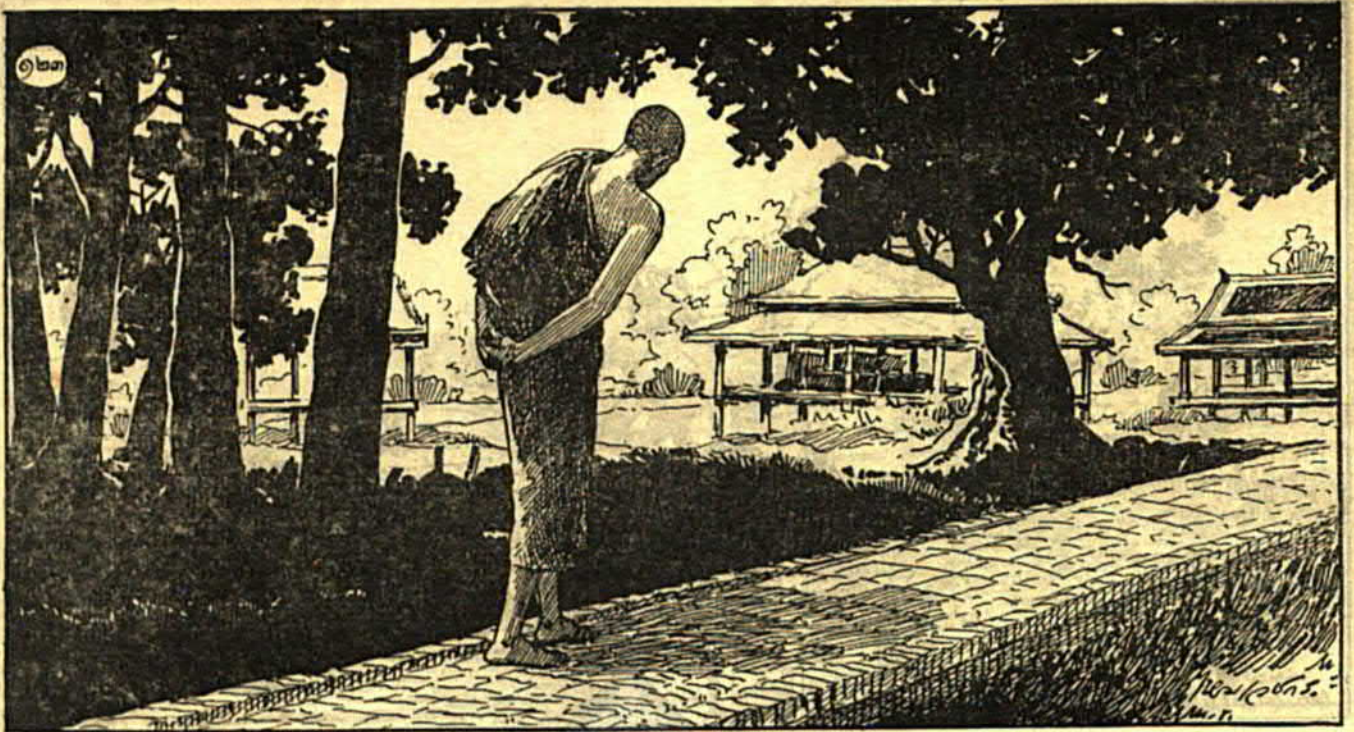
พระเจ้าเสือ (ขุนหลวงสรศักดิ์) กับพันท้ายนรสิงห์ ผู้เป็นตัวอย่างอันดีงาม คราวนำเรือ
พระที่นั่งไปชนตลิ่ง ได้แสดงความกล้าหาญความซื่อตรงต่อหน้าที่ และจงรักภักดีต่อเจ้านาย
ของตน

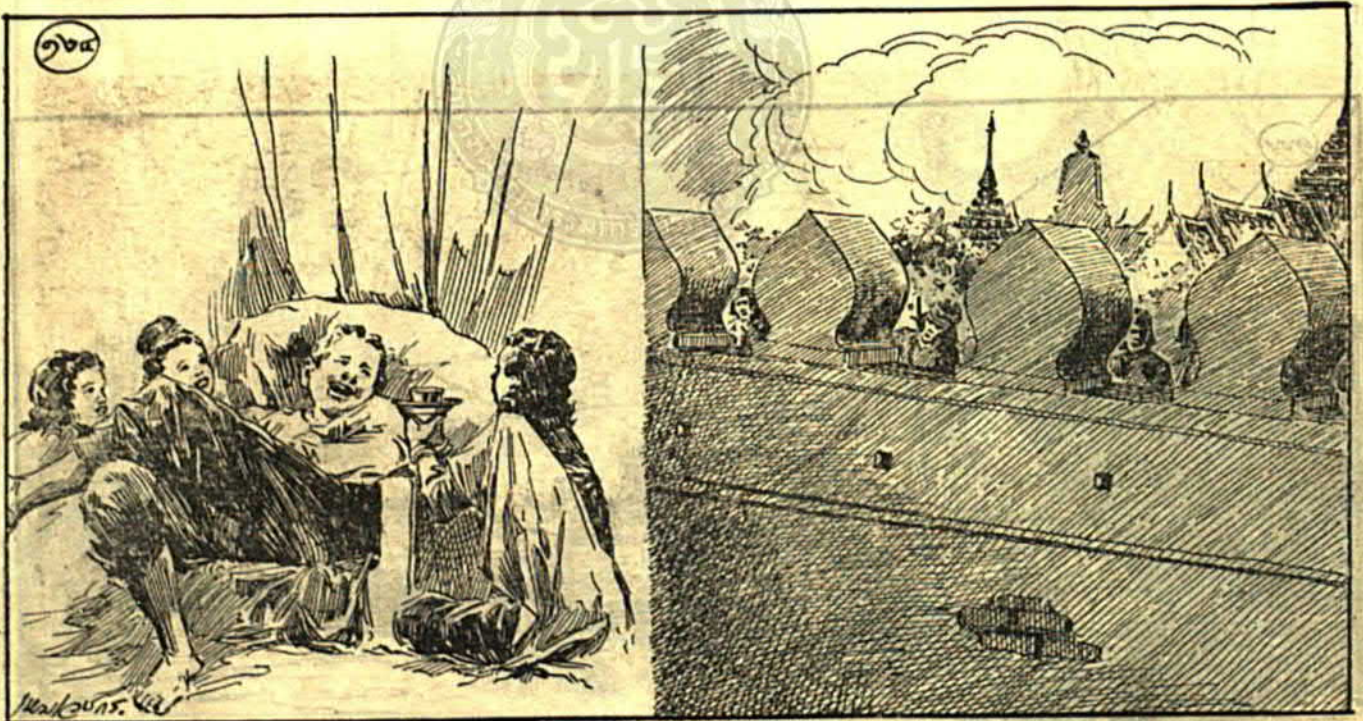
พระเจ้าท้ายสระโปรดให้ขุดคลองมหาชัยและคลองเตรีน้อย เพื่อความสะดวกแก่
ประชาชนผู้สัญจรไปมา

สมเด็จพระบรมโกศทรงส่งพระสงฆ์ไทยไป ฟ้นฟูพระพุทธศาสนาที่เกาะลังกา

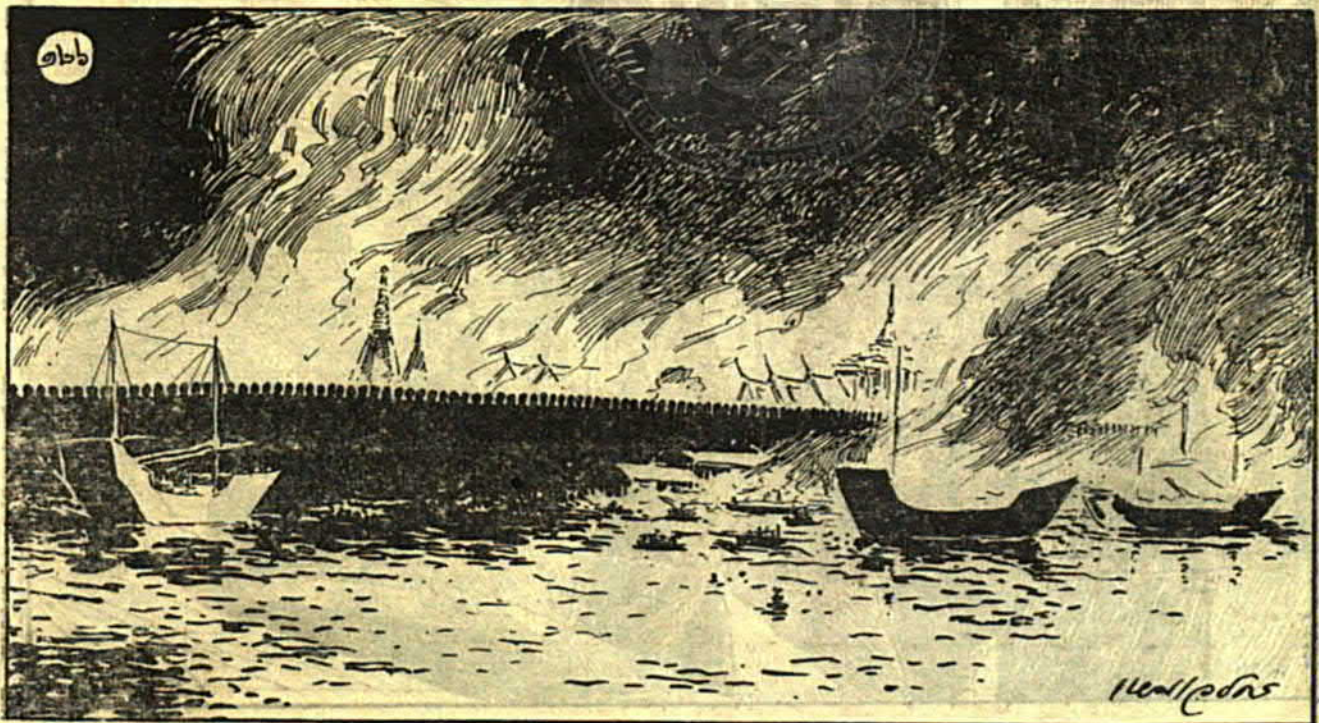
พระเจ้าอุทุมพรทรงสละราชสมบัติและออกทรงผนวช

พระเจ้าเอกทัศนักขัตติย์ครองกรุงศรีอยุธยาองค์สุดท้าย มิได้ทรงเอาพระทัยใส่ในการ
ป้องกันบ้านเมืองให้พ้นจากการรุกรานของกองทัพพระเจ้าอลองพญาขัตติย์พม่า เพราะทรง
พระตำราญอยู่แต่ในพระราชวัง

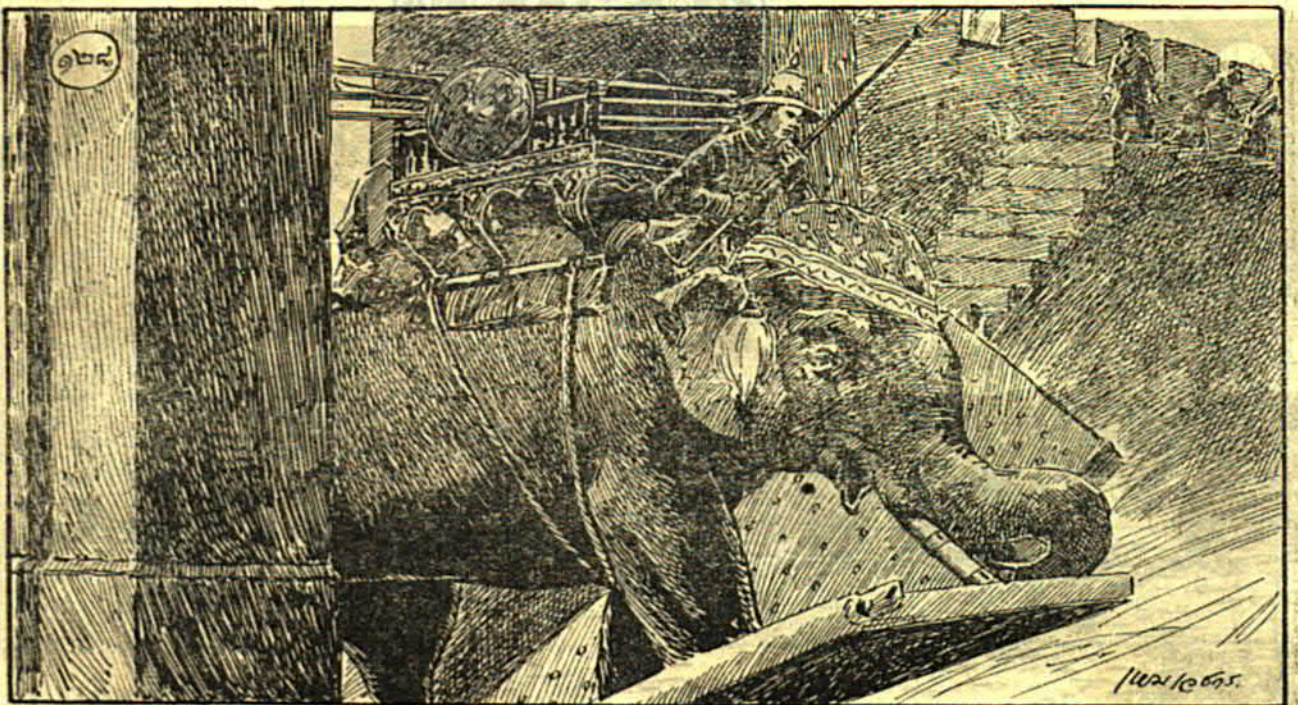
๑๒๕ สู้กันแม่ทัพพม่าได้พยายามตีค่ายบางระจันหลายครั้งหลายคราว ชาวไทยได้แสดงความกล้าหาญอย่างยอดเยี่ยม นับว่าเป็นการต่อสู้เพื่ออิสรภาพของตนโดยแท้

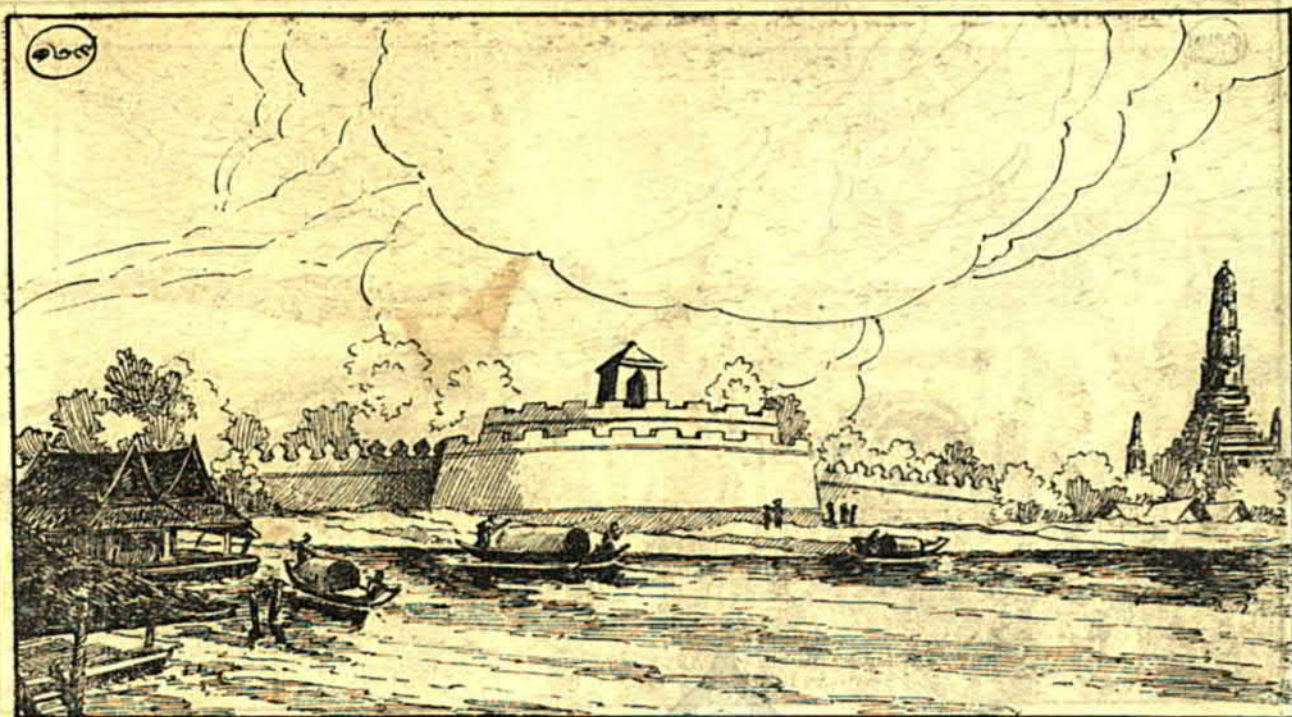
๑๒๖ ในที่สุดก็เสียกรุงศรีอยุธยาแก่พม่าครั้งสุดท้ายในปี พ.ศ. ๒๓๑๐ บ้านเมืองถูกเพลิงเผาผลาญพินาศอย่างย่อยยับ

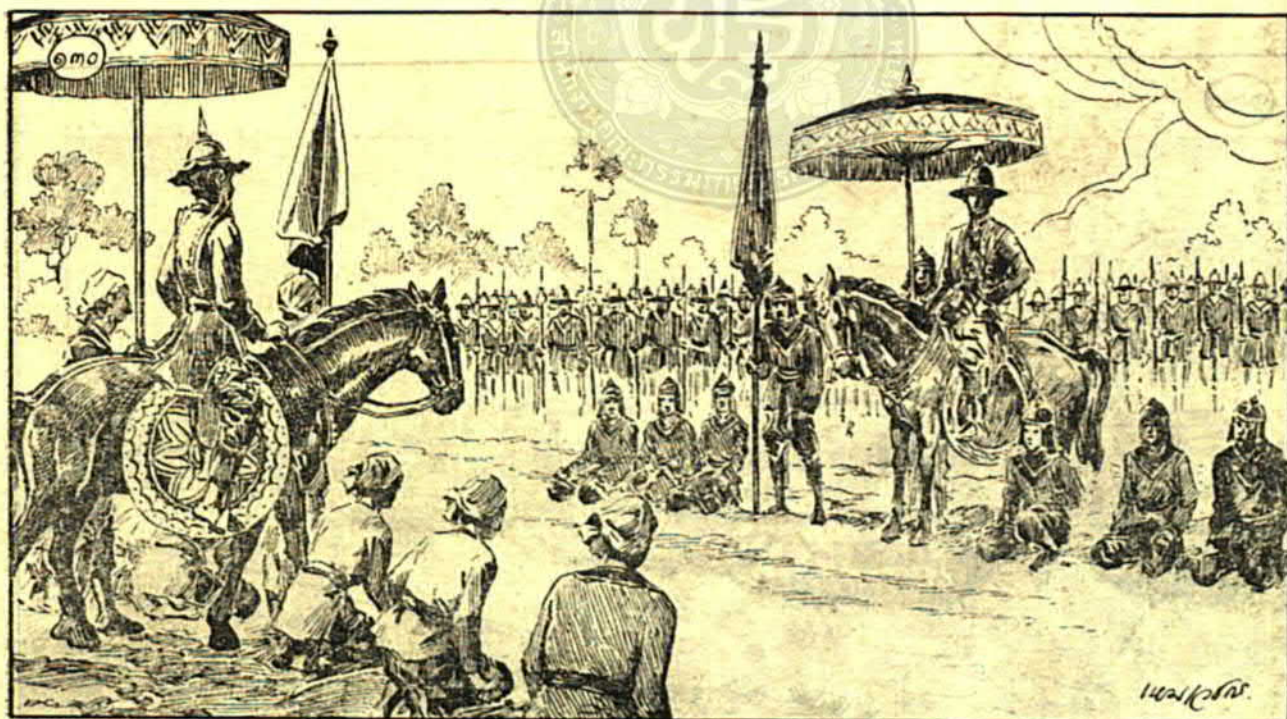
ภายหลังกรุงศรีอยุธยาแตกแล้ว ชาวไทยตั้งตัวเป็นก๊กขุน & ก๊ก ทุกก๊กต่างก็เป็นอิสระแก่กัน

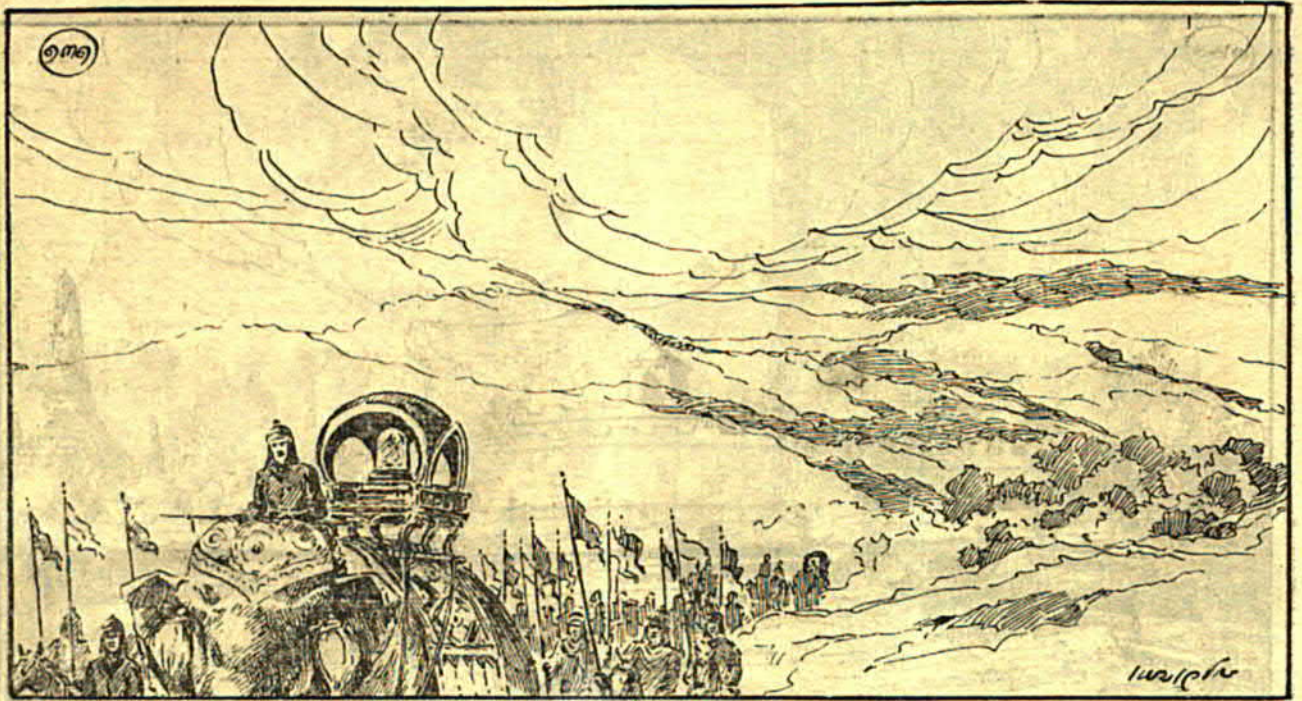
พระยาตาก (สิน) เป็นหัวหน้าก๊กที่มีอำนาจมากกว่าก๊กอื่น สามารถได้เมืองจันทบุรี ซึ่งเป็นเมืองที่มีชาวปลาอาหารบริบูรณ์

พระยาตากสร้างเมืองธนบุรีขึ้นเป็นราชธานี และตั้งตนเป็นพระเจ้าแผ่นดินทรงพระนามว่า
พระเจ้ากรุงธนบุรี

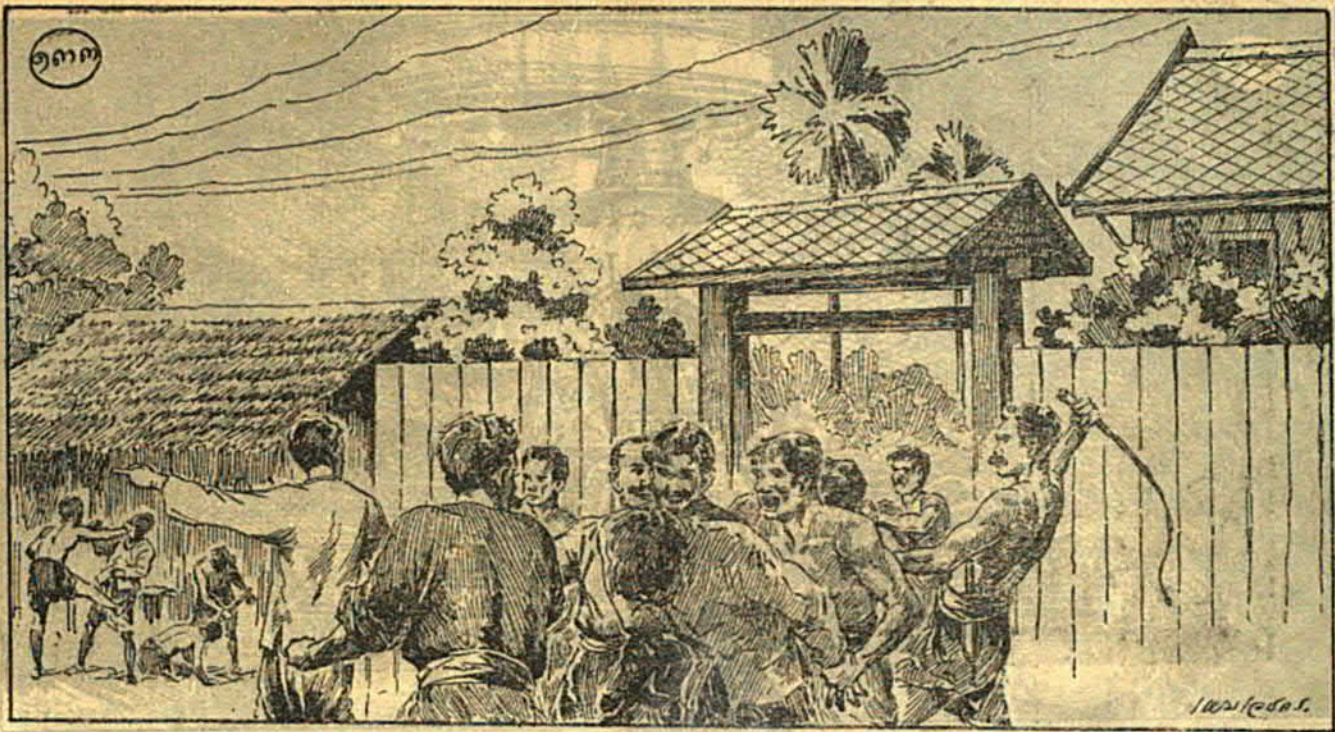
พระเจ้ามังระกษัตริย์พม่ารับสั่งให้อะแซห่วนกับมาตีเมืองพิษณุโลก อะแซห่วนกับขอดตัว
เจ้าพระยาจักรีแม่ทัพไทย พร้อมกับธงสงบศึก

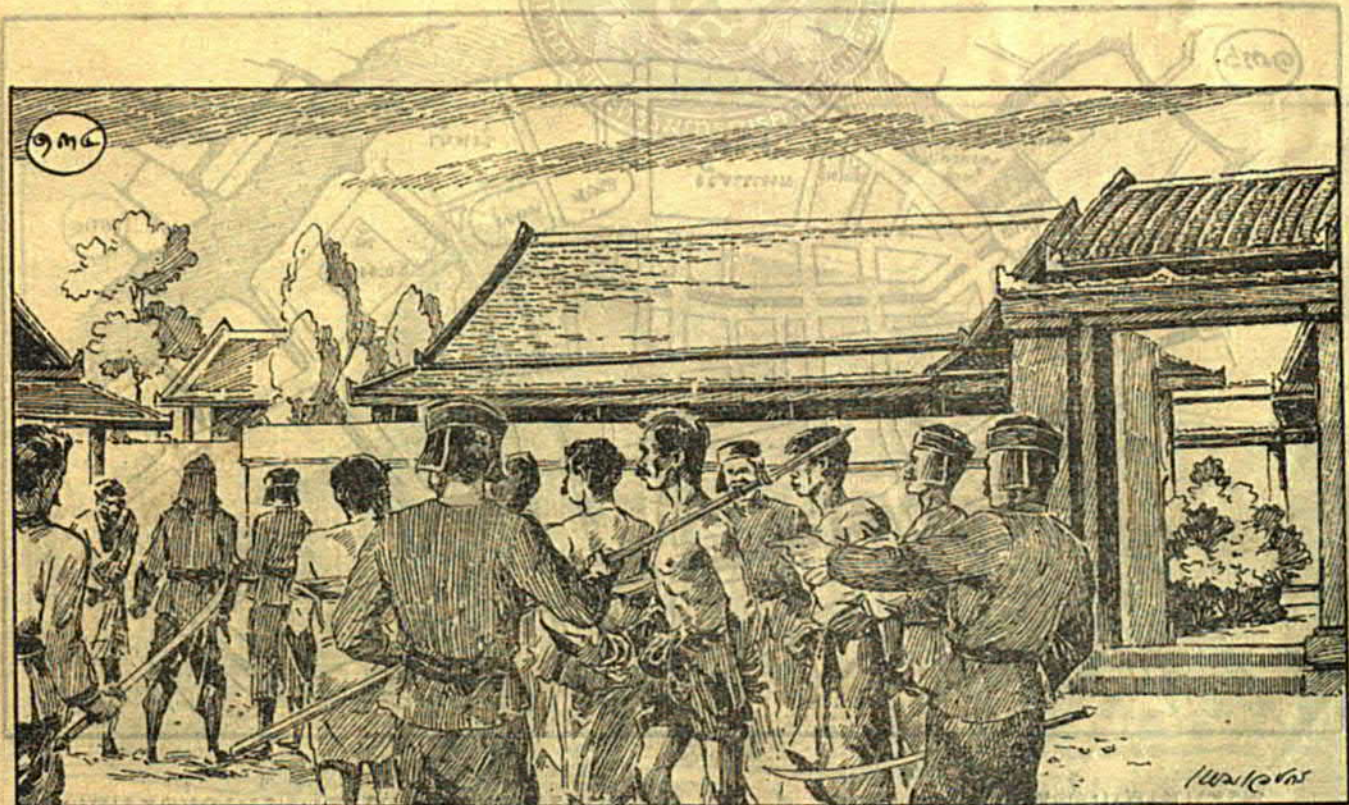
เจ้าพระยาจักรียกกองทัพไปตีเวียงจันทร์ได้ และนำพระแก้วมรกตมายังกรุงธนบุรีด้วย

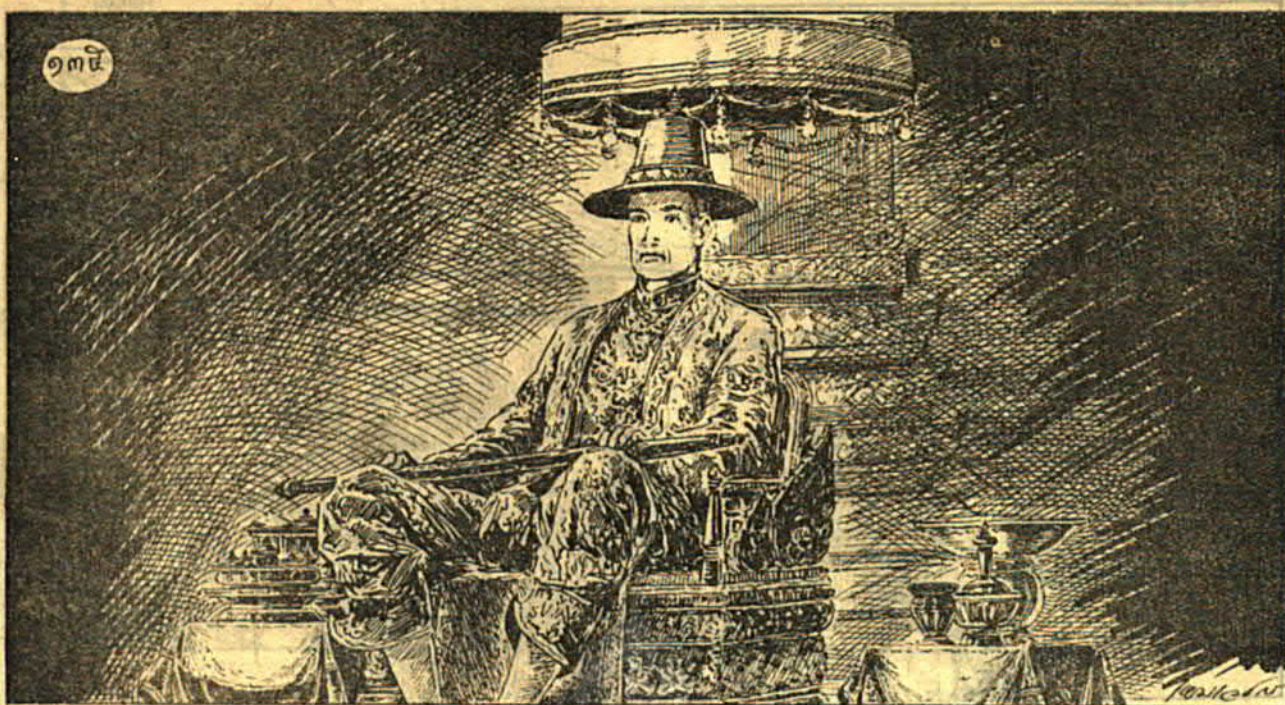
เจ้าพระยาจักรียกทัพไปปราบปรามเขมร เพื่อจัดการปกครองเขมรให้เรียบร้อย

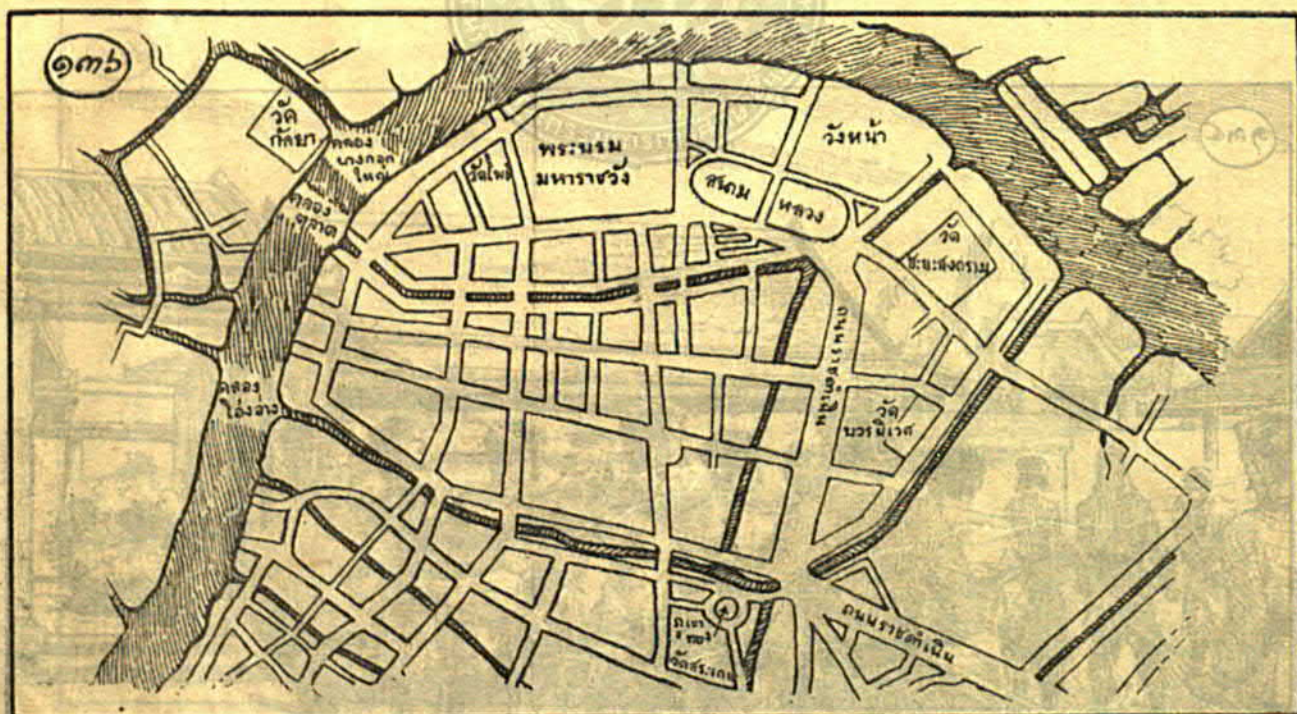
๑๓๓ เกิดการจลาจลขึ้นที่กรุงธนบุรี เนื่องจากพระเจ้ากรุงธนบุรีทรงมีพระสติฟั่นเฟือน
โดยที่พระเจ้ายอมนั้นเป็นองค์ที่อ่อนแอและไม่มีอำนาจปกครองบ้านเมืองได้

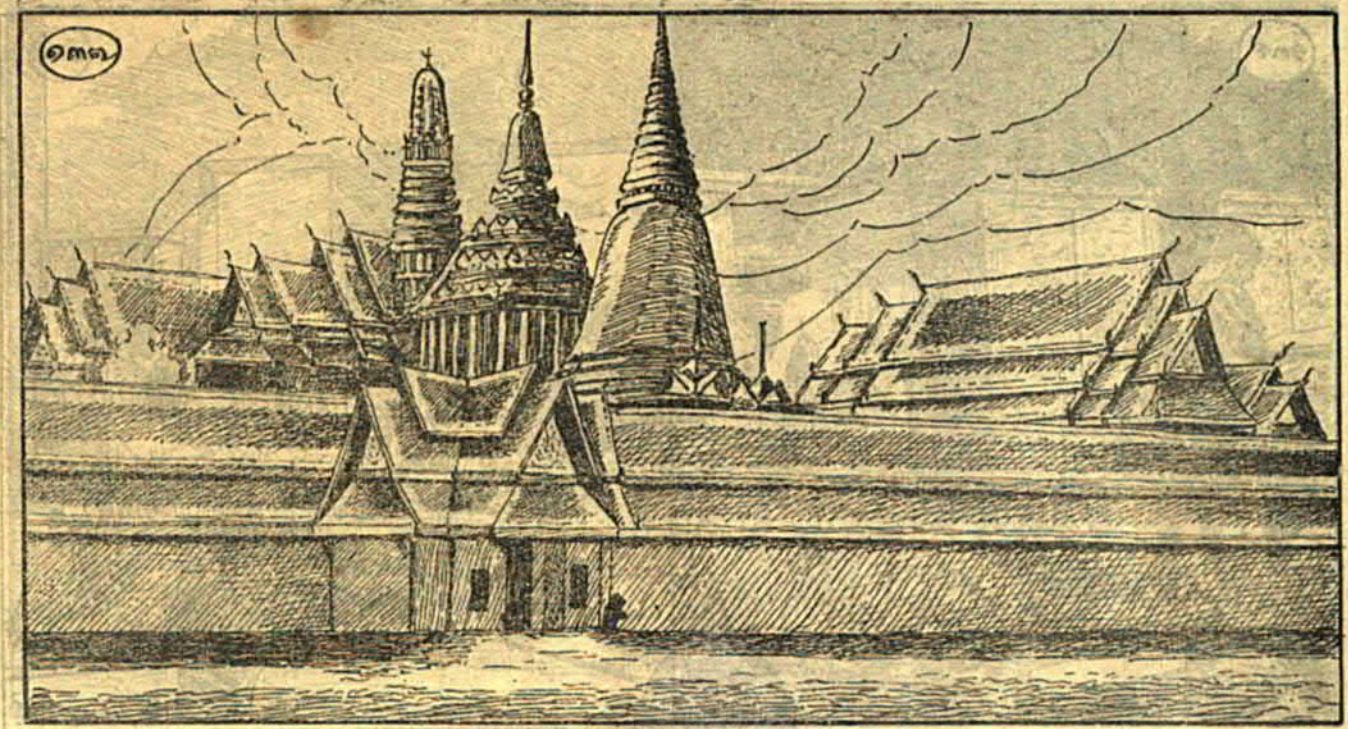
๑๓๔ สมเด็จพระเจ้าพระยามหากษัตริย์ศึกยกกองทัพกลับกรุงธนบุรี และปราบการจลาจลเสร็จสิ้นลง

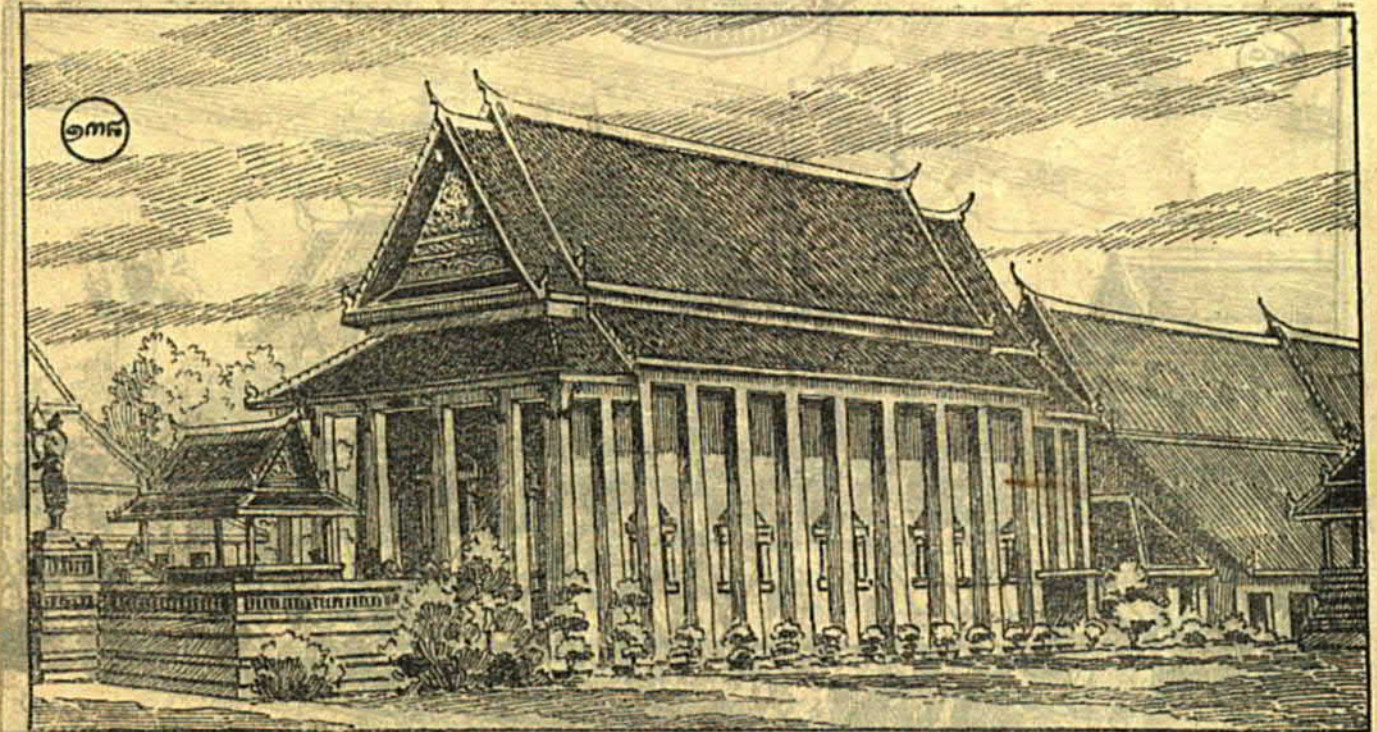
แม่ทัพใหญ่ที่มีอำนาจยิ่งของไทยสมัยนั้น คือสมเด็จพระบวรราชเจ้ามหาสุรสิงหนาท ได้ขึ้นเสวยราชย์แทน นับว่าเป็นพระเจ้าแผ่นดินพระองค์แรกแห่งพระราชวงศ์จักรี

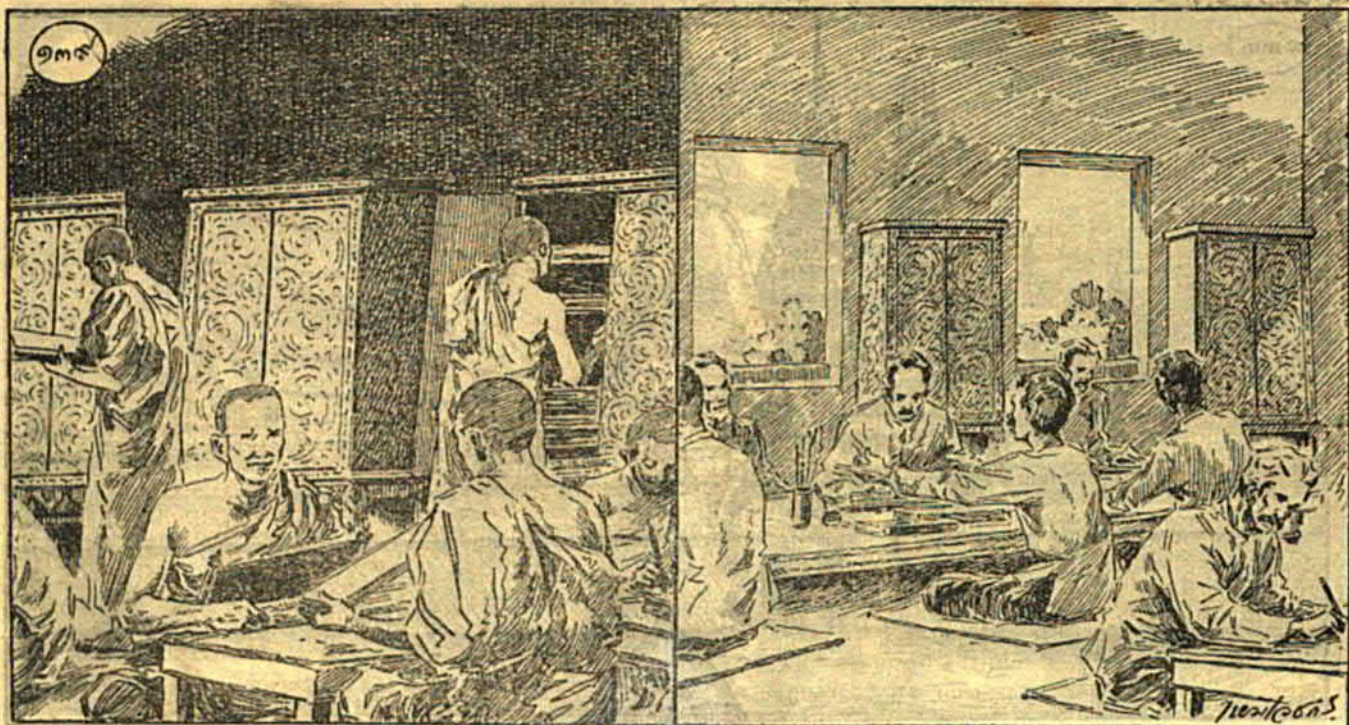
พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าฯ ทรงย้ายราชธานีจากกรุงธนบุรีมาอยู่กรุงเทพฯ
แผนผังกรุงเทพฯ ซึ่งสะดวกในการขยายเมือง

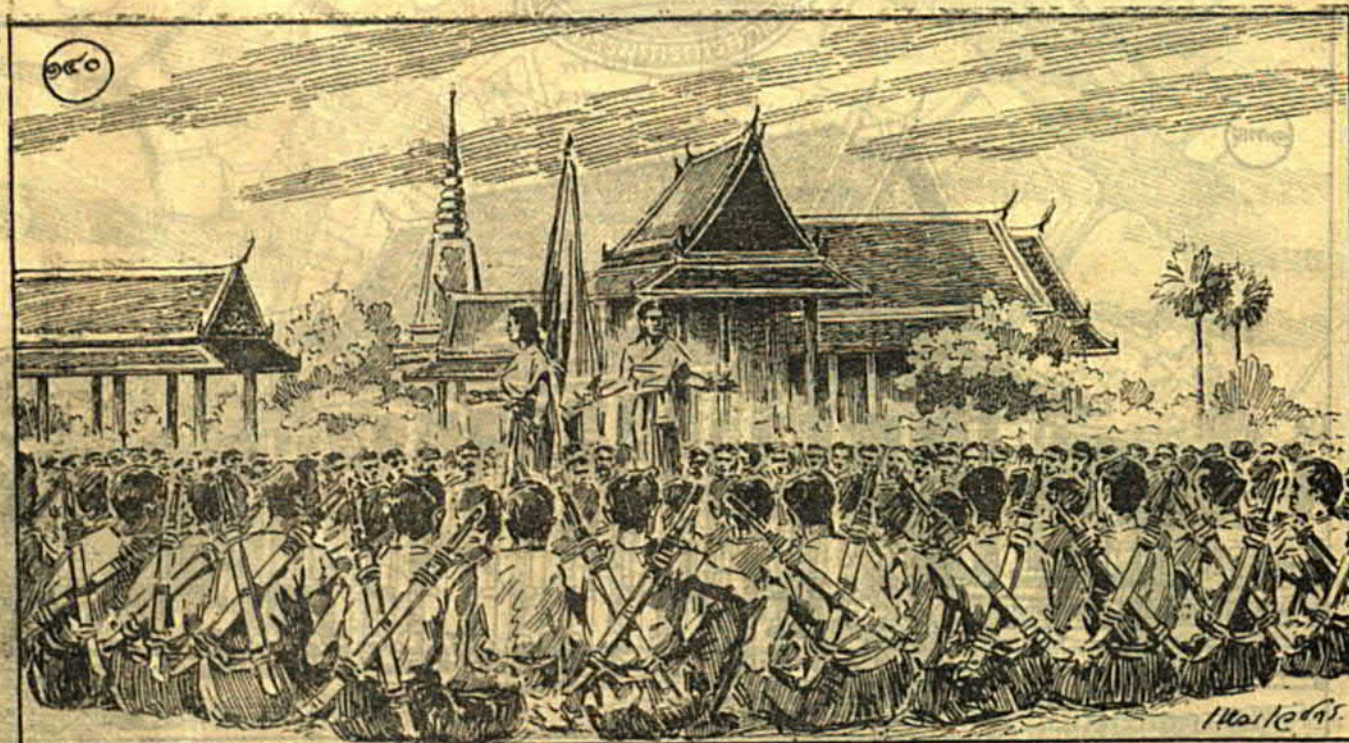
หิโตะไป ๑ เพื่อฉลองพระบรมหาราชวัง และวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในกรุงเทพมหานคร
 หิโตะไป ๑๒ หิโตะไป ๑๓ หิโตะไป ๑๔ หิโตะไป ๑๕ หิโตะไป ๑๖ หิโตะไป ๑๗ หิโตะไป ๑๘ หิโตะไป ๑๙ หิโตะไป ๒๐
 หิโตะไป ๒๑ หิโตะไป ๒๒ หิโตะไป ๒๓ หิโตะไป ๒๔ หิโตะไป ๒๕ หิโตะไป ๒๖ หิโตะไป ๒๗ หิโตะไป ๒๘ หิโตะไป ๒๙ หิโตะไป ๓๐

หิโตะไป ๓๑ หิโตะไป ๓๒ หิโตะไป ๓๓ หิโตะไป ๓๔ หิโตะไป ๓๕ หิโตะไป ๓๖ หิโตะไป ๓๗ หิโตะไป ๓๘ หิโตะไป ๓๙ หิโตะไป ๔๐
 หิโตะไป ๔๑ หิโตะไป ๔๒ หิโตะไป ๔๓ หิโตะไป ๔๔ หิโตะไป ๔๕ หิโตะไป ๔๖ หิโตะไป ๔๗ หิโตะไป ๔๘ หิโตะไป ๔๙ หิโตะไป ๕๐

หลังจากเสกกรุงและสถาปนาขึ้นใหม่แล้ว พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าฯ โปรดให้
ตั้งคณาจารย์ไตรปิฎกและกฎหมายไทย และประชุมนักปราชญ์ราชบัณฑิต ปรับปรุงวรรณคดี
ของชาติ

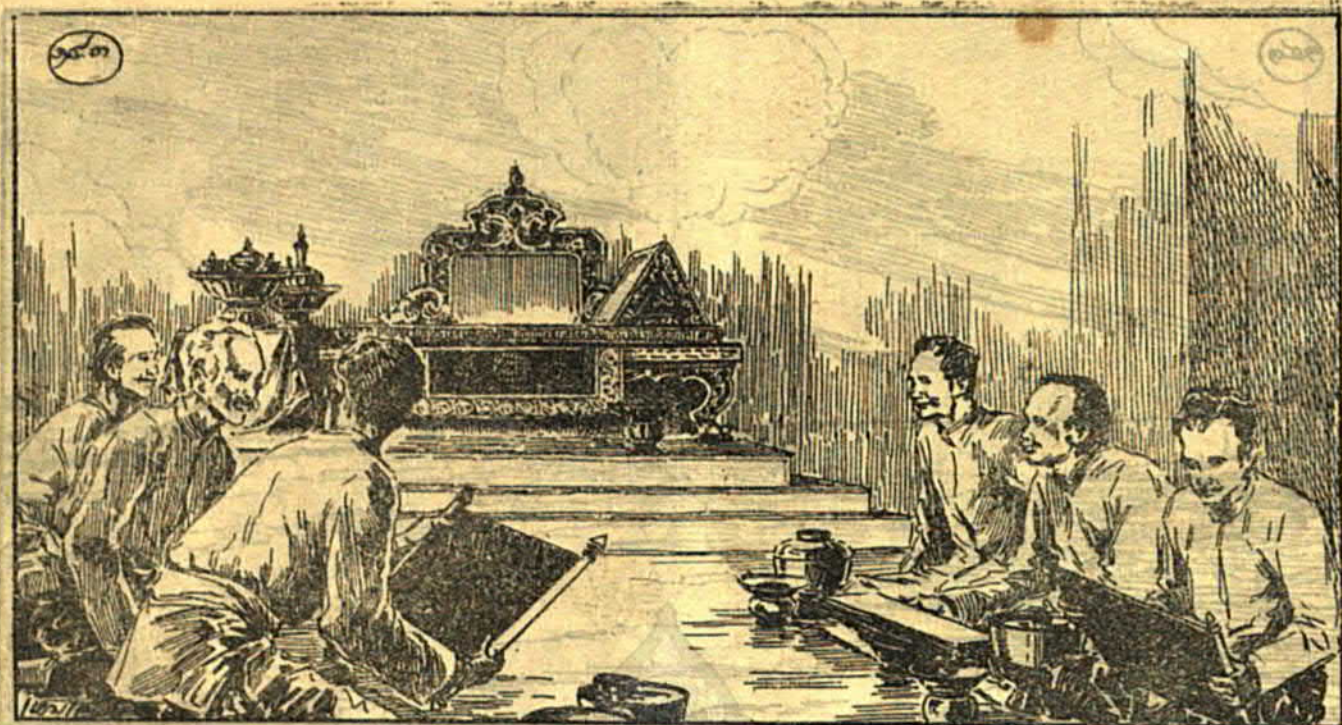
พม่าล้อมกลาง วีรสตรีไทย คือ คุณหญิงจันทร์ คุณหญิงมุก บั๊องกันบ้านเมือง

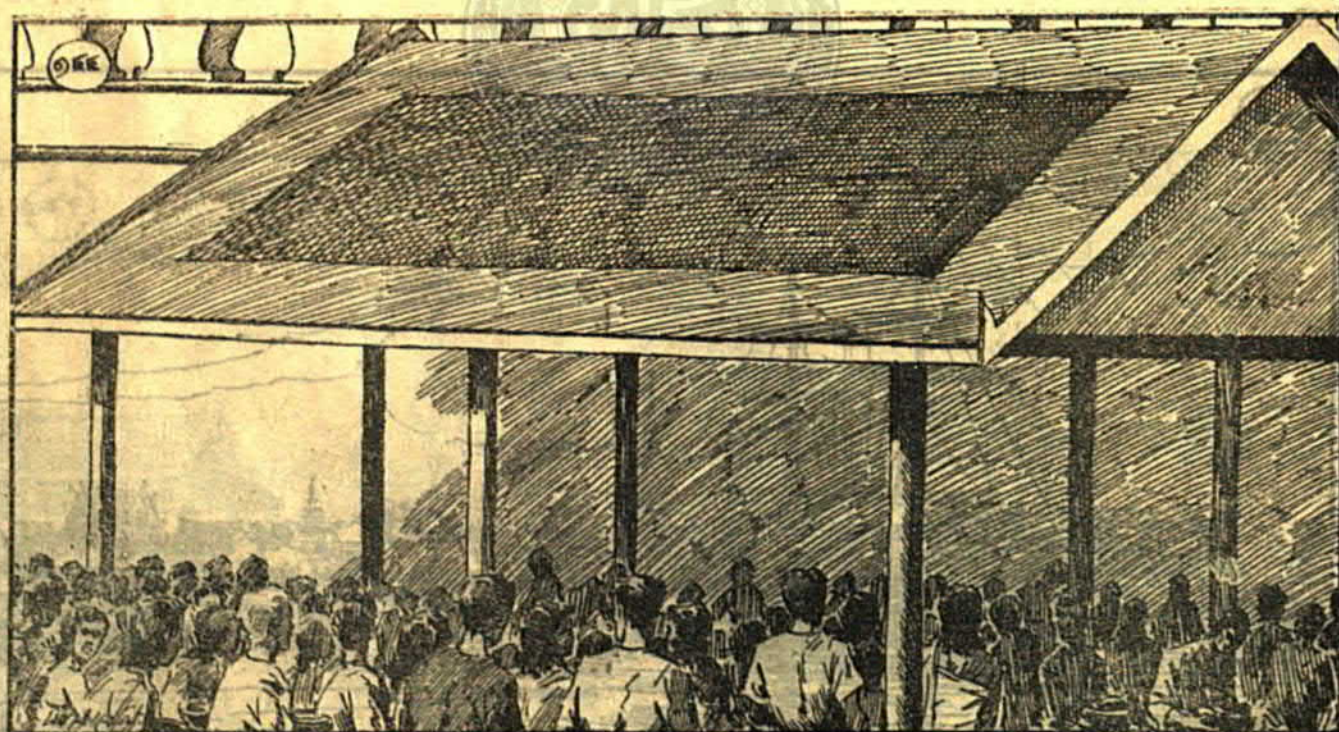
องค์เชิงสือแห่งญวน ซึ่งเข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภารหนักล้นญวน

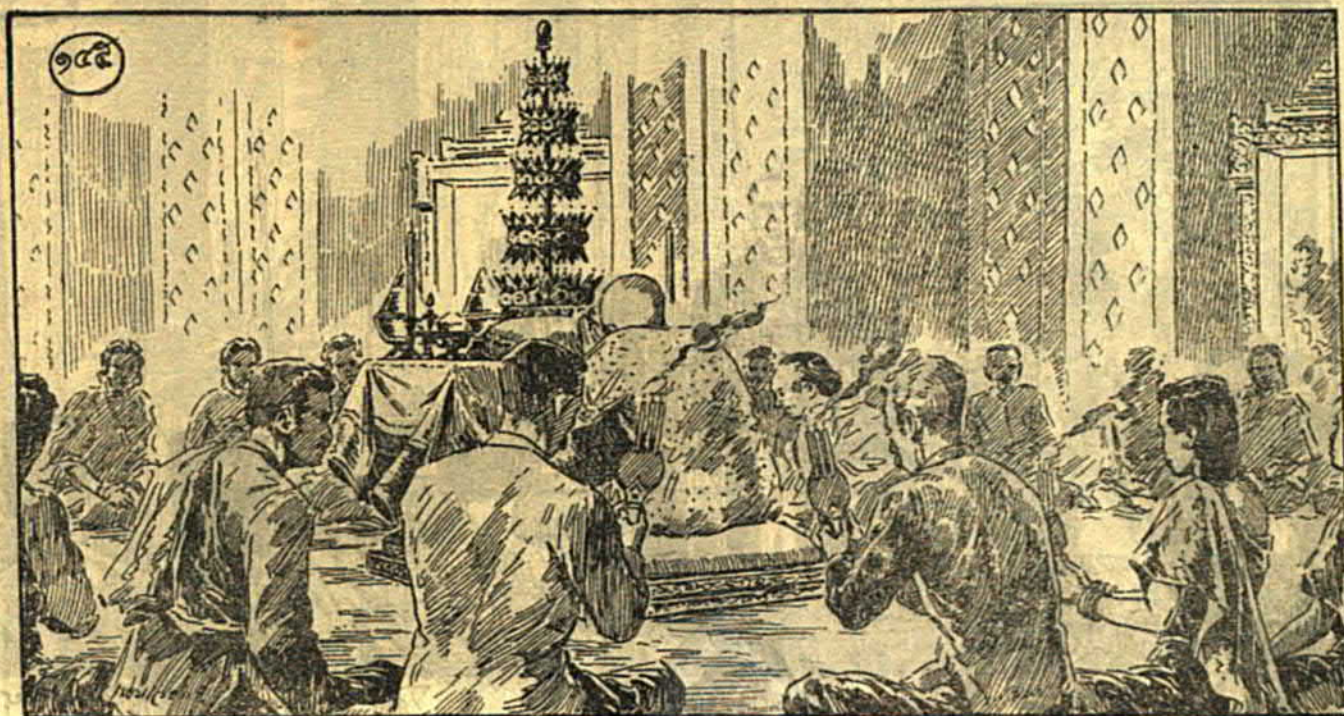
จอห์น กรอเฟด เข้ามาเจรจากับไทย และขอไทยแทนพระยาไทรบุรี ที่เอาใจไป
ฝักใฝ่กับอังกฤษ

พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ทรงฟื้นฟูศิลปและวรรณคดี

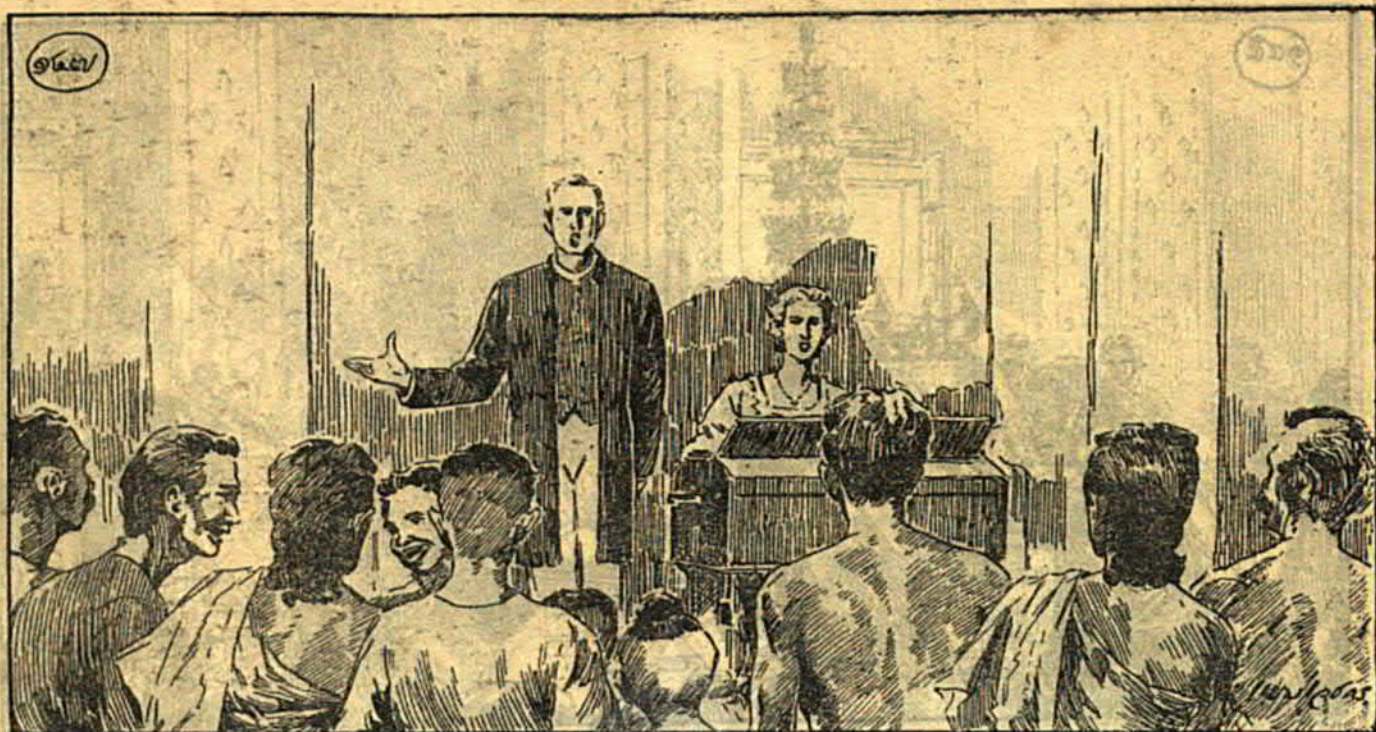
เกิดอหิวาตกโรคระบาดขึ้นในกรุงเทพฯ พระเจ้าลูกยาเธอกรมหมื่นเจษฎาบดินทร์ ทรงตั้งโรงทานแจกอาหารที่สะอาดถูกอนามัยแก่ประชาราษฎร และถือเป็นประเพณีในการตั้งโรงทานสืบมาจนรัชกาลที่ ๕

เจ้าฟ้ามงกุฎ ฯ ซึ่งควรจะมีสิทธิครองราชย์สมบัติดีกว่าพระเจ้าอยู่หัว ออกทรงผนวช
แห่งเมืองนครราชสีมา ณ วัดสุทัศน์ฯ กทม. เมื่อปี ๒๔๖๖

เฮนรี เบอร์น มาเจริญทางพระราชไมตรีตกลงทำสัญญาการค้าขายเป็นสัญญาระหว่าง
ผู้สำเร็จราชการอังกฤษแห่งอินเดีย และเสนาบดีไทย ออกให้โดยพระบรมราชโองการ

ในรัชกาลที่ ๓ มีชนนักรืออเมริกันเข้ามาสอนศาสนาคริสต์ในในเมืองไทยและรับสอนหนังสือเด็ก และรับรักษาพยาบาลคนป่วยเจ็บ

เจ้าฟ้าชายมงกุฎฯ ขณะทรงผนวช ได้เสด็จชุดงค์ไปทางภาคเหนือ ทรงเทศนาอบรมและทรงเห็นทุกข์ สุขของราษฎรอย่างใกล้ชิด

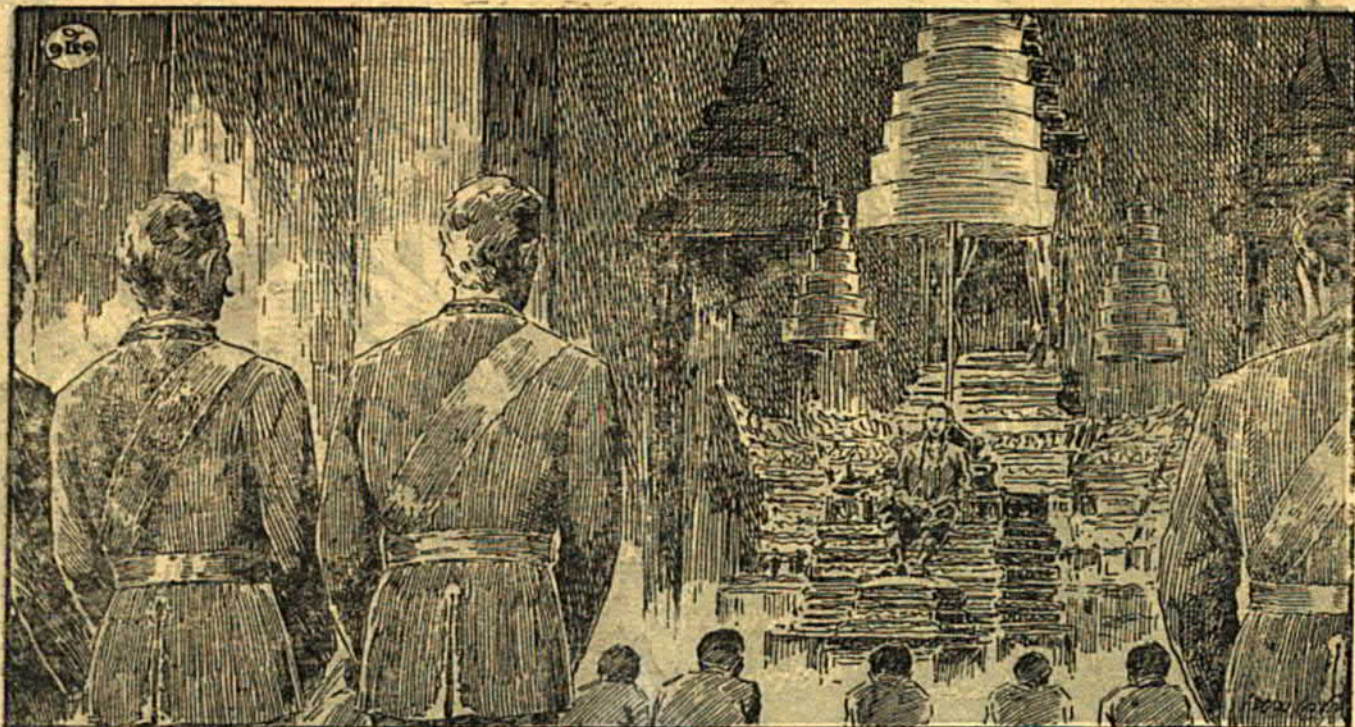
ภิกษุเจ้าฟ้าชายมงกุฎฯ ทรงพบพระแท่นมณีกษิตาอาสน์และศิลาจารึกของพระเจ้าราม—
คำแห่งและโปรดให้เชิญมาไว้กรุงเทพฯ

ภิกษุเจ้าฟ้าชายมงกุฎฯ ทรงพบพระแท่นมณีกษิตาอาสน์และศิลาจารึกของพระเจ้าราม—
คำแห่งและโปรดให้เชิญมาไว้กรุงเทพฯ

ภิกษุเจ้าฟ้าชายมงกุฎฯ ทรงคบหาสมาคมสนิทสนมกับบาทหลวงโรมันคาทอลิก และมิสซัน
นารอเมริกัน ทรงศึกษาภาษาละติน และภาษาอังกฤษจากท่านเหล่านั้น ท่านเหล่านั้นศึกษาภาษา
และขนบธรรมเนียมไทยจากพระองค์ท่าน

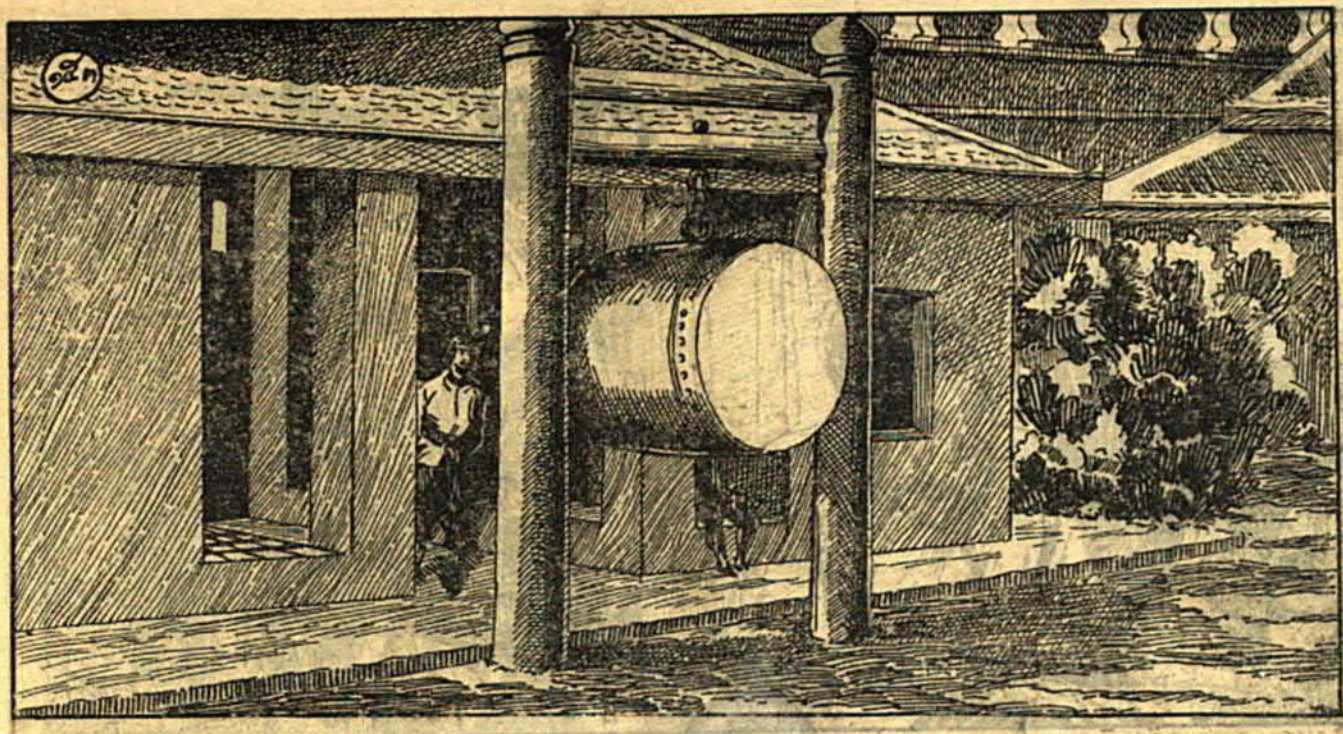
ภิกษุเจ้าฟ้าชายมงกุฎฯ ทรงคบหาสมาคม

เมื่อเจ้าฟ้าชายมงกุฎฯ ขึ้นครองราชย์สมบัติในพระราชพิธีพระบรมราชาภิเษก ได้โปรดเกล้าฯ ให้พวกฝรั่งที่คุ้นเคยเข้าเฝ้าและทรงอนุญาตให้ขึ้นเฝ้า แสดงความเคารพตามประเพณีของเขา โดยให้ขึ้นเฝ้าหลังข้าราชการไทย ที่ยังหมอบเฝ้าตามประเพณีเดิม

เซอร์จอห์นบาวริง เป็นทูตของสมเด็จพระนางเจ้าวิกตอเรีย มาเจริญทางพระราชไมตรี พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าฯ ทรงต้อนรับทูตอังกฤษอย่างมโหฬาร เป็นที่พึงพอใจของทูต และรัฐบาลอังกฤษมาก

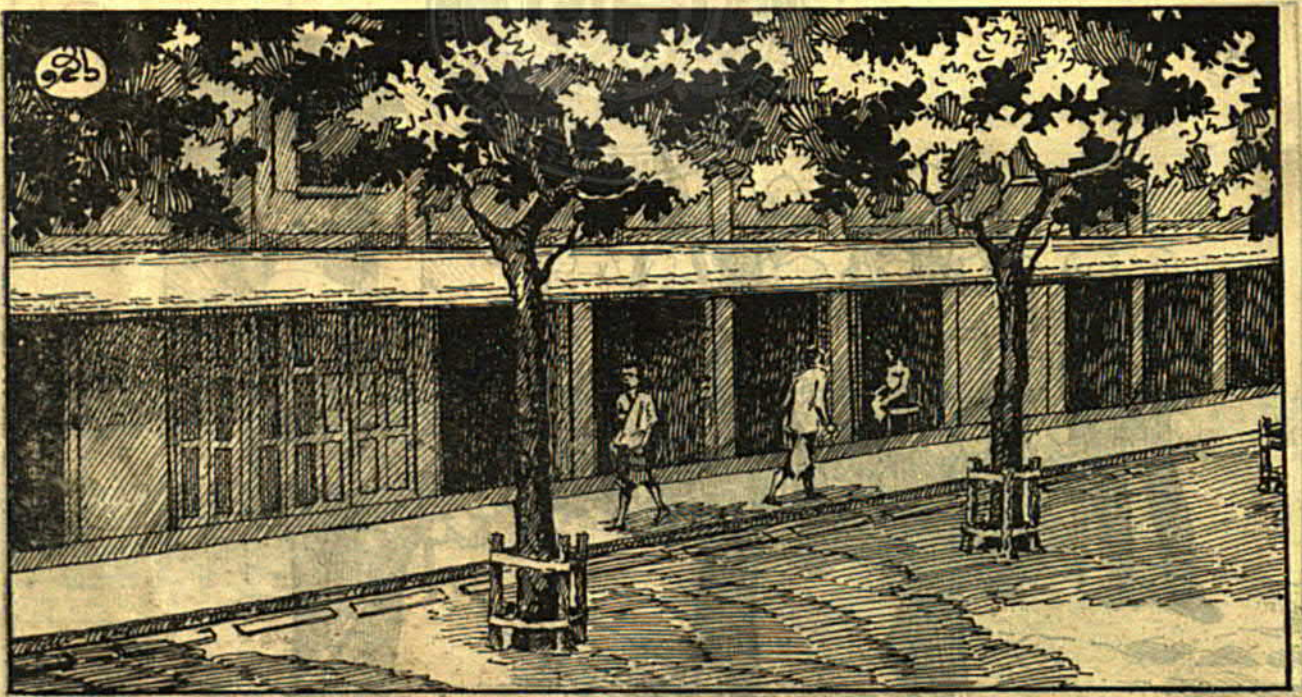
พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้า ฯ ทรงโปรดให้แขวนกลองวินิจัยเกร์ เพื่อให้ราษฎรที่มี
ทุกข์ร้อนมาตกลองถวายฎีการ้องทุกข์ได้

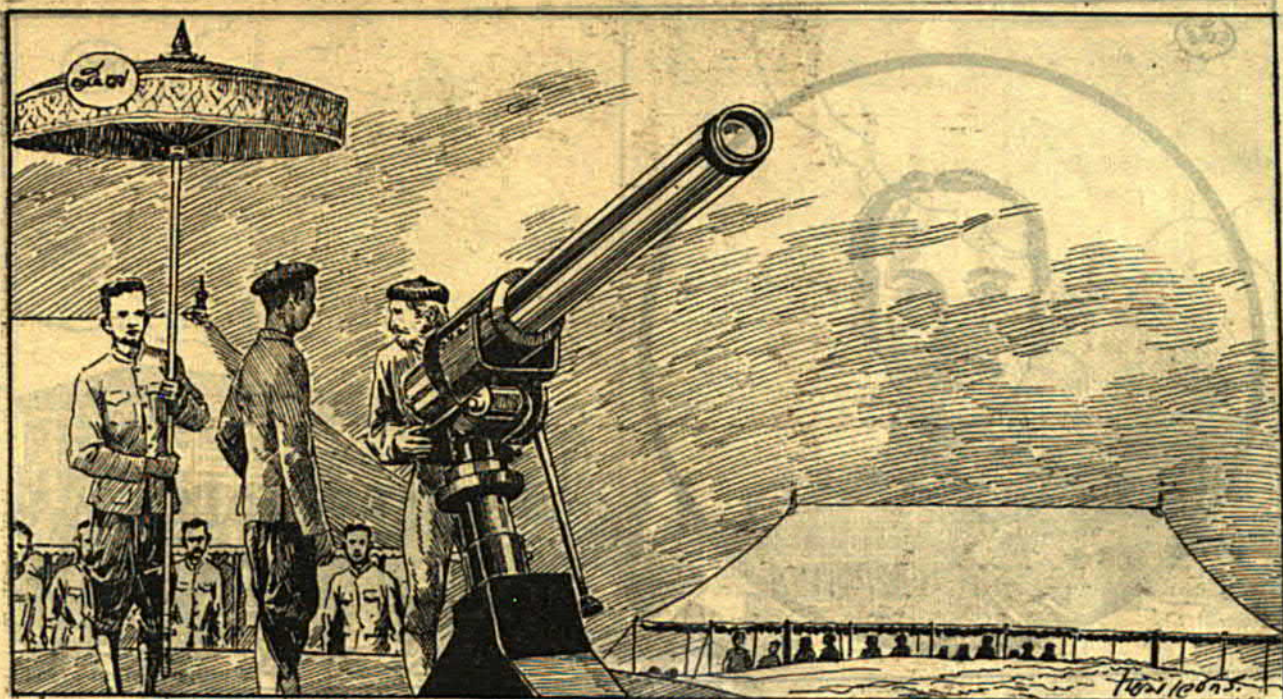
สมเด็จพระปิ่นเกล้า ฯ ทรงรับพระราชภาระควบคุมฝรั่งให้มาสอนวิชาหัตถการตามแบบ
ยุโรป ซึ่งทรงพระปรีชาญาณในขณะนั้น

สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ กรมหลวงวงศาธิราชสนิท ทรงสนพระทัยในวิชาการแพทย์

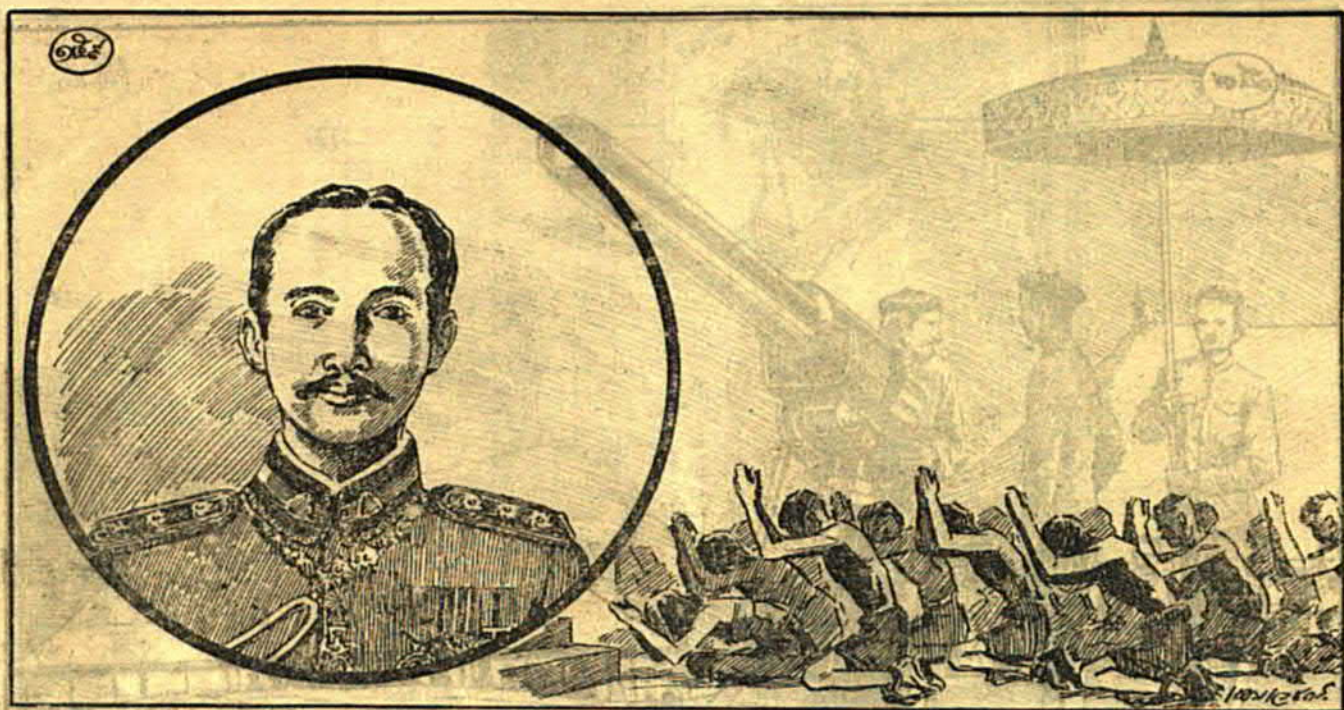
โปรดเกล้าฯ ให้สร้างถนนบำรุงเมืองและถนนเจริญกรุง ตามแบบถนนในประเทศยุโรป

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าฯ ทอดพระเนตรสุริยุปราคาที่หว้ากอ ประจวบคีรีขันธ์
พ.ศ. ๒๔๑๑ ร่วมกับนักดาราศาสตร์ฝรั่งที่มาจากสิงคโปร์

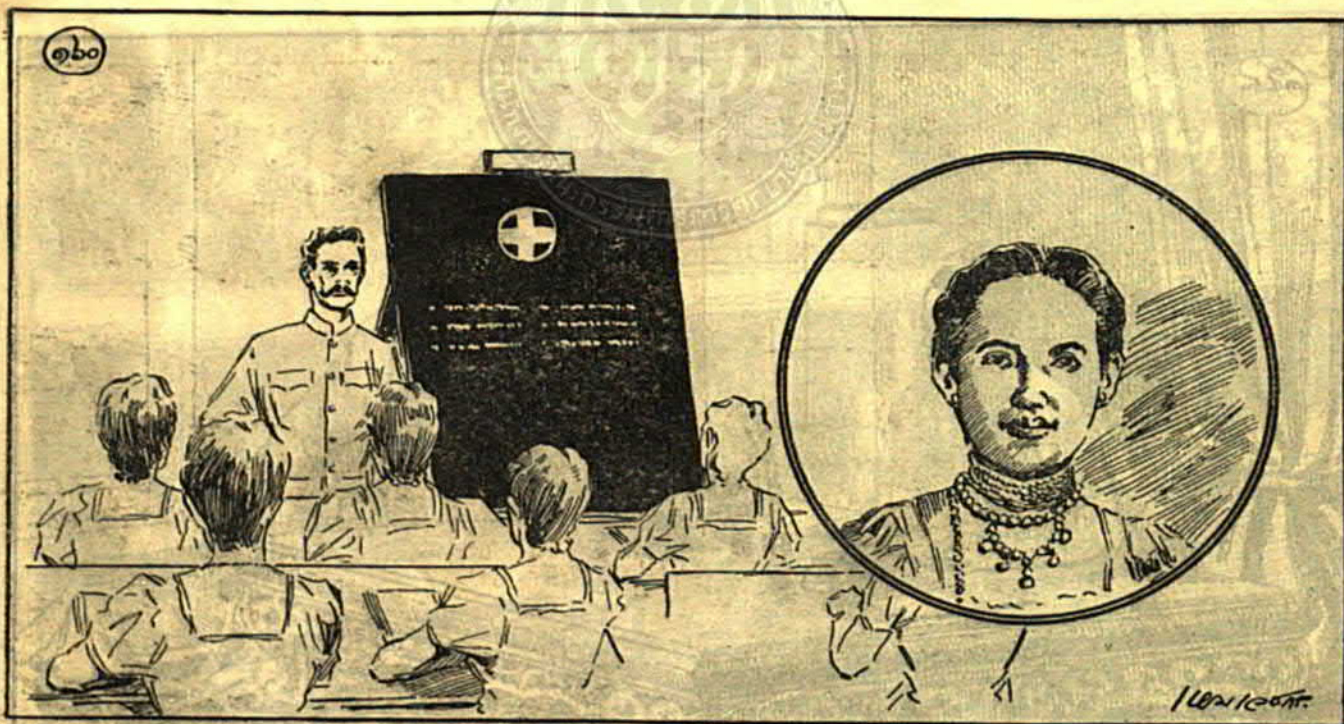

สมเด็จพระเจ้าฟ้าชายพอลกรณ ทรงศึกษาภาษาต่างประเทศกับครูหม่อม ตั้งแต่พระชนมายุ
ยังเยาว์อยู่

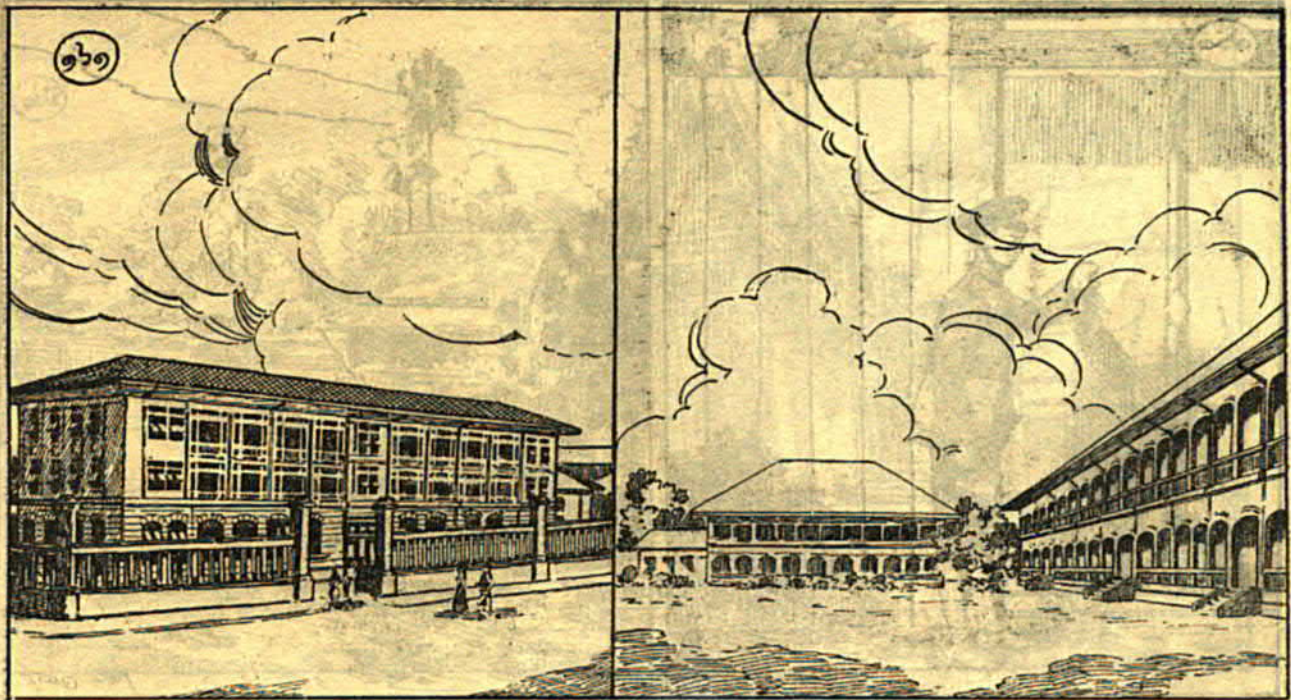
พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าฯ ทรงโปรดเกล้าให้ตราพระราชบัญญัติยกเลิกทาส

ในรัชกาลที่ ๕ แห่งพระบรมราชชนก ๑๑๖๗ .ศ. ๒

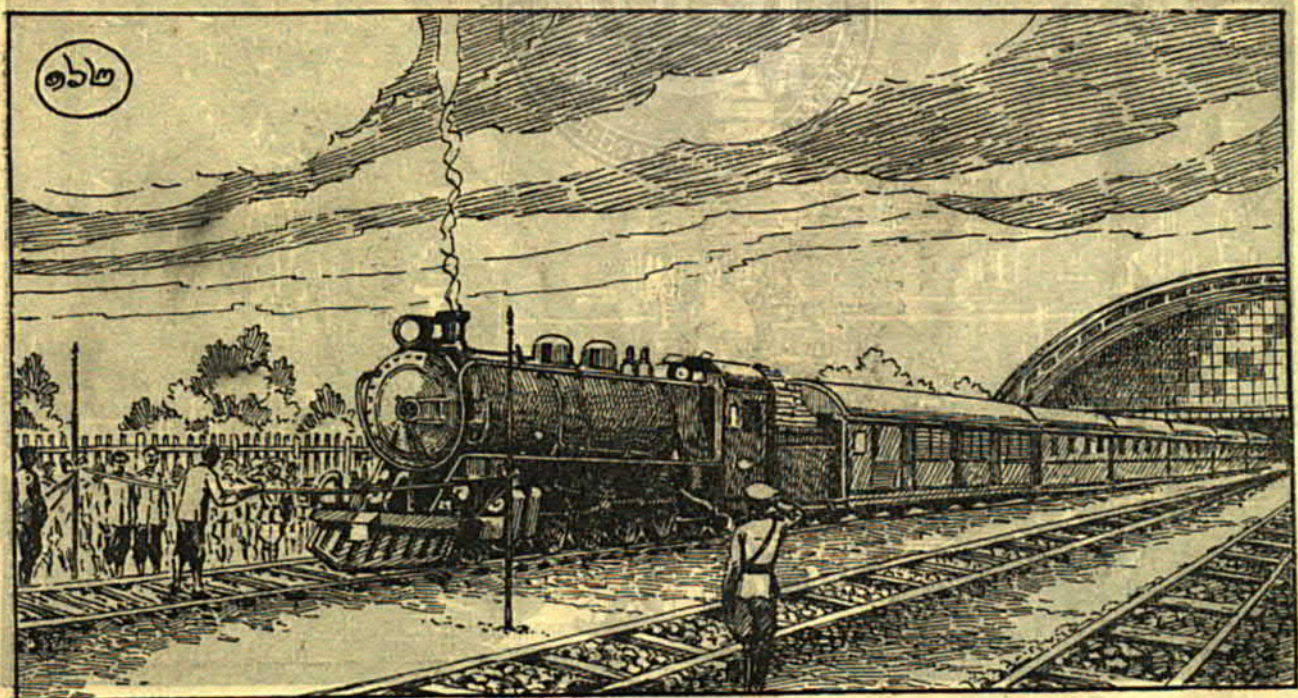

สมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินี ทรงชักชวนหญิงไทยตั้งสภาการกุศล คือสภาอุณาโลมแดง หรือสภาภาษาชาติไทย

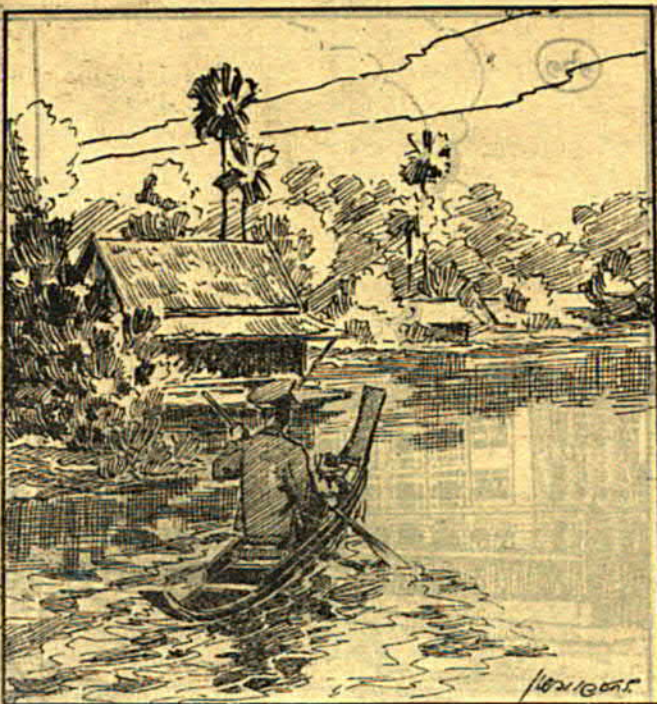
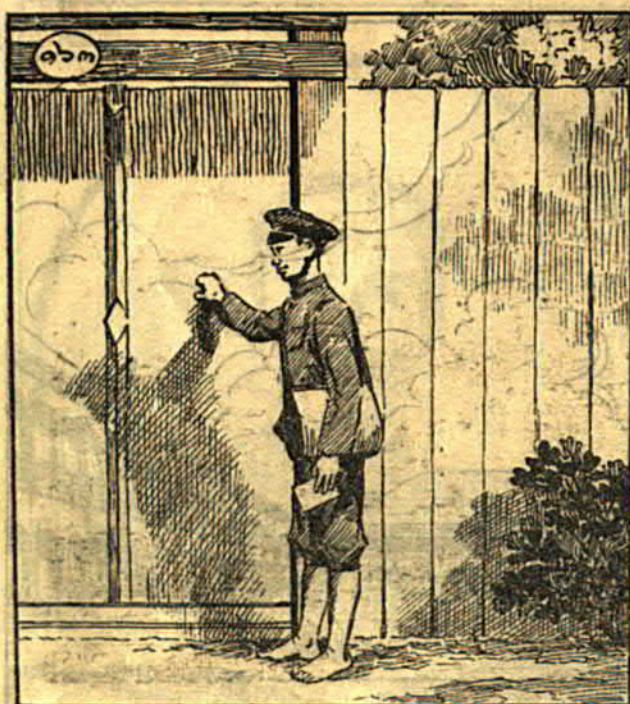
ในรัชกาลที่ ๕ แห่งพระบรมราชชนก ๑๑๖๗ .ศ. ๒

๑๖๑ ทรงตั้งโรงเรียนสวนกุหลาบ พ.ศ. ๒๔๓๐ โรงเรียนฝึกหัดครู พ.ศ. ๒๔๓๕ และกระทรวง
ธรรมการ

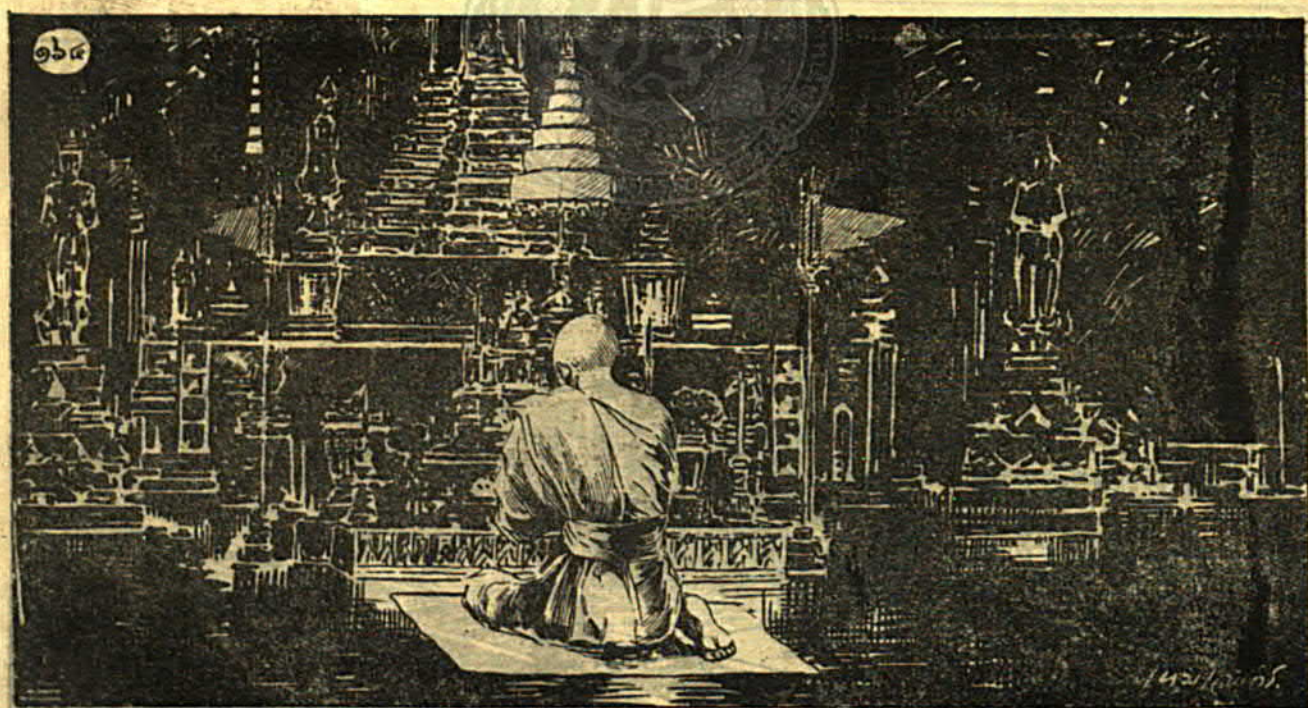

๑๖๒ ทรงเปิดทางรถไฟสายแรก คือสายกรุงเทพ ฯ — นครราชสีมา ซึ่งสร้างเสร็จแค่
กรุงเทพ ฯ — อโยธยา ก่อน (พ.ศ. ๒๔๓๕)

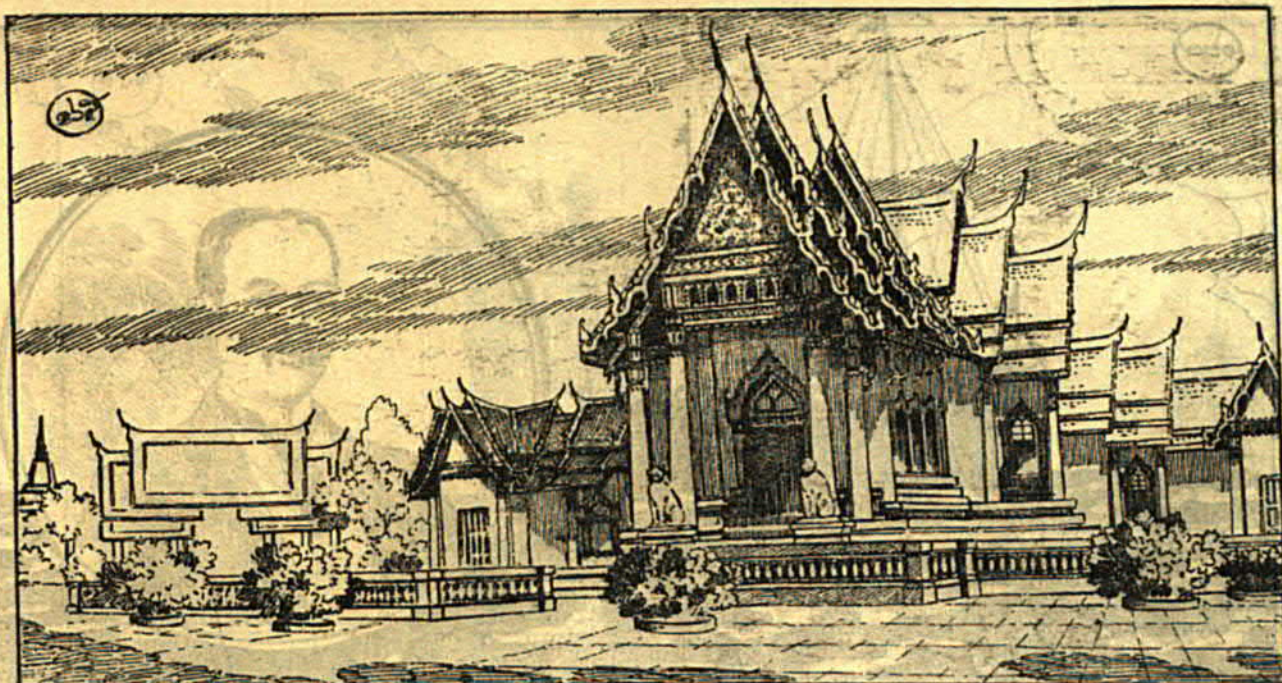
การโทษและไปรษณีย์สายแรก ระหว่างพระนครกับสมุทรปราการ

๙๖๒๒

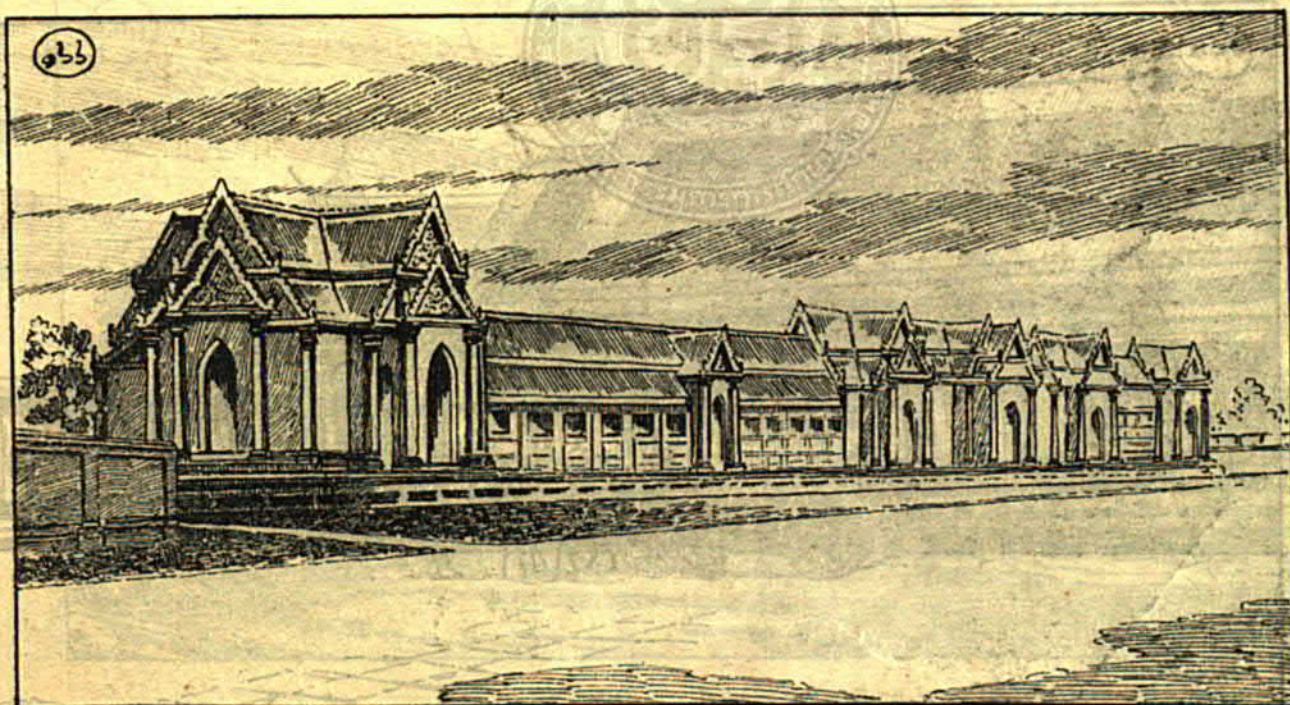

ทรงอุปสมบทเป็นพระภิกษุ

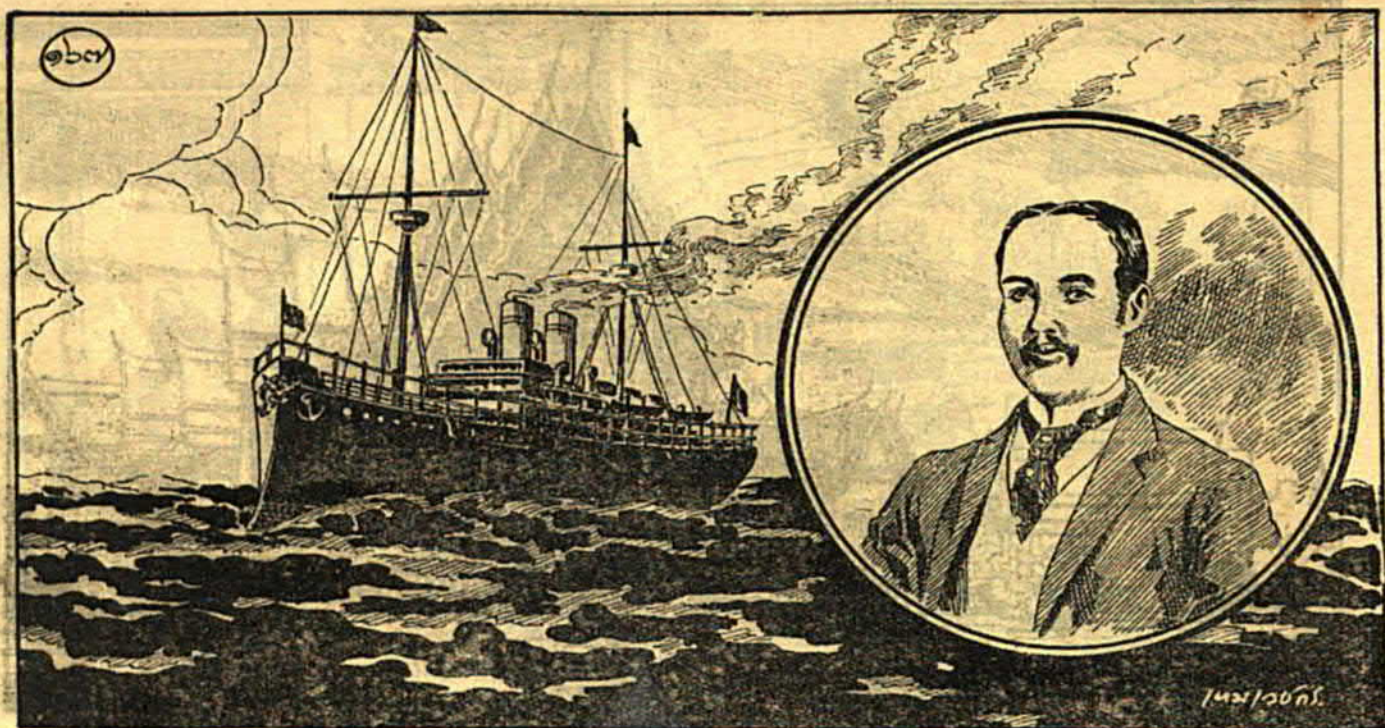
(๙๖๒๓ .ค.พ.) หม่อมหลวง — ๙๖๒๒๒

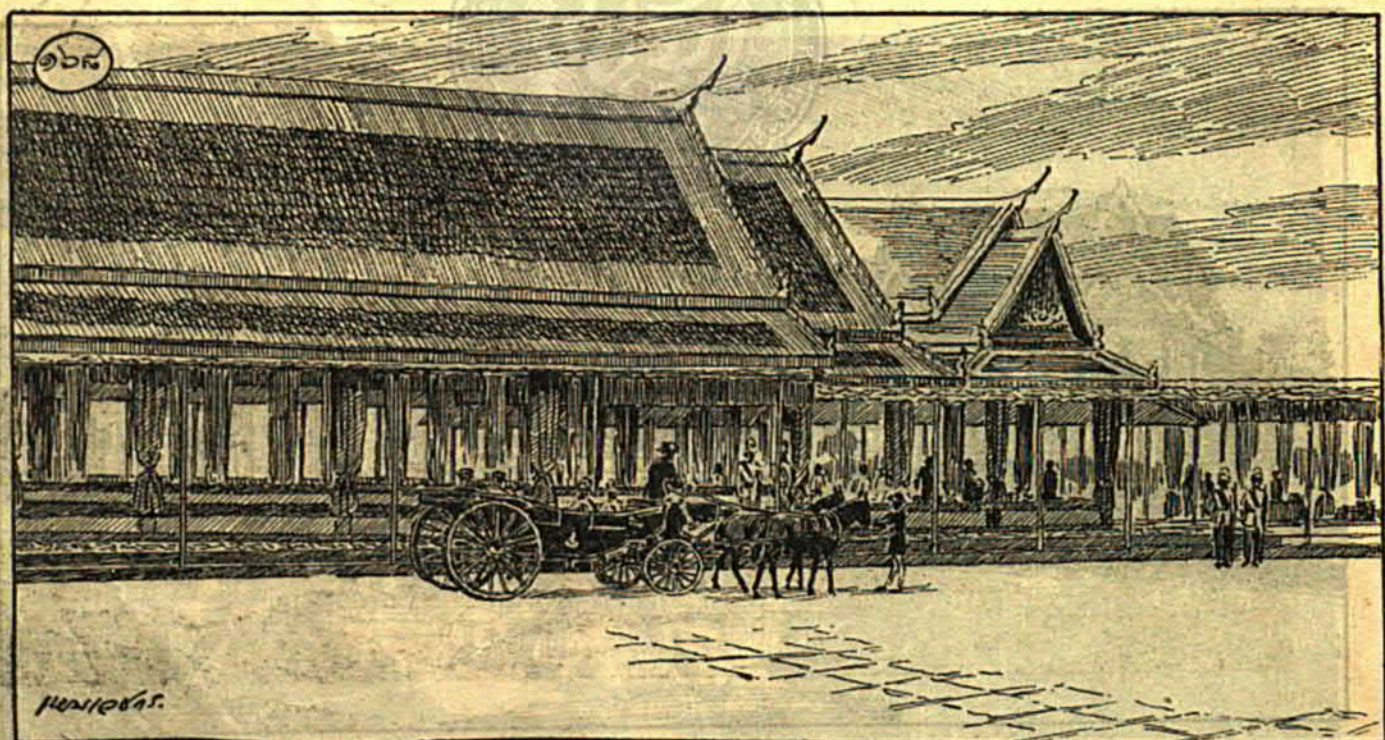
วัดเบญจมบพิตร มีพระพุทธรูปนาคจำลอง เป็นองค์พระประธาน

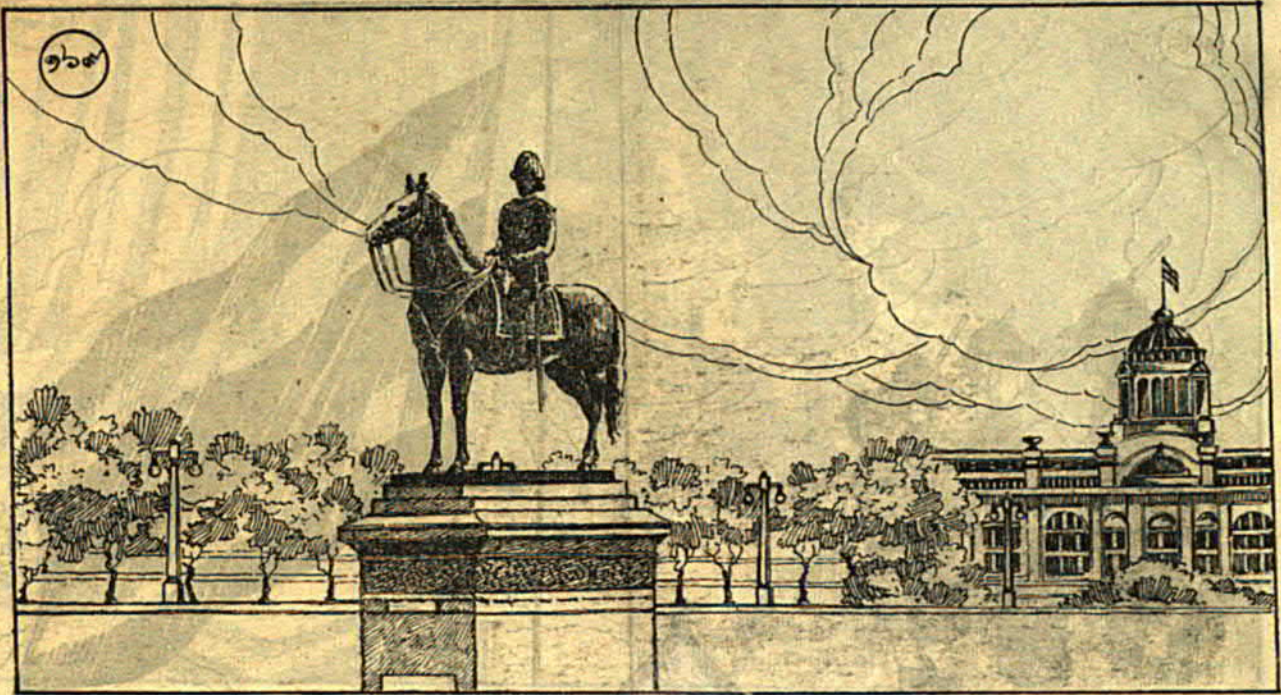
โปรดให้สร้างหอสมุดสำหรับพระนคร (หอสมุดแห่งชาติ) และหอสมุดวชิรญาณ

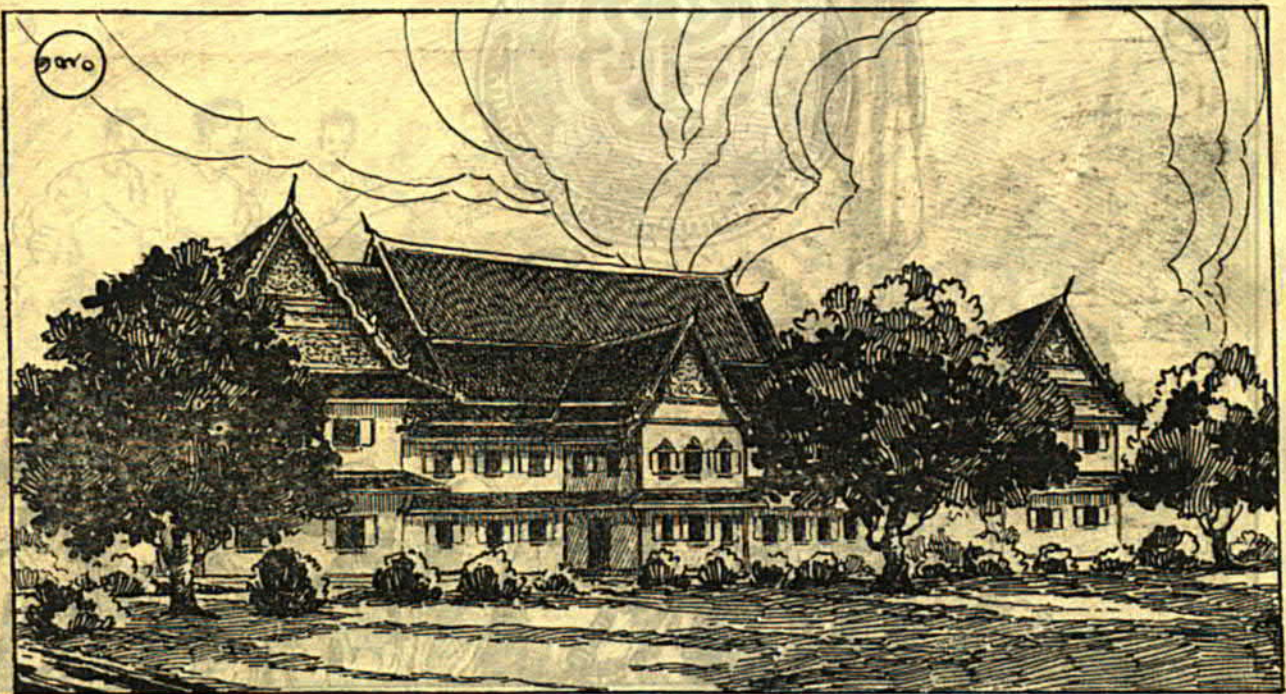
ทรงรักษาไมตรีกับต่างประเทศ ได้เสด็จประพาสยุโรปถึง ๒ ครั้ง

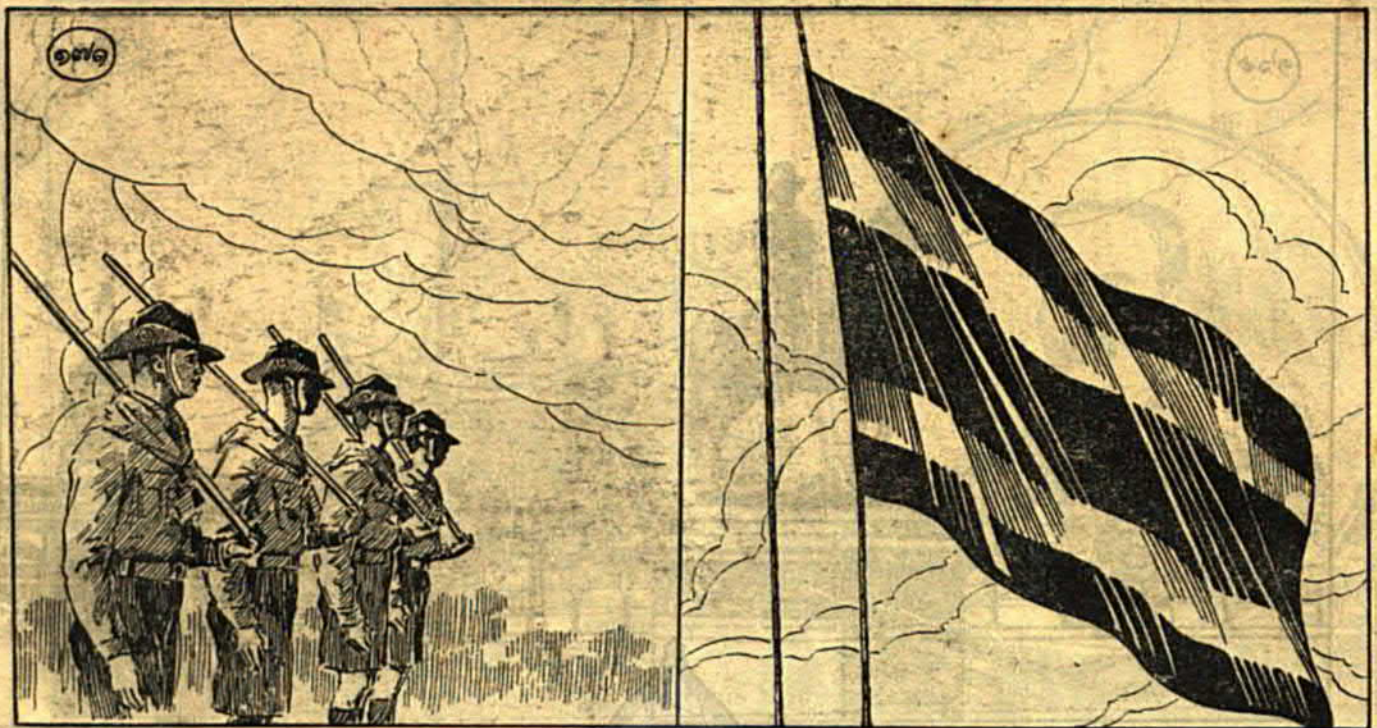
พระเจ้านิโคลัสแห่งรัสเซีย ครั้นดำรงพระยศเป็นพระยุพราช ได้เสด็จเข้ามาเฝ้าพระนคร

พระบรมรูปทรงม้า (พ.ศ. ๒๔๕๑) ซึ่งปวงชนชาวไทยทั้งปวง ร่วมใจกันสร้างขึ้น
เพื่อเป็นอนุสรณ์แห่งพระพุทธเจ้าหลวง ปฐมหาราช

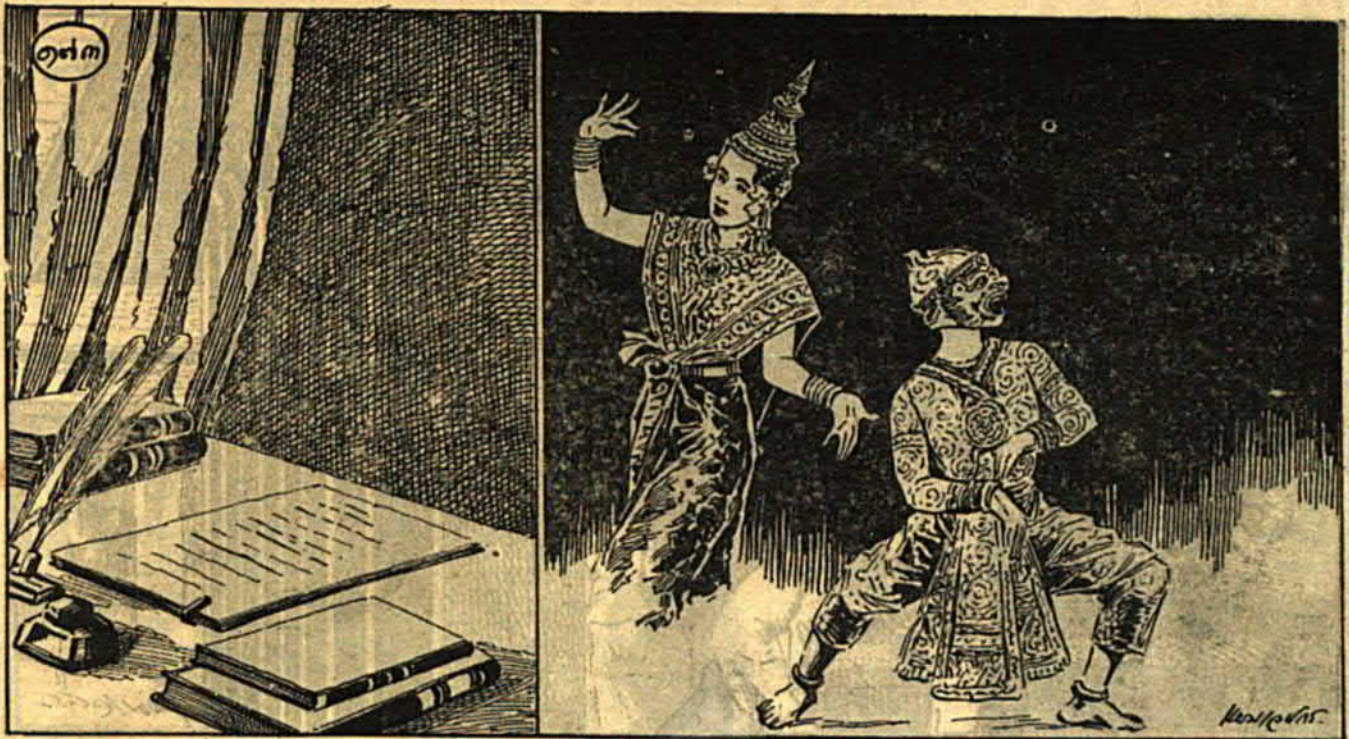
พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าฯ ทรงโปรดให้ตั้งโรงเรียนมหาดเล็กหลวง ซึ่งต่อมา
ได้นามว่า วชิราวุธวิทยาลัย

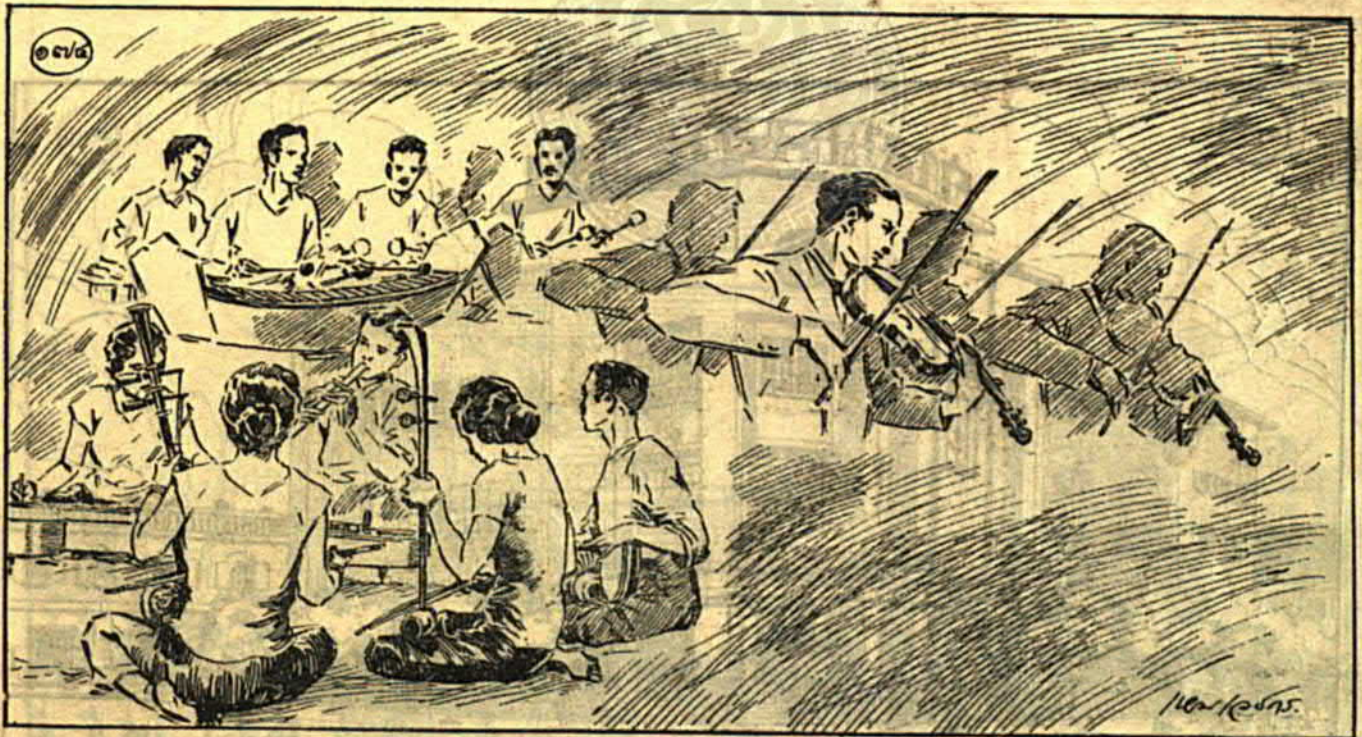
พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าฯ ทรงโปรดให้ตั้งกองลูกเสือขึ้น ตามแบบบอยสเกาต์
ของเซอร์บาเดินเพาเวลล์ แห่งกองทัพอังกฤษ ทรงประดิษฐ์ธงไตรรงค์เป็นธงประจำชาติไทย

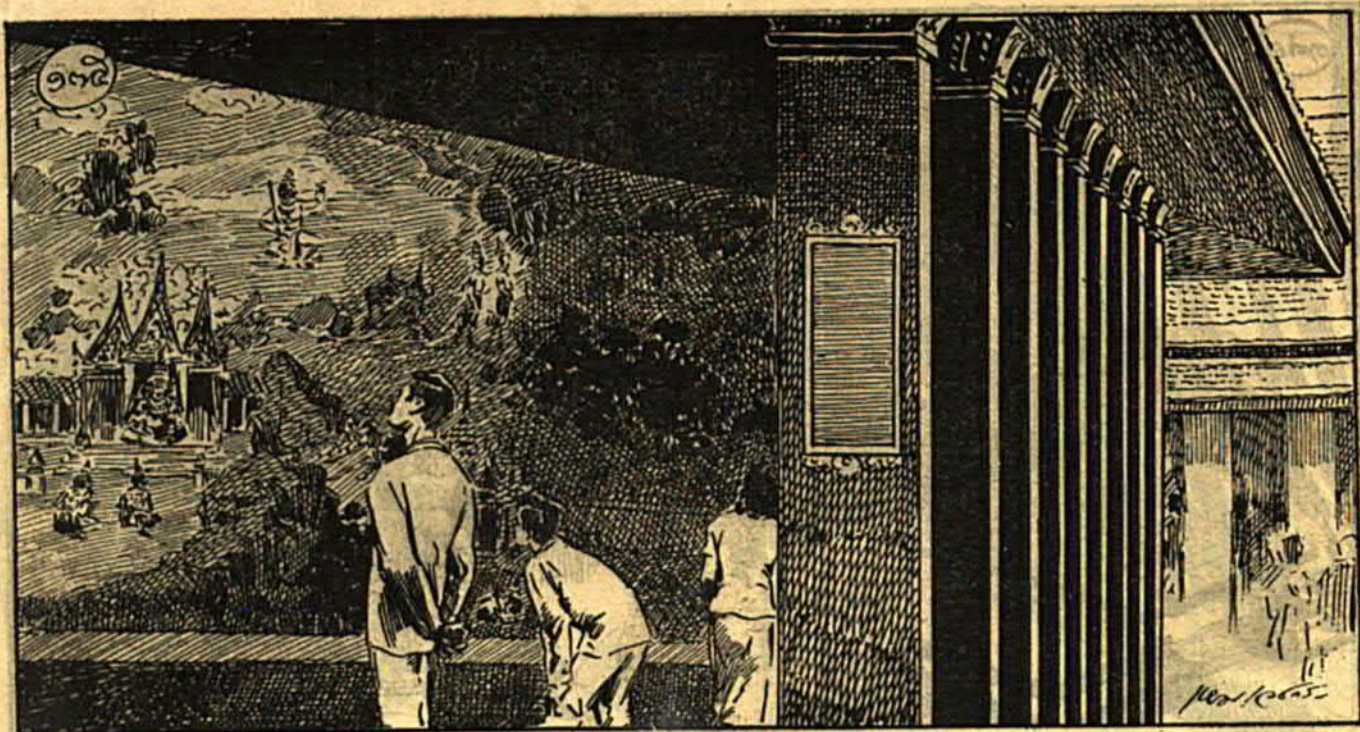
ทรงเห็นสัญญาเข้าร่วมฝ่ายสัมพันธมิตรในสงครามโลกครั้งที่ ๑ อันทำให้ชาติไทยมีฐานะ
เทียมเท่าเทียมไต่กับนานาประเทศ

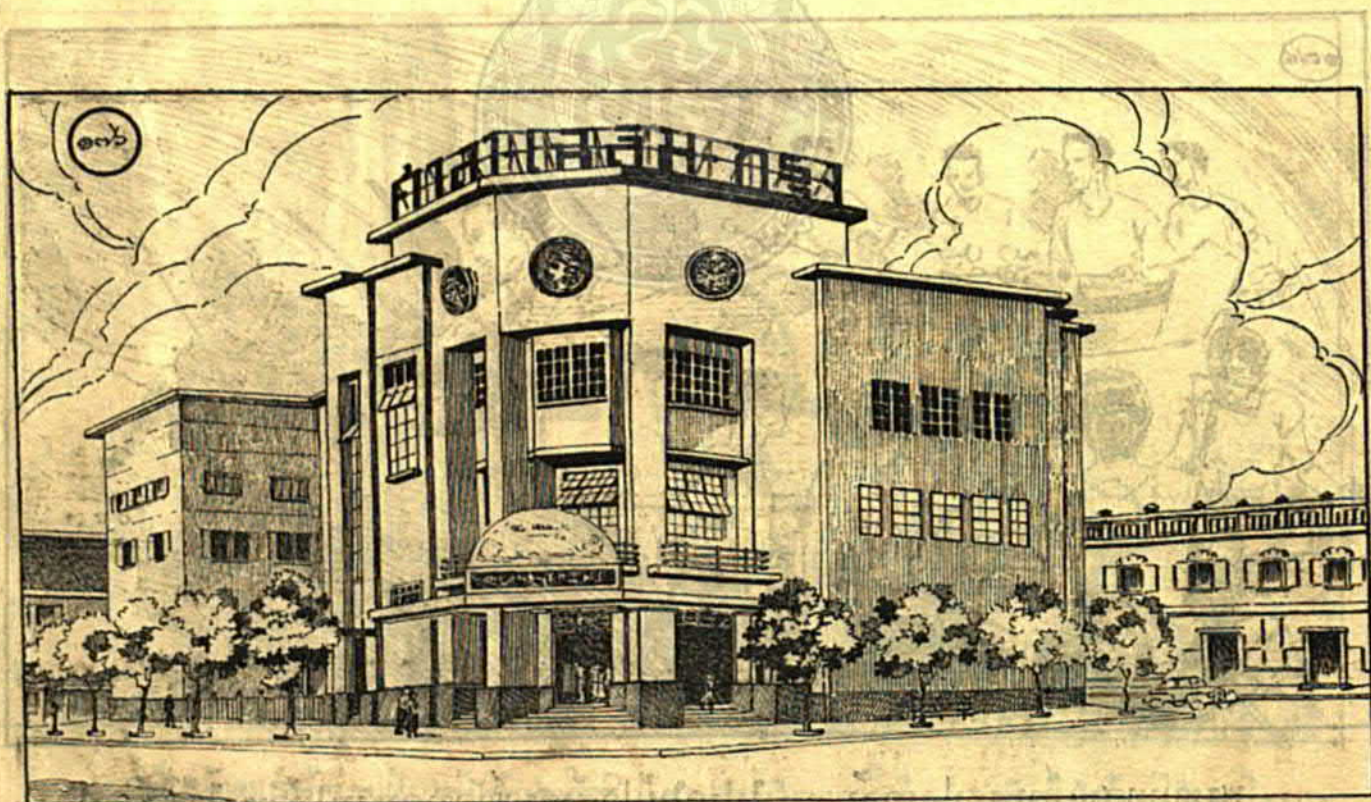
ทรงไปประทับในวรรณคดีและการละคร

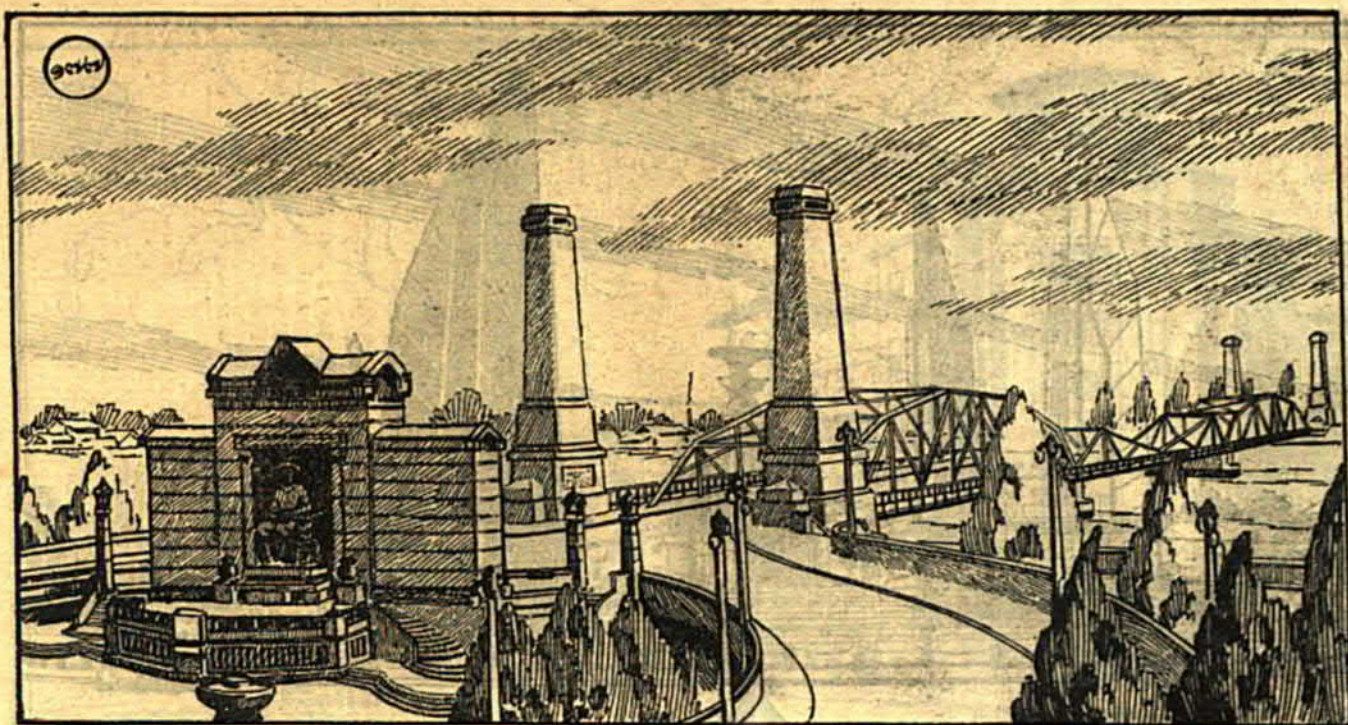
พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าฯ โปรดให้ปฏิสังขรณ์วัดวาอารามให้ดำรงไว้ซึ่งศิลปและ
วัฒนธรรมอันดีงามอีกทั้งทรงทำนุบำรุงทั้งภาพเขียน การดนตรี และมหรสพ

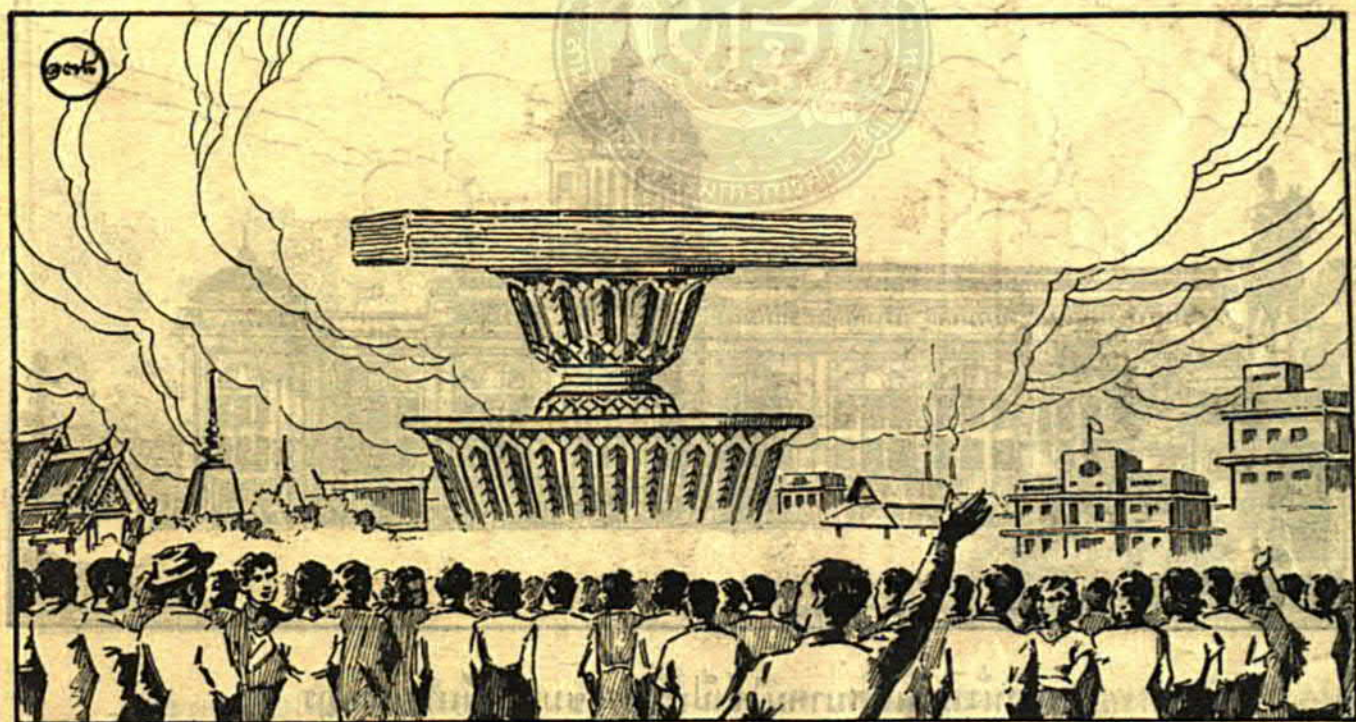
ภาพเขียนรามเกียรติ์ในศาลารายวัดพระแก้ว

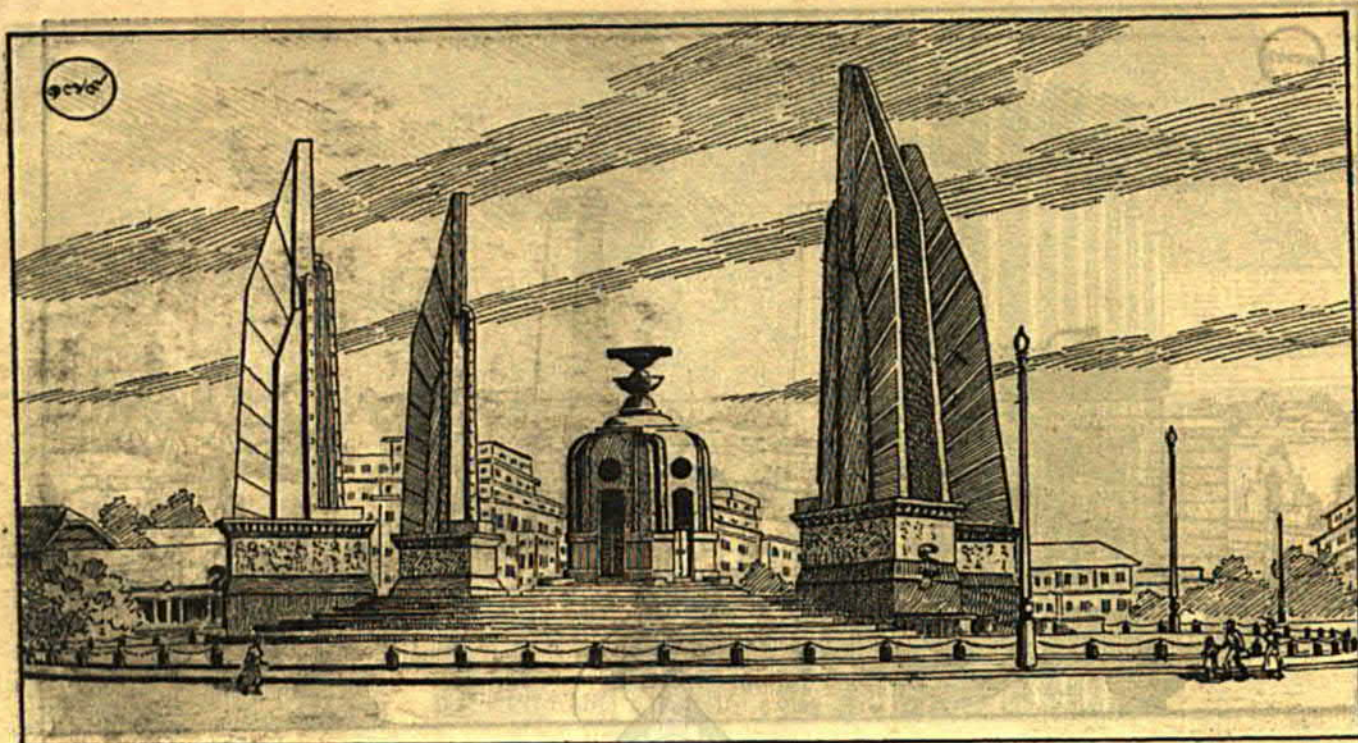
ศาลาเฉลิมกรุง สร้างในรัชสมัยของพระองค์

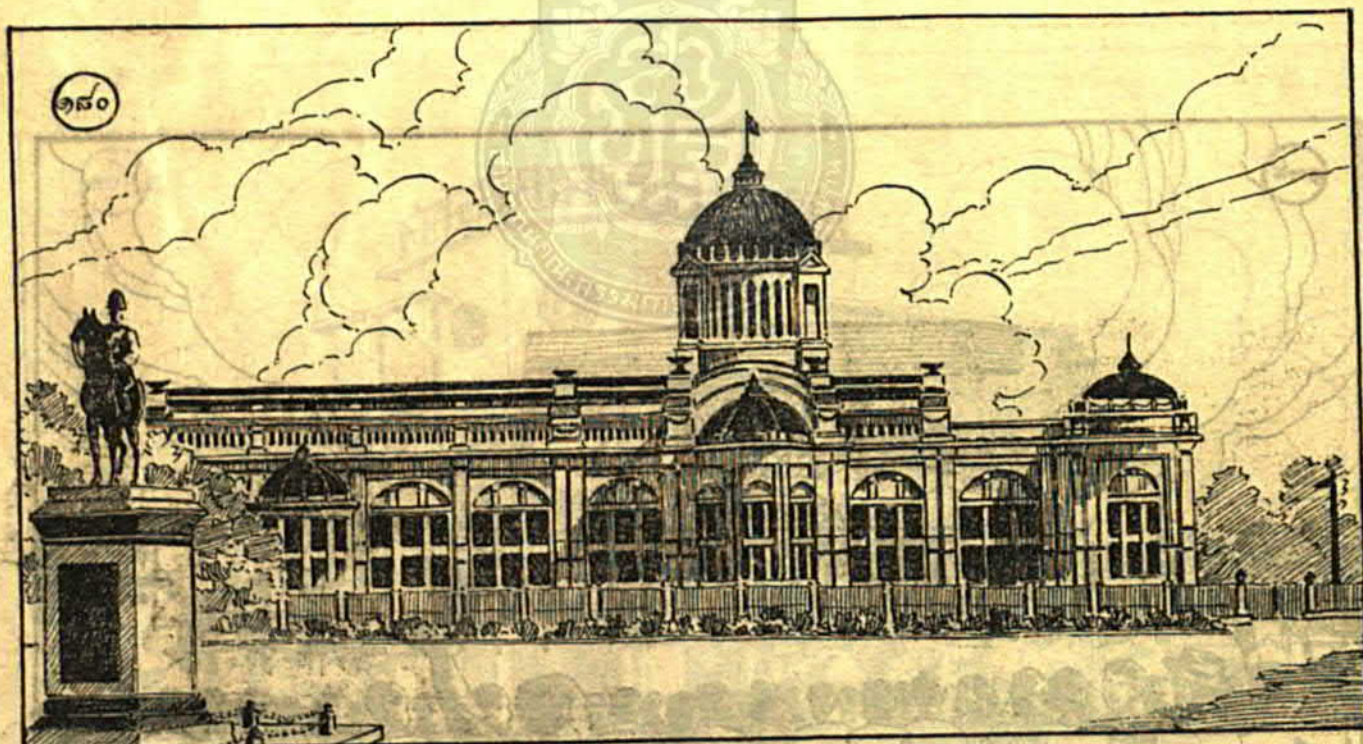
ทรงสร้างสะพานปฐมบรมราชานุสรณ์ เชื่อมพระนครกับธนบุรี

ทรงโปรดเกล้าฯ พระราชทานรัฐธรรมนูญ ๒๔๗๕

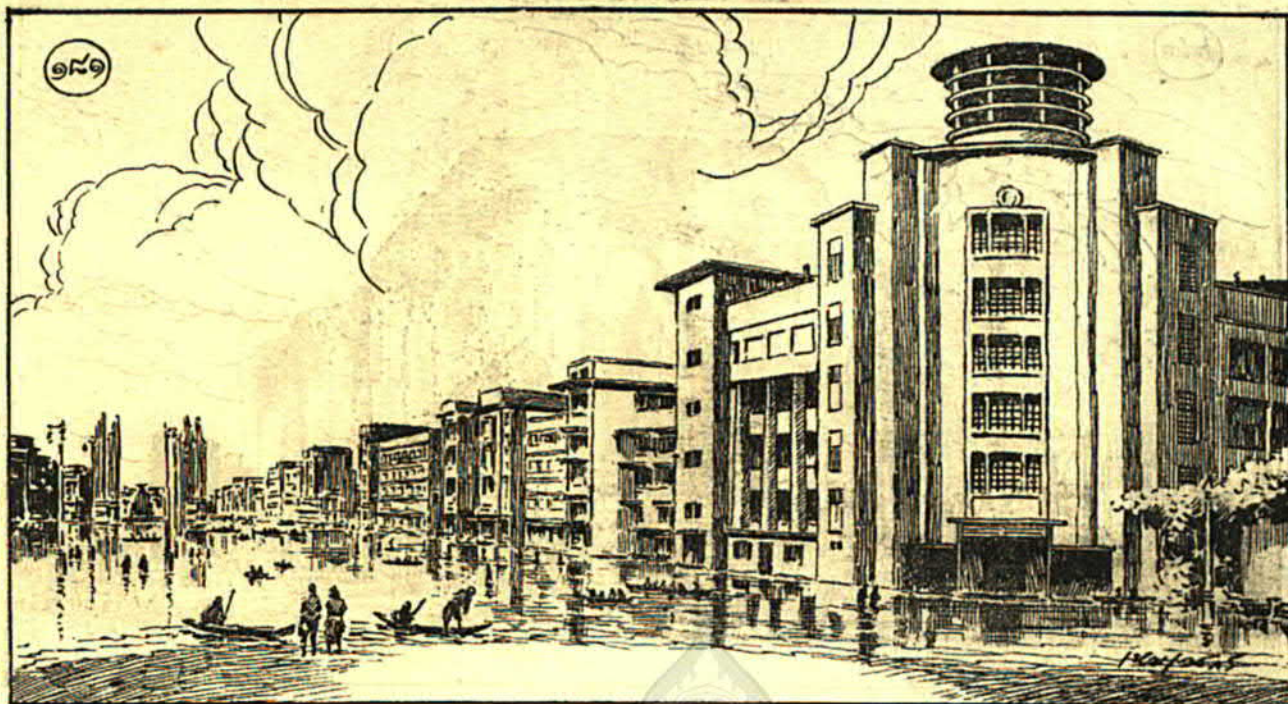

อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย

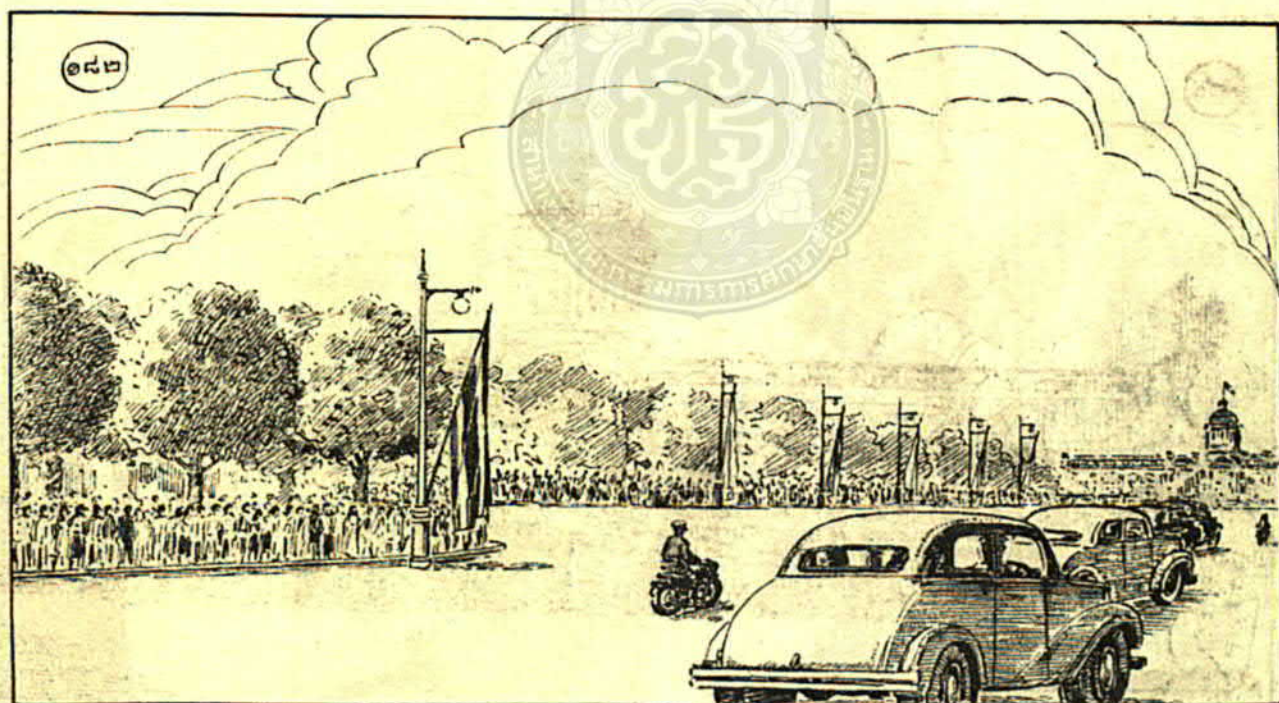

พระที่นั่งอนันตสมาคมใช้เป็นที่พักประชุมสภาผู้แทนราษฎร

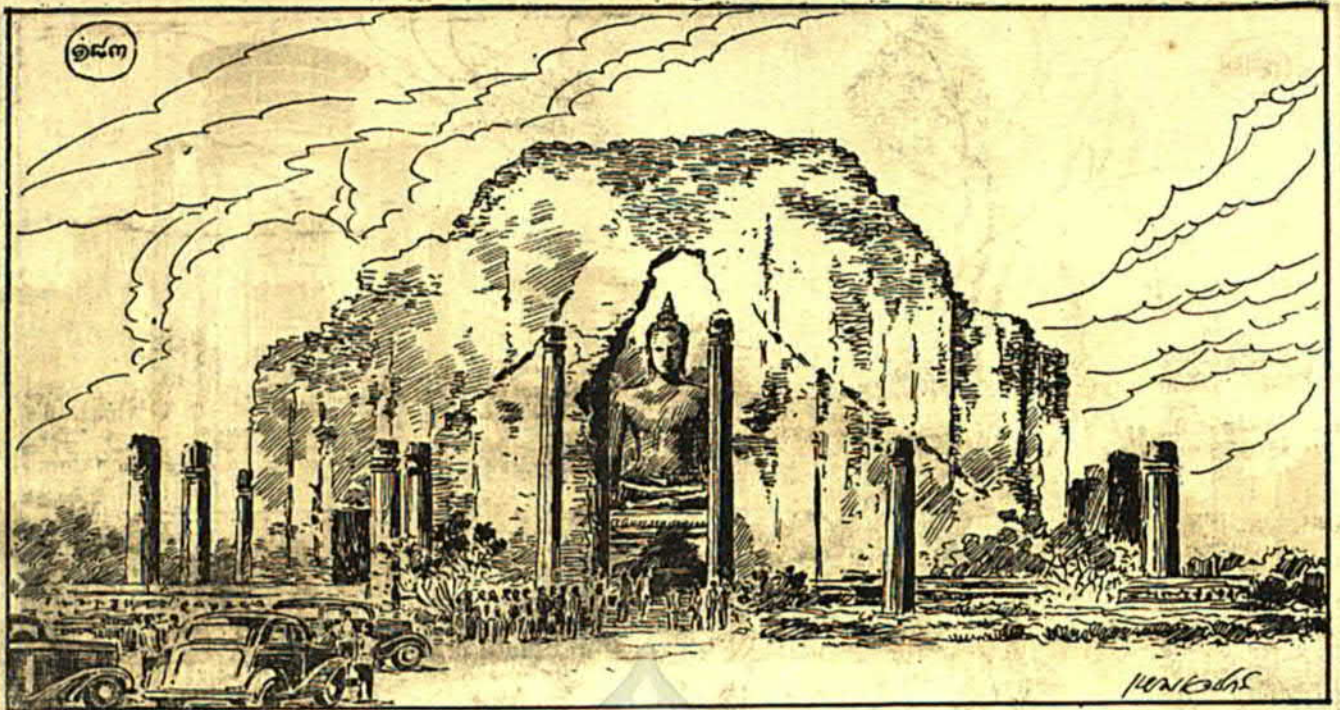
๖๒๖๖๖ ๖๒๖๖๖ ๖๒๖๖๖ ๖๒๖๖๖ ๖๒๖๖๖ ๖๒๖๖๖ ๖๒๖๖๖ ๖๒๖๖๖ ๖๒๖๖๖ ๖๒๖๖๖

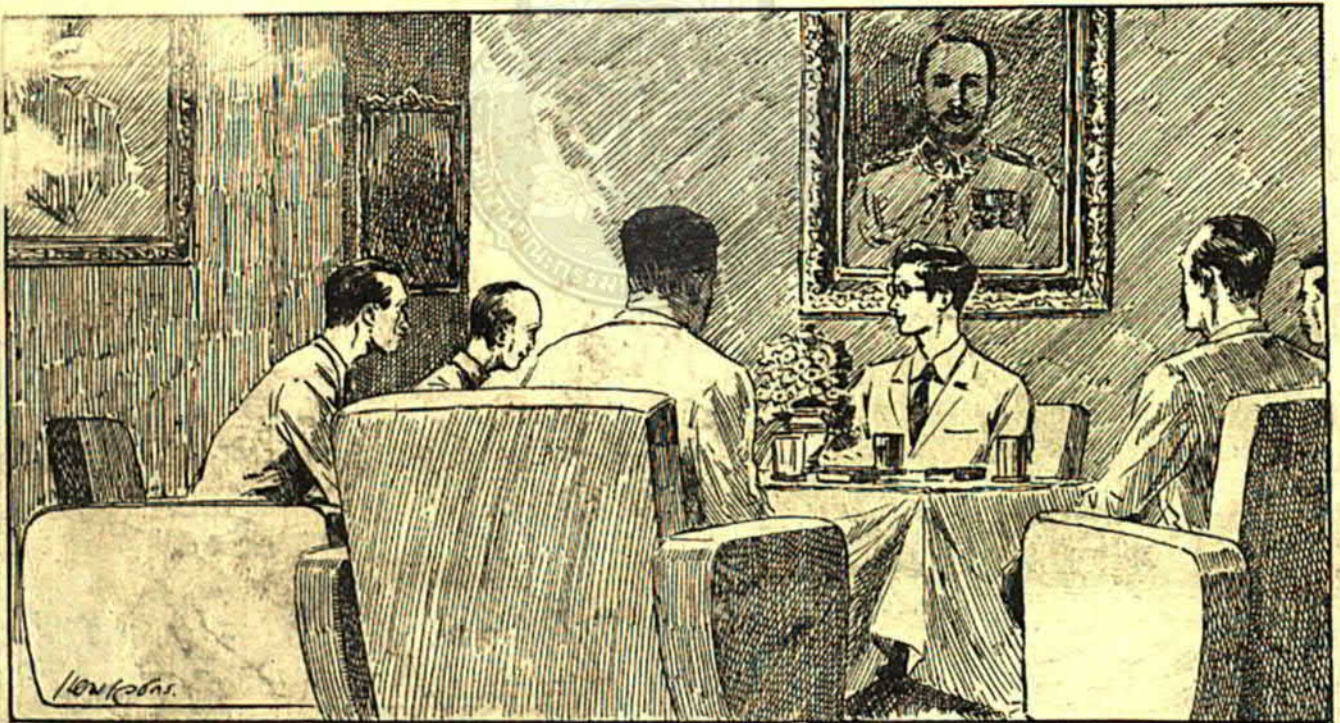
น้ำท่วมครั้งใหญ่ในเขตภาคกลางของประเทศไทย เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๕

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๘ กับสมเด็จพระราชินีและสมเด็จพระอนุชา
เสด็จนิวัตพระนคร

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๘ เสด็จสักการะบูชาปูชนียสถานต่าง ๆ

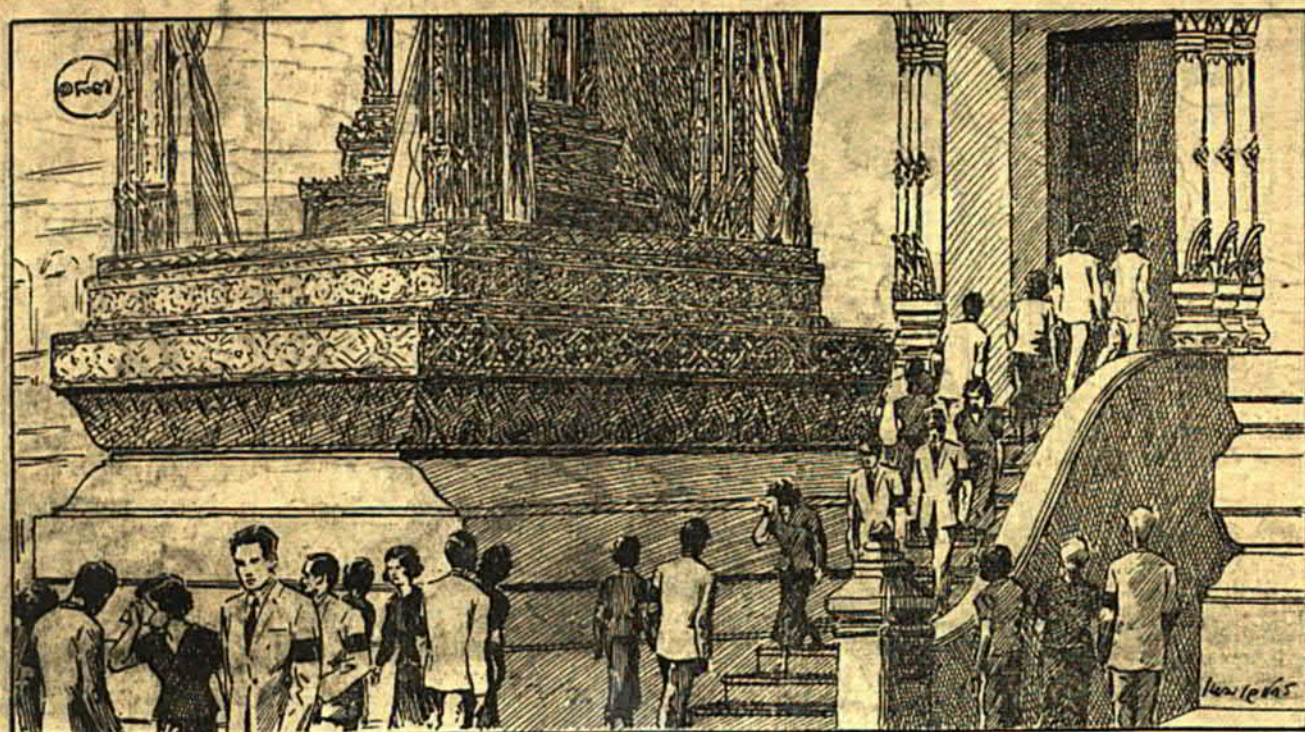
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๘ ฝ่าพระราชนิพนธ์ศึกษาพุทธศาสนาโบราณคดี ประวัติศาสตร์ และวรรณคดีไทย

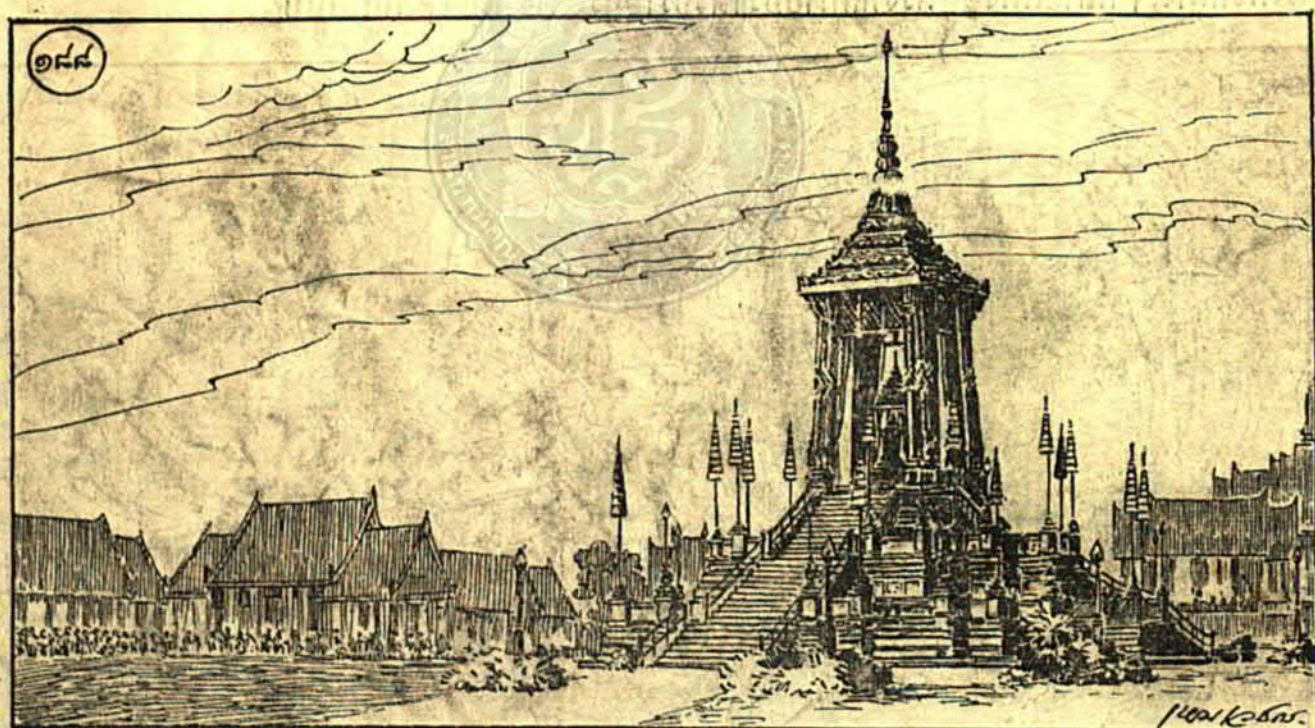
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๘ เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมเยียนประชาชนตาม
จังหวัดต่าง ๆ หลายแห่ง ทรงทักทายปราศรัยราษฎรอย่างใกล้ชิดสนิทสนม

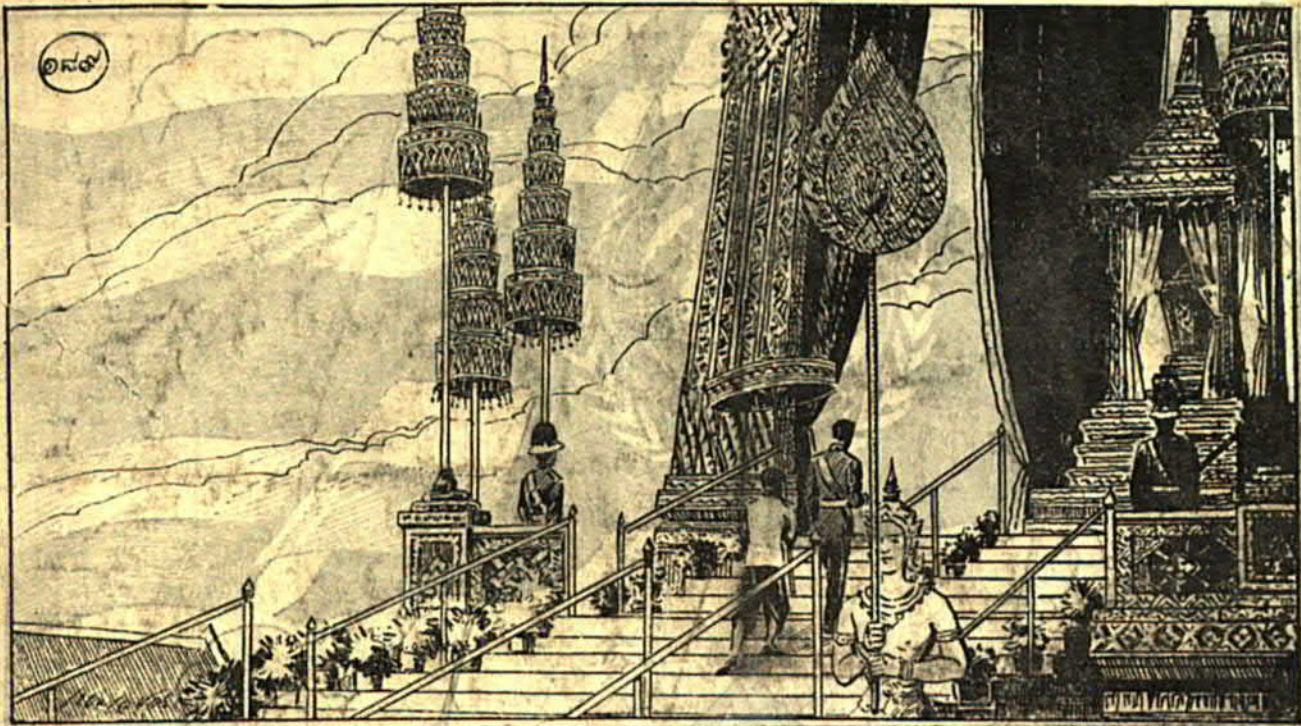
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จสวรรคตโดยกระทันหัน ในวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๔๙๕

ประชาชนพิลาป

พระเมรุพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ถวายพระเพลิงพระบรมศพสุริยราช

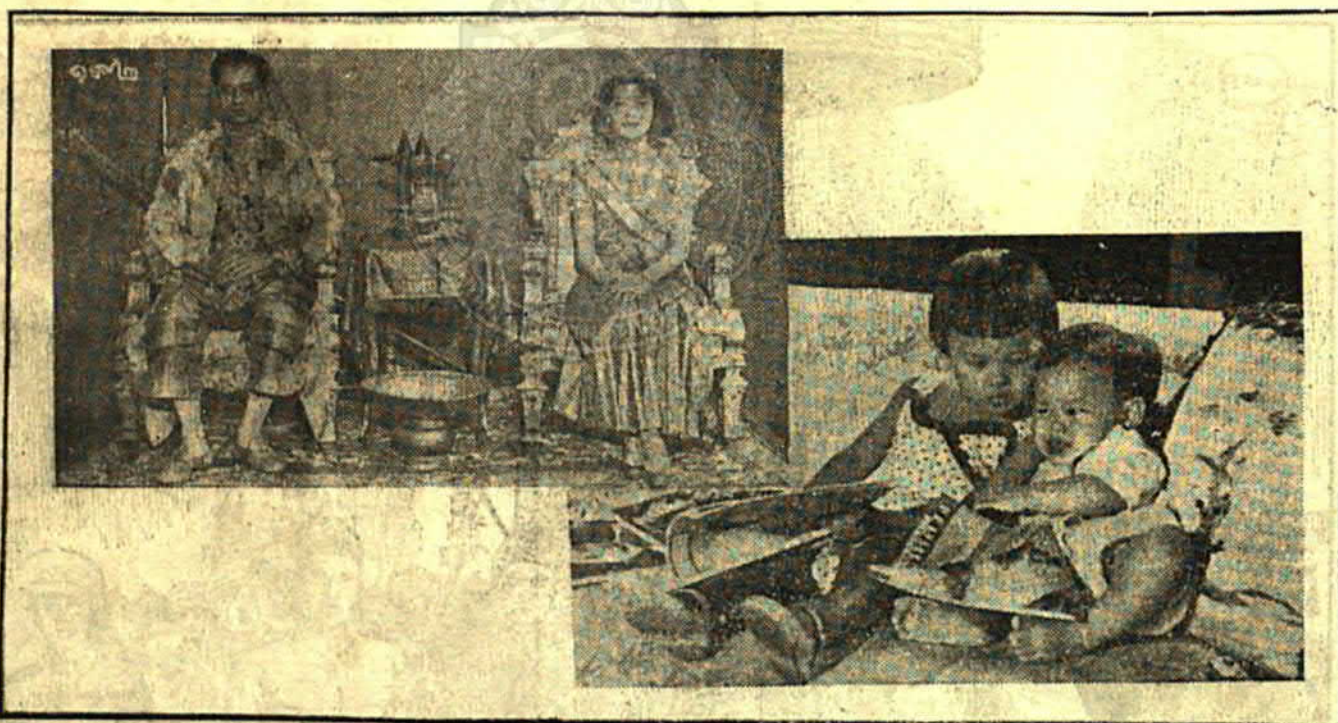

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ราชภิเษก เมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๔๕๓

ภาพโดย: ...

ไทยเข้าร่วมเป็นสมาชิกขององค์การสหประชาชาติ

พระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินี
สมเด็จพระเจ้าฟ้าหญิง และสมเด็จพระเจ้าฟ้าชาย

พิมพ์ที่โรงพิมพ์ตรา
นายกำจร สัตถกุล ผู้พิมพ์และผู้โฆษณา
๕ เมษายน ๒๔๕๓

